Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerija

ATVIROS INFORMAVIMO, KONSULTAVIMO, ORIENTAVIMO SISTEMOS (AIKOS) SPECIFIKACIJA

303 psl.

2007 m.

Atviros informavimo, konsultavimo, orientavimo sistemos (AIKOS) specifikacija

TVIRTINIMO LAPAS

SUDERINTA

Informacinės visuomenės plėtros komiteto prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės direktorius

Aurimas Matulis

2007- -

TVIRTINU

Švietimo ir mokslo ministrė

Roma Žakaitienė

2007- -

Specifikacija suderinta:

Vardas, pavardė	Pareigos	Data	Parašas
Vygandas Norkus	Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės generalinio direktoriaus pavaduotojas	2007- -	
Nijolė Dilbienė	Lietuvos darbo biržos generalinio direktoriaus pavaduotoja	2007- -	
Algirdas Tamulevičius	Lietuvos darbo rinkos mokymo tarnybos direktoriaus pavaduotojas	2007- -	

Derinimas su Švietimo ir mokslo ministerijos ir jos struktūrinių padalinių vadovais, kitų įstaigų vadovais:

Vardas, pavardė	Pareigos	Data	Parašas
Dainius Numgaudis	Ministerijos valstybės sekretorius	2007- -	
Alvydas Puodžiukas	Ministerijos sekretorius	2007- -	
Arūnas Plikšnys	Bendrojo ugdymo departamento direktorius	2007- -	
Romualdas Pusvaškis	Profesinio ir tęstinio mokymo departamento direktorius	2007- -	
Gitana Jurgelaitienė	Studijų departamento direktorė	2007- -	
Vytautas Burokas	Profesinio ir tęstinio mokymo departamento Registrų ir informacinių sistemų valdymo skyriaus vedėjas	2007- -	
Vaino Brazdeikis	Švietimo informacinių technologijų centro direktorius	2007- -	

Projekto specifikaciją derino Informacinės visuomenės plėtros komiteto prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės specialistai:

Vardas, pavardė	Pareigos	Data	Parašas

Įregistruota Informacinės visuomenės plėtros komitete prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės:

2007- Nr.
(data ir numeris)

Projekto specifikaciją parengė:

Vardas, pavardė	Pareigos	Data	Parašas
Antanas Mitašiūnas	UAB „MitSoft“ direktorius	2007- -	
Donatas Čiukšys	Ekspertas	2007- -	
Jonas Mitašiūnas	Ekspertas	2007- -	
Valdas Undzėnas	Ekspertas	2007- -	
Ramutė Budrevičienė	Projekto „Atviros informavimo, konsultavimo, orientavimo sistemos (AIKOS) sukūrimas ir plėtojimas“ vadovė	2007- -	
Algirdas Cibulskis	Švietimo informacinių technologijų centro direktoriaus pavaduotojas	2007- -	
Andžej Žabelovič	Švietimo informacinių technologijų centro AIKOS skyriaus vedėjas	2007- -	
Romualda Kavaliauskienė	Profesinio ir tęstinio mokymo departamento Registrų ir informacinių sistemų valdymo skyriaus vyr. specialistė	2007- -	
Seviras Maželis	Profesinio ir tęstinio mokymo departamento Registrų ir informacinių sistemų valdymo skyriaus vyriausiasis specialistas	2007- -	
Edmundas Rupšlaukis	Profesinio ir tęstinio mokymo departamento Registrų ir informacinių sistemų valdymo skyriaus vyriausiasis specialistas	2007- -	
Aleksandra Sokolova	Profesinio ir tęstinio mokymo departamento Registrų ir informacinių sistemų valdymo skyriaus vyr. specialistė	2007- -	

TURINYS

1. SANTRAUKA 12

2. PANAUDOTŲ DOKUMENTŲ SĄRAŠAS 14

3. AIKOS PASKIRTIS, TIKSLAI IR UŽDAVINIAI 15

3.1. AIKOS PASKIRTIS 15

3.2. AIKOS TIKSLAI 15

3.3. TIKSLŲ ĮGYVENDINIMO MATAI 15

3.4. AIKOS UŽDAVINIAI IR PRIEMONĖS 16

4. KOMPIUTERIZUOJAMO OBJEKTO APIBŪDINIMAS 18

4.1. ORGANIZACINĖ STRUKTŪRA 18

4.2. INFORMACIJOS SRAUTŲ APIBŪDINIMAS 20

4.3. KOMPIUTERIZUOJAMO OBJEKTO FUNKCIONALUMO APIBŪDINIMAS 23

4.3.1. Įvadas 23
4.3.2. AIKOS administravimo komponentas 28
4.3.3. Naujienų pateikimas AIKOS 29
4.3.4. Aiškinamasis terminų žodynas 31
4.3.5. Jungtinė paieška 31

4.4. AIKOS VARTOTOJŲ GRUPĖS 32

4.5. SIŪLOMA AIKOS KONCEPCIJA 34

4.6. ORGANIZACINIAI PERTVARKYMAI, NAUJAI VYKDOMOS FUNKCIJOS, METODAI IR STILIAI 42

4.6.1. Įvadas 42
4.6.2. Kontaktai su interneto svetaine 44
4.6.3. Dažniausiai užduodami klausimai 48

4.7. AIKOS INTERNETO SVETAINĖS STRUKTŪRA 52

4.7.1. Įvadas 52
4.7.2. Bendri reikalavimai pagrindiniam ir visų vartotojų grupių interneto svetainės puslapiams 56
4.7.2.1. Bendri reikalavimai naršyklėms, kurių priemonėmis naviguojama AIKOS interneto svetainėje 56
4.7.2.2. Bendri reikalavimai visų vartotojų grupių interneto puslapiams 56
4.7.2.3. Bendri reikalavimai visų vartotojų grupių interneto puslapių paieškai 57
4.7.3. Įvadinis (pagrindinis) AIKOS interneto svetainės puslapis 58
4.7.3.1. Įvadas 58
4.7.3.2. Įvadinio puslapio struktūra 58
4.7.3.3. Reikalavimai pagrindiniame puslapyje publikuojamai informacijai 85

4.7.3.4. Reikalavimai pagrindinio puslapio vartotojo sąsajai 86
4.7.4. AIKOS svetainės struktūros žemėlapis 87
4.7.5. Vartotojų grupių puslapiai 91
4.7.5.1. Vartotojų grupei „1-4 klasių mokiniai" skirtas puslapis 95
4.7.5.2. Vartotojų grupei „5-8 klasių mokiniai" skirtas puslapis 97
4.7.5.3. Vartotojų grupei „9-12 klasių mokiniai" skirtas puslapis 99
4.7.5.4. Vartotojų grupei „Asmenys, „iškritę" iš bendrojo lavinimo sistemos" skirtas puslapis 101
4.7.5.5. Vartotojų grupei „Mokinių tėvai" skirtas puslapis 103
4.7.5.6. Vartotojų grupei „Stojantieji į profesines mokyklas" skirtas puslapis 104
4.7.5.7. Vartotojų grupei „Stojantieji į aukštąsias mokyklas" skirtas puslapis 106
4.7.5.8. Vartotojų grupei „Persikvalifikuojantys asmenys" skirtas puslapis 109
4.7.5.9. Vartotojų grupei „Tobulinantys kvalifikaciją asmenys" skirtas puslapis 110
4.7.5.10. Vartotojų grupei „Konsultantai" skirtas puslapis 112
4.7.5.11. Vartotojų grupei „Politikai" skirtas puslapis 116
4.7.5.12. Vartotojų grupei „Darbdaviai" skirtas puslapis 117
4.7.5.13. Vartotojų grupei „Neįgalieji" skirtas puslapis 119
4.7.5.14. Vartotojų grupei „Imigrantai" skirtas puslapis 121
4.7.5.15. Vartotojų grupei „Kaliniai" skirtas puslapis 122
4.7.5.16. Vartotojų grupei „PLOTEUS internetinės svetainės vartotojai" skirtas puslapis 123
4.7.5.17. Vartotojų grupei „Registruoti vartotojai" skirtas puslapis 124

5. INFORMACIJOS SRAUTAI 126

5.1. ĮVADAS 126

5.2. IŠORINIAI INFORMACIJOS SRAUTAI 127

5.2.1. Duomenys, gaunami iš Švietimo ir mokslo institucijų registro 127
5.2.2. Duomenys, gaunami iš Studijų ir mokymo programų registro 130
5.2.3. Duomenys, gaunami iš Licencijų registro 132
5.2.4. Duomenys, gaunami iš Išsilavinimo pažymėjimų blankų registro 133
5.2.5. Duomenys, gaunami iš Diplomų ir atestatų registro 134
5.2.6. Duomenys, gaunami iš Kvalifikacijos tobulinimo programų ir renginių registro 135
5.2.7. Duomenys, gaunami iš Studentų registro 136
5.2.8. Duomenys, gaunami iš Mokinių registro 137
5.2.9. Duomenys, gaunami iš Klasifikatorių DB 138
5.2.10. Duomenys, gaunami iš Lietuvos darbo biržos informacinės sistemos 141
5.2.11. Duomenys, gaunami iš Lietuvos darbo rinkos mokymo tarnybos informacinės sistemos 143
5.2.12. Duomenys, gaunami iš Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės informacinės sistemos 144
5.2.13. Duomenys, gaunami iš švietimo institucijų 146

5.3. VIDINIAI INFORMACIJOS SRAUTAI 147

6. LAIKOMA INFORMACIJA 150

7. VARTOTOJAMS TEIKIAMA INFORMACIJA 152

8. KOMPIUTERIZUOJAMO OBJEKTO PAGEIDAUJAMOS BŪSENOS ĮGYVENDINIMAS 155

8.1. ADMINISTRAVIMO POSISTEMIS 158

8.1.1. Priemonės tikrinti elektroninio pašto ir interneto svetainių adresų tikrumą 158

8.2. IŠORINIŲ DUOMENŲ ŠALTINIŲ POSISTEMIS 162

8.2.1. Statistikos departamento duomenų bazės programinės įrangos modifikavimas parengiant priemones duomenims į AIKOS teikti 162

8.2.2. Lietuvos darbo rinkos mokymo tarnybos duomenų bazės programinės įrangos modifikavimas parengiant priemones duomenims į AIKOS teikti 162

8.2.3. Lietuvos darbo biržos duomenų bazės programinės įrangos modifikavimas parengiant priemones duomenims į AIKOS teikti 163

8.2.4. AIKOS klasifikatorių administravimo ir tvarkymo programinė įranga 163

8.2.5. Švietimo ir mokslo institucijų registro programinės įrangos modifikavimas pagal AIKOS reikmes 164

8.2.6. Studijų ir mokymo programų registro programinės įrangos modifikavimas pagal AIKOS reikmes 165

8.2.7. Licencijų registro programinės įrangos modifikavimas pagal AIKOS reikmes 165

8.2.8. Išsilavinimo pažymėjimų blankų registro programinės įrangos modifikavimas pagal AIKOS reikmes 166

8.2.9. Kvalifikacijos tobulinimo programų ir renginių registro programinė įranga 166

8.2.10. Diplomų ir atestatų registro programinė įranga 167

8.2.11. Svarbiausių profesijų klasifikatoriaus Švietimo ir mokslo ministerijoje (AIKOS) parengimas, jo įdiegimas Švietimo ir mokslo ministerijoje (AIKOS) Lietuvos darbo rinkos mokymo tarnyboje ir Lietuvos darbo biržoje įdiegimas 169

8.2.12. Aukštojo, specialiojo vidurinio ir profesinio mokymo specialybių (iki 1990 m.) ir jų dabartinių atitikmenų – aukštojo mokslo studijų bei pagrindinio profesinio mokymo programų – paieškos tarp klasifikatorių programinė įranga. Iki 1990 m. įgyto išsilavinimo cenzo atitikties dabar teikiamam išsilavinimo cenzui paieškos klasifikatoriuje programinė įranga 169

8.2.13. Darbo rinkoje esamų profesijų ir profesinių kvalifikacijų ar kvalifikacinių laipsnių atitikmenų paieškos tarp klasifikatorių programinė įranga 171

8.2.14. Priemonių, kuriomis pasinaudodamos švietimo ir mokslo institucijos galėtų AIKOS sistemai teikti reikalingą informaciją, sukūrimas 173

8.3. DUOMENŲ MAINŲ POSISTEMIS 174

8.3.1. Automatinis duomenų iš Statistikos departamento apie profesinių mokyklų mokinių ir aukštųjų mokyklų studentų skaičių gavimas ir įkėlimas į ITC centrinį duomenų serverį 174

8.3.1.1. Paskirtis 174

8.3.1.2. Bendra dalis 174

8.3.1.3. Duomenys pateikiami iš STD į AIKOS 174
8.3.1.4. Reikalavimai duomenų mainams 177
8.3.2. Automatinis duomenų iš Lietuvos darbo rinkos mokymo tarnybos apie profesijas, mokinių skaičių pagal darbo rinkos profesinio mokymo programas gavimas ir įkėlimas į ITC centrinį duomenų serverį 177
8.3.2.1. Paskirtis 177
8.3.2.2. Duomenys, gaunami iš LDRMT 177
8.3.2.3. Reikalavimai duomenų mainams 178
8.3.3. Automatinis duomenų iš Lietuvos darbo biržos apie bedarbių skaičių pagal profesijas, studijų ir mokymo programas, įgytas kvalifikacijas, baigtas mokyklas, mokyklų baigimo metus, darbo patirtį, teritorijas ir kt. gavimas ir įkėlimas į ITC centrinį duomenų serverį. Automatinis duomenų iš Lietuvos darbo biržos apie laisvų darbo vietų skaičių pagal profesijas, pageidaujamas kvalifikacijas bei studijų ir mokymo programas, darbo patirtį, teritorijas ir kt. gavimas ir įkėlimas į ITC centrinį duomenų serverį 179
8.3.3.1. Paskirtis 179
8.3.3.2. Bendra dalis 179
8.3.3.3. Duomenys, pateikiami iš LDB informacinės sistemos Atvirai informavimo, konsultavimo ir orientavimo sistemai 179
8.3.3.4. Reikalavimai duomenų mainams 185
8.3.4. Automatinis – kasdienis duomenų perkėlimas iš ITC duomenų serverio į WWW poreikiams skirtą AIKOS duomenų serverį 186
8.3.5. Duomenų mainų tarp AIKOS ir PLOTEUS II internetinių svetainių programinė įranga. Išsamių duomenų anglų kalba automatinis – kasdienis teikimas į PLOTEUS II internetinę svetainę 187
8.3.5.1. Įvadas į PLOTEUS II 187
8.3.5.2. PLOTEUS II bendrojo duomenų mainų protokolo elementai, kurie perduodami iš PLOTEUS II į AIKOS 209
8.3.5.3. PLOTEUS II bendrojo duomenų mainų protokolo elementai, kurie perduodami iš AIKOS į PLOTEUS II 213
8.3.5.4. PLOTEUS II bendros duomenų struktūros modelis 224
8.3.5.5. Duomenų šaltinio organizavimas 225
8.3.5.6. Techniniai-technologiniai reikalavimai 225
8.3.5.7. Reikalavimai kalboms 225
8.3.5.8. Funkciniai reikalavimai 225
8.3.5.9. Bendrieji reikalavimai 225

8.4. DUOMENŲ APDOROJIMO POSISTEMIS 226

8.4.1. Statistinės informacijos formavimo programinė įranga (50 formų) 226
8.4.2. Švietimo ir mokslo institucijų jubiliejų sąrašo įtraukimas į AIKOS interneto svetainę 227
8.4.3. Statistinės informacijos AIKOS interneto svetainėje pavaizdavimas žemėlapyje 227

8.5. INFORMACIJOS TEIKIMO POSISTEMIS 228

8.5.1. Duomenų paieška ir pateikimas viešai vartoti internete pagal vartotojų grupes 228
8.5.2. Duomenų paieška apie studijų ir mokymo programas pagal turimą išsilavinimą, mokymosi lygmenis, mokymosi kalbas ir formas,

mokymosi trukmę, įgytas ar įgyjamas kvalifikacijas, galimybes įsidarbinti bei vidutinį atlyginimo dydį baigus konkrečią programą 230
8.5.3. Duomenų paieška apie mokyklas, mokymo veikla užsiimančias įmones pagal teritorijas, studijų ir mokymo programas, mokymosi lygmenis, mokymosi kalbas ir formas, absolventų įsidarbinimo lygį, valstybės finansuojamas vietas ar mokamas studijas, galimybes gauti vietą bendrabutyje, mokymosi paskolą, apie priėmimo sąlygas ir tvarką 230
8.5.4. Įregistruotų institucijų, studijų ir mokymo programų, išsilavinimo pažymėjimų blankų ir licencijų sąrašų pagal registravimo terminą, lygmenis, teritoriją, studijų kryptis ir švietimo posričius formavimas 231
8.5.5. Darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo programų ir renginių paieška pagal mokymosi lygmenis, studijų kryptis, švietimo posričius, turimas kvalifikacijas, profesijas, teritoriją, laiką, trukmę, mokymosi kainą, priėmimo sąlygas formavimas 231
8.5.6. AIKOS klasifikatorių duomenų rodymo anglų kalba ir turinti vartotojo sąsają anglų kalba programinė įranga 232
8.5.7. Profesinio informavimo ir konsultavimo tikslams parengtų specialių standartinių ar pasirenkamai formuojamų užklausų, filmų, nuotraukų formavimo ir rodymo programinė įranga 233
8.5.8. Internetinės konsultacijos naudojant testavimo priemones apie profesijos tinkamumą konkrečiam asmeniui, įvertinant asmens charakterio savybes, polinkius ir pan. programinės įrangos parengimas.... 235
8.5.9. Švietimo ir mokslo institucijų elektroninio pašto ir interneto svetainių adresų pagal institucijų grupes, tipus, mokymo kalbas, mokymo formas, švietimo posričius, studijų kryptis, mokymo lygmenis ir teritorijas formavimas 236
8.5.10. Priemonės išsiųsti elektroninius laiškus visoms arba iš elektroninio pašto adresų sąrašo pasirinktoms švietimo ir mokslo institucijoms..... 236

9. IS EFEKTYVUMAS 237

9.1. IS KŪRIMO IR APTARNAVIMO SĄNAUDOS 237

9.2. IS PROGNOZUOJAMA NAUDA 239

10. IS KELIAMI REIKALAVIMAI 240

10.1. IS REIKALAVIMAI TECHNINĖMS PRIEMONĖMS 240

10.1.1. Bendrieji reikalavimai 240
10.1.2. Reikalavimai duomenų bazės tarnybinei stočiai 241
10.1.3. Reikalavimai WWW tarnybinei stočiai 242
10.1.4. Reikalavimai kompiuterių tinklui 243
10.1.5. Reikalavimai archyvavimo sistemai 244
10.1.6. Reikalavimai darbo vietai 245

10.2. IS REIKALAVIMAI PROGRAMINEI ĮRANGAI 246

10.3. IS DUOMENŲ LAIKYMO REIKALAVIMAI 248

10.4. IS DUOMENŲ RINKIMO, RUOŠIMO IR KONTROLĖS REIKALAVIMAI 249

10.5. IS DUOMENŲ SAUGOS REIKALAVIMAI 250

10.6. AIKOS TIESIOGIAI APTARNAUJANČIO PERSONALO KVALIFIKACIJOS REIKALAVIMAI 252
10.7. TEISINĖS IR ORGANIZACINĖS SĄLYGOS IS PARENGTI IR EKSPLOATUOTI 253
10.8. IS REIKALAVIMAI DOKUMENTACIJAI 254
11. DARBŲ GRAFIKAS 255
12. IS PROJEKTO VALDYMAS 260
12.1. IS PROJEKTO STRUKTŪRA 260
12.2. IS FINANSAVIMO ŠALTINIAI IR FINANSAVIMO TVARKA 262
12.3. VYKDYTOJAI 263
12.4. IS PROJEKTO REZULTATAI 264
12.5. DARBŲ KONTROLĖ IR PRIĖMIMAS 265
12.6. IS DIEGIMAS 266
13. SĄVOKOS IR TERMINAI 267
14. PRIEDAI 270
14.1. NAUJIENOS REGISTRUOSE 270
14.1.1. Švietimo ir mokslo ministerija įregistravo naujas studijų ir mokymo programas 270
14.1.2. Švietimo ir mokslo ministerija pakeitė studijų ir mokymo programų pavadinimus 270
14.1.3. Švietimo ir mokslo ministerija išregistravo studijų ir mokymo programas 270
14.1.4. Naujos švietimo ir mokslo institucijos 270
14.1.5. Nauji švietimo ir mokslo institucijų padaliniai 270
14.1.6. Išregistruoti švietimo ir mokslo institucijų padaliniai 270
14.1.7. Naujas švietimo ir mokslo institucijų teisinis statusas 271
14.1.8. Nauji švietimo ir mokslo institucijų pavadinimai 271
14.1.9. Nauji švietimo ir mokslo institucijų adresai 271
14.1.10. Išregistruotos švietimo ir mokslo institucijos 271
14.1.11. Naujos švietimo ir mokslo institucijų grupės ir tipai 271
14.1.12. Naujos švietimo ir mokslo institucijų padalinių grupės ir tipai 271
14.1.13. Švietimo ir mokslo ministerija išdavė mokymo licencijas 271
14.1.14. Švietimo ir mokslo ministerija sustabdė mokymo licencijų galiojimą 272
14.1.15. Švietimo ir mokslo ministerija panaikino mokymo licencijų galiojimo sustabdymą 272
14.1.16. Švietimo ir mokslo ministerija panaikino mokymo licencijas 272
14.1.17. Švietimo ir mokslo ministerija įregistravo/perregistravo naujus išsilavinimo pažymėjimų blankus 272
14.1.18. Švietimo ir mokslo ministerija išregistravo išsilavinimo pažymėjimų blankus 272
14.1.19. Suvestinės lentelės rodančios kaitą 273

14.1.19.1. Studijų ir mokymo programų kaita pagal švietimo sritis ir lygmenis (5-1-k) 273
14.1.19.2. Aukštojo mokslo studijų programų kaita pagal studijų sritis ir programų tipus (5-2-k) 273
14.1.19.3. Aukštojo mokslo studijų programų kaita pagal studijų kryptis ir programų tipus (5-3-k) 274
14.1.19.4. Aukštojo mokslo studijų programų kaita pagal švietimo sritis ir programų tipus (5-4-k) 274
14.1.19.5. Pagrindinio profesinio mokymo programų kaita pagal švietimo sritis ir programų tipus (5-5-k) 275
14.1.19.6. Darbo rinkos profesinio mokymo programų kaita pagal švietimo sritis ir programų tipus (5-6-k) 275
14.1.20. Švietimo ir mokslo institucijų kaita pagal teisinę formą, grupes ir tipus (4-2-k) 276
14.1.21. Švietimo ir mokslo institucijų kaita pagal grupes, tipus ir teisinį statusą (4-3-k) 278
14.1.22. Profesinių, bendrojo lavinimo ir neformaliojo švietimo mokyklų kaita pagal teisinę formą ir vietovės tipą (4-11-k) 279
14.1.23. Švietimo institucijų kaita pagal teritoriją ir tipus (4-6-k) 280
14.1.24. Švietimo institucijų kaita pagal mokymo kalbas (4-9-k) 282
14.1.25. Mokymo licencijų kaita pagal švietimo sritis, posričius ir apskritis (7-1-k) 282
14.1.26. Mokymo licencijų kaita pagal švietimo sritis ir programų lygmenis (7-2-k) 283
14.1.27. Mokymo licencijų kaita pagal programų lygmenis ir mokyklų tipus (7-3-k) 283
14.1.28. Išsilavinimo pažymėjimų blankų kaita pagal grupes ir lygmenis (6-1-k) 283
14.2. SUVESTINĖS LENTELĖS RODANČIOS ESAMĄ PADĖTĮ 284
14.2.1. Studijų ir mokymo programų suvestinė pagal švietimo sritis ir lygmenis (5-1) 284
14.2.2. Aukštojo mokslo studijų programų suvestinė pagal studijų sritis ir programų tipus (5-2) 284
14.2.3. Aukštojo mokslo studijų programų suvestinė pagal studijų kryptis ir programų tipus (5-3) 285
14.2.4. Aukštojo mokslo studijų programų suvestinė pagal švietimo sritis ir programų tipus (5-4) 285
14.2.5. Pagrindinio profesinio mokymo programų suvestinė pagal švietimo sritis ir programų tipus (5-5) 286
14.2.6. Darbo rinkos profesinio mokymo programų suvestinė pagal švietimo sritis ir programų tipus (5-6) 286
14.2.7. Švietimo ir mokslo institucijos pagal grupes, tipus ir priklausomybę (4-1) 286
14.2.8. Švietimo ir mokslo institucijos pagal teisinę formą, grupes ir tipus (4-2) 287
14.2.9. Švietimo ir mokslo institucijos pagal grupes, tipus ir teisinį statusą (4-3) 288
14.2.10. Švietimo ir mokslo institucijos pagal tipus ir filialų (teritorinių padalinių) skaičių (4-4) 288
14.2.11. Švietimo ir mokslo institucijos pagal teritoriją ir tipus (4-6) 289
14.2.12. Bendrojo lavinimo ir neformaliojo švietimo mokyklos pagal tipus, paskirtį ir priklausomybę (4-7) 290

14.2.13. Švietimo ir mokslo institucijos pagal grupes, tipus ir steigėjų skaičių (4-8) ... 290
14.2.14. Švietimo institucijos pagal mokymo kalbas (4-9) ... 290
14.2.15. Švietimo institucijos pagal grupes, tipus ir mokymo formas (4-10) ... 291
14.2.16. Profesinės, bendrojo lavinimo ir neformaliojo švietimo mokyklos pagal teisinę formą ir vietovės tipą (4-11) ... 291
14.2.17. Bendrojo lavinimo mokyklų padalinių skaičius pagal steigėjo tipą (4-13) ... 292
14.2.18. Mokymo licencijų suvestinė pagal švietimo sritis, posričius ir apskritis (7-1) ... 293
14.2.19. Mokymo licencijų suvestinė pagal švietimo sritis ir programų lygmenis (7-2) ... 293
14.2.20. Mokymo licencijų suvestinė pagal programų lygmenis ir mokyklų tipus (7-3) ... 294
14.2.21. Išsilavinimo pažymėjimų blankų suvestinė pagal grupes ir lygmenis (6-1) ... 294
14.2.22. Išsilavinimo pažymėjimų blankų suvestinė pagal pateikėjus, grupes, įregistravimo datą ir apsaugos priemones (6-2) ... 294

14.3. KVALIFIKACIJOS TOBULINIMO PROGRAMŲ IR RENGINIŲ STATISTIKOS FORMOS ... 295

14.3.1. Kvalifikacijos tobulinimo programų ir renginių skaičiai ... 295
14.3.2. Kvalifikacijos tobulinimo programų, renginių ir dalyvių skaičiai (pagal pasirinktą kryptį) ... 295
14.3.3. Kvalifikacijos tobulinimo programų, renginių ir dalyvių skaičiai (visoms kryptims) ... 295

14.4. DUOMENŲ MAINŲ SU IŠORINĖMIS INSTITUCIJOMIS ĮVYKIŲ ŽURNALO STRUKTŪRA ... 296

14.5. EUROPASS PAŽYMĖJIMO PRIEDĖLIO PAVYZDYS ... 297

14.6. AIKOS SVETAINĖS REGISTRUOTO VARTOTOJO ANKETA ... 299

14.7. PLOTEUS II APIBŪDINIMAS BEI TECHNINĖS-TECHNOLOGINĖS CHARAKTERISTIKOS ... 300

14.8. KOMPIUTERIZUOJAMO OBJEKTO ESAMOS BŪSENOS ANALIZĖ ... 302

15. PAKEITIMŲ REGISTRAVIMO ŽURNALAS ... 303

1. SANTRAUKA

Informacinės sistemos pavadinimas: Atvira informavimo, konsultavimo, orientavimo sistema.

Informacinės sistemos trumpasis vardas: AIKOS.

Temos, kurios rėmuose kuriama sistema, vardas: projektas Nr. BPD2004-ERPF-1.5.0-07-04/0003 „Atviros informavimo, konsultavimo ir orientavimo sistemos (AIKOS) sukūrimas ir plėtojimas“.

Įgyvendinimo vieta: Lietuvos Respublika.

Projekto savininkas (pareiškėjas):

Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerija, biudžetinė įstaiga.

Rekvizitai: kodas188603091, A. Volano g. 2/7, LT-01516 Vilnius, tel. Nr. 2191225, faks. Nr. 2612077, el. p.: smmin@smm.lt.

Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerija, įregistruota Juridinių asmenų registre.

Pagrindinė veiklos rūšis: Centrinių administracinių institucijų įstatymų leidžiamoji ir vykdomoji veikla, kodas 75.11.60. Švietimo ir mokslo ministerija yra Lietuvos Respublikos vykdomosios valdžios institucija, formuojanti ir vykdanti valstybinę švietimo, mokslo ir studijų politiką.

Pareiškėjo partneris (įgyvendinančioji institucija):

Švietimo informacinių technologijų centras, biudžetinė įstaiga.

Švietimo informacinių technologijų centro steigėja yra Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerija.

Rekvizitai: kodas 9099608, Suvalkų g. 1, LT-03113, Vilnius, tel. Nr. 2356150, faks. Nr. 2356155, el. p.: info@ipc.lt.

Švietimo informacinių technologijų centras (toliau ─ ITC) įregistruotas Juridinių asmenų registre (toliau ─ JAR).

Pagrindinės veiklos rūšys: kvalifikacijos tobulinimas, kodas 80.42.30; programinės įrangos naudojimo konsultacijos ir jos tiekimas, kodas 72.20.00; duomenų apdorojimas, kodas 72.30.00; kita su kompiuteriais susijusi veikla, kodas 72.60.00. Švietimo informacinių technologijų centras yra Švietimo ir mokslo ministerijos finansuojama įstaiga, atsakinga už informacinių technologijų kūrimą, diegimą ir taikymą švietimo sistemoje.

Galutinis naudos gavėjas: bendrojo lavinimo, profesinės, aukštosios ir neformaliojo švietimo mokyklos, pedagogų švietimo centrai, bibliotekos, darbo biržos, jaunimo ir darbo centrai ir kitos institucijos, kuriose projekto lėšomis bus steigiami ir aprūpinami 640 profesinio informavimo taškų bei visi šalies gyventojai, norintieji gauti informacijos apie mokymosi galimybes Lietuvoje ir ES šalyse.

Informacinės sistemos paskirtis: padėti Lietuvos asmenims pasirinkti paklausią specialybę, kurią galima įgyti pirmą kartą ar persikvalifikuoti Lietuvos ir Europos aukštosiose ir profesinėse mokyklose, kaupiant, apdorojant bei įvairioms vartotojų grupėms patogia forma pateikiant lengvai prieinamą informaciją apie mokymosi galimybes. Tam reikia sukurti kompiuterizuotąją profesinio informavimo, konsultavimo ir orientavimo informacinę sistemą. AIKOS – integruota, vientisa, atvira, nekomercinė sistema, kuriama Lietuvos švietimo informacinės sistemos pagrindu, integruojant ją su Lietuvos darbo biržos, Lietuvos darbo rinkos mokymo tarnybos ir Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės informacinių sistemų duomenų bazėmis. Pagal Profesinio orientavimo strategiją kompiuterizuotoji informacinė sistema kuriama taip, kad nebūtų pakartotinai kaupiami kitose sistemose esami duomenys, o informacija sistemos vartotojams būtų teikiama iš pirminio šaltinio. Sistema privalo teikti duomenis internetu ir atitinkamų registrų duomenų gavėjams.

Šiame dokumente pateikta AIKOS specifikacija, kuri parengta vietoje Atviros informavimo, konsultavimo ir orientavimo sistemos AIKOS programinės įrangos tarpinės versijos specifikacijos, įregistruotos Informacinės visuomenės plėtros komitete prie LRV 2006-07-10 Nr. IS-102S.

Sprendimai, kuriais pagrįstas informacinės sistemos kūrimas:

- Profesinio orientavimo strategija. Patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro ir Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2003 m. lapkričio 19 d. įsakymu Nr. ISAK-1635 / A1-180
- Projekto „Atviros informavimo, konsultavimo ir orientavimo sistemos (AIKOS) sukūrimas ir plėtojimas“ galimybių studija (2004 m.)

Pagrindiniai informacinės sistemos specifikacijoje išdėstyti pasiūlymai:

- modernizuoti AIKOS reikmėms naudojamus švietimo registrus ir duomenų bazes
- suformuoti ir užtikrinti aktualios informacijos AIKOS interneto svetainei periodinį duomenų atnaujinimą iš švietimo registrų ir duomenų bazių
- suformuoti ir užtikrinti informacinius mainus tarp AIKOS interneto svetainės ir Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, Lietuvos darbo biržos, Lietuvos darbo rinkos mokymo tarnybos
- užtikrinti aktualios informacijos pateikimą AIKOS vartotojams.

2. PANAUDOTŲ DOKUMENTŲ SĄRAŠAS

1. Lietuvos Respublikos švietimo įstatymas (Žin., 1991, Nr. 23-593; 2003, Nr. 63-2853; 2004, Nr. 103-3755).

2. Švietimo ir mokslo ministro ir socialinės apsaugos ir darbo ministro 2003 m. lapkričio 19 d. įsakymas Nr. ISAK-1635/A1-180 „Dėl profesinio orientavimo strategijos ir jos įgyvendinimo veiksmų plano tvirtinimo“ (Žin., 2004, Nr. 56-1955).

3. Švietimo ir mokslo ministro ir socialinės apsaugos ir darbo ministro 2004 m. kovo 26 d. įsakymas Nr. ISAK-443/A1-83 „Dėl mokymosi visą gyvenimą užtikrinimo strategijos ir jos įgyvendinimo veiksmų plano tvirtinimo“ (Žin., 2004, Nr. 56-1957).

4. EST ir šalių narių vyriausybių atstovų (švietimo ministrų) 2004 m. gegužės 28 d. rezoliucija „Dėl profesinio orientavimo ir konsultavimo visą gyvenimą politikos, sistemų ir praktikos stiprinimo“.

5. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2004 m. birželio 7 d. įsakymas Nr. ISAK-844 „Dėl Išsilavinimo pažymėjimų blankų registro nuostatų patvirtinimo“ (Žin., 2004, Nr. 94-3453).

6. Valstybės informacinių sistemų kūrimo metodika, patvirtinta Informacinės visuomenės plėtros komiteto prie LRV direktoriaus 2004 m. spalio 15 d. įsakymu Nr. T-131.

7. Informacinės aplinkos pritaikymo žmonių su negalia ugdymui metodika (patvirtinta Informacinės visuomenės plėtros komiteto prie LRV direktoriaus 2005 m. sausio 21 d. įsakymu Nr. T-5).

8. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. sausio 24 d. įsakymas Nr. ISAK-100 „Dėl Licencijų registro“ (Žin., 2005, Nr. 12-403).

9. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. gruodžio 22 d. įsakymas Nr. ISAK-2617 „Dėl Integralių švietimo ir mokslo informacinių sistemų kūrimo strategijos ir jos įgyvendinimo veiksmų plano patvirtinimo (Žin., 2006, Nr. 2-25).

10. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. kovo 30 d. nutarimas Nr. 316 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. kovo 9 d. nutarimo Nr. 294 „Dėl Studijų ir mokymo programų registro įsteigimo ir jo nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ (Žin., 1998, Nr. 25-647; 2006, 37-1318).

11. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2006 m. gegužės 10 d. įsakymas Nr. ISAK-879 „Dėl Atviros informavimo, konsultavimo ir orientavimo sistemos (AIKOS) nuostatų ir duomenų saugos nuostatų patvirtinimo“ (Žin., 2006, Nr. 57-2037).

12. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2007 m. vasario 8 d. įsakymas Nr. ISAK-190 „Dėl integralių švietimo ir mokslo informacinių sistemų ir registrų kūrimo koordinavimo taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 2007, Nr. 21-805).

13. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2007 m. gegužės 23 d. įsakymas Nr. ISAK-982 „Dėl švietimo ir mokslo ministro 2004 m. lapkričio 29 d. įsakymo Nr. ISAK-1871 „Dėl Švietimo ir mokslo institucijų registro“ pakeitimo (Žin., 2007, Nr 60-2333).

14. Lietuvos Respublikos profesinio mokymo įstatymo pakeitimo įstatymas (Žin., 2007, Nr. 43-1627).

15. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2007 m. rugpjūčio 10 d. įsakymas Nr. ISAK-1629 „Dėl Diplomų ir atestatų registro steigimo, jo nuostatų patvirtinimo ir veiklos pradžios nustatymo” (Žin., 2007, Nr.91-3657).

3. AIKOS PASKIRTIS, TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

3.1. AIKOS PASKIRTIS

AIKOS paskirtis ─ padėti Lietuvos asmenims pasirinkti paklausią specialybę, kurią galima įgyti pirmą kartą ar persikvalifikuoti Lietuvos ir Europos aukštosiose ir profesinėse mokyklose, kaupiant, apdorojant bei įvairioms vartotojų grupėms patogia forma pateikiant lengvai prieinamą informaciją apie mokymosi galimybes. AIKOS ─ atvira informavimo, konsultavimo ir orientavimo sistema, plačiam vartotojų ratui teikianti informaciją, kurios pagrindas ─ valstybinės, žinybinės ir kitos duomenų bazės bei registrai. AIKOS struktūra formuojama teminiu ir teritoriniu aspektais. AIKOS apima:

1. Informavimo procese dalyvaujančių juridinių ir fizinių asmenų aspektu:

    1.1. Ministerijas ir departamentus;

    1.2. Ministerijų reguliavimo sferoje veikiančias institucijas/juridinius asmenis ar jų padalinius;

    1.3. Fizinius asmenis ─ AIKOS duomenų vartotojus.

2. Informaciniu aspektu:

    2.1. Lietuvos švietimo registrus ir duomenų bazes;
    2.2. Lietuvos darbo informacinių sistemų duomenų bazių fragmentus;
    2.3. Statistinius duomenis;
    2.4. Juridinių asmenų registro duomenis.

AIKOS CDB kaupiama centrinėje tarnybinėje stotyje Švietimo informacinių technologijų centre, o duomenys teikiami iš AIKOS WWW DB.

3.2. AIKOS TIKSLAI

Pagrindiniai AIKOS tikslai:

- teikti kokybišką informaciją apie mokymosi galimybes internetu
- informuoti ir konsultuoti platų vartotojų ratą, asmenims nepriklausomai nuo jų amžiaus pasirenkant savo kelią švietimo, mokymo bei užimtumo srityse bei aktyviai dalyvaujant savo profesinės karjeros formavime
- užtikrinti AIKOS naudojamų registrų duomenų gavėjų internetinį aptarnavimą.

3.3. TIKSLŲ ĮGYVENDINIMO MATAI

Tikslų įgyvendinimo matus galima suskirstyti į kokybinius ir kiekybinius:

1. Kokybiniai:

- įvairių vartotojų grupių nuomonės, atsiliepimai, tame tarpe pasinaudojus interneto svetainėje teikiamomis komentarų bei pasiūlymų pateikimo galimybėmis
- domėjimasis interneto svetaine bei jo teikiamomis galimybėmis

- socialinio aktyvumo ir atsakomybės už savo profesinę veiklą, siekiant išvengti nedarbo, augimas, tame tarpe išmatuojamas kiekybiškai: bedarbių skaičiumi, dirbančiųjų pagal pasirinktą profesiją skaičiumi ir pan.

2. Kiekybiniai:

- aktyvus naudojimasis interneto svetaine bei jame teikiamomis paslaugomis, išmatuojamas lankytojų skaičiumi
- konsultuotų įvairiais būdais profesinio informavimo taškuose, panaudojant AIKOS programinę įrangą, tiesiogiai vartotojui naudojantis interneto svetaine, pateikiant klausimus ar užsakant informaciją elektroniniu būdu ir pan., vartotojų skaičiaus tendencijos
- siųstų el. laiškų skaičius su nuorodomis į interneto svetainės puslapius.

3.4. AIKOS UŽDAVINIAI IR PRIEMONĖS

Pagrindiniams AIKOS tikslams pasiekti turi būti įgyvendinti tokie uždaviniai:

- teikti kokybiškas profesinio orientavimo paslaugas, remiantis AIKOS priemonėmis sukaupta, apdorota bei įvairioms vartotojų grupėms patogia forma pateikta bei lengvai prieinama informacija apie mokymosi galimybes
- supažindinti platų vartotojų ratą su mokymosi galimybėmis, remiantis AIKOS priemonėmis sukaupta, apdorota bei įvairioms vartotojų grupėms patogia forma pateikta bei lengvai prieinama informacija apie mokymosi galimybes
- konkrečioms tikslinėms vartotojų grupėms užtikrinti galimybes pasiekti specialią tai vartotojų grupei aktualią informaciją
- supažindinti su pokyčiais bei tendencijomis švietimo srityje bei darbo rinkoje, teikti naujausią informaciją profesinio informavimo bei konsultavimo srityje
- supažindinti su standartais, reglamentais, teikti juridinę bei kitą su mokymusi susijusią informaciją
- profesinio konsultavimo bei informavimo paslaugas padaryti prieinamas plačiajam vartotojų ratui
- užtikrinti grįžtamąjį ryšį tarp vartotojo ir profesinio informavimo bei konsultavimo subjektų
- sukurti vieningas atitinkamų terminų bei duomenų klasifikavimo sistemas
- teikti pagalbą profesinio informavimo bei konsultavimo srityje neįgaliesiems.

Uždaviniams įgyvendinti turi būti realizuotos šios priemonės:

- plėsti AIKOS interneto svetainės galimybes

- papildyti svetainės turinį nauja kokybiška bei aktualia ir savalaike informacija, plečiant teikiamos informacijos apimtis; teikti dalį svetainės informacijos anglų kalba naudojantis sąsaja su PLOTEUS (*Portal on Learning Opportunities throughout the European Space*) internetine svetaine (http://ec.europa.eu/ploteus)
- sukurti atskirus svetainės puslapius skirtingoms vartotojų grupėms, pertvarkant informacijos srautus
- panaudoti šiuolaikines internetines technologijas bei apsikeitimo duomenimis mechanizmus, užtikrinančius informacijos pasiekiamumą plačiam vartotojų ratui
- sudaryti kontaktavimo su svetaine galimybes
- publikuoti įvairiatipę, daugialypę medžiagą (audiovizualinę, nuotraukas, filmus ir pan.)
- skelbti naujienas bei informuoti apie jas
- tobulinti svetainės dizainą ir pritaikyti jį konkrečioms vartotojų grupėms
- pagal galimybes padaryti svetainę prieinamą neįgaliesiems
- teikti pagalbines priemones: testus, elektronines užsakymo formas ir pan.
- papildyti AIKOS klasifikatoriais, įvesti terminų žodyną
- publikuoti naujausią statistinę informaciją, suvestines, tendencijas, kaitą nusakančius duomenis, panaudojant šiuolaikinius vaizdavimo būdus (lentelės, grafikai, žemėlapiai, daugiamačiai vaizdai ir pan.)
- pateikti išsamesnę pagalbą, kaip naudotis svetaine
- plėsti nuorodų sistemą
- pateikti informacijos paieškos vedlius, rekomendacijas, metodikas, reglamentus ir kitą aktualią informaciją
- tobulinti svetainės administravimo sistemą.

4. KOMPIUTERIZUOJAMO OBJEKTO APIBŪDINIMAS

4.1. ORGANIZACINĖ STRUKTŪRA

AIKOS apima veikiančias institucijas, kurios kompiuterių tinklais ir jų pagrindu veikiančiomis loginiais ryšiais susijusiomis informacinėmis sistemomis bei kitais būdais teikia savo reikalingą informaciją.

Sistema apima:

1. Informavimo procese dalyvaujančių juridinių ir fizinių asmenų aspektu:

1.1. Ministerijas ir departamentus:

- Švietimo ir mokslo ministeriją (toliau – ŠMM)
- Socialinės apsaugos ir darbo ministeriją (toliau – SADM)
- Statistikos departamentą prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau ─ STD).

1.2. Ministerijų reguliavimo sferoje veikiančias institucijas/juridinius asmenis ar jų padalinius:

- Lietuvos darbo biržą (toliau ─ LDB)
- Lietuvos darbo rinkos mokymo tarnybą ((toliau ─ LDRMT)
- Lietuvos mokinių informavimo ir techninės kūrybos centrą (toliau – LMITKC)
- Studijų kokybės vertinimo centrą (toliau ─ SKVC)
- Nacionalinį egzaminų centrą (toliau ─ NEC)
- Profesinio mokymo metodikos centrą (toliau ─ PMMC)
- Suaugusių neformaliojo mokymo įstaigas
- Profesinio informavimo taškus (toliau ─ PIT).

1.3. Fizinius asmenis ─ AIKOS duomenų vartotojus.

2. Informaciniu aspektu:

2. 1. Lietuvos švietimo registrus;
2. 2. Lietuvos švietimo duomenų bazes;
2. 3. LDB informacinės sistemos duomenų bazių fragmentus;
2. 4. LDRMT informacinės sistemos duomenų bazių fragmentus;
2. 5. STD statistinius duomenis;
2. 6. Juridinių asmenų registro duomenis.

AIKOS CDB kaupiama centrinėje tarnybinėje stotyje ─ ITC. AIKOS struktūra formuojama teminiu ir teritoriniu aspektais. AIKOS duomenys kaupiami ir integruojami su valstybės registrų duomenimis. AIKOS teikia priemones vartotojui peržiūrėti ir atsispausdinti nustatytos struktūros arba pusiau – struktūrizuotą ir nestruktūrizuotą informaciją (mokymo programų ir kvalifikacijų aprašus, mokymo įstaigų sąrašus ir pan.). Paveiksle vaizduojama *apibendrinta AIKOS organizacinės struktūros schema:*

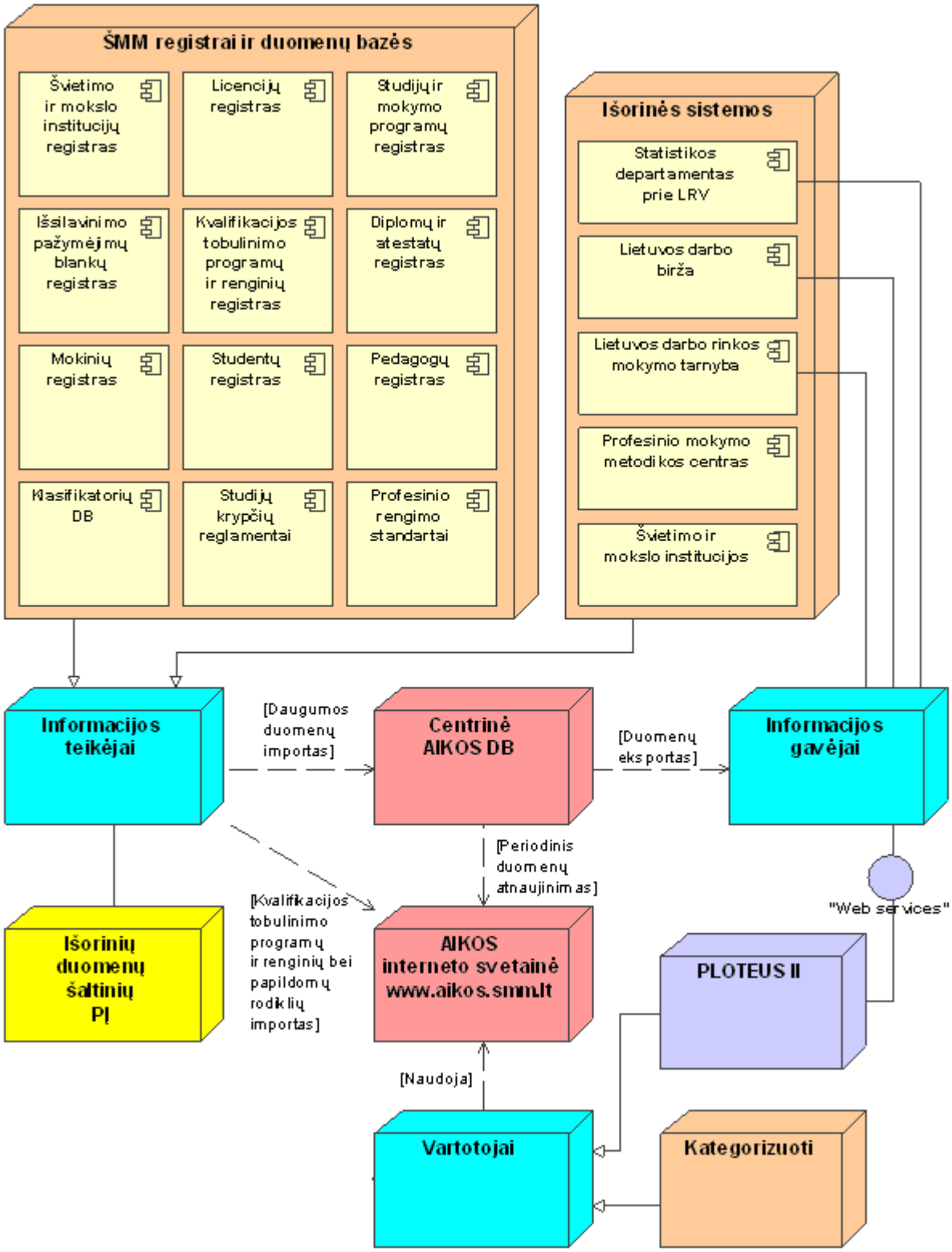

Apibendrinta AIKOS organizacinės struktūros schema

4.2. INFORMACIJOS SRAUTŲ APIBŪDINIMAS

AIKOS paskirtis yra kaupti, apdoroti bei įvairioms vartotojų grupėms patogia forma pateikti lengvai prieinamą informaciją apie mokymosi galimybes. Šalia konkrečios informacijos apie ieškomus informacinius objektus teikiama statistika, suvestinė, agreguota informacija bei kaitą ir esamą padėtį rodančios lentelės.

AIKOS saugo bei teikia tokią informaciją apie įsidarbinimo galimybes:

- mokymosi ir darbo vietos (suvestinė)
- nuorodos į LDB, LDRMT, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, EURES, EUROPASS interneto svetaines.

AIKOS saugo bei teikia tokią informaciją, nusakančią mokymosi galimybes:

- švietimo ir mokslo institucijos
- studijų ir mokymo programos
- kvalifikacijos
- licencijos ir leidimai
- išsilavinimo pažymėjimų blankai
- EUROPASS pažymėjimų priedėliai.

Taipogi AIKOS interneto svetainėje galima peržiūrėti tokių klasifikatorių duomenis:

- švietimo bendrieji:
  - institucijų grupės
  - institucijų finansavimo šaltiniai
  - institucijų priklausomybės
  - institucijų tipai
  - institucijų paskirtys
  - išsilavinimo klasifikatorius
  - išsilavinimo pažymėjimų blankų technologinės apsaugos grupės
  - išsilavinimo pažymėjimų grupės
  - išsilavinimo pažymėjimų išregistravimo priežastys
  - išsilavinimo pažymėjimų lygmenys
  - išsilavinimo pažymėjimų paskirtys
  - išsilavinimo pažymėjimų tipai
  - kalbos
  - kvalifikaciniai laipsniai
  - licencijos galiojimo sustabdymo ir galiojimo panaikinimo priežastys
  - mokymo ar studijų formos

    - patalpų nuosavybės formos
    - patalpų valdymo, naudojimo ir disponavimo jomis pagrindas
    - bendrabučio egzistavimas
    - maitinimosi galimybė
    - patekti į valstybės finansuojamas vietas galimybė
    - profesinės kvalifikacijos
    - reorganizavimo būdų klasifikatorius
    - studijų ir mokymo programų išregistravimo priežastys
    - studijų ir mokymo programų lygmenys
    - studijų krypčių kvalifikaciniai laipsniai
    - teisiniai statusai
    - švietimo posričiai
    - švietimo sritys
- švietimo veiklos rūšys
- mokslo veiklos rūšys
- profesijos
- ekonominės veiklos rūšys

Siekiant kuo išsamiau vartotojus informuoti bei konsultuoti apie mokymosi galimybes, reikia papildyti AIKOS interneto svetainėje publikuojamą informaciją:

- naujais šiuo metu egzistuojančių ir interneto svetainėje skelbiamų informacinių objektų rodikliais
- studijų krypčių reglamentais, profesinio rengimo bei profesiniais standartais
- naujomis nuorodomis į aktualius tinklapius
- tinkamumo profesijai testais
- daugialype informacija, filmais, nuotraukomis
- naujai įvedamais klasifikatoriais
- dažniausiai užduodamais klausimais
- naujienomis
- profesinio informavimo konsultantams skirta medžiaga
- informacija apie įsidarbinimo galimybes: AIKOS interneto svetainė turi pateikti nuorodas į interneto svetaines, portalus, institucijų, teikiančių informaciją apie galimybes įsidarbinti, interneto puslapius, sistemas, informuojančias apie galimybes rasti darbą Lietuvoje ir ES (LDB interneto puslapis, EURES ir pan.).

Pateiktame paveiksle pateikta *kuriamos AIKOS versijos informacinius aspektus bei informacijos srautus nusakanti schema:*

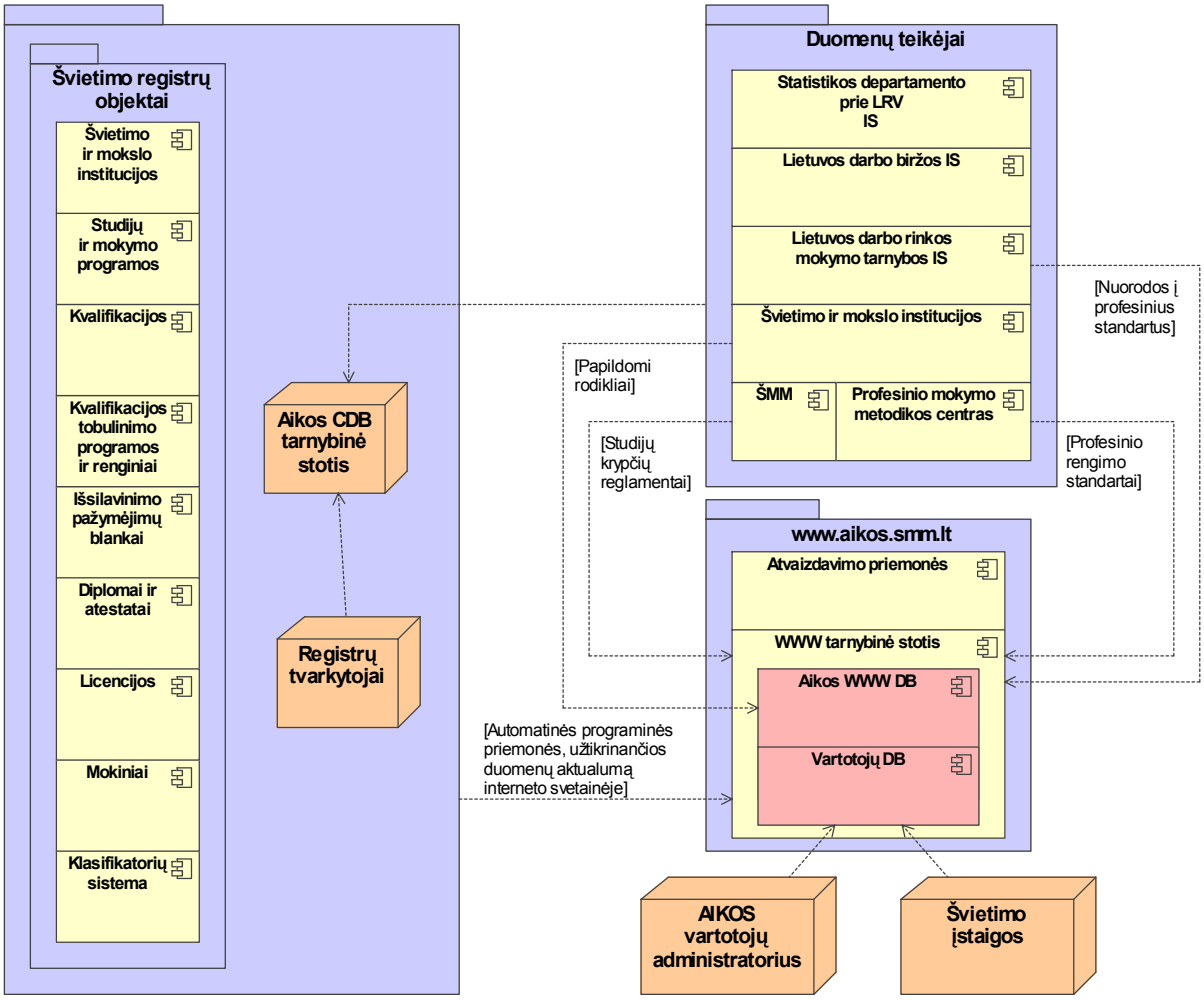

AIKOS informacinius aspektus nusakanti schema

4.3. KOMPIUTERIZUOJAMO OBJEKTO FUNKCIONALUMO APIBŪDINIMAS

4.3.1. Įvadas

Pagrindinė AIKOS interneto svetainės funkcija ─ teikti informaciją (duomenų paieška ir pateikimas viešai vartoti internete ir registruotiems vartotojams). Kokybiškam ir savalaikiam AIKOS interneto svetainės informacijos teikimui užtikrinti sistema vykdo eilę kitų funkcijų, apjungtų į funkcinius posistemius:

- importuoja duomenis iš išorinių šaltinių: STD, LDRMT, LDB (LDB duomenų apie laisvų darbo vietų ir bedarbių skaičių gavimas ir įkėlimas į ITC duomenų tarnybinę stotį; STD duomenų apie aukštųjų mokyklų studentų ir pedagogų skaičių gavimas; LDRMT duomenų profesijas ir apie darbo rinkos mokymo programose besimokančiųjų skaičių įkėlimas į ITC duomenų tarnybinę stotį; duomenų apie profesinių mokyklų mokinių skaičių įkėlimas į ITC duomenų tarnybinę stotį; duomenų apie visų tipų švietimo įstaigų pedagogų skaičių įkėlimas į ITC duomenų tarnybinę stotį)
- importuoja duomenis iš Švietimo registrų ir duomenų bazių bei juos perkelia į www poreikiams skirtą DB (automatinis─kasdienis duomenų perkėlimas iš ITC duomenų tarnybinės stoties į WWW poreikiams skirtą duomenų tarnybinę stotį)
- apdoroja AIKOS duomenų bazių duomenis, vykdo jų paiešką ir reikiama forma juos vaizduoja interneto svetainėje (naujų, perregistruotų ar išregistruotų institucijų, studijų ir mokymo programų, išsilavinimo pažymėjimų blankų ir leidimų (licencijų) mokyti sąrašų formavimas, saugojimas 30 dienų ir perkėlimas kasdien į vienerių metų termino bylą, išdėstant pagal datas (viršuje vėliausia data) ir pateikimas per nuorodą aktualijų skyriuje; įregistruotų institucijų, studijų ir mokymo programų, pažymėjimų ir licencijų sąrašų pagal pasirinktus rodiklius formavimas; Kvalifikacijos tobulinimo programų ir renginių sąrašų pagal pasirinktus rodiklius formavimas; paieškos rezultate rastų duomenų apie studijų ir mokymo programas pagal turimą išsilavinimą ir įgytas kvalifikacijas teikimas)
- teikia atitinkamų registrų duomenis duomenų gavėjams internetu
- vykdo logines kontroles bei apdoroja nesėkmingas situacijas
- užtikrina interneto svetainės administravimą bei saugumą (perduodamos informacijos kodavimas ir pan.)
- importuoja klasifikatorių duomenis
- pateikia priemones duomenų mainų nustatymams keisti bei duomenų pakrovimo rezultatams kontroliuoti
- vykdo paieškas: pagal kriterijus, teksto fragmentus
- publikuoja naujienas
- teikia pagalbą
- užtikrina archyvavimo bei atstatymo funkcijas, įgalinančias atstatyti svetainės funkcijas bei turinį po kritinių trikdžių (pvz., energijos nutraukimas)

- vykdo pagalbines funkcijas: nustato sąsajas tarp aukštojo, specialiojo vidurinio ir profesinio mokymo specialybių (iki 1990 m.) ir jų dabartinių atitikmenų – aukštojo mokslo studijų bei pagrindinio profesinio mokymo programų; sudaro galimybes siųsti elektroninius laiškus nurodytiems adresatams ─ švietimo ir mokymo institucijoms, naviguoti į norimas svetaines ar tinklapius ir kt. (švietimo ir mokslo institucijų interneto svetainių adresų pagal grupes, tipus ir teritorijas formavimas; švietimo ir mokslo institucijų elektroninio pašto adresų pagal grupes, tipus ir teritorijas formavimas)
- publikuoja informaciją anglų kalba (aukštųjų, profesinių mokyklų sąrašų ir aprašų anglų kalba formavimas, universitetinių, neuniversitetinių, pagrindinio profesinio mokymo programų ir kvalifikacijų sąrašų ir aprašų anglų kalba formavimas, išsilavinimo pažymėjimų sąrašo ir aprašų anglų kalba formavimas)
- teikia statistinę, suvestinę informaciją (automatinis─kasdieninis statistinių lentelių generavimas)
- vykdo kitas funkcijas.

Norint užtikrinti AIKOS interneto svetainei keliamų tikslų bei uždavinių įgyvendinimą, paminėtas funkcionalumas turi būti praplėstas:

- kontaktų su interneto svetaine palaikymo galimybėmis: nusiųsti pasiūlymus, komentarus, klausimus svetainei, gauti techninę pagalbą
- naujų duomenų importo iš išorinių šaltinių procedūromis
- elektroninio informacijos užsakymo galimybėmis
- klausimų pateikimo interneto svetainei bei dažniausiai užduodamų klausimų (toliau – DUK) publikavimo galimybėmis
- naujomis duomenų apdorojimo procedūromis statistikai formuoti
- administravimo procedūrų papildymu
- pritaikomumo neįgaliesiems funkcijomis
- naujomis paieškos galimybėmis
- terminų žodyno peržiūros, paieškos jame funkcijomis
- integracijos su PLOTEUS II funkcijomis
- naujomis klaidų kontrolės procedūromis bei informacinių pranešimų sisteminio registravimo galimybėmis
- naujų klasifikatorių tvarkymo bei perdavimo AIKOS galimybėmis
- atitikmenų (specialybės─mokymo programos ir profesijos─kvalifikacijos) peržiūros bei tvarkymo galimybėmis
- galimybėmis publikuoti interneto svetainėje dokumentus, šablonus įvairiais formatais bei atsisiųsti juos iš svetainės, išsaugant failų sistemoje
- daugialypės informacijos peržiūros, atsisiuntimo, kaupimo ir pateikimo vartotojams funkcijomis

- galimybe nusiųsti nuorodą į AIKOS interneto svetainės puslapį el. paštu
- pateikti svetainės medį su galimybe naviguoti į pasirinktą vietą
- sukurti nuorodų sistemas tikslinėms vartotojų grupėms
- pateikti medžiagą, skirtą profesinio informavimo konsultantams
- galimybe surinkti ir atspausdinti paieškos rezultatus vienoje vietoje
- naujomis naujienų pateikimo svetainėje galimybėmis.

Pagrindinės AIKOS funkcijos — vykdyti duomenų paiešką bei formuoti paieškos kriterijus atitinkančias informacines ataskaitas. Žemiau pateikiamos šių funkcijų sekų diagramos:

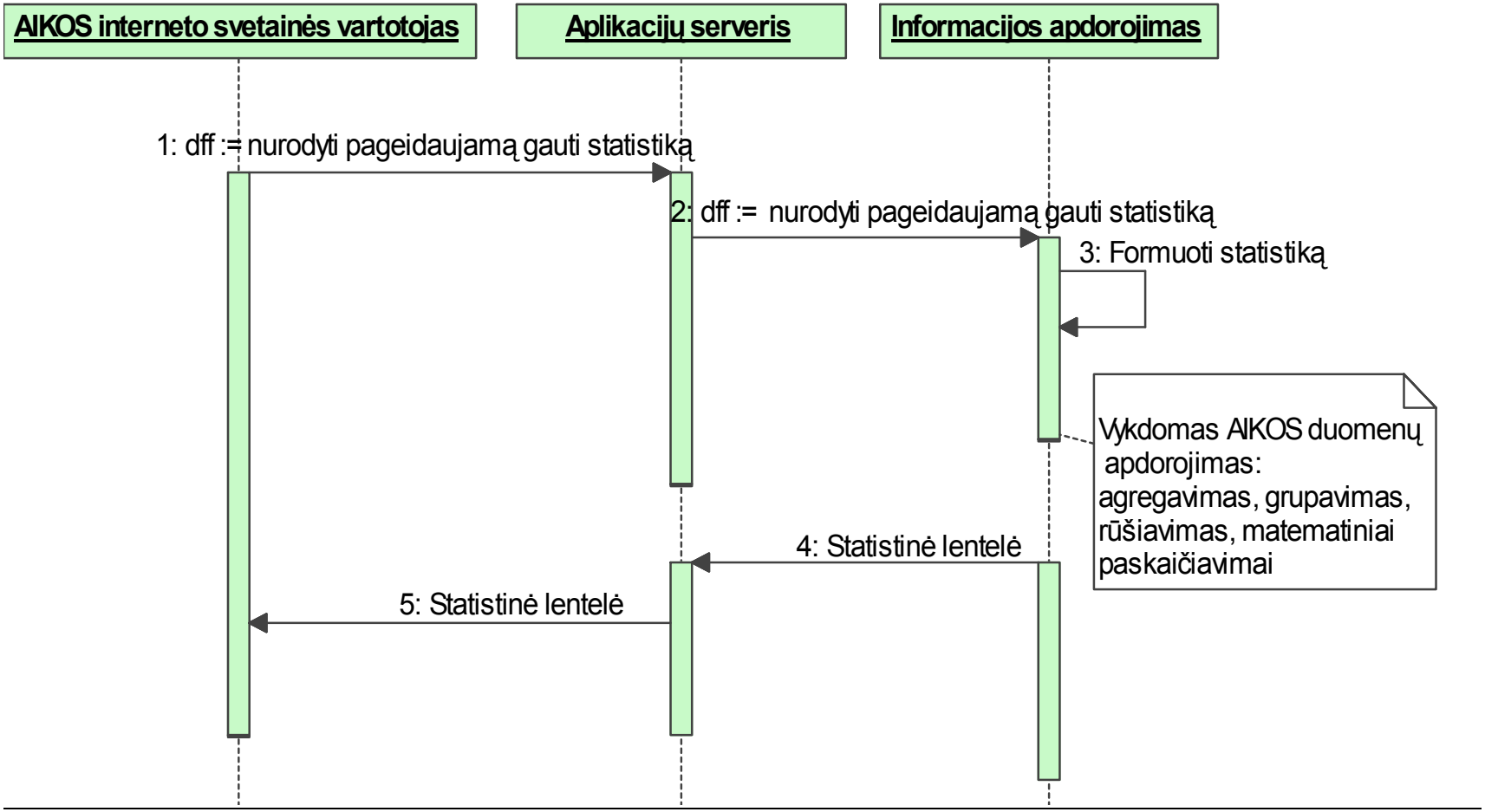

Statistinės informacijos formavimas

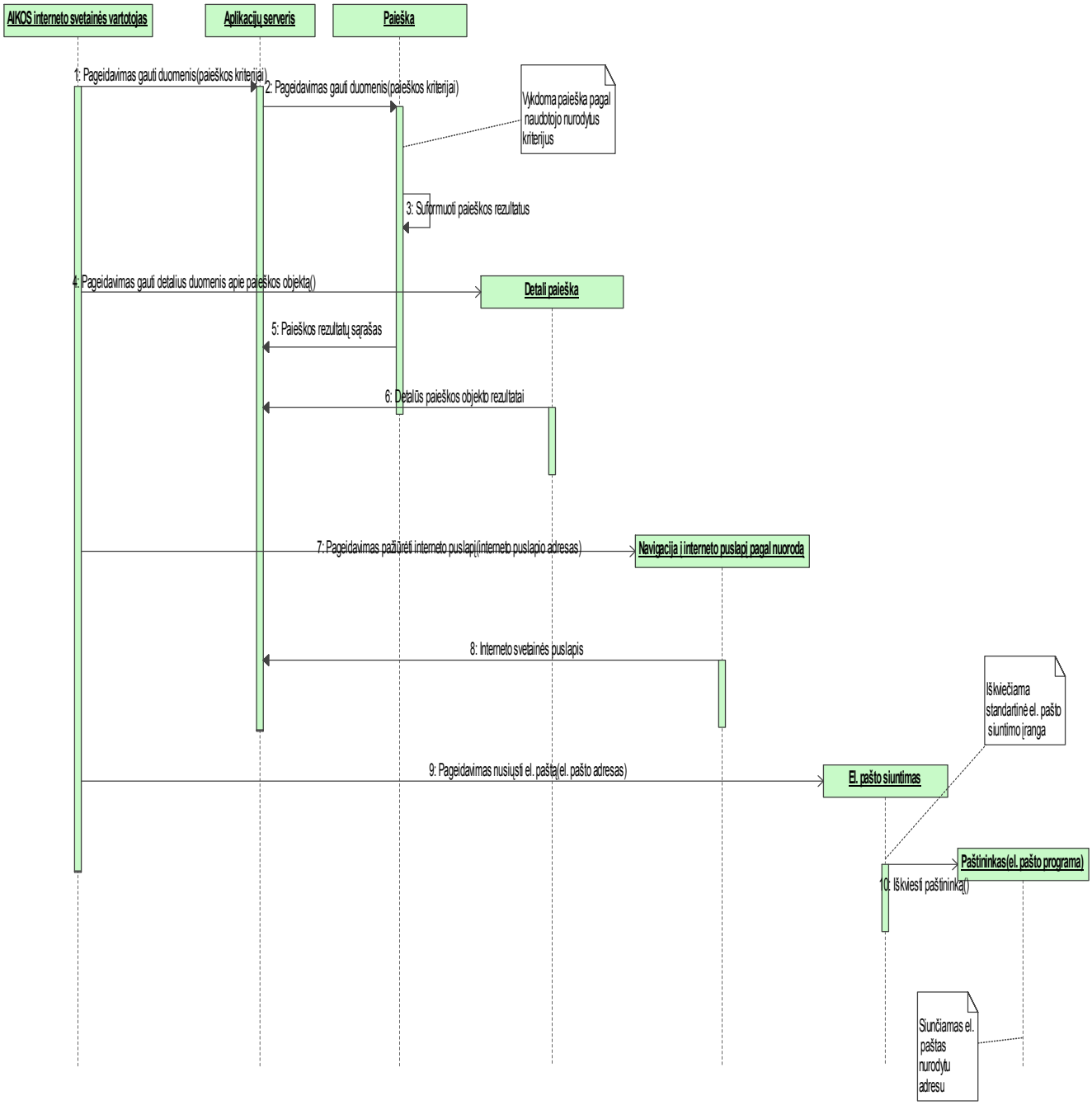

Duomenų paieška, pateikimas per nuoroda bei el. pašto siuntimas

4.3.2. AIKOS administravimo komponentas

AIKOS administravimo komponentas turi pasižymėti šiomis galimybėmis:

- kaupti duomenis apie duomenų mainų (perkėlimo) vykdymo rezultatus bei formuoti vieningą protokolą, skirtą administratoriui (kada vykdyti mainai, kokie duomenys kelti, kas neperkelta ir pan., perkėlimo rezultatas ir nesėkmingo perkėlimo priežastys)
- numatyti atsarginių kopijų darymą bei atstatymą standartinėmis DBVS priemonėmis
- duomenų pakrovimo į AIKOS WWW poreikiams skirtą serverį funkcijų konfigūravimas, nustatymas
- automatinių duomenų mainų su išorinėmis institucijomis funkcijų konfigūravimas, nustatymas
- archyvavimas: kadangi istoriškumas AIKOS WWW poreikiams skirtoje duomenų bazėje nekaupiamas, turi būti kaupiamas periodinių kopijų archyvas
- administratoriaus veiksmų žurnalizavimas ir žurnalo peržiūra
- svetainės lankomumo registravimas bei sekimas pagal atskiras vartotojų grupes
- laiško siuntimas iš sąrašo pasirinktoms mokykloms
- svetainės testavimas, patikra, užpildymo duomenimis ataskaita
- sudaryti galimybes interneto svetainės tvarkytojui (administratoriui ar kitam įgaliotam asmeniui) nustatyti (modifikuoti, papildyti ir pan.) slenkančią informacinę interneto svetainės eilutę
- sukurti ir administruoti susistemintų pagal kategorijas klaidų, pranešimų klasifikatorių AIKOS (informaciniai, perspėjamieji pranešimai, pranešimai apie klaidas ir pan.)
- sukurti bendrą valdymo sistemą, leidžiančią tvarkytojui, neturinčiam HTML žinių, administruoti svetainės nuorodas, o kur galima — ir svetainės tekstus įvadiniame puslapyje.

AIKOS administravimo komponentas turi apimti šias funkcijas: vartotojų grupės „Registruoti vartotojai” vartotojų registravimas, identifikavimas, autorizavimas (teisių, rolių sistema), duomenų matomumo nustatymas.

Administravimo komponento sudėtinės dalys:

AIKOS web-tvarkytojų administravimas:

- atitikmenų paieškos, peržiūros programinės įrangos tvarkytojų administravimas
- institucijų el. pašto adresų ir interneto svetainių adresų peržiūra programinės įrangos tvarkytojų administravimas
- DUK programinės įrangos tvarkytojų administravimas

- tvarkytojų, dirbančių su informacija, užsakyta elektroninės formos pagalba bei rengiančių atsakymus, vartotojų administravimas
- kitų AIKOS interneto svetainės registruotų tvarkytojų, administravimas (ateityje gaunančių personalinę informaciją ir pan.).

Kliento-serverio (ITC) programinės įrangos tvarkytojų administravimas:

- už duomenų mainus su išorinėmis institucijomis atsakingų tvarkytojų administravimas
- klasifikatorių programinės įrangos tvarkytojų administravimas
- registrų ir DB tvarkytojų administravimas
- atitikmenų tvarkymo bei papildymo raktiniais žodžiais programinės įrangos administravimas.

Pateikiami reikalavimai klaidų apdorojimui:

1. Tvarkytojui rodyti tik nuo jo veiksmų priklausančias klaidas. Pranešime nurodyti klaidos priežastį ir tai, kaip ją taisyti.
2. Apie sistemines klaidas turi būti informuojamas tik administratorius (pavyzdžiui, kad "pakibo" DB arba DB nepasiekiama, kad neatsinaujina DB ir pan.).
3. Duomenų perkėlimo klaidoms pateikti išsamius ir aiškius pranešimus, AIKOS interneto svetainėje – glaustus ir lengvai suprantamus.

4.3.3. Naujienų pateikimas AIKOS

AIKOS svetainėje pateikiama sąrašinė ir statistinė informacija, formuojama iš registrų, duomenų bazių, o taip pat apjungiant informaciją, gaunamą iš STD, LDRMT ir LDB.

Pasirinkus nuorodą į "Naujienas" registruose, turi būti galimybė pasirinkti, kokią informaciją norima peržiūrėti:

- Švietimo ir mokslo ministerija įregistravo naujas studijų ir mokymo programas
- Švietimo ir mokslo ministerija pakeitė studijų ir mokymo programų pavadinimus
- Švietimo ir mokslo ministerija išregistravo studijų ir mokymo programas
- naujos švietimo ir mokslo institucijos
- naujas švietimo ir mokslo institucijos teisinis statusas
- nauji švietimo ir mokslo institucijų pavadinimai
- nauji švietimo ir mokslo institucijų adresai
- naujos švietimo ir mokslo institucijų grupės ir tipai
- naujos švietimo ir mokslo institucijų padalinių grupės ir tipai
- išregistruotos švietimo ir mokslo institucijos
- nauji švietimo ir mokslo institucijų padaliniai
- išregistruoti švietimo ir mokslo institucijų padaliniai
- Švietimo ir mokslo ministerija išdavė mokymo licencijas
- Švietimo ir mokslo ministerija sustabdė licencijų galiojimą
- Švietimo ir mokslo ministerija panaikino licencijų galiojimo sustabdymą
- Švietimo ir mokslo ministerija panaikino licencijas

- Švietimo ir mokslo ministerija įregistravo/perregistravo naujus išsilavinimo pažymėjimų blankus
- Švietimo ir mokslo ministerija išregistravo išsilavinimo pažymėjimų blankus.

Šios sąrašinės lentelės turi būti formuojamos kiekvieną naktį duomenų bazių tarnybinėje stotyje (CDB) ir perkeliamos jau suformuotos. Informacija formuojama už tam tikrą nustatytą laikotarpį (dabartiniu momentu ─ už mėnesį ir metus). Vartotojas mato jau suformuotą rezultatą. Sąrašų formos pateikiamos priede.

Naujienų pateikimui AIKOS interneto svetainėje keliami tokie reikalavimai:

- naujienos į AIKOS WWW poreikiams skirtą DB gali patekti bet kuriuo momentu – bendru atveju tai nėra periodinė informacija. AIKOS interneto svetainėje jos turi būti rodomos, išlaikant šiuo metu egzistuojančius naujienų publikavimo principus, tai yra pateikiant tam tikro laikotarpio naujienas pagal grupes, priskirtas konkrečiai kategorijai (pavyzdžiui, studijų ir mokymo programos, švietimo ir mokslo institucijos ir pan.) su galimybe peržiūrėti išsamią informaciją. Suėjus naujienos publikavimo terminui (mėnuo, metai), naujiena turi būti perkelta į archyvą. Naujiena laikoma nauja apibrėžtą laikotarpį. Apie naujos naujienos atsiradimą interneto svetainės vartotojas turi būti informuotas vizualiu perspėjimu (pavyzdžiui, pažymint mirksinčiu objektu, išsiskiriančia spalva nurodant naujienos datą, rodant naują naujieną kita spalva ir pan.). Minėtas perspėjimas turi būti rodomas laikotarpį, kurį naujiena laikoma nauja. Kategorija pažymima naujos naujienos perspėjimu, esant bent vienai naujai naujienai, priklausančiai tai kategorijai. Grupė pažymima naujos naujienos perspėjimu, esant bent vienai naujai naujienai, priklausančiai tai grupei. Kiekvienas naujas išsamaus naujienų sąrašo objektas, tai yra konkreti nauja naujiena taipogi turi būti pažymėta vizualiu perspėjimu (siūloma nurodyti jos atsiradimo datą)
- interneto svetainė turi teikti susistemintą statistinę informaciją apie pasikeitimus (atsiradusias naujienas) už tam tikrą laikotarpį.

Naujienų informacija turi apimti:

1. Naujienas AIKOS pagrindiniuose informaciniuose objektuose (viena iš jų ─ naujai įregistruotos arba panaikintos profesijos).
2. Naujienas klasifikatoriuose.
3. Kitas naujienas (naujienas, svetainėje publikuojamas laisvu tekstu, grafine, daugialype informacija ir pan.).

Vartotojui turi būti rodoma visa naujienų informacija. Atitinkamų vartotojų grupių puslapiuose turi būti rodoma tik jiems aktuali naujienų informacija, tai yra pasikeitimai toje informacijoje, kuri skelbiama atitinkamo vartotojo tinklapyje.

Profesinio informavimo ir orientavimo konsultantams turi būti skirtas atskiras segmentas, kuriame jie galėtų rasti užsakytą dalykinę informaciją ─ sąrašus, aprašus, vaizdinę medžiagą, filmus ir kt.

4.3.4. Aiškinamasis terminų žodynas

Aiškinamasis terminų žodynas – AIKOS klasifikatorių sistemos dalis. Terminai, sąvokos bei jų apibrėžimai turi būti saugomi tiek lietuvių, tiek anglų kalbomis. Žodynas turi pateikti svetainėje dažniausiai naudojamų profesinio informavimo, profesinio konsultavimo ir karjeros sąvokų bei informacinių technologijų srities terminų, naudojamų svetainėje, apibrėžimus. Aiškinamasis terminų žodynas naudotinas:

- termino, jo apibrėžimo bei vertimų į anglų kalbą paieškai
- hipertekstinėse svetainės turinio nuorodose, pateikiant termino išaiškinimą.

Aiškinamasis terminų žodynas pasiekiamas, pasirinkus atitinkamą navigacinės dalies elementą. Terminai turi būti grupuojami pagal pavadinimą abėcėlės tvarka, interneto svetainėje vaizduojant abėcėlės raides hipertekstinėmis nuorodomis. Pasirinkus konkrečią nuorodą, hipertekstinių nuorodų sąrašu publikuojamas sąrašas terminų, prasidedančių nurodyta raide. Pasirinkus konkretų terminą, pateikiamas jo apibrėžimas ir kiti duomenys (informacijos šaltinis ir pan.). Turi būti galimybė parsisiųsti ir atsispausdinti žodyną „pdf“, MS Word formatais.

4.3.5. Jungtinė paieška

AIKOS interneto svetainės funkcionalumas turi būti papildytas jungtinės informacijos apie mokymosi galimybes paieška bei pateikimu, tai yra galimybe vykdyti užklausą jungtiniams duomenims apie pagrindinius informacinius AIKOS objektus (profesiją, kvalifikaciją, mokymo programą, pažymėjimą, instituciją, mokymo licenciją, pažymėjimų priedėlius) gauti bei atsispausdinti. Atitinkamoms vartotojų grupėms AIKOS interneto svetainėje turi būti pateikiamas pasirinkimo sąrašas, išvardinant pagrindinius informacinius AIKOS objektus bei vartotojui sudarant galimybes nurodyti, kurių iš jų duomenis įtraukti į užklausą. Užklausos rezultate turi būti rodoma informacija, apjungianti nurodytų informacinių objektų duomenis, pateikiamus vartotojų grupei, suformavusiai užklausą. Užklausos rezultate turi būti pateikiamas mokymosi galimybių sąrašas. Pasirinkus konkrečią mokymosi galimybę, turi būti vaizduojama detali ją nusakanti informacija, apjungianti vartotojo nurodytų informacinių objektų duomenis. Vartotojui turi būti sudaryta galimybė peržiūrėti ir atsispausdinti visų sąrašo elementų detalius jungtinius informacinių objektų duomenis arba konkretaus pasirinkto.

Jungtinių duomenų paieškai vartotojas pagal poreikį gali nurodyti paieškos kriterijus:

- norimą įgyti profesiją iš Svarbiausių profesijų klasifikatoriaus
- lygmenį
- teritoriją (apskritis bei savivaldybė)
- mokymo instituciją
- norimą įgyti kvalifikaciją, turinčią ryšį su profesija
- mokymo kalbą
- mokymo trukmę
- mokymosi formą
- švietimo sritį ir posritį
- studijų kryptį.

4.4. AIKOS VARTOTOJŲ GRUPĖS

Pertvarkant svetainės struktūrą bei pritaikant ją konkrečioms vartotojų grupėms, turi būti orientuojamasi į tokias numatytas vartotojų grupes:

- 1–4 klasių mokiniai
- 5–8 klasių mokiniai
- 9–12 klasių mokiniai
- Asmenys, iškritę iš bendrojo lavinimo sistemos
- Mokinių tėvai
- Stojantieji į profesines mokyklas
- Stojantieji į aukštąsias mokyklas
- Persikvalifikuojantys asmenys
- Tobulinantys kvalifikaciją asmenys
- Konsultantai
- Politikai
- Darbdaviai
- Neįgalieji
- Imigrantai
- Kaliniai
- PLOTEUS internetinės svetainės vartotojai
- Registruoti vartotojai.

Naujai kuriamos AIKOS interneto svetainės turinys, funkcionalumas bei išorinė prezentacija turi:

- sudaryti savarankiškos informacijos paieškos nepatyrusiam vartotojui galimybes
- būti pritaikyta profesionalų darbui (PIT darbuotojai, LMITKC darbuotojai ir pan.).

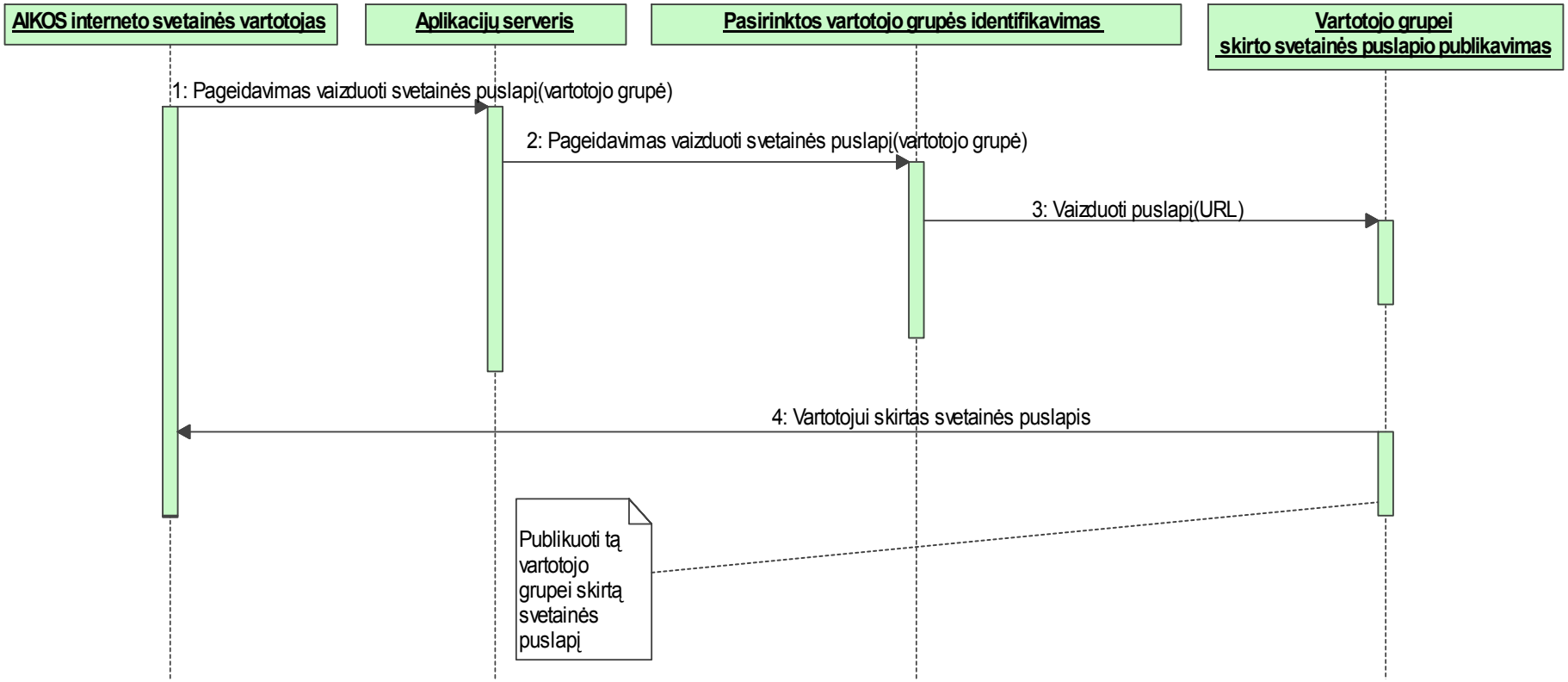

Konkrečiai vartotojų grupei skirto svetainės puslapio pateikimas

4.5. SIŪLOMA AIKOS KONCEPCIJA

Siūlomas AIKOS koncepcinis modelis turi išlaikyti pagrindinius interneto svetainės architektūrinius principus bei techninius sprendimus.

Interneto svetainės architektūra apima keturis pagrindinius lygmenis:

- Kliento lygmuo: internetinių technologijų panaudojimas įgalina vartotoją pasiekti AIKOS teikiamą informaciją per interneto naršykles ar kitomis priemonėmis
- Vaizdavimo lygmuo: apima sąsają su interneto svetainės vartotoju, informacijos pateikimo aplikacijas, užtikrinančias informacijos apsikeitimą kliento lygmeniu, panaudojant atvirus duomenų/informacijos apsikeitimo standartus
- Loginis lygmuo: apima web taikomąsias aplikacijas (pavyzdžiui, elektroninio informacijos užsakymo ir pan.), realizuojančias interneto svetainės funkcionalumą, užtikrinančias sistemos valdymą, klaidų apdorojimą, integraciją su išorinėmis sistemomis, vartotojų sistemos administravimą, duomenų/turinio transformavimą į vaizdavimo lygmeniui suprantamą formatą, sistemos saugumą užtikrinančias priemones
- Duomenų/turinio lygmuo: užtikrina saugomų duomenų/informacijos saugojimą, vientisumą bei prieigą prie jų.

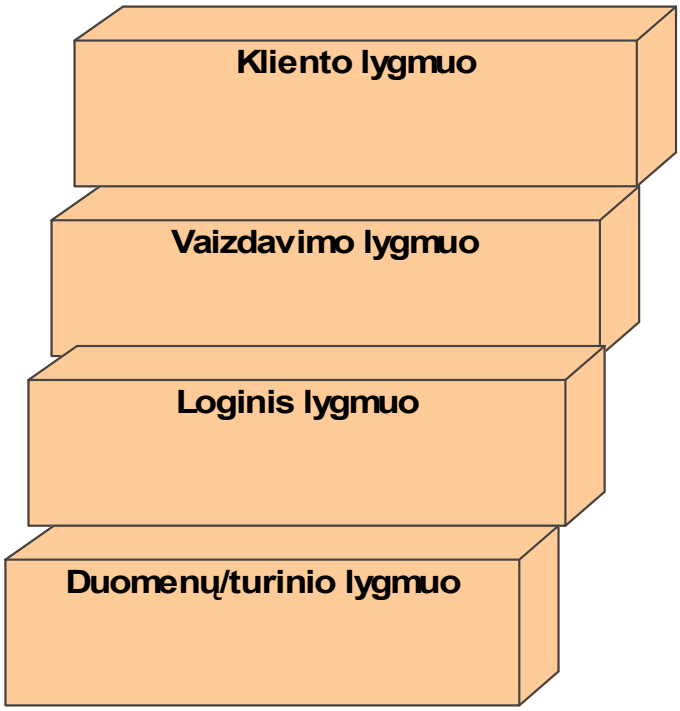

Svetainės architektūra

Žemiau pateikiama AIKOS komponentų diagrama:

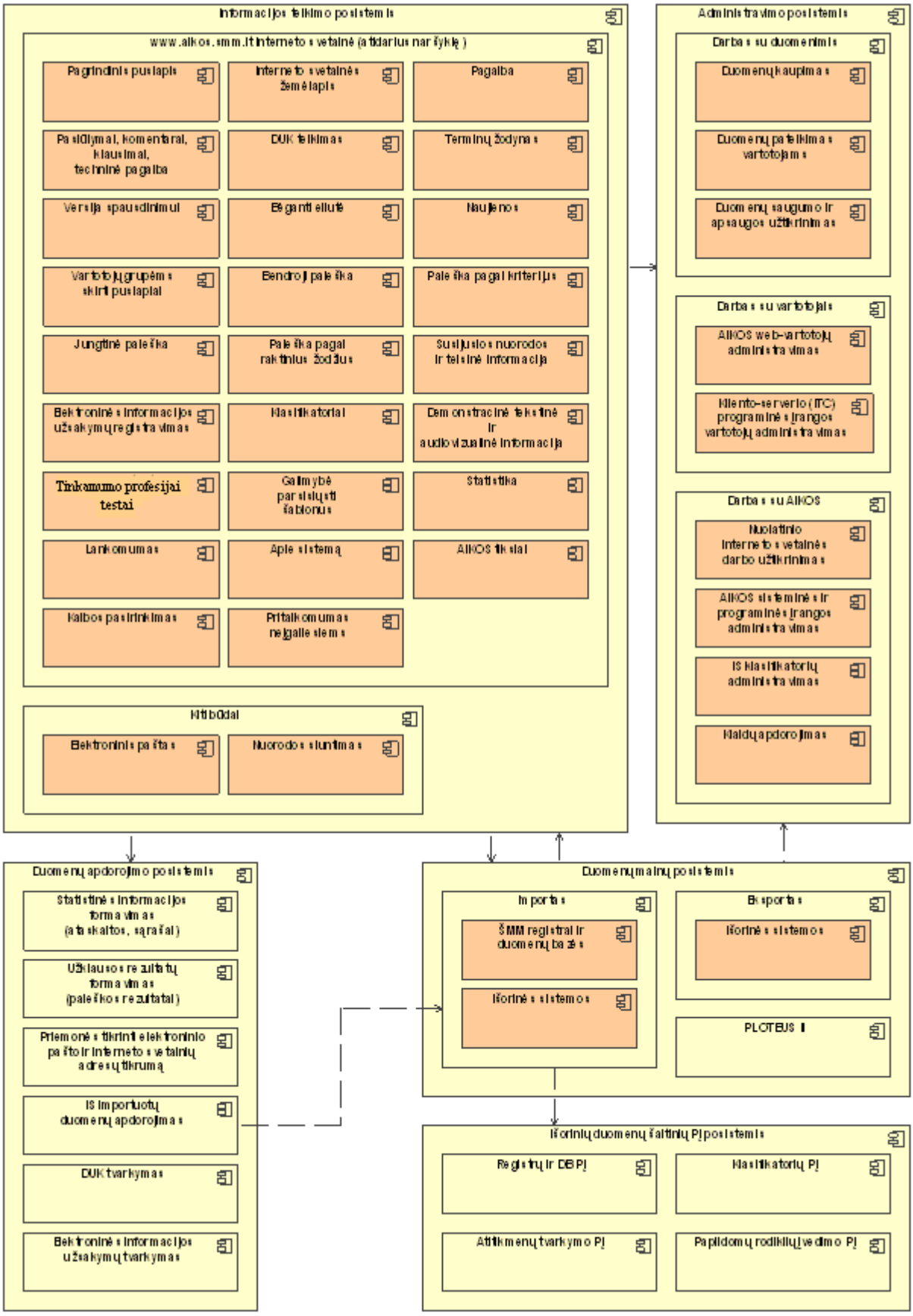

AIKOS komponentų diagrama

Funkcinė AIKOS architektūra turi remtis AIKOS nuostatuose numatytais komponentais, papildant juos reikiamu funkcionalumu:

- informacijos teikimo
- duomenų apdorojimo
- duomenų integravimo
- duomenų mainų (importo, eksporto, mainų su PLOTEUS II)
- AIKOS administravimo.

Vartotojo sąsajos architektūrinis sprendimas – sukurti įvadinį interneto svetainės puslapį bei puslapius atskiroms vartotojų grupėms su patogia navigacijos tarp puslapių galimybe bei pritaikomumu neįgaliesiems.

Koncepcinis duomenų modelis, vaizduojantis *pagrindinius informacinius objektus, pateiktas diagramoje:*

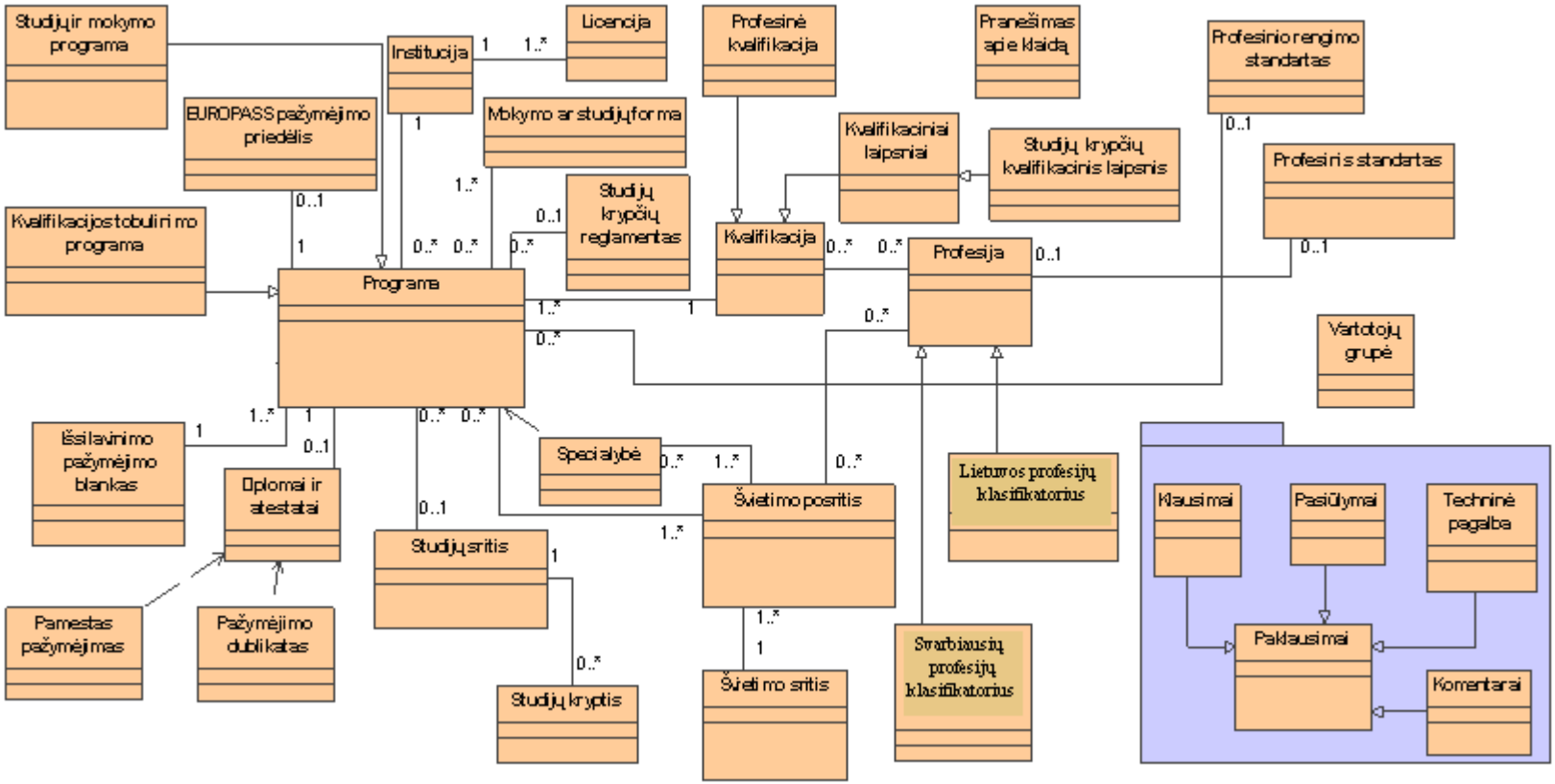

AIKOS esybių-ryšių diagrama

AIKOS duomenys, skirti informacijos vaizdavimui, turi būti:

- gaunami iš Švietimo ir mokslo ministerijos registrų ir duomenų bazių, išorinių šaltinių: LDB informacinės sistemos, LDRMT informacinės sistemos, STD informacinės sistemos.
- registruojami lokaliai AIKOS WWW poreikiams skirtoje DB: švietimo ir mokslo institucijų interneto svetainių ir el. pašto adresų duomenys, elektroninių kontaktų su interneto svetaine metu registruoti duomenys (užduoti klausimai, informacijos paklausimai, pasiūlymai ir pan.) ir kt.
- turi būti sukurti nauji ryšiai duomenims apie profesinius standartus, profesinio rengimo standartus, studijų krypčių reglamentus teikti AIKOS svetainėje: su PMMC duomenų serveriu, LDRMT duomenų baze, ŠMM programų registro duomenimis.

Žemiau pateikta *DB architektūrinė schema:*

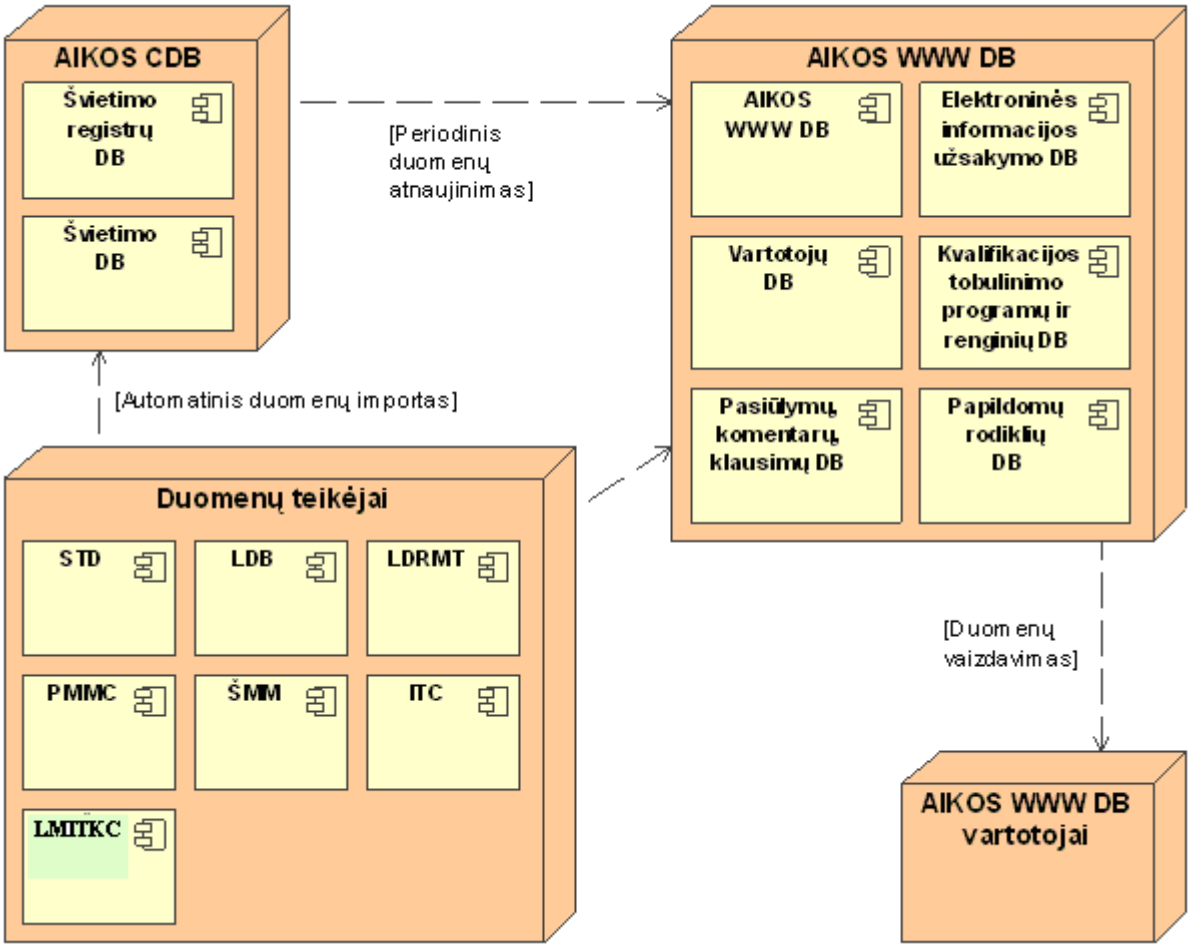

DB architektūrinė schema

Koncepciniai sprendimai, nusakantys **techninius - technologinius AIKOS aspektus**, taipogi turi būti išlaikomi tokie, kaip ir tarpinės versijos:

- AIKOS interneto svetainės www poreikiams skirta DB automatiškai atnaujinama AIKOS CDB serverio duomenimis. Į CDB be tiesiogiai registruojamų duomenų patenka ir išorinių šaltinių duomenys
- naujai kuriamo DUK bei elektroninio informacijos užsakymo duomenys turi būti registruojami tiesiogiai AIKOS WWW poreikiams skirtoje DB
- duomenų mainai su išorinėmis institucijomis vykdomi periodiškai, atsižvelgiant į išorinių šaltinių patirtį bei naudojamas technologijas, sąnaudas perėjimui nuo duomenų perdavimo tekstiniu failu/pakrovimo prie pažangesnių technologijų (pavyzdžiui, panaudojant atvirą duomenų perdavimo formatą, paremtą XML, bei web-servisus) ir kitus aspektus
- duomenų teikimui užtikrinti naudojamos internetinės technologijos, darbui su svetaine – standartinės naršyklės.

Žemiau pateiktos *techninius AIKOS aspektus apibūdinančios schemos:*

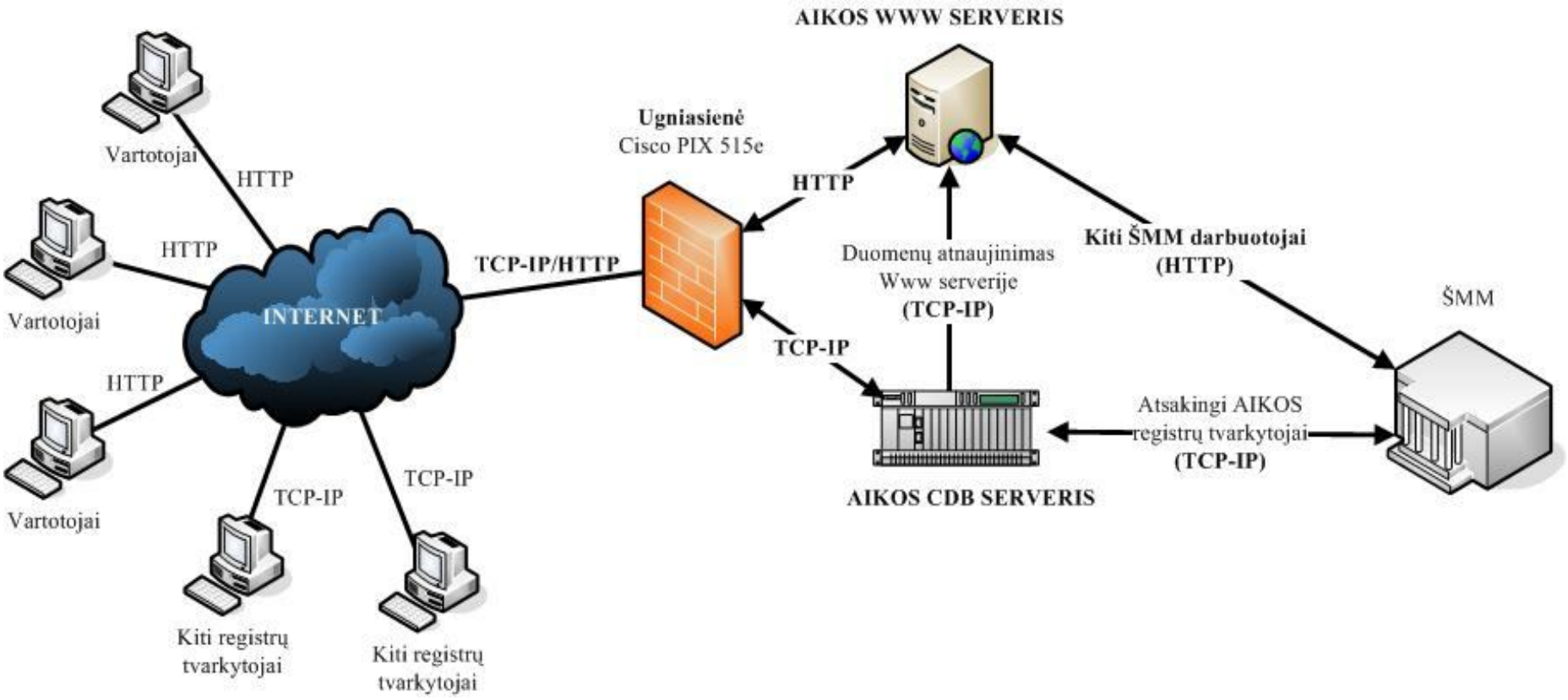

AIKOS techninės architektūros schema

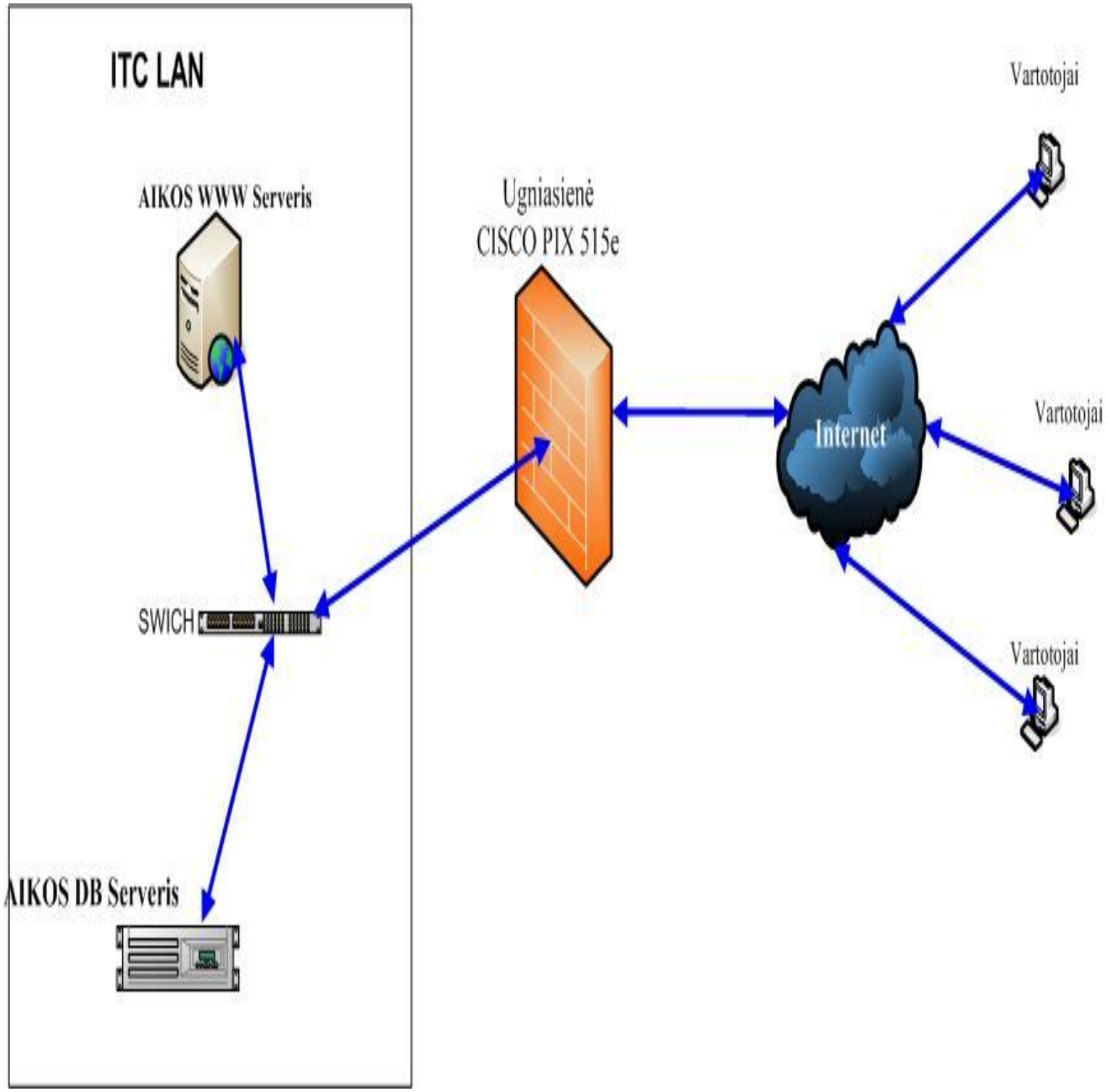

AIKOS svetainės www poreikiams skirta DB automatiškai atnaujinama AIKOS CDB serverio duomenimis

4.6. ORGANIZACINIAI PERTVARKYMAI, NAUJAI VYKDOMOS FUNKCIJOS, METODAI IR STILIAI

4.6.1. Įvadas

Viena iš AIKOS interneto svetainės užduočių – sudaryti svetainės vartotojams galimybes užduoti klausimą, pateikti pasiūlymą, komentarą, užsakyti informaciją internetu svetainėje teikiamomis priemonėmis. Žemiau pateikiama *klausimo, pasiūlymo, komentarų, paraiškos informacijai gauti ir kt. registravimo bei atsakymo vartotojui rengimo ir pateikimo panaudojimo atvejo diagrama:*

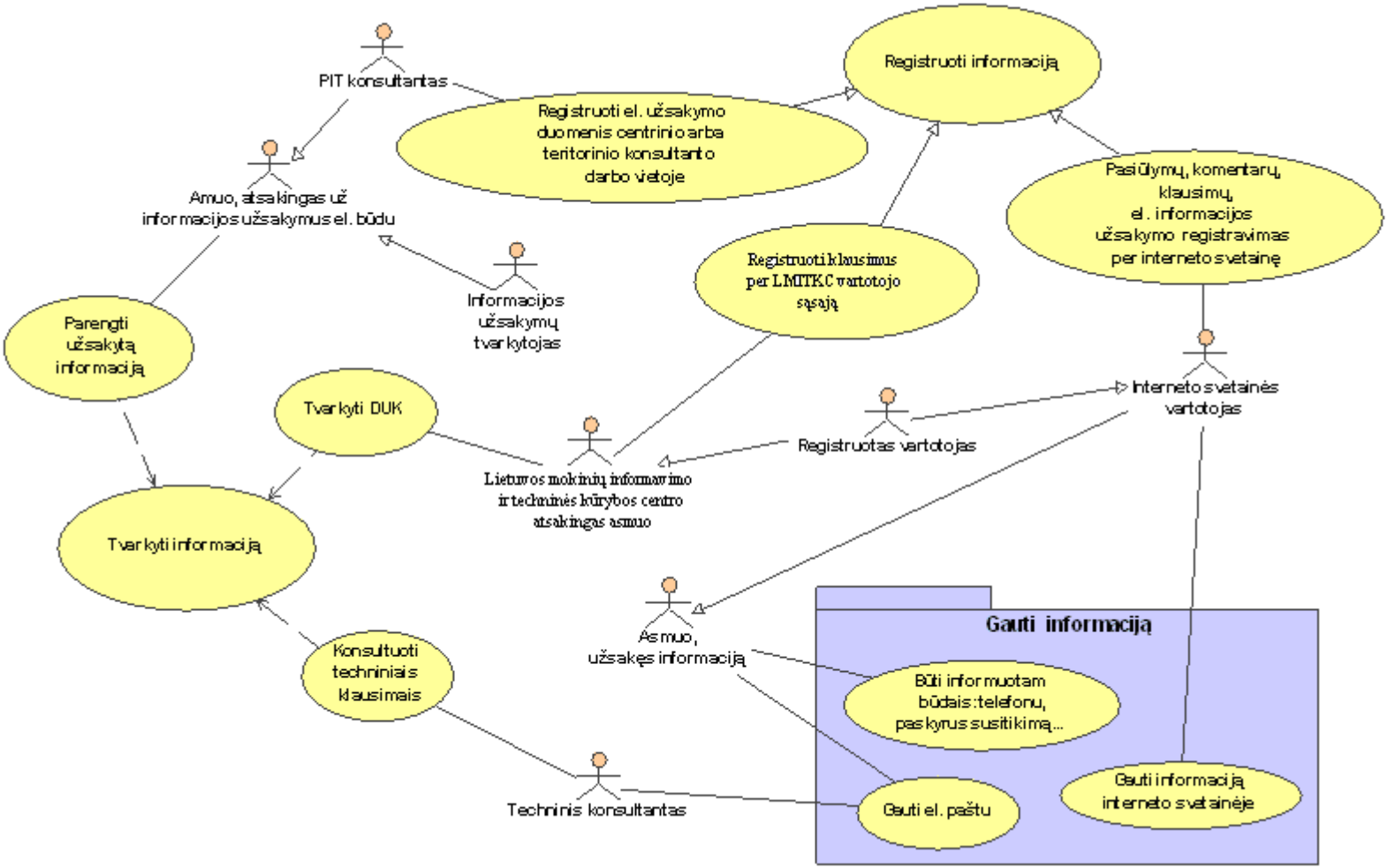

Kontaktų su svetaine panaudojimo atvejų diagrama

4.6.2. Kontaktai su interneto svetaine

AIKOS interneto svetainėje turi būti galimybė vartotojui pateikti pasiūlymą, klausimą, komentarus, dėl kitos priežasties ar su kitu tikslu kreiptis į svetainę. Galimybių pasirinkimus tikslinga skaidyti pagal kreipimosi tikslą:

- pasiūlymai
- komentarai
- klausimai profesinio informavimo specialistams (paklausimai)
- techniniai klausimai.

Priklausomai nuo vartotojo pasirinkimo, AIKOS interneto svetainėje turi būti pateikiama atitinkama vartotojo sąsaja duomenims/informacijai, nusakantiems pasirinkimą, įvesti:

- **pasiūlymai:** nurodyti besikreipiančio kontaktinius duomenis (el. pašto adresą, vardą, pavardę, vietovę, telefoną; el. pašto adresas arba telefonas turi būti privalomi įvesti duomenys) bei pasiūlymo turinį
- **komentarai:** nurodyti besikreipiančio kontaktinius duomenis (el. pašto adresą, vardą, pavardę, vietovę, telefoną; el.pašto adresas arba telefonas turi būti privalomi įvesti duomenys) bei komentaro turinį
- **paklausimai** vykdomi dviem būdais:

1. ***Elektroninis informacijos užsakymas*:**

- vartotojas turi įvesti :

1. asmens duomenis: vardas, pavardė
2. kontaktinius duomenis: telefonas, el. pašto adresas, namų adresas
3. pageidaujamas atsakymo būdas: telefonu; el. paštu; paskirti žodinę konsultaciją; siųsti paštu; atvykti į PIT, atsakymo publikavimo svetainėje būdas (viešai, konkrečiam vartotojui)
4. pageidaujamas atsakymo gavimo laikas (per kiek laiko turi būti gautas atsakymas), pasirenkant iš nustatytų reikšmių aibės
5. požymį, ar tai pakartotinis paklausimas ta pačia tema bei nuorodą į prieš tai buvusius (-į) paklausimus/identifikacinius paklausimo duomenis; jei paklausimas pakartotinis, interneto svetainėje turi būti randama medžiaga archyve – vartotojui nereikia jos pakartotinai siųsti
6. požymį, ar klausimas asmeninio pobūdžio, ar bendro
7. požymį, kam nukreipiamas informacijos užsakymas ─ teritoriniam ar centriniam tvarkytojui.

- vartotojas turi nurodyti prašomą pateikti informaciją:

1. Pasirinkdamas iš galimo temų sąrašo bei pateikdamas susijusią informaciją:

-galimybė mokytis: turima kvalifikacija/išsilavinimas; esami gebėjimi; ar turi negalią (kokią); regionas, kuriame norima mokytis ir kt.

-parama: paramos subjektas (besimokančiam / mokiniui / stojančiąjam / besitobulinančiam / kt.); prašomos paramos tipas (konsultacija; literatūra; parengimas_____; regionas; kt.)

-apie mokymo institucijas (teritorija; institucijos tipas; institucijos grupė; kt.)

2. *Nenurodydamas temos: pateikti klausimą ir/ar su juo susijusią informaciją, apibūdinant prašomą gauti informaciją:*

- galimybė mokytis: programos; institucijos; alternatyvios galimybės; kur ir kada kreiptis dėl atsakymo (jei taikoma)
- galimybė dirbti: darbo užmokestis; laisvos darbo vietos; kur ir kada kreiptis dėl atsakymo (jei taikoma)
- apie mokymo institucijas: kontaktiniai duomenys; pedagoginis personalas; kur ir kada kreiptis dėl atsakymo (jei taikoma).
- parama: regionas; kontaktiniai duomenys; alternatyvos; kur ir kada kreiptis dėl atsakymo (jei taikoma).

Žemiau pateikiama *elektroninio informacijos užsakymo veiklos diagrama:*

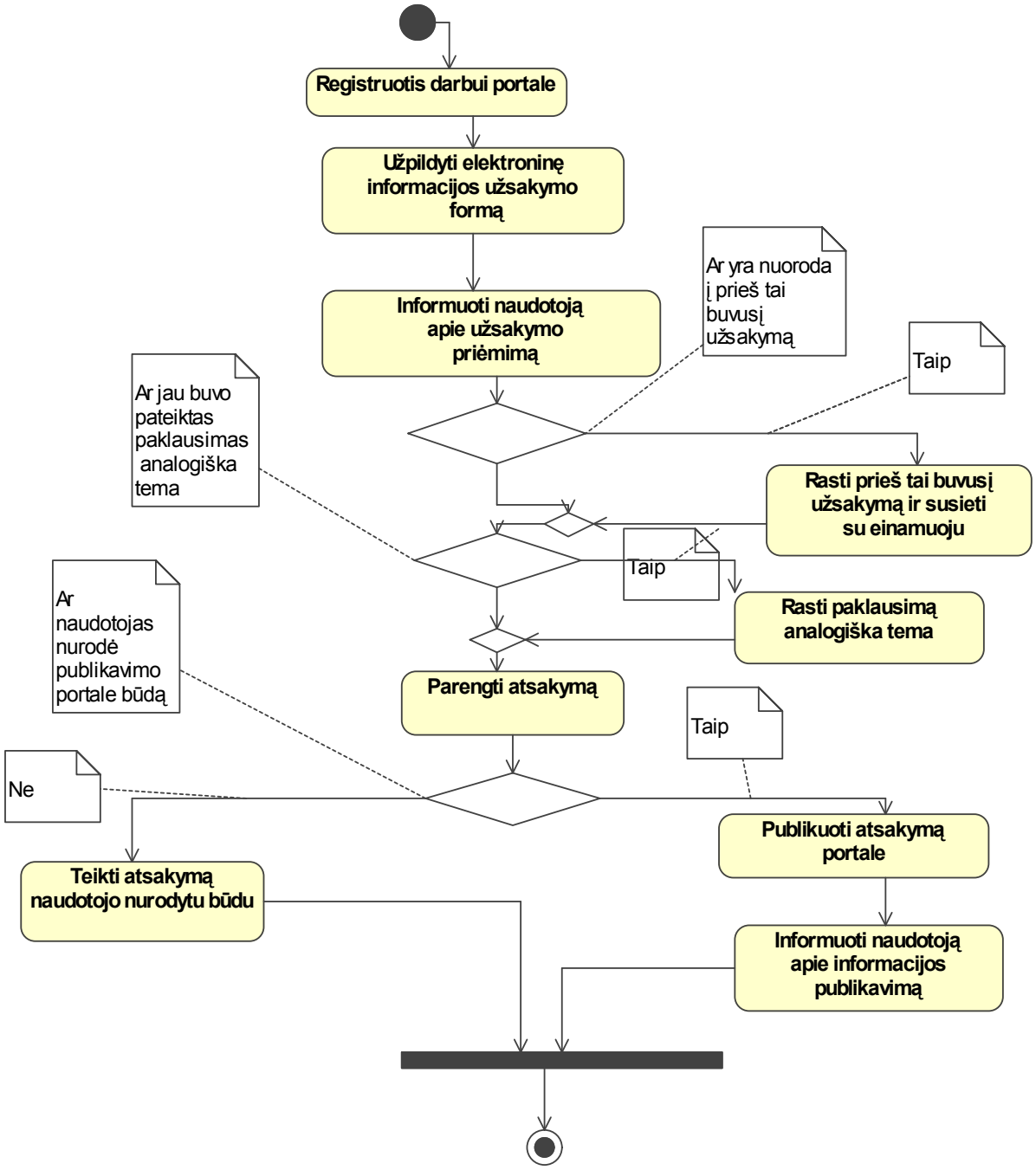

Elektroninio informacijos užsakymo veiklos diagrama

2. Supaprastinta klausimo pateikimo forma

Vartotojas turi pateikti klausimą ir/ar su juo susijusią informaciją vartotojo sąsajos, skirtos pasiūlymams, komentarams, paklausimams, techninei pagalbai registruoti, priemonėmis:

- nurodyti kontaktinius duomenis (el. pašto adresą, kt.)
- nurodyti, ar tai bendro pobūdžio, ar asmeninis klausimas bei nukreipti jį teritoriniam arba centriniam užsakytos informacijos rengėjui (pasirenkama iš reikšmių sąrašo)

- nurodyti temą iš galimo temų sąrašo: galimybė mokytis; galimybė dirbti; parama besimokančiam; apie mokymo institucijas; pasirinkus temą, nurodyti besikreipiančio kontaktinius duomenis (el. pašto adresą)

arba

- nenurodyti temos: nurodyti besikreipiančio kontaktinius duomenis (el. pašto adresą, kt.) bei pateikti klausimą ir/ar su juo susijusią informaciją.

Elektroninio informacijos užsakymo formos saugomos WWW poreikiams skirtoje DB ir prieinamos tiek teritoriniams, tiek centriniam užsakytos informacijos rengėjams (PIT, profesinio orientavimo centrui (toliau – POC), Lietuvos mokinių informavimo ir techninės kūrybos centrui (toliau – LMITKC), registruotam ir įgaliotam vartotojui). Turi būti sudaryta galimybė pagal poreikį teritoriniam užsakytos informacijos rengėjui nukreipti užsakymą centriniam ir atvirkščiai, informuojant apie tai užsakytoją.

- **techniniai klausimai:** nurodyti besikreipiančio kontaktinius duomenis (el. pašto adresą…) bei kreipimosi tikslą. Tam, kad problema būtų greitai išspręsta ir vartotojas gautų tikslų atsakymą, galima vartotoją informuoti, prašant nurodyti techninę bei programinę įrangą, naudojamą darbui su AIKOS interneto svetaine, bei kitą pagalbai suteikti naudingą informaciją (jungimosi prie interneto būdas, naršyklės tipas ir pan.). Kadangi prognozuojamas techninės pagalbos poreikis nėra dažnas, turi būti galimybė AIKOS interneto svetainėje gavus kreipimąsi techniniais klausimais, apie šį kreipimąsi automatiškai informuoti elektroniniu paštu už techninę pagalbą atsakingą asmenį
- **kita:** nurodyti besikreipiančio kontaktinius duomenis (telefonas, el. pašto adresas, namų adresas) bei kitos informacijos turinį.

Paraiškos informacijai gauti duomenys registruojami:

- atsakingam asmeniui (PIT konsultantui, LMITKC darbuotojui, POC darbuotojui) įvedant paraiškos duomenis. Atsakingas asmuo gali registruoti paraiškos duomenis elektroninės užsakymo formos, pateikiamos AIKOS interneto svetainėje, priemonėmis
- naudojant pasiūlymų, komentarų, klausimų pateikimo funkciją, kuri turi būti realizuota svetainėje
- per registruotam vartotojui AIKOS interneto svetainėje pateiktą LMITKC vartotojui prieinamą DUK tvarkymo vartotojo sąsają
- vartotojui tiesiogiai pasinaudojus elektroninės informacijos užsakymo funkcijos teikiamomis galimybėmis.

Paraiškų, pasiūlymų, klausimų, komentarų ir kt. duomenys įrašomi į AIKOS WWW poreikiams skirtą duomenų bazę. Asmens, su asmeniu susiję duomenys (kontaktiniai duomenys, informacija apie sveikatos būklę, įsitikinimus, socialinę padėtį ir pan.) turi būti suvedami paslėpta forma. Minėto tipo vartotojo duomenų negalima viešai skelbti be paties vartotojo raštiško sutikimo. Registruojant asmens bei su asmeniu susijusius duomenis, negalima pažeisti Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo (žr. http://www.ada.lt/images/cms/File/1ist.htm).

Atsakingi už DUK bei elektroninės informacijos užsakymų tvarkymą vartotojai (PIT konsultantai, LMITKC atsakingi asmenys, POC darbuotojai), turi turėti galimybę svetainėje teikiamomis priemonėmis tvarkyti paraiškų bei klausimų, pasiūlymų, komentarų ir kt. duomenis, nukreipti juos kitam atsakingam tvarkytojui bei rengti atsakymus ir vartotojo užsakytą informaciją, o taip pat informuoti vartotoją apie atsakymo nukreipimą (el. paštu, kitais vartotojo pasirinktais būdais).

Paraiškos informacijos užsakymui, atsakymai į klausimus bei parengta informacija vartotojui turi būti archyvuojami standartinėmis duomenų bazių valdymo sistemos priemonėmis nustatytu periodiškumu.

4.6.3. Dažniausiai užduodami klausimai

Klausimų pateikimas svetainei bei DUK tvarkymas

DUK sritį tvarko atsakingi LMITKC darbuotojai. DUK tvarkytojo funkcijos:

- tvarkyti DUK klausimus AIKOS interneto vartotojo sąsajoje pateiktomis priemonėmis: priskirti klausimą kategorijai, rūšiuoti, sistematizuoti ir pan.
- perkelti klausimus į archyvą
- talpinti bei kaupti AIKOS WWW poreikiams skirtoje DB atsakymus bei sudaryti galimybes jų publikavimui svetainėje
- tvarkyti DUK tvarkytojui nukreiptus klausimus, gautus iš atsakymų į elektronines užsakymo formas teritorinių rengėjų.

Klausimai DUK sričiai gali būti priskirti, juos gavus įvairiais būdais:

- naudojant interneto svetainės pasiūlymų/komentarų/paklausimų teikimo galimybes
- gavus žodžiu, el. paštu ar telefonu
- pasinaudojus AIKOS interneto svetainės teikiamomis elektroninio informacijos užsakymo galimybėmis, tai yra per interneto svetainėje pateiktą elektroninę informacijos užsakymo formą, kurios pagalba vartotojas pateikia prašymą, nurodydamas kontaktinius duomenis bei pageidaujamą atsakymo gavimo būdą
- kt. būdais.

Turi būti sukurta vartotojo sąsaja bei funkcionalumas, realizuojantis DUK srities tvarkymo funkcijas, numatant:

- galimybę įvesti klausimus bei atsakymus
- peržiūrėti bei modifikuoti klausimus bei atsakymus
- fiksuoti kitus duomenis: kas ir kada tvarkė DUK, kas ir kada pateikė klausimą
- galimybę klausimą priskirti konkrečiai kategorijai bei perkelti iš vienos kategorijos į kitą, iš naujo neįvedinėjant viso klausimo (pavyzdžiui, paspaudus mygtuką „>“, klausimas turi būti priskiriamas tam tikrai DUK kategorijai, apimančiai tipinius klausimus)
- peržiūrėti visus klausimus, atrinkti peržiūrai tik tam tikrus klausimus, filtruojant pagal nurodytus kriterijus.

Klausimai ir atsakymai turi būti archyvuojami standartinėmis DBVS priemonėmis. Tai įgalintų atstatyti (angl. “backup”) duomenis po avarinių situacijų. Priklausomai nuo klausimus bei atsakymus apimančios AIKOS WWW poreikiams skirtoje duomenų bazėje saugomos informacijos apimties, numatomas ir minėtos informacijos periodinis perkėlimas saugoti į archyvą, nebepublikuojant interneto svetainėje (pasenus, pasikeitus informacijai ir pan.).

Jei klausimus vartotojas užduoda AIKOS interneto svetainės pasiūlymų / komentarų / paklausimų teikimo priemonėmis, jie pagal nutylėjimą turi būti nukreipiami LMITKC adresu, tai yra LMITKC atsakingas asmuo el. paštu turi būti informuojamas apie klausimų uždavimą. Tuo

atveju, jei klausimas užduodamas pagal temą, klausimo pateikimo vartotojo sąsajoje turi būti rodomas informacinis perspėjimas peržiūrėti DUK prieš užduodant klausimą, tai yra interneto svetainėje turi būti vaizduojamas perspėjimas iš pradžių peržiūrėti egzistuojančius klausimus, kad nebūtų dubliavimo.

Pasirinkus klausimo uždavimo galimybę, vartotojas turi būti trumpai informuojamas, kokią informaciją jis turėtų pateikti tam, kad greičiau gautų kuo tikslesnį atsakymą (nurodyti klausimo kontekstą, tikslus, paklausėjo duomenis ir pan.): jei klausimas užduodamas pagal temą ─ vartotoją trumpai informuoti apie temai priklausančias klausimų kategorijas, susijusias temas ir pan. (pavyzdžiui, asmuo klausia, kaip gali tapti vadybininku: šalia tiesioginio klausimo reikėtų pateikti kontekstą ─ kokios srities vadybininku, kokio lygmens išsilavinimą nori įgyti, ar priimtinas mokestis už mokslą ir pan.).

DUK vaizdavimas

AIKOS interneto svetainės DUK srityje turi būti rodomi susistematizuoti pagal kategorijas ir tipus klausimai (vienai kategorijai gali priklausyti daugiau, negu vienas tipinių klausimų). Interneto svetainėje teikiamomis priemonėmis navigavus į DUK, pirmiausiai turėtų būti rodomos visos kategorijos, suteikiant galimybę vartotojui pasirinkti vieną iš jų. Pasirinkus konkrečią kategoriją, vartotojui turėtų būti parodomas tai kategorijai priklausančių tipinių klausimų bei atsakymų į juos sąrašas. Atsakymai gali būti pateikiami tekstu, nuorodomis ir kt. būdais. DUK klausimuose bei atsakymuose naudotini hipertekstu pateikiami terminai bei sąvokos: pasirinkus tokį terminą, parodomas jo apibrėžimas/išaiškinimas, esantis aiškinamajame terminų žodyne.

Klausimų kategorijos

Užduodamus klausimus reikia suskirstyti į kategorijas. Kiekvienai kategorijai turi būti priskiriami tipiniai klausimai. Pradinis kategorijų/tipinių klausimų sąrašas galėtų būti toks:

Kategorija	**Klausimai**
Kaip aš galėčiau tapti _____?	Kokia tikimybė įstoti į _____? Nuo ko pradėti, jei noriu tapti _____? Kaip tapti žymiu _____ (aktoriumi, gydytoju, pramogų pasaulio žvaigžde ir pan.)? Noriu pakeisti profesiją į _____ . Ką turėčiau daryti?
Rasti mokymo programas, kursus?	Kur galėčiau mokytis _____?
Noriu įgyti specialių įgūdžių bei žinių (mokytis kalbų, įgyti sertifikatus)?	Kur galėčiau pasitobulinti _____?
Alternatyvios mokymo formos bei būdai	Noriu pakeisti profesiją į _____ . Ką turėčiau daryti? Neįgaliesiems Turiu _____ sutrikimų

Parama besimokantiems (studentams, mokiniams, suaugusiems)	Kokių pagrindinių taisyklių/principų laikytis _____ (renkantis..., stojant į..., bendraujant su ....dalyvaujant ..., pretenduojant į...)? Kas ir kur galėtų suteikti pagalbą, ruošiantis _____ egzaminui? Man reikėtų pagalbos, renkantis mokymosi programą _____ . Kur ir kas galėtų konsultuoti _____ srityje? Kur galėčiau rasti profesinio informavimo konsultantą _____ klausimais? Kur galėčiau rasti profesinio orientavimo konsultantą _____ klausimais?
Informacija apie profesiją	Kur galėčiau sužinoti apie _____ profesiją? Kokios giminiškos profesijos _____ profesijai? Kokios populiariausios profesijos? Naudinga informacija, renkantis _____ . Noriu pakeisti profesiją į _____ . Ką turėčiau daryti?
Reikalavimai	Kokios karjeros galėčiau siekti turėdamas tokius _____ pagrindus? Kokie gebėjimai reikalingi, norint tapti _____ ?
Įgyti kvalifikaciją	Noriu tapti_____ gydytoju.
Rasti mokymo instituciją	Kokią mokymosi instituciją turėčiau pasirinkti, siekdama (-s) tapti _____? Ar _____ institucija turi teisę _____ ? Kokie _____ kontaktiniai duomenys? Kas ir kur galėtų konsultuoti priėmimo sąlygų klausimais?
Kokios galimybės dirbti	Koks būtų mano uždarbis _____? Kur galima įgyti praktikos _____? Kaip pradėti nuosavą verslą, įgijus _____ ?

Esu iš kitos šalies	Kur galima gauti informaciją apie _____ mobilumo programą? Ką turėtų žinoti užsienietis, planuojantis studijuoti _____?
Ar tinku_____?	Kur ir kokius tinkamumo profesijai testus galėčiau atlikti? Kur rasti karjeros konsultantą?
Techniniai klausimai	Turiu pasiūlymą. Neveikia _____ puslapis. Kaip _____?

4.7. AIKOS INTERNETO SVETAINĖS STRUKTŪRA

4.7.1. Įvadas

Svetainės turinys turi būti pateiktas pagal vartotojo grupės, kuriai vartotojas priklauso, poreikius. Siekiant optimizuoti informacijos paiešką, interneto svetainę padaryti lengviau skaitoma, turi būti restruktūrizuota AIKOS tarpinės versijos interneto svetainė, sukuriant vartotojo poreikiams pritaikytus specifinį dizainą turinčius specializuotus puslapius, teikiančius informaciją, aktualią kiekvienai konkrečiai vartotojų grupei. Šiems vartotojų puslapiams turi būti sukurtos nuorodų sistemos, atspindinčios tikslinio puslapio turinį ir įgalinančios greičiau rasti reikiamą informaciją. Informacijos turinys kiekvienai vartotojų grupei sukurtuose puslapiuose (arba atitinkamame puslapio gylyje) turi būti pateiktas orientuojantis į tikslines vartotojų grupes:

- 1–4 klasių mokiniai
- 5–8 klasių mokiniai
- 9–12 klasių mokiniai
- Asmenys, iškritę iš bendrojo lavinimo sistemos
- Mokinių tėvai
- Stojantieji į profesines mokyklas
- Stojantieji į aukštąsias mokyklas
- Persikvalifikuojantys asmenys
- Tobulinantys kvalifikaciją asmenys
- Konsultantai
- Politikai
- Darbdaviai
- Neįgalieji
- Imigrantai
- Kaliniai
- PLOTEUS internetinės svetainės vartotojai
- Registruoti vartotojai.

Reikalavimai AIKOS internetinės svetainės aprašams:

- profesijų
- kvalifikacijų (kompetencijų)
- mokymo/studijų programų:
    - universitetinių studijų programų
    - neuniversitetinių studijų programų
    - pagrindinio profesinio mokymo programų
    - darbo rinkos profesinio mokymo programų
    - neformaliojo mokymo programų
- švietimo institucijų
- išsilavinimo pažymėjimų blankų.

Profesiniai, profesinio rengimo standartai bei studijų krypčių reglamentai AIKOS sistemoje pasiekiami naudojantis atitinkamais registrais ir klasifikatoriais.

Aprašuose nurodyta, kurios dalys keliamos į PLOTEUS internetinę svetainę.

Profesijos aprašą sudaro šios struktūrinės dalys:

- informacijos, esančios registruose, duomenys
- profesijos aprašas skirtingoms vartotojų grupėms

- vaizdinė medžiaga (pateikiamas filmas ar nuotraukos)
- aprašo parengimo data.

Kvalifikacijos (kompetencijos) aprašą sudaro šios struktūrinės dalys:

- informacijos, esančios registruose, duomenys
- kvalifikacijos (kompetencijos) aprašas skirtingoms vartotojų grupėms
- aprašo parengimo data.

Universitetinių ir neuniversitetinių studijų programų aprašus sudaro šios struktūrinės dalys:

- informacijos, esančios registruose, duomenys
- programos aprašas skirtingoms vartotojų grupėms
- aprašo parengimo data.

Pagrindinio profesinio mokymo programų aprašus sudaro šios struktūrinės dalys:

- informacijos, esančios registruose, duomenys
- programos aprašas skirtingoms vartotojų grupėms
- aprašo parengimo data.

Darbo rinkos profesinio mokymo programų aprašus sudaro šios struktūrinės dalys:

- informacijos, esančios registruose, duomenys
- programos aprašas skirtingoms vartotojų grupėms
- aprašo parengimo data.

Neformaliojo mokymo programų aprašus sudaro šios struktūrinės dalys:

- informacijos, esančios registruose, duomenys
- programos aprašas skirtingoms vartotojų grupėms
- aprašo parengimo data.

Švietimo institucijų aprašus sudaro šios struktūrinės dalys:

- informacijos, esančios registruose, duomenys
- švietimo institucijų tipų aprašai skirtingoms vartotojų grupėms
- aprašo parengimo data.

Pažymėjimų blankų aprašus sudaro šios struktūrinės dalys:

- informacijos, esančios registruose, duomenys
- pažymėjimų blankų tipų aprašai skirtingoms vartotojų grupėms
- aprašo parengimo data.

Pateikiami penkių tipų mokymo/studijų programų – universitetinių, neuniversitetinių studijų, pagrindinio profesinio mokymo, darbo rinkos profesinio mokymo ir neformaliojo mokymo aprašai.

Skirtingoms tikslinėms vartotojų grupėms yra 1, 2 ir 3 lygio aprašai (profesijų – P1, P2 ir P3, kvalifikacijų – K1, K2 ir K3, studijų ir mokymo programų – PR1, PR2 ir PR3, švietimo institucijų – M1, M2 ir M3, pažymėjimų – PŽ1, PŽ2 ir PŽ3 ir kt.), kurie turi būti pateikiami svetainėje atitinkamai kiekvienos tikslinės grupės vartotojams pagal tipus, preliminariai numatytus žemiau pateiktoje lentelėje:

Vartotojai	Profesijos aprašas	Kvalifikacijos (kompetencijos) aprašas	Studijų/ mokymo programos aprašas	Švietimo institucijos aprašas	Išsilavinimo pažymėjimo blanko aprašas
1–4 klasių mokiniai	P1	K1			
5–8 klasių mokiniai	P1	K1	PR1	M1	PŽ1
9–12 klasių mokiniai	P2	K2	PR2	M2	PŽ2
Asmenys, iškritę iš bendrojo lavinimo sistemos	P1	K1	PR1		
Mokinių tėvai					
Stojantieji į profesines mokyklas	P2	K2	PR2	M2	PŽ2
Stojantieji į aukštąsias mokyklas	P2	K2	PR2	M2	PŽ2
Persikvalifikuojantys asmenys		K2	PR2		
Tobulinantys kvalifikaciją asmenys					
Konsultantai	P2	K2	PR2	M2	PŽ2
Politikai					
Darbdaviai	P2	K2	PR2		
Neįgalieji					
Imigrantai					
Kaliniai					
PLOTEUS internetinės svetainės vartotojai	P3	K3	PR3	M3	PŽ3
Registruoti vartotojai					

Žemiau pateikiama diagrama, nusakanti numatytas AIKOS vartotojų grupes bei jų priskyrimą tikslinėms grupėms:

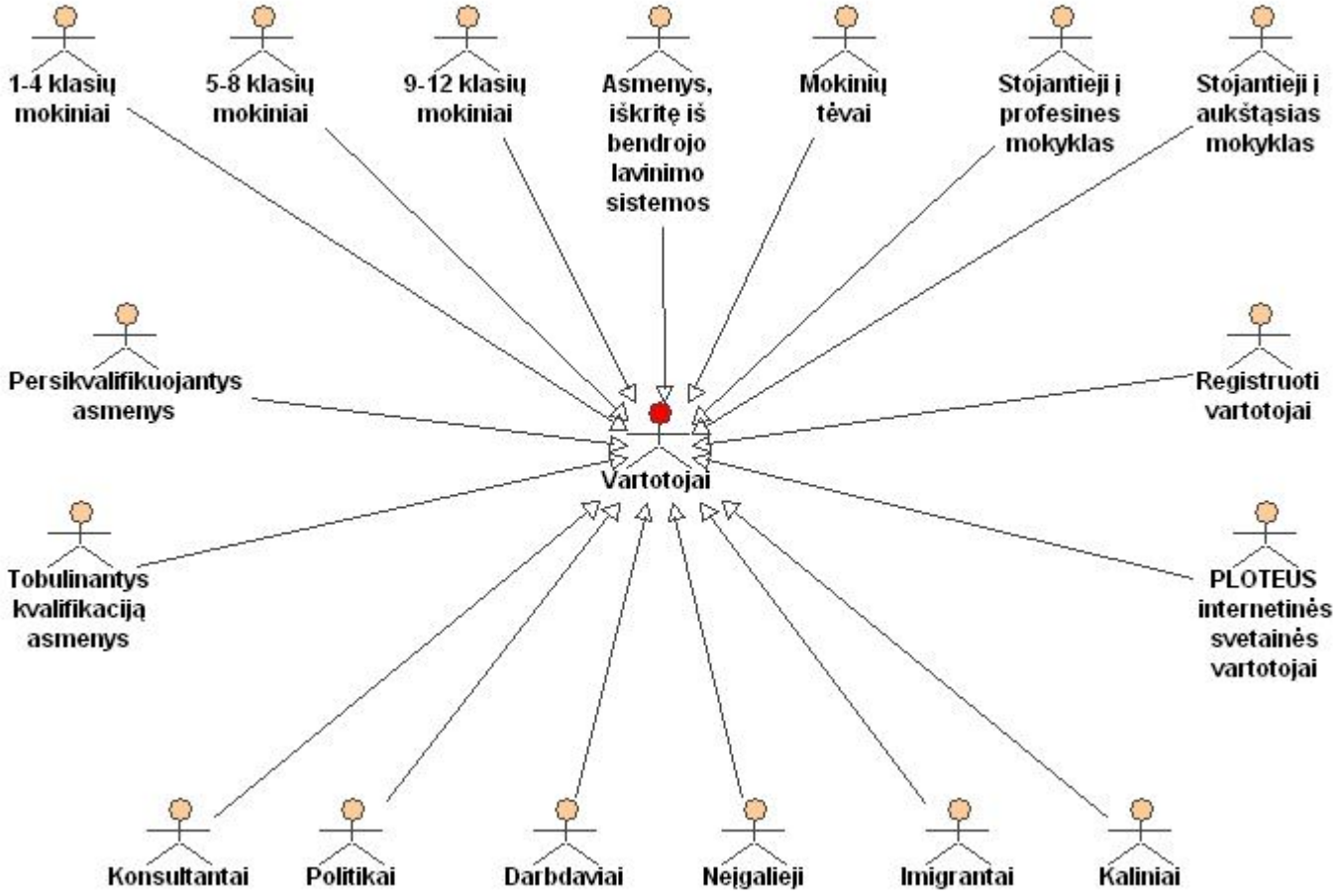

AIKOS vartotojų grupės

4.7.2. Bendri reikalavimai pagrindiniam ir visų vartotojų grupių interneto svetainės puslapiams

4.7.2.1.Bendri reikalavimai naršyklėms, kurių priemonėmis naviguojama AIKOS interneto svetainėje

1. Naudojamos naršyklės turi turėti kopijavimo, pažymėjimo galimybes.

2. Naudojamos naršyklės turi turėti galimybę įtraukti į mėgiamų puslapių sąrašą, nusiųsti nuorodą.

3. Naudojamos naršyklės turi turėti ekraninio vaizdo didinimo/mažinimo galimybę, tai yra galimybę aktyvavus atitinkamą naršylės naudotojo sąsajos elementą (meniu punktą, ikonėlę ir pan.), matyti ekrane pateikiamą informaciją padidintai/sumažintai.

4. Naudojamos naršyklės turi turėti galimybę keisti interneto svetainėje publikuojamo teksto dydį.

5. Naudojamos naršyklės turi turėti paieškos rodomame interneto puslapyje galimybes.

6. Rekomenduojamos interneto naršyklės, kurių priemonėmis vykdoma informacijos peržiūra svetainėje, – Internet Explorer 6, Mozilla 1.7 arba aukštesnės versijos.

4.7.2.2.Bendri reikalavimai visų vartotojų grupių interneto puslapiams

1. Navigacinės dalies meniu visoms vartotojų grupėms skirtuose puslapiuose turi būti toje pačioje svetainės ekraninio vaizdo vietoje. Toks sprendimas įgalina asmenis, priklausančius kelioms vartotojų grupėms, lengviau orientuotis gausioje svetainės teikiamoje informacijoje bei greitai naviguoti ir rasti ieškomą turinį.

2. Navigacinė dalis, nuorodų sistema, turinio dalis, puslapio nuorodų sistema turi būti atskirtos, tai yra vaizduojamos skirtingose interneto svetainės zonose.

3. Pagalba, kaip naudotis interneto svetaine, turi būti gerai matomoje ir lengvai pasiekiamoje svetainės puslapio vietoje su galimybe ją iškvieti tiesiogiai iš bet kokio gylio puslapio.

4. Turi būti galimybė naviguoti interneto svetainėje klaviatūros pagalba.

5. Pagrindinius terminus bei sąvokas svetainės turinyje pateikti hipertekstinėmis nuorodomis, nurodant apibrėžimą iš aiškinamojo terminų žodyno.

6. Formalius terminus, idiomatinę kalbą bei technines sąvokas reikia keisti vartotojui suprantamais terminais: reikia nenaudoti tokių šiuo metu vartotojo sąsajoje pateikiamų sąvokų kaip “lentelė”, “vidinis tinklas” ir pan.; nenaudoti techninio žargono.

7. Informuoti vartotoją apie naujai interneto svetainėje skelbiamas naujienas (pavyzdžiui, mirksinčiais informaciniais objektais, dažniausiai naudojamais elementais (šauktuku, žodeliu “naujiena”).

8. Prasminę svarbiausią informaciją publikuoti matomiausioje ir lengvai prieinamoje vietoje, formalius rodiklius ir kitą mažiau svarbią informaciją – nepagrindinėse svetainės zonose.

9. Nuorodos į rastą informaciją siuntimui naudoti standartines priemones, interneto svetainėje numatant bei pateikiant vartotojo sąsajos elementą joms iškviesti.

10. Ta pati informacija AIKOS interneto svetainėje skirtingose naršyklėse pagal galimybes turi būti atvaizduojama kiek įmanoma vienodai, orientuojantis į dviejų pagrindinių naršyklių naudojimą ─ Internet Explorer 6 ir Mozilla Firefox 1.7.

11. Interneto svetainėje turi būti pateikta informacija apie tai, kokiomis naršyklėmis rekomenduojama naršyti po interneto svetainės turinį ieškant pageidaujamos informacijos, tai yra turi būti nurodyta, kokiomis naršyklėmis naudojantis informacija yra geriausiai matoma bei išlaikomas svetainės funkcionalumas.

12. Turi būti galimybė naviguoti į kitų vartotojų interneto svetainės puslapius tiesiogiai, tai yra ne per pagrindinį (įvadinį) puslapį.

13. Interneto svetainėje nerodyti pasenusios informacijos, bet ją saugoti bei pagal poreikį naudoti statistikos formavimui

14. Visų vartotojų grupių puslapiai, kuriant dizainą skirtingoms vartotojų grupėms, turi išlaikyti vieningą stilių.

15. Dėmesio atkreipimui naudoti mirksinčius objektus, logotipus ir pan.

16. Kiekvienos vartotojo grupės puslapis turi pateikti turinį hipertekstinėmis nuorodomis.

17. Galimybė naudotis svetainėje teikiama pagalba.

4.7.2.3.Bendri reikalavimai visų vartotojų grupių interneto puslapių paieškai

1. Paieškos pagal teritoriją galimybės turi apimti paiešką pagal apskritį, vieną arba daugiau konkrečių savivaldybių, taip pat paiešką pagal savivaldybę, neįvedus apskrities.

2. Paieškos kriterijams turi būti sukurtos kontrolės procedūros, draudžiančios įvesti prieštaringus kriterijus ar jų aibes.

3. Kur galima, kriterijų duomenims nurodyti pateikti reikšmių sąrašus iš klasifikatorių arba domenų reikšmių.

4. Turi būti galimybė greitai išvalyti įvestas paieškos kriterijų reikšmes.

5. Pažymėti privalomus įvesti kriterijus.

6. Paieškos rezultatų sąrašuose pagrindiniai informaciniai objektai turi turėti hipertekstines nuorodas į detalią informacija (jei tokia saugoma AIKOS WWW poreikiams skirtoje DB).

7. Kur įmanoma, paieškos rezultatus vaizduoti hipertekstu, turinčiu nuorodas į atitinkamus terminų žodyne esančius apibrėžimus.

8. Galimybė vykdyti jungtinę paiešką.

9. Turi būti paieškos pagal teksto fragmentus ir bendrosios paieškos galimybės.

10. Turi būti galimybė atsispausdinti paieškos rezultatus.

11. Rodant paieškos rezultatus, nurodyti paskutinio duomenų atnaujinimo datą.

4.7.3. Įvadinis (pagrindinis) AIKOS interneto svetainės puslapis

4.7.3.1. Įvadas

Įvadinis AIKOS interneto svetainės puslapis turi būti patrauklus savo "išvaizda" bei patogus naudojimui. Jame aiškiai, susistemintai, struktūrizuotai ir trumpai turi būti pateikta informacija, nusakanti AIKOS interneto svetainės tikslus, paskirtį bei jam keliamus uždavinius, pabrėžiant pagrindinį AIKOS interneto svetainės tikslą ─ teikti kokybišką informaciją apie mokymosi galimybes.

4.7.3.2.Įvadinio puslapio struktūra

Įvadinio AIKOS interneto svetainės puslapio adresas ─ http://www.aikos.smm.lt.

Informacinis turinys, tai yra informacija apie pagrindinius AIKOS informacinius objektus, svetainėje pateikiamas, atlikus paiešką iš registrų ir duomenų bazių į WWW AIKOS poreikiams skirtą DB importuotuose duomenyse, WWW AIKOS poreikiams skirtos DB duomenyse arba pasiekus duomenis/informaciją per nuorodas į kitus informacijos šaltinius. Žemiau pateikiama svetainės 2-ojo gylio struktūra, *apibūdinanti informacinio turinio pateikimą*:

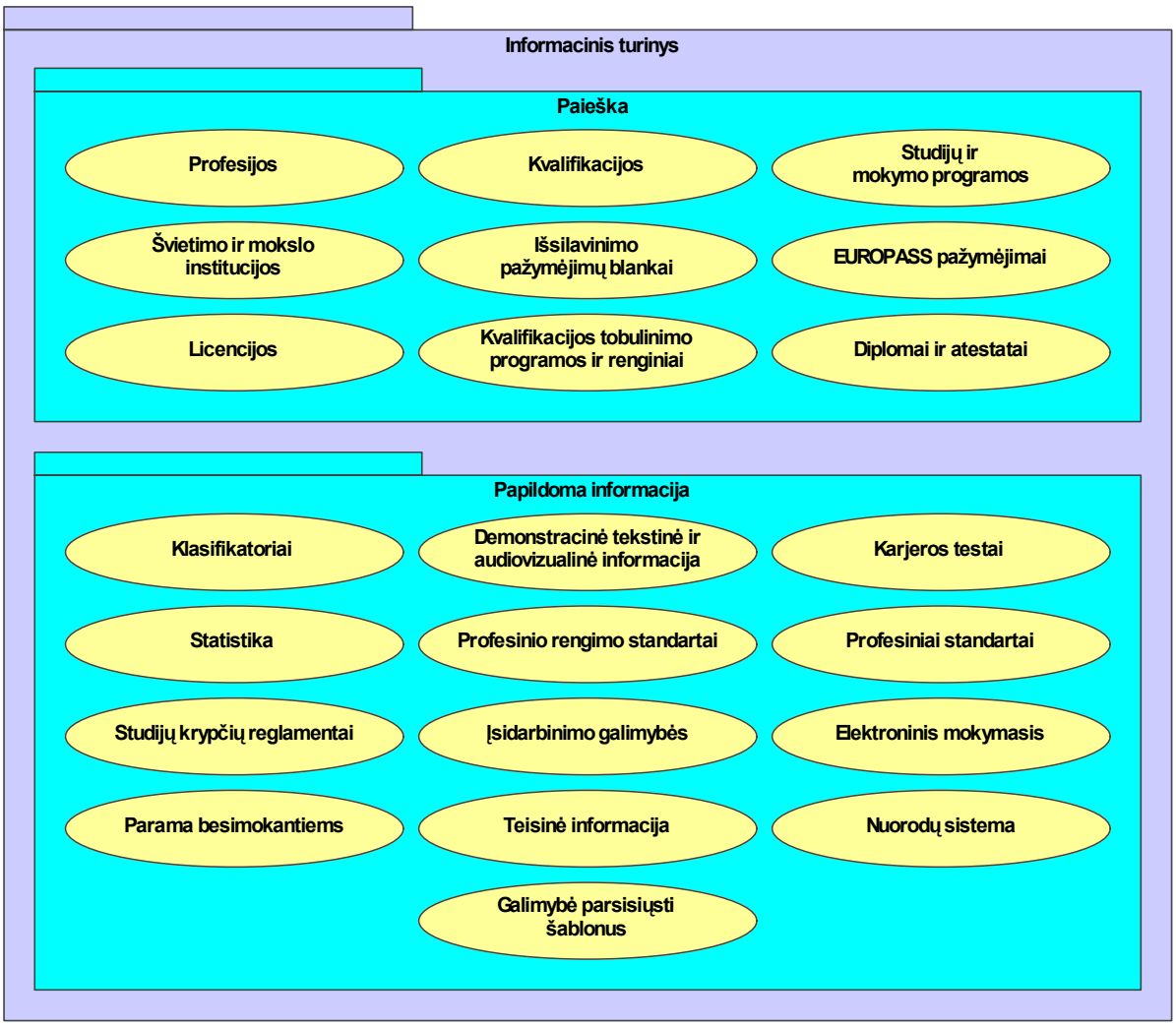

Informacinis interneto svetainės turinys

4.7.3.2.1. Įvadinis AIKOS interneto svetainės puslapis

AIKOS interneto svetainės įvadinis puslapis turi būti skaidomas į sritis, išskiriant navigacines bei turinio pateikimo dalis, kiekvienos iš jų elementus logiškai grupuojant. Turi būti išskirtos šios AIKOS interneto svetainės dalys:

1. Centrinė dalis – skirta darbui tik su einamųjų metų informacija, kuri yra aktualiausia besimokantiems, studijuojantiems ar ketinantiems mokytis ar studijuoti
2. Viršutinė dalis – skirta darbui su galiojančiais informaciniais objektais, kurie gali būti nepritaikomi einamaisiais metais
3. Kairioji dalis – skirta darbui su visais informaciniais objektais, įskaitant ir jų istorinius duomenis.

Įvadinio puslapio centrinė dalis

Įvadinio AIKOS interneto svetainės puslapio centrinėje dalyje turi būti orientuojamasi į keturias vartotojų grupes – mokinius, stojančiuosius, tobulinančiuosius kvalifikaciją ir persikvalifikuojančiuosius, turinio pateikimo dalyje pateikiant kiekvienos iš jų pavadinimą (pageidautina taip pat pateikti grupę išskiriantį ir ją apibūdinantį grafinį elementą (pvz.: paveiksliuką, nuotrauką, animaciją) ir greitojo navigavimo nuorodas į atitinkamoms vartotojų grupėms skirtus puslapius:

1. Vartotojų grupė „Mokiniai“. Šiai vartotojų grupei pateikti antraštę „Noriu sužinoti apie darbo pasaulį“ ir po ja pateikti šias greitojo navigavimo nuorodas:
    a. *„Esu 1-4 klasės mokinys“*. Pasirinkus šią nuorodą, vartotojui turi būti suteikiama galimybė, gauti svarbiausių profesijų sąrašus pagal paveikslėlius, abėcėlę, raktinius žodžius, švietimo sritis ir posričius.
    b. *„Esu 5-8 klasės mokinys“*. Pasirinkus šią nuorodą, vartotojui turi būti suteikiama galimybė ieškoti svarbiausių profesijų pagal kriterijus, gauti svarbiausių profesijų sąrašus pagal abėcėlę, raktinius žodžius, švietimo sritis ir posričius bei sužinoti vidutinį mėnesinį darbo užmokestį pagal profesijų pogrupius.
    c. *„Esu 9-12 klasės mokinys“*. Pasirinkus šią nuorodą, vartotojui turi būti suteikiama galimybė ieškoti svarbiausių profesijų pagal kriterijus, gauti svarbiausių profesijų sąrašus pagal abėcėlę, raktinius žodžius, švietimo sritis ir posričius, sužinoti vidutinį mėnesinį darbo užmokestį pagal profesijų pogrupius, ieškoti profesijų Lietuvos profesijų klasifikatoriuje.
2. Vartotojų grupė „Stojantieji“. Šiai vartotojų grupei pateikti antraštę „Ieškau mokymosi galimybių YYYY m.“ , (YYYY – einamieji mokslo metai), ir po ja pateikti šias greitojo navigavimo nuorodas:
    a. *„Priėmimo taisyklės“*. Pasirinkus šią nuorodą, vartotojui turi būti suteikiama galimybė sužinoti bendrąsias priėmimo taisykles stojant į aukštąsias ir profesines mokyklas bei priėmimo taisykles į konkrečias švietimo ir mokslo institucijas, jas grupuojant į valstybinius universitetus, valstybines kolegijas, nevalstybines universitetines aukštąsias mokyklas bei nevalstybines kolegijas.
    b. *„Profesijų paieška“*. Pasirinkus šią nuorodą, vartotojui turi būti suteikiama galimybė ieškoti svarbiausių profesijų, kuriose galima

pasirengti dirbti pagal studijų ir mokymo programas, į kurias priimama einamaisiais metais, gauti svarbiausių profesijų sąrašus pagal abėcėlę, raktinius žodžius, švietimo sritis ir posričius, sužinoti vidutinį mėnesinį darbo užmokestį pagal profesijų pogrupius, ieškoti profesijų Lietuvos profesijų klasifikatoriuje.

c. *„Profesinio mokymo programų paieška“*. Pasirinkus šią nuorodą, vartotojui turi būti sudaryta galimybė Studijų ir mokymo programų registre ieškoti profesinio mokymo programų, į kurias priimama einamaisiais metais, pagal turimą išsilavinimą bei pagal švietimo sritį, posritį ir pagrindinio profesinio mokymo pakopas. Taip pat vartotojui turi būti sudaryta galimybė atlikti išsamią profesinio mokymo programų, į kurias priimama einamaisiais metais, paiešką registre, sudaryti jungtinius sąrašus bei ieškoti Europass pažymėjimų priedėlių.

d. *„Profesinės mokyklos, kuriose priimama YYYY m.“*. Pasirinkus šią nuorodą vartotojui turi būti sudaryta galimybė ieškoti profesinių mokyklų, į kurias priimama einamaisiais mokslo metais pagal apskritį, savivaldybę bei profesinės mokyklos priklausomybę (valstybinė, nevalstybinė).

e. *„Aukštųjų studijų programų paieška“*. Pasirinkus šią nuorodą, vartotojui turi būti sudaryta galimybė Studijų ir mokymo programų registre ieškoti aukštųjų studijų programų, į kurias priimama einamaisiais metais, pagal turimą išsilavinimą bei pagal studijų kryptį, švietimo sritį, posritį ir aukštojo mokslo pakopas. Taip pat vartotojui turi būti sudaryta galimybė atlikti išsamią aukštųjų studijų programų, į kurias priimama einamaisiais metais, paiešką registre bei sudaryti jungtinius sąrašus.

f. *„Aukštosios mokyklos, kuriose priimama YYYY m.“*. Pasirinkus šią nuorodą vartotojui turi būti sudaryta galimybė ieškoti aukštųjų mokyklų, į kurias priimama einamaisiais mokslo metais pagal apskritį, savivaldybę bei aukštosios mokyklos tipą (universitetai, kolegijos) bei priklausomybę (valstybinė, nevalstybinė).

3. Vartotojų grupė „Tobulinantys kvalifikaciją“. Šiai vartotojų grupei pateikti antraštę „Ieškau kvalifikacijos tobulinimo:“ ir po ja pateikti šias greitojo navigavimo nuorodas:
   a. *„programos“*. Pasirinkus šią nuorodą, vartotojui turi būti sudaryta galimybė ieškoti kvalifikacijos tobulinimo programų.
   b. *„renginio“*. Pasirinkus šią nuorodą, vartotojui turi būti sudaryta galimybė ieškoti kvalifikacijos tobulinimo renginių.
   c. *„įstaigos“*. Pasirinkus šią nuorodą, vartotojui turi būti sudaryta galimybė ieškoti kvalifikacijos tobulinimo įstaigų.
4. Vartotojų grupė „Persikvalifikuojantys“. Šiai vartotojų grupei skirtomis greitojo navigavimo nuorodomis centrinėje įvadinio puslapio dalyje, pateikti antraštę „Ieškau persikvalifikavimo galimybių“ ir po ja pateikti šias greitojo navigavimo nuorodas:
   a. *„Persikvalifikavimo programų paieška“*. Pasirinkus šią nuorodą, vartotojui turi būti sudaryta galimybė ieškoti sutrumpinto mokymosi persikvalifikavimo programų, atsižvelgiant į jų turimą išsilavinimą.
   b. *„Sutrumpinto mokymosi galimybės“*. Pasirinkus šią nuorodą vartotojui turi būti sudaryta galimybė gauti informaciją apie švietimo ir mokslo institucijas, kuriose yra sutrumpinto mokymosi galimybės, atsižvelgiant į jų turimą išsilavinimą.

Įvadinio AIKOS interneto svetainės puslapio centrinės dalies apačioje turi būti patalpinta interneto svetainės lankytojų apklausa, kurią interneto svetainės tvarkytojas galėtų publikuoti specialiai tam sukurtomis priemonėmis. Ši apklausa turi būti pateikiama klausimu bei keliais galimais atsakymo variantais. AIKOS interneto svetainės lankytojams turi būti suteikta galimybė atsakyti į pateiktą klausimą, pasirinkus vieną iš kelių galimų atsakymo variantų, bei peržiūrėti pasirinktų atsakymo variantų statistiką.

Įvadinio AIKOS interneto svetainės puslapio centrinės dalies apačioje turi būti įvardintas AIKOS užsakovas – Švietimo ir mokslo ministerija, pateiktas svetainės administratoriaus elektroninio pašto adresas. Taip pat turi būti išvardytos duomenis parengusios institucijos: Švietimo ir mokslo ministerija, Statistikos departamentas prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, Lietuvos darbo birža, Lietuvos darbo rinkos mokymo tarnyba, Lietuvos mokinių informavimo ir techninės kūrybos centras.

Įvadinio puslapio viršutinė dalis

AIKOS interneto svetainės viršutinėje dalyje turi būti rodoma horizontalus greitojo navigavimo į pagrindinius AIKOS informacinius objektus meniu ir pateikiamos nuorodos į šiuos objektus:

1. *„Aktualijos“*, kurias interneto svetainės tvarkytojas galėtų publikuoti specialiai tam sukurtomis priemonėmis. Puslapyje turi būti rodoma pirmoji aktualijų teksto pastraipa bei pavadinimas, pateiktas nuoroda į visą publikuojamą tekstą. AIKOS interneto svetainės vartotojui turi būti suteikta galimybė peržiūrėti pasirinktos kategorijos aktualijas, o AIKOS interneto svetainės tvarkytojui turi būti suteikta galimybė publikuojamas aktualijas priskirti kategorijoms ir tas kategorijas tvarkyti (sukurti, redaguoti, ištrinti).
2. *„Profesijos“*. Pasirinkus šią nuorodą, vartotojui turi būti suteikiama galimybė ieškoti svarbiausių profesijų pagal kriterijus, gauti svarbiausių profesijų sąrašus pagal abėcėlę, raktinius žodžius, švietimo sritis ir posričius, sužinoti vidutinį mėnesinį darbo užmokestį pagal profesijų pogrupius, ieškoti profesijų Lietuvos profesijų klasifikatoriuje.
3. *„Kvalifikacijos“*. Pasirinkus šią nuorodą, vartotojui turi būti suteikiama galimybė ieškoti profesinių kvalifikacijų ir kvalifikacinių laipsnių, kurias įgyjama pagal einamaisiais metais vykdomas studijų ir mokymo programas, pagal kriterijus ir sudaryti abėcėlinį kvalifikacijų sąrašą bei kvalifikacinių laipsnių ir profesinių kvalifikacijų sąrašą.
4. *„Studijų ir mokymo programos“*. Pasirinkus šią nuorodą, vartotojui turi būti sudaryta galimybė Studijų ir mokymo programų registre ieškoti studijų ir mokymo programų, pagal kurias einamaisiais metais vykdomas mokymas, pagal turimą išsilavinimą bei pagal studijų kryptį, švietimo sritį, posritį ir aukštojo mokslo ir profesinio mokymo pakopas. Taip pat vartotojui turi būti sudaryta galimybė atlikti išsamią studijų ir mokymo programų paiešką registre, sudaryti jungtinius sąrašus bei peržiūrėti AIKOS interneto svetainėje publikuojamą statistinę informaciją.
5. *„Švietimo ir mokslo institucijos“*. Pasirinkus šią nuorodą, vartotojui turi būti sudaryta galimybė Švietimo ir mokslo institucijų registre ieškoti aukštųjų ir profesinių mokyklų pagal jų tipus ir priklausomybę. Taip pat vartotojui turi būti

suteikta galimybė atlikti išsamią visų švietimo ir mokslo institucijų paiešką registre, ieškoti švietimo ir mokslo institucijų elektroninio pašto ir interneto svetainių paiešką bei peržiūrėti AIKOS interneto svetainėj publikuojamą statistinę informaciją.

AIKOS interneto svetainės viršutinėje dalyje turi būti rodoma bėganti informacinė eilutė, su galimybe joje patalpinti ne tik tekstą, bet ir nuorodą. AIKOS interneto svetainės tvarkytojui turi būti sudaryta galimybė tvarkyti bėgančią informacinę eilutę: redaguoti rodomą informaciją, įdėti nuorodą į interneto svetainę arba failą, kuri galima būtų atsisiųsti.

AIKOS interneto svetainės viršutinėje dalyje turi būti rodomi Bendrojo programavimo dokumento, Europos Sąjungos, Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos logotipai su galimybe, pasirinkus konkretų naviguoti į atitinkamą logotipu pristatomą puslapį.

AIKOS interneto svetainės viršutinėje dalyje turi būti rodomas greitojo navigavimo į specialiąsias interneto svetainės funkcijas meniu turi būti pateikiama:

- nuoroda į AIKOS interneto svetainės pagalbos puslapį
- nuorodą, kuri suformuotų spausdinimui skirtą AIKOS interneto svetainės puslapio versiją
- nuoroda į įvadinį AIKOS interneto svetainės puslapį
- nuoroda elektroninio laiško siuntimui
- nuoroda į AIKOS interneto svetainės žemėlapį, pateikiamą hierarchiniu svetainės struktūros sąrašu
- nuoroda, įgalinanti svetainės lankytoją peržiūrėti informaciją pasirinkta kalba (apsiribojama lietuvių ir anglų kalbomis)
- nuoroda, pritaikanti AIKOS interneto svetainę neįgaliesiems.

AIKOS interneto svetainės viršutinėje dalyje turi būti rodoma paskutinio AIKOS duomenų atnaujinimo data.

Įvadinio puslapio kairioji dalis

AIKOS interneto svetainės kairiojoje dalyje turi būti rodomas detalusis interneto svetainės meniu. Taip pat interneto svetainėje turi būti realizuota galimybė paslėpti šį meniu, o paslėpus – vėl parodyti. Paslėpus meniu AIKOS interneto svetainės puslapio centrinė dalis turi išsiplėsti į kairę.

Detaliajame AIKOS interneto svetainės meniu turi būti pateikiamos šios nuorodos:

„AIKOS tikslai“ – pasirinkus šią nuorodą turi būti parodytas interneto svetainės puslapis, kuriame pristatomi AIKOS paskirtis, apimtis ir tikslai.

„Vartotojai“ – pasirinkus šią nuorodą detaliajame AIKOS interneto svetainės meniu turi būti parodomos nuorodos į AIKOS interneto svetainės vartotojams skirtus puslapius:

- 1–4 klasių mokiniai
- 5–8 klasių mokiniai
- 9–12 klasių mokiniai
- Asmenys, iškritę iš bendrojo lavinimo sistemos
- Mokinių tėvai
- Stojantieji į profesines mokyklas
- Stojantieji į aukštąsias mokyklas
- Persikvalifikuojantys asmenys

- Tobulinantys kvalifikaciją asmenys
- Konsultantai
- Politikai
- Darbdaviai
- Neįgalieji
- Imigrantai
- Kaliniai
- PLOTEUS internetinės svetainės vartotojai
- Registruoti vartotojai.

„Registrai ir DB“ – pasirinkus šią nuorodą detaliajame AIKOS interneto svetainės meniu turi būti parodomos nuorodos į pagrindinių AIKOS informacinių objektų paieškos registruose ir duomenų bazėse puslapius: „Studijų ir mokymo programos“, „Švietimo ir mokslo institucijos“, „Mokymo licencijos“, „Išsilavinimo pažymėjimų blankai“, „Kvalifikacijos“, „Europass pažymėjimų priedėliai“. Taip pat šiame detaliojo AIKOS interneto svetainės meniu lygyje turi būti parodoma nuoroda „Naujienos registruose“, kurią pasirinkus parodomas naujienų registruose puslapis.

„Europass pažymėjimų priedėliai“ – pasirinkus šią nuorodą, turi būti parodytas Europass pažymėjimų priedėlių paieškos puslapis.

„Suvestinės lentelės“ – pasirinkus šią nuorodą detaliajame AIKOS interneto svetainės meniu turi būti parodomos nuorodos į svetainėje pateikiamą statistinę informaciją: „Mokymosi ir darbo vietos pagal švietimo posričius“, „Jungtiniai mokymosi ir darbo vietų sąrašai pagal studijų ir mokymo programas“, „Rodančios esamą padėtį“ (studijų ir mokymo programų, švietimo ir mokslo institucijų, licencijų ir leidimų, išsilavinimo pažymėjimų blankų), „Rodančios kaitą“ (studijų ir mokymo programų, švietimo ir mokslo institucijų, licencijų ir leidimų, išsilavinimo pažymėjimų blankų).

„Klasifikatoriai“ – pasirinkus šią nuorodą, detaliajame AIKOS interneto svetainės meniu turi būti parodomos nuorodos į svetainėje pateikiamus klasifikatorius: „Švietimo bendrieji“, „Švietimo veiklos rūšys“, „Mokslo veiklos rūšys“, „Profesijos“ (nuoroda į Lietuvos profesijų klasifikatorių), „Ekonominės veiklos rūšys“.

„PLOTEUS“ – nuoroda į PLOTEUS portalą lietuvių kalba.

„Partneriai“ – pasirinkus šią nuorodą, detaliajame AIKOS interneto svetainės meniu turi būti parodomos nuorodos į AIKOS partnerių interneto svetainių puslapius: „Švietimo ir mokslo ministerija“, „Socialinės apsaugos ir darbo ministerija“, „Statistikos departamentas prie LRV“, „Lietuvos darbo birža“, „Lietuvos darbo rinkos mokymo tarnyba“, „Švietimo informacinių technologijų centras“, „Lietuvos mokinių informavimo ir techninės kūrybos centras“.

„Nuotolinis mokymo kursas“ – pasirinkus šią nuorodą, vartotojams būtų pateikiamas interaktyvus kursas, skirtas supažindinanti vartotojus su naudojimusi AIKOS interneto svetaine bei profesinio informavimo, karjeros planavimo gebėjimų ugdymo pagrindais.

„Pagalba“ – pasirinkus šią nuorodą, turi būti parodytas AIKOS interneto svetainės pagalbos puslapis.

„DUK“ – pasirinkus šią nuorodą, turi būti parodytas AIKOS interneto svetainės dažniausiai užduodamų klausimų puslapis. Detaliajame interneto svetainės meniu turi būti parodomos nuorodos: „Pateikti klausimą“ (parodomas puslapis su klausimo pateikimo forma), „Noriu paklausti apie įsidarbinimo galimybę“ (nuoroda į Lietuvos darbo biržos interneto svetainę), taip pat elektroninės informacijos užsakymo forma.

„AIKOS bendrieji dalykai“ – pasirinkus šią nuorodą, detaliajame AIKOS interneto svetainės meniu turi būti parodomos nuorodos į AIKOS bendruosius dalykus: „Naujienos“, „Švietimo ir mokslo institucijų jubiliejų sąrašas“, „Paieška“ (nuoroda į bendrosios paieškos puslapį), „Terminų žodynas“, „Tinkamumo profesijai testai“, „Teisinė informacija“, „Nuorodos“, „Svetainės žemėlapis“.

AIKOS interneto svetainėje turi būti sudaryta galimybė publikuoti testus, padedančius vartotojams įvertinti/nustatyti profesinių interesų sritį, kurią nustačius vartotojas būtų nukreipiamas į tą sritį atitinkančios informacijos paiešką svetainėje.

Taip pat AIKOS interneto svetainėje turi būti pateikiama:

- kontaktai
- su profesiniu informavimu ir konsultavimu susiję leidiniai
- galimybė parsisiųsti publikuojamą informaciją (šablonus, dokumentus)
- elektroninis informacijos užsakymas
- tekstinė versija (turinys per nuorodas) neįgaliesiems
- informacinė pagalba apie tai, kaip keisti teksto dydį bei spalvas dažniausiai naudojamų naršyklių priemonėmis
- interneto svetainės lankomumas.

4.7.3.2.2. Įvadinio puslapio informacinis turinys: informacijos paieška

Informacija apie pagrindinius AIKOS informacinius objektus pateikiama svetainėje atlikus paiešką WWW AIKOS poreikiams skirtoje iš registrų ir duomenų bazių importuotų duomenų bazėje, WWW AIKOS poreikiams skirtos DB duomenyse arba pasiekus duomenis/informaciją per nuorodas į kitus informacijos šaltinius.

AIKOS svetainė skirta registruose bei duomenų bazėse saugomų ir kitų duomenų pateikimui plačiam vartotojų ratui internete. Vartotojas turi turėti galimybę AIKOS portale gauti jam atrinktą informaciją pagal vartotojų grupes. Vartotojas turi turėti galimybę naudotis visa iš registrų gaunama informacija pagal jo pasirinkimą (kaip dabar veikiančioje AIKOS svetainėje „Registrai ir DB“).

AIKOS informacijos paieškos rezultatas apima loginiais ryšiais susijusius informacinių objektų duomenis. AIKOS loginė informacijos paieškos seka įgalina vartotoją nuosekliai peržiūrėti informaciją pagal pasirinktus kriterijus. Vartotojas iš bet kurio informacijos paieškos etapo gali pereiti prie bet kurio kito etapo.

Interneto svetainėje turi būti galima keturių tipų paieška:

- paieška pagal kriterijus
- apytikslė paieška pagal raktinius žodžius
- bendroji paieška tekstinėje informacijoje
- jungtinė paieška.

Pirmajame pagrindinio (įvadinio) interneto svetainės puslapio gylyje turi būti pateikiama bendrosios paieškos galimybė.

Antrajame pagrindinio (įvadinio) interneto svetainės puslapio gylyje turi būti pateikiamos tokios galimybės:

- galimybė įvykdyti paiešką pagal kriterijus, atliekamą Studijų ir mokymo programų, Švietimo ir mokslo institucijų, Išsilavinimo pažymėjimų blankų, Diplomų ir atestatų (tame tarpe pamestų pažymėjimų ir jų dublikatų) bei Licencijų registruose ir svarbiausių profesijų bei kvalifikacijų klasifikatoriuose. Paieškos pagal kriterijus rezultatas ─ paieškos kriterijus atitinkantys sąrašai ir konkretaus kriterijus atitinkančio informacinio objekto detalūs duomenys:
- profesijos (svarbiausių profesijų klasifikatorius)
- kvalifikacijos (profesinės kvalifikacijos, kvalifikaciniai laipsniai)
- studijų ir mokymo programos (iš Studijų ir mokymo programų registro)
- visų sričių kvalifikacijos tobulinimo programos bei renginiai (iš Kvalifikacijos tobulinimo programų ir renginių registro)
- švietimo ir mokslo institucijos (iš Švietimo ir mokslo institucijų registro)
- išsilavinimo pažymėjimų blankai (iš Išsilavinimo pažymėjimų blankų registro)
- diplomai ir atestatai (tame tarpe pamesti pažymėjimai ir išduoti bei atšaukti dublikatai iš Diplomų ir atestatų registro)
- licencijos ir leidimai (iš Licencijų registro)
- mokiniai (iš Mokinių registro)
- studentai (iš Studentų registro)
- pedagogai (iš Pedagogų registro).
- galimybė įvykdyti paiešką pagal teksto fragmentus
- galimybė įvykdyti jungtinę paiešką
- galimybė peržiūrėti klasifikatorių duomenis
- galimybė matyti naujienas
- galimybė peržiūrėti kiekvieną dieną aktualizuojamas sąrašines ir statistines lenteles. Formuojamų lentelių formų pavyzdžiai pateikiami 14 priede.

Žemiau pateikiamos 3-iojo gylio svetainės puslapių struktūros, apibūdinančios pagrindinių AIKOS informacinių objektų paieškas pagal kriterijus.

4.7.3.2.2.1. Studijų ir mokymo programos

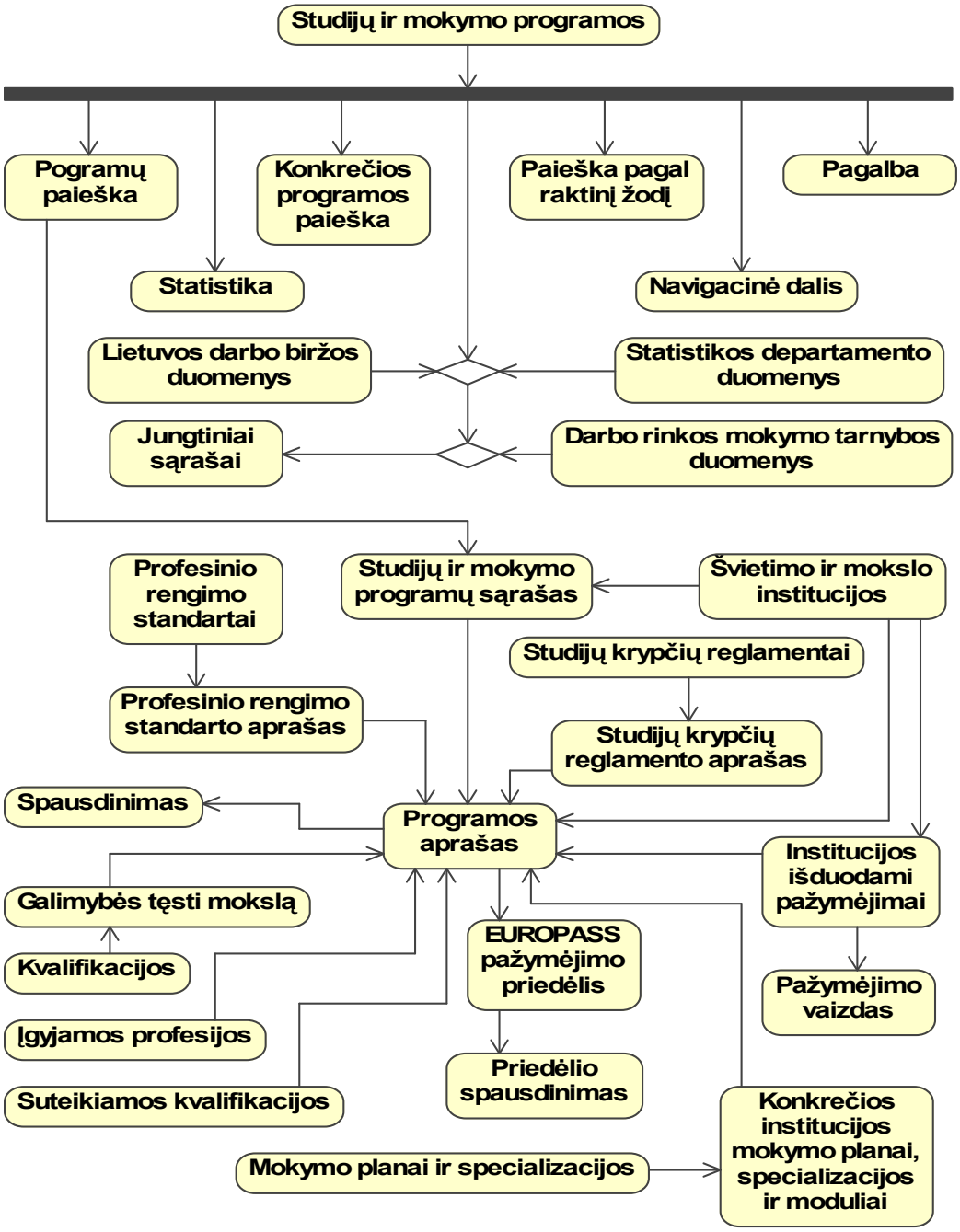

Studijų ir mokymo programų duomenų paieška

AIKOS interneto svetainėje turi būti realizuota studijų ir mokymo programos paieška registre, suteikiant galimybę vartotojui nurodyti tokius paieškos kriterijus:

- programos pavadinimą arba jo fragmentą
- programos valstybinį kodą
- programos lygmenį ir/ar tipą (pasirenkama iš klasifikatoriaus)
- aukštojo mokslo studijų kryptį (pasirenkama iš klasifikatoriaus)
- švietimo sritį (pasirenkama iš klasifikatoriaus)

- švietimo posritį (pasirenkama iš klasifikatoriaus)
- minimalų išsilavinimą (pasirenkama iš klasifikatoriaus)
- minimalų laipsnį (pasirenkama iš klasifikatoriaus)
- minimalią kvalifikaciją (pasirenkama iš klasifikatoriaus)
- mokymosi trukmę (pasirenkama iš klasifikatoriaus)
- kalbą (pasirenkama iš klasifikatoriaus)
- suteikiamą laipsnį (pasirenkama iš klasifikatoriaus)
- ar programa skirta neįgaliems žmonėms
- mokymosi lygmenis
- mokymosi formą
- įgyjamą kvalifikaciją.

Paieškos rezultate turi būti suformuojamas kriterijus atitikusių studijų ir mokymo programų sąrašas, su galimybe peržiūrėti detalų programos aprašą, navigavus į nuoroda pateiktą programos pavadinimą. Suformuotame sąraše turi būti nurodoma:

- programos valstybinis kodas
- programos kodas pagal ISCED97
- programos pavadinimas
- minimalus išsilavinimas
- mokymosi forma (dieninė, vakarinė, neakivaizdinė) ir trukmė
- suteikiama kvalifikacija
- oficialus besimokančiųjų skaičius
- einamaisiais metais priimamų studentų skaičius.

Ieškant studijų ir mokymo programų, vartotojui taip pat turi būti suteikta galimybė sudaryti Studijų ir mokymo programų registre įregistruotų valstybės pripažintų studijų ir mokymo programų sąrašus nurodant tokius paieškos kriterijus:

- studijų kryptį (pasirenkama iš klasifikatoriaus)
- švietimo sritį (pasirenkama iš klasifikatoriaus) ir švietimo posritį (pasirenkama iš klasifikatoriaus)
- atitinkamas programų pakopas ir lygmenis (pakopos išskaičiuojamos iš studijų ir mokymo programų valstybinio kodo ir jos aktualios tik pagrindinio profesinio mokymo programoms).

Suformuotame studijų ir mokymo programų sąraše turi būti nurodoma tokia pati informacija, kokia yra nurodoma sąraše, suformuojamame įvykdžius studijų ir mokymo programų paiešką registre, papildomai pagal galimybes nurodant institucijos, kurioje vykdoma programa, pavadinimą (vieną programą (pvz. bendrojo ugdymo) gali vykdyti kelios institucijos, o tokiu atveju prie programos nurodant institucijos pavadinimą vartotojui gali būti pateiktas didelis kiekis perteklinės informacijos).

Pasirinkus konkrečią programą iš sąrašo, vartotojui turi būti pateikiama informacija:

- programos pavadinimas lietuvių ir anglų kalbomis
- programos valstybinis kodas
- kodas pagal ISCED
- lygmuo ir/ar tipas
- minimalus išsilavinimas, kurį būtina turėti norint mokytis (studijuoti) pagal atitinkamą programą; būtina kvalifikacija, norint pradėti mokytis pagal programą (jeigu reikalaujama)
- mokymosi forma ir trukmė
- įgyjamas išsilavinimas, suteikiamas kvalifikacinis laipsnis, profesinė kvalifikacija ar leidimas dirbti konkretų darbą, įrašyti lietuvių ir anglų kalbomis; profesinio rengimo standarto kodas
- priėmimo metai, mokymosi forma ir priimamų mokytis skaičius
- studijų sritis
- studijų kryptis
- amžiaus reikalavimai norintiesiems mokytis (studijuoti) pagal atitinkamą programą (jeigu ribojama)
- švietimo ir mokslo ministro įsakymo dėl programos akreditavimo data ir numeris
- akreditavimo tipas
- pakartotinės akreditacijos terminas (jeigu nustatytas)
- programos galiojimo terminas (jeigu ribojama)
- programos specializacijų pavadinimai lietuvių ir anglų kalbomis (jeigu jos yra)
- programos specializacijos aprašas
- sveikatos reikalavimai norintiesiems mokytis (studijuoti) pagal atitinkamą programą (jeigu ribojama)
- programos aprašai
- kvalifikacijos aprašas
- svarbiausios įgyjamos profesijos, baigus programą, su aprašais.

Turi būti galima apytikslė paieška tarp pavadinimų.

Turi būti galimybė suformuoti sąrašus:

- institucijų, kurios ruošia pagal pasirinktą programą, ir jų išduodamus pažymėjimus
- institucijų, kurios ruošia pagal programas, kurių pavadinimas toks pats, kaip pasirinktosios
- institucijų mokymo planai
- specializacijos pagal programos kodą
- specializacijos pagal programos pavadinimą.

Turi būti galimybė profesinio mokymo programoms suformuoti EUROPASS pažymėjimo priedėlį.

4.7.3.2.2.2. EUROPASS pažymėjimų priedėliai

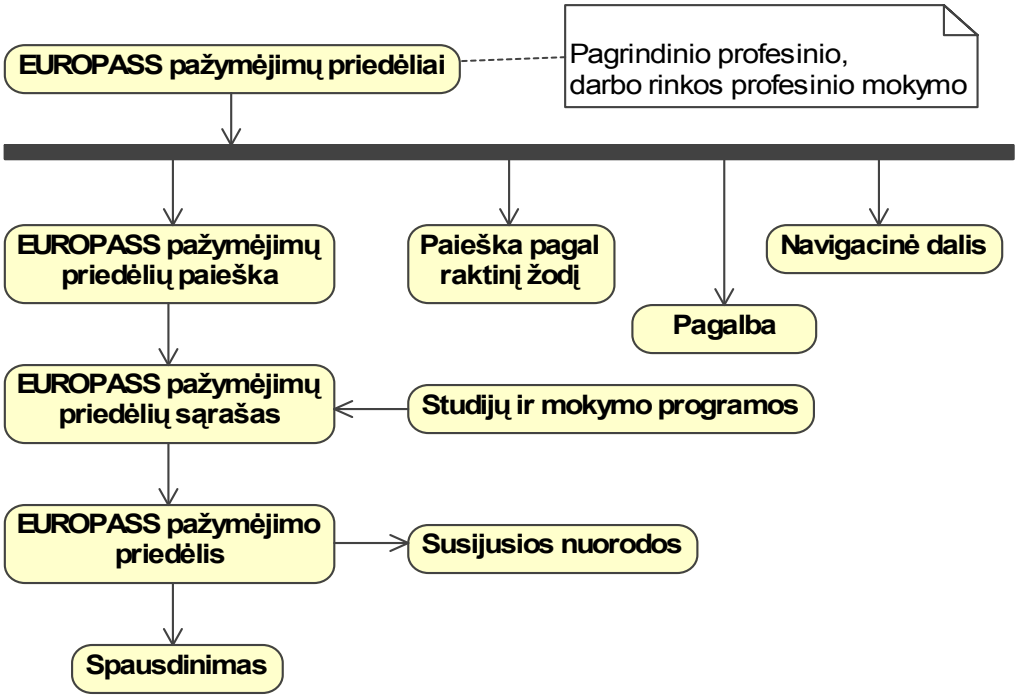

EUROPASS pažymėjimų priedėlių paieška

AIKOS svetainė turi sudaryti galimybes peržiūrėti EUROPASS pažymėjimų priedėlių duomenis (tik profesinio mokymo programoms).

EUROPASS pažymėjimų priedėlių paieškai vartotojui turi būti sudaryta galimybė nurodyti paieškos kriterijus:

- švietimo sritį
- švietimo posritį
- lygmenį
- pakopą.

Paieškos rezultate turi būti suformuojamas mokymo ir studijų programų sąrašas. Pasirinkus konkrečią programą, turi būti pateikiami EUROPASS pažymėjimo priedėlio duomenys (tik profesinio mokymo programoms). Turi būti galimybė atsispausdinti ekrane rodomo priedėlio duomenis.

4.7.3.2.2.3. Kvalifikacijos tobulinimo programos ir renginiai

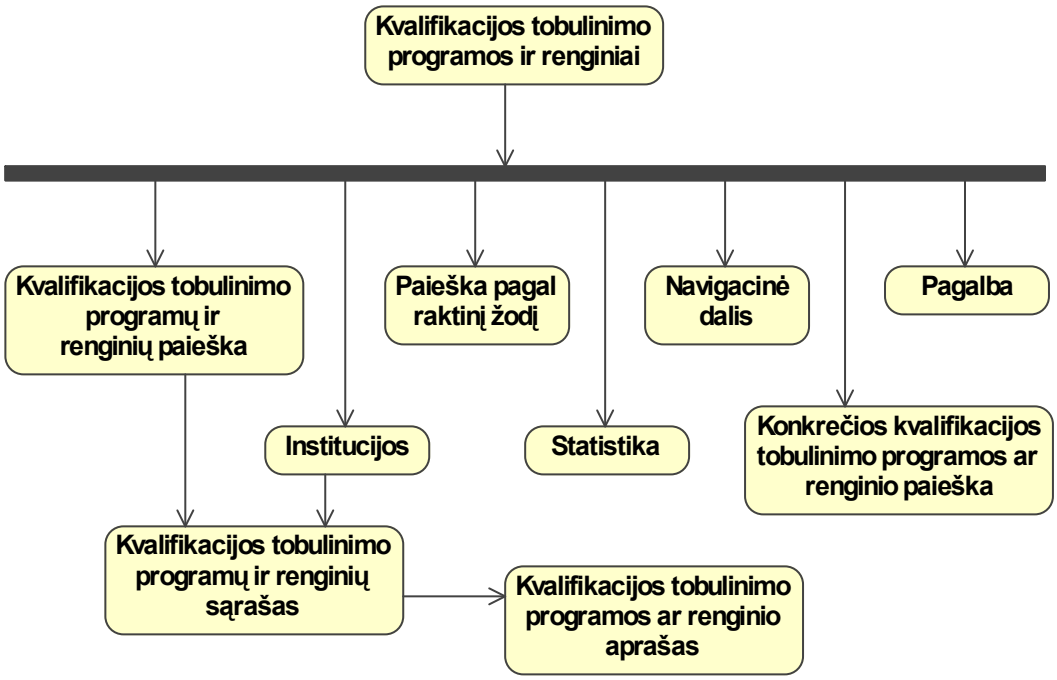

Kvalifikacijos tobulinimo programų ir renginių paieška

AIKOS interneto svetainėje turi būti realizuota kvalifikacijos tobulinimo programų ir renginių paieška Kvalifikacijos tobulinimo programų ir renginių registre.

Kvalifikacijos tobulinimo programų paieškai turi būti galimybė nurodyti tokius paieškos kriterijus:

- programos pavadinimą arba jo fragmentą
- programos kodą pagal ISCED 97
- programos švietimo sritį
- programos švietimo posritį
- programos lygmenį
- minimalų išsilavinimą, kurį reikia turėti mokantis pagal programą.

Kvalifikacijos tobulinimo renginių paieškai papildomai turi būti galimybė nurodyti tokius paieškos kriterijus:

- kvalifikacijos tobulinimo įstaigos pavadinimą arba jo fragmentą
- renginio vykdymo adresą, nurodant apskritį ir savivaldybę
- mokymo kalbą
- mokymosi ar studijų formą
- renginio vykdymo pradžią ir pabaigą.

Kvalifikacijos tobulinimo programų paieškos rezultate turi būti pateiktas kriterijus atitikusių programų sąrašas su galimybe peržiūrėti programos aprašą, navigavus į nuoroda pateiktą programos pavadinimą.

Sąraše turi būti nurodoma tokia informacija:

- programos kodas

- programos kodas pagal ISCED 97
- programos pavadinimas.

Pasirinkus konkrečią kvalifikacijos tobulinimo programą iš paieškos rezultate suformuoto sąrašo, vartotojui turi būti pateikiama informacija:

- programos kodas
- programos kodas pagal ISCED97
- programos pavadinimas
- programos lygmuo
- minimalus išsilavinimas, kurį reikia turėti mokantis pagal programą
- programos švietimo sritis
- programos švietimo posritis
- mokymosi trukmė
- finansavimo šaltiniai
- kvalifikacijos tobulinimo programos renginių sąrašas (nuoroda).

Kvalifikacijos tobulinimo renginių paieškos rezultate turi būti pateiktas kriterijus atitikusių renginių sąrašas su galimybe peržiūrėti renginio aprašą, navigavus į nuoroda pateiktą renginio pavadinimą. Sąraše turi būti nurodoma tokia informacija:

- renginio pavadinimas
- institucijos, kurioje vykdoma programa, pavadinimas
- renginio vykdymo adresas
- mokymosi ar studijų forma
- mokymo kalba
- renginio vykdymo laikotarpis.

Pasirinkus konkretų kvalifikacijos tobulinimo renginį iš paieškos rezultate suformuoto sąrašo, vartotojui turi būti pateikiama informacija:

- renginio pavadinimas
- švietimo sritis
- švietimo posritis
- institucijos, kuri vykdo renginį, pavadinimas
- renginio vydimo teritorija (savivaldybė, vieta)
- renginio laikotarpis
- renginio trukmė
- dalyvių kiekis
- registracijos į renginį pradžia ir pabaiga
- registracijos į renginį vieta

- finansavimo šaltiniai
- ar mokymasis mokamas, jei taip, nurodyti tikslią kainą.

Turi būti realizuota kvalifikacijos tobulinimo įstaigų paieška su galimybe nurodyti tokius paieškos kriterijus:

- įstaigos pavadinimą arba jo fragmentą
- juridinio asmens kodą.

Suradus konkrečią įstaigą, turi būti galima pamatyti visas jos teikiamas kvalifikacijos tobulinimo programas ir/arba renginius.

AIKOS interneto svetainėje turi būti paieška pagal teksto fragmentus kvalifikacijų tobulinimo programų pavadinimuose.

4.7.3.2.2.4. Švietimo ir mokslo institucijos

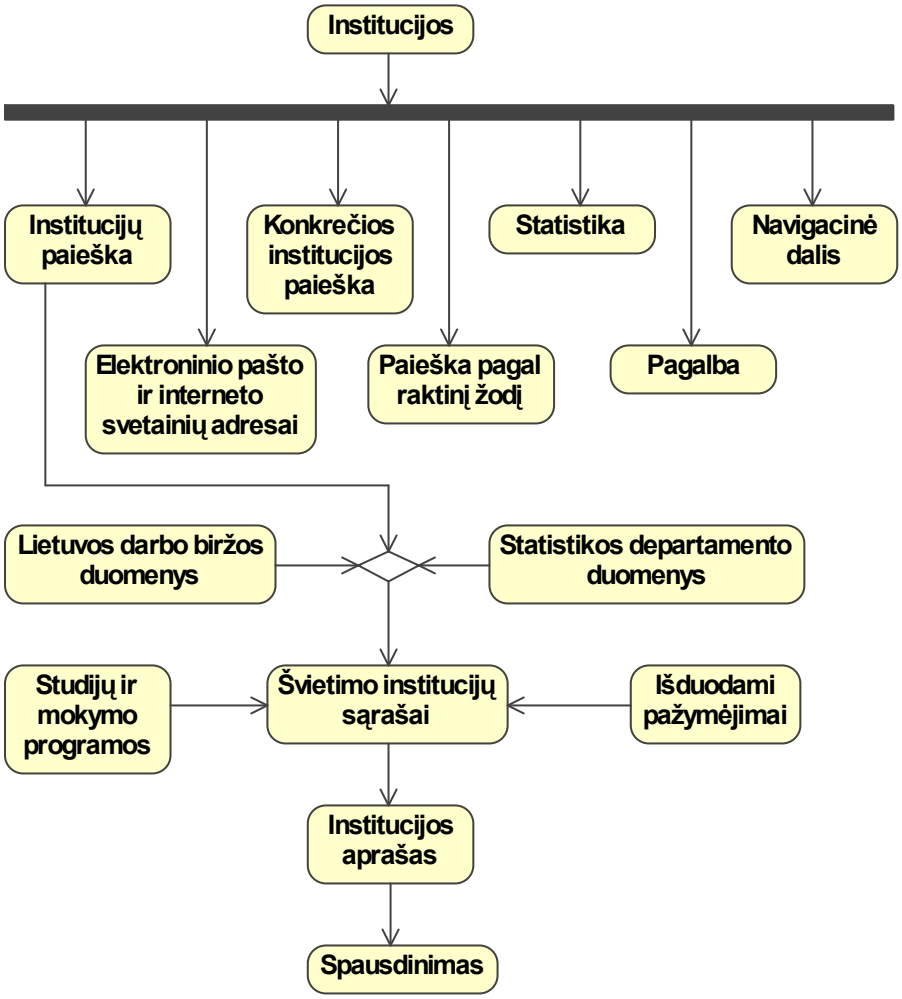

Švietimo ir mokslo institucijų bei kitų formaliojo profesinio mokymo teikėjų duomenų paieška

Pasirinkus švietimo ir mokslo institucijų bei *kitų formaliojo profesinio mokymo teikėjų* duomenų paiešką, vartotojui turi būti suteikiama galimybė nurodyti paieškos kriterijus:

- teritoriją, nusakomą apskritimi (pasirenkama iš klasifikatoriaus) ir savivaldybe (pasirenkama iš klasifikatoriaus). Galima pasirinkti kelias apskritis arba kelias apskrities savivaldybes)
- švietimo sritį ir posritį (kitų formaliojo profesinio mokymo teikėjų, išskyrus švietimo ir mokslo institucijų)
- institucijos grupę ir pagrindinį tipą (švietimo ir mokslo institucijų, išskyrus kitų formaliojo profesinio mokymo teikėjų). Galima pasirinkti kelias švietimo ir mokslo institucijų grupes ir/ar pagrindinio tipo reikšmes
- institucijos priklausomybę (švietimo ir mokslo institucijų, išskyrus kitų formaliojo profesinio mokymo teikėjų). Galima pasirinkti kelias švietimo ir mokslo institucijų priklausomybės reikšmes.

Vartotojui turi būti sudaryta galimybė atlikti išsamesnę švietimo ir mokslo institucijų ir jų padalinių, išskyrus kitų formaliojo profesinio mokymo teikėjų, paiešką, nurodant paieškos kriterijus:

- institucijos visą pavadinimą ar pavadinimo fragmentą
- juridinio asmens kodą (7 ar 9 ženklų), jei kodas yra
- teisinę formą (pasirenkant iš klasifikatoriaus, galima nurodyti kelias reikšmes)
- tipą (pasirenkant iš klasifikatoriaus, galima nurodyti kelias reikšmes)
- apskritį (pasirenkant iš klasifikatoriaus)
- savivaldybę (pasirenkant iš klasifikatoriaus, galima nurodyti apskrities teritorijoje kelias pasirinktas savivaldybes)
- kalbą (pasirenkant iš klasifikatoriaus, galima nurodyti kelias reikšmes)
- mokymo formą (pasirenkant iš klasifikatoriaus, galima nurodyti kelias reikšmes)
- paskirtį (pasirenkant iš klasifikatoriaus, galima nurodyti kelias reikšmes)
- priklausomybę (pasirenkant iš klasifikatoriaus, galima nurodyti kelias reikšmes).

Pasirinkus švietimo ir mokslo institucijų bei kitų formaliojo profesinio mokymo teikėjų duomenų paiešką, rezultate turi būti suformuojamas sąrašas pagal teritoriją (apskritis ir savivaldybes), kuriame nurodoma:

- juridinio asmens kodas
- institucijos ar kito formaliojo profesinio mokymo teikėjo pavadinimas
- adresas
- telefonas.

Pasirinkus švietimo ir mokslo institucijų (išskyrus kitus formaliojo profesinio mokymo teikėjus) paiešką, rezultate turi būti suformuojamas sąrašas pagal teritoriją (apskritis ir savivaldybes), švietimo ir mokslo institucijų grupę, pagrindinį tipą ir priklausomybę, kuriame nurodoma:

- juridinio asmens kodas
- institucijos pavadinimas
- adresas
- telefonas
- oficialus studentų/mokinių skaičius nurodytai datai (metai, mėnuo, diena)
- oficialus pedagogų skaičius nurodytai datai (metai, mėnuo, diena).

Pasirinkus kitų formaliojo profesinio mokymo teikėjų (išskyrus švietimo ir mokslo institucijas) paiešką, rezultate turi būti suformuojamas sąrašas pagal teritoriją (apskritis ir savivaldybes), švietimo sritis, kuriame nurodoma:

- juridinio asmens kodas
- kito formaliojo profesinio mokymo teikėjo pavadinimas
- adresas
- telefonas
- švietimo posritis.

Iš sąrašo pasirinkus konkretų kitą formaliojo profesinio mokymo teikėją, išskyrus švietimo ir mokslo instituciją, vartotojui iš Licencijų registro pateikiama informacija apie profesinio mokymo teikėją.

Iš sąrašo pasirinkus konkrečią švietimo ir mokslo instituciją, išskyrus kitą formaliojo profesinio mokymo teikėją, vartotojui pateikiama informacija apie konkrečią instituciją, kurioje nurodoma:

- institucijos pavadinimas lietuvių ir anglų kalba
- institucijos grupė
- juridinio asmens kodas
- buveinės adresas
- pašto kodas
- vietovės tipas
- teisinė forma
- teisinis statusas
- telefonas
- faksas
- elektroninio pašto adresas
- interneto svetainės adresas
- priklausomybė
- paskirtis
- pagrindinis ir kiti tipai

- mokymo kalbos
- steigėjas, savininkas (dalininkai)
- statutas (nuostatai, įstatai)
- filialų (padalinių) pavadinimas, adresas, telefonas.

Pasirinkus konkretų filialą (padalinį), vartotojui apie jį turi būti pateikiami duomenys:

- pavadinimas lietuvių ir anglų kalba
- teisinė forma
- teisinis statusas
- steigėjas (steigėjai), padalinio savininkas (dalininkai)
- buveinė(adresas), pašto kodas ir vietovės tipas
- priklausomybė
- paskirtis
- grupė
- pagrindinis ir kiti tipai
- interneto svetainės adresas
- fakso ir telefono numeriai
- elektroninio pašto adresas
- mokymosi kalbos
- mokymosi formos
- požymis apie bendrabučio egzistavimą
- požymis, apie maitinimo galimybę
- padalinio statutas (nuostatai, įstatai).

Turi būti galima apytikslė paieška tarp švietimo ir mokslo institucijų bei kitų formaliojo profesinio mokymo teikėjų pavadinimų.

Institucijos ar padalinio paieškos rezultate, vartotojui navigavus į nuorodas, turi būti sudaryta galimybė pasirinktoje institucijoje ar padalinyje peržiūrėti mokymo programų, išduodamų pažymėjimų, išduotų leidimų mokyti duomenis ir suformuoti sąrašus.

Vartotojams turi būti sudaryta galimybė suformuoti institucijų, jų padalinių elektroninio pašto ir interneto svetainių adresų sąrašus, nurodant grupę, tipą, apskritį ir savivaldybę. Rezultate turi būti suformuoti institucijų, jų padalinių pavadinimai, elektroninio pašto ir interneto svetainių adresai.

Tam tikroms vartotojų grupėms turi būti sudaryta galimybė atlikti išsamesnę švietimo ir mokslo institucijų, jų padalinių paiešką, nurodant papildomus paieškos kriterijus:

- požymį, ar mokslas mokamas (pasirenkant iš klasifikatoriaus)
- požymį, ar yra maitinimosi galimybė (pasirenkant iš klasifikatoriaus)
- požymį, ar yra galimybė gauti vietą bendrabutyje (pasirenkant iš klasifikatoriaus)

- požymį, ar yra galimybė patekti į valstybės finansuojamas vietas.

Tam tikroms vartotojų grupėms turi būti sudaryta galimybė atlikti švietimo ir mokslo institucijų elektroninio pašto ir interneto svetainių adresų paiešką pagal vartotojo nurodytus kriterijus:

- institucijų grupes (klasifikatoriaus reikšmių sąrašas)
- institucijų tipus (klasifikatoriaus reikšmių sąrašas)
- mokymo kalbas (klasifikatoriaus reikšmių sąrašas)
- mokymo formas (klasifikatoriaus reikšmių sąrašas)
- švietimo posričius (klasifikatoriaus reikšmių sąrašas)
- studijų kryptis (klasifikatoriaus reikšmių sąrašas)
- mokymo lygmenis (klasifikatoriaus reikšmių sąrašas)
- teritorijas, nusakomas apskritimi (klasifikatoriaus reikšmių sąrašas) ir savivaldybe (klasifikatoriaus reikšmių sąrašas).

Taip pat turi būti sudaryta galimybė nurodyti AIKOS vartotojams teikiamoje informacijoje institucijos istorinius faktus iki Juridinių asmenų registro veiklos pradžios:

- institucijos pavadinimas
- institucijos grupės pasikeitimai
- reorganizuotos ar likviduotos institucijos veiklą tęsiančios institucijos pavadinimas ir kodas (jei kodas yra)
- pagrindinė ir kitos veiklos.

4.7.3.2.2.5. Kvalifikacijos

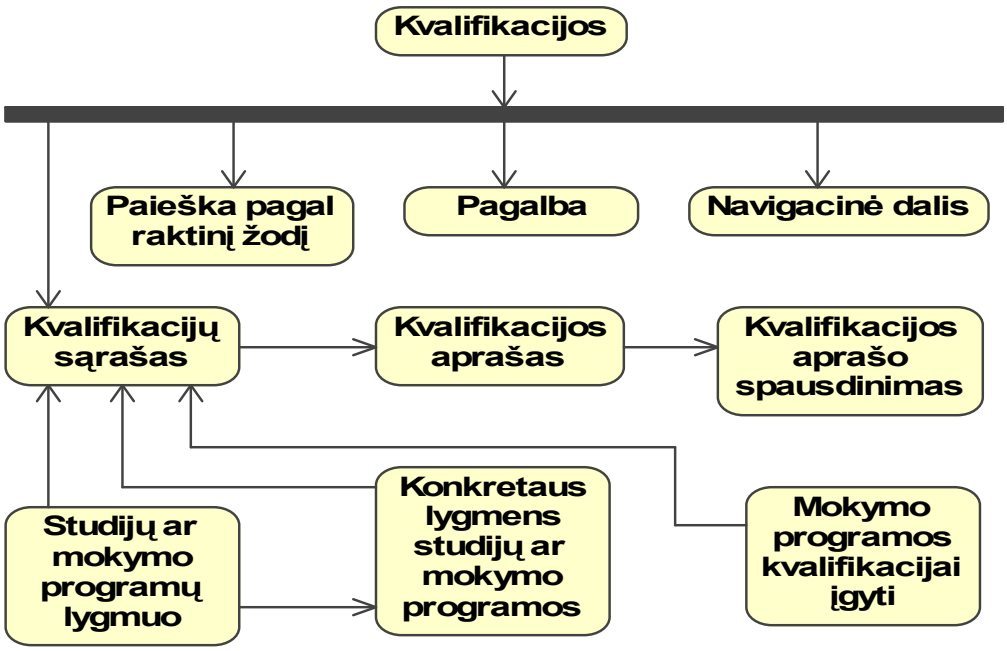

Kvalifikacijos duomenų paieška

Paieškos puslapyje turi būti pateikiamas kvalifikacijų ir studijų bei mokymo programų lygmenų sąrašas. Turi būti galima apytikslė paieška tarp pavadinimų, kurios rezultate turi būti suformuotas tokio paties turinio, bet mažesnės apimties sąrašas. Pasirinkus konkrečią kvalifikaciją, turi būti pateikiamos mokymo programos, kurias baigus ši kvalifikacija įgyjama.

Kvalifikacijos aprašą sudaro šios sudedamosios dalys:

- registrų ir klasifikatorių duomenys
- trijų lygmenų: K1, K2 ir K3 kvalifikacijos aprašai
- aprašo parengimo data
- nuorodos į kitus informacijos šaltinius.

„K1“

Kvalifikacijos apibūdinimas:

- kokiai profesijai reikalinga ši kvalifikacija (kur dirbama)
- kvalifikacijos turinys – ką reikia gebėti daryti (funkcinės kompetencijos)
- kokio lygmens švietimo institucijose galima įgyti šią kvalifikaciją (universitetuose, kolegijose, profesinėse mokyklose, darbo rinkos profesinio mokymo įstaigose).

„K2“

Kvalifikacijos apibūdinimas:

- kokiai profesijai reikalinga ši kvalifikacija
- kvalifikacijos turinys (svarbiausios kompetencijos):
  - funkcinės kompetencijos (ką reikia gebėti daryti)
  - pažintinės kompetencijos (ką reikia žinoti)
  - bendrosios kompetencijos (kokių savybių reikia turėti)
- kokio lygmens švietimo institucijoje galima įgyti šią kvalifikaciją (universitetuose, kolegijose, profesinėse mokyklose, darbo rinkos profesinio mokymo įstaigose)
- minimalus išsilavinimas, reikalingas kvalifikacijai įgyti (nurodoma, koks reikalingas minimalus išsilavinimas norintiems siekti minėtos kvalifikacijos asmenims)
- neformaliuoju ar savaiminiu būdu įgytos kvalifikacijos pripažinimo galimybė (nurodoma, ar yra institucijų, pripažįstančių minėtą kvalifikaciją)
- darbo ir karjeros galimybės (nurodoma, kokios yra darbo ir karjeros galimybės įgijus kvalifikaciją).

„K3“

- kvalifikacijos turinys (svarbiausios kompetencijos):
  - funkcinės kompetencijos (ką reikia gebėti daryti)
  - pažintinės kompetencijos (ką reikia žinoti)
  - bendrosios kompetencijos (kokių savybių reikia turėti).

4.7.3.2.2.6. Licencijos

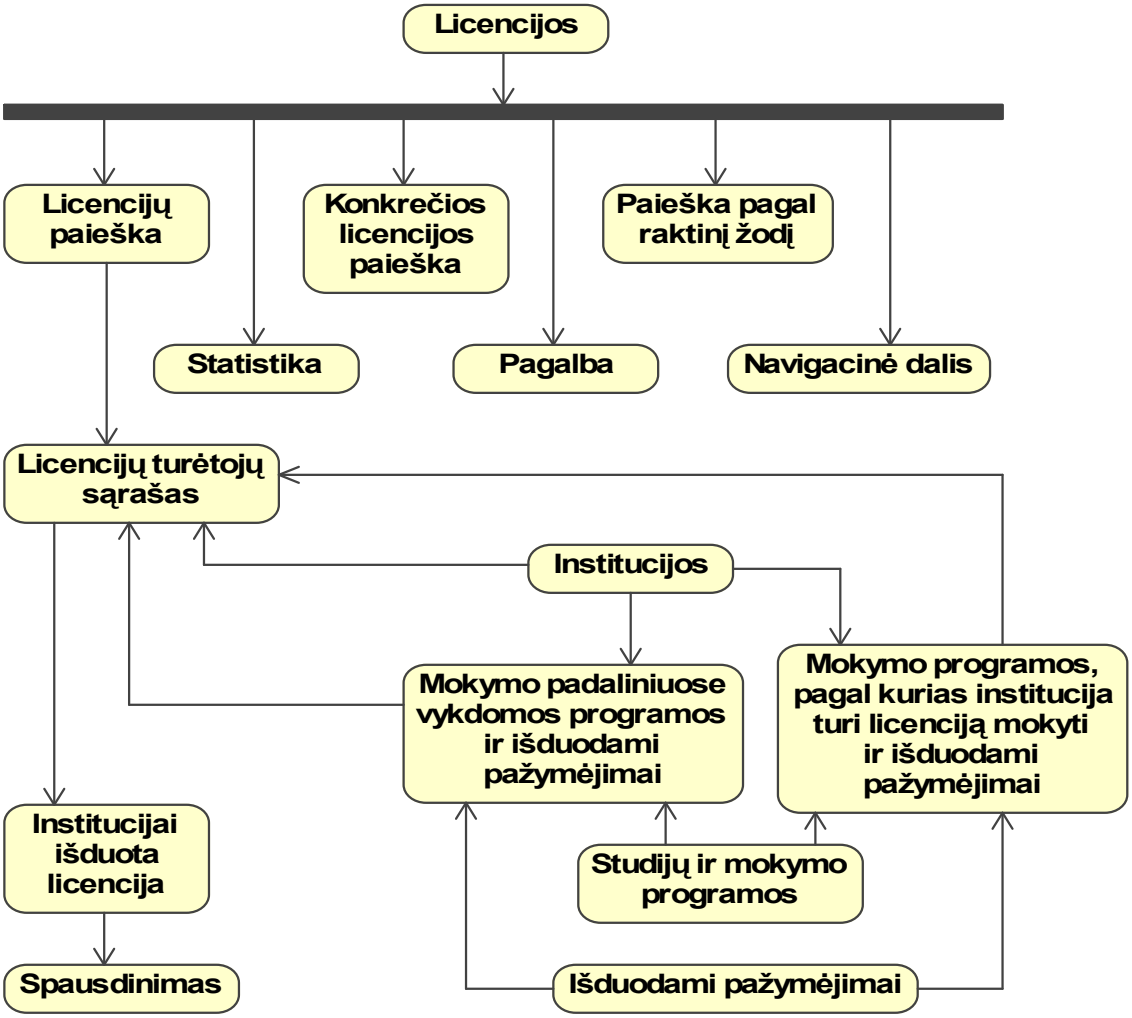

Licencijų duomenų paieška

Ieškant licencijų, vartotojui turi būti sudaryta galimybė nurodyti paieškos kriterijus:

- apskritį
- savivaldybę
- studijų kryptį
- švietimo posritį
- švietimo sritį
- išdavimo datas
- švietimo veiklos rūšį.

Turi būti galima apytikslė paieška tarp pavadinimų.

Vartotojui taipogi turi būti sudaryta galimybė atlikti išsamesnių duomenų apie licencijas paiešką, nurodant paieškos kriterijus:

- licencijos turėtojo pavadinimą
- licencijos turėtojo identifikavimo kodą
- padalinio/filialo pavadinimą, kodą (kai kodas yra)
- grupę (pasirenkant iš klasifikatoriaus)
- tipą (pasirenkant iš klasifikatoriaus), teisinę formą
- apskritį (pasirenkant iš klasifikatoriaus)
- savivaldybę (pasirenkant iš klasifikatoriaus)
- licencijos numerį
- švietimo sritį (pasirenkant iš klasifikatoriaus)
- švietimo posritį (pasirenkant iš klasifikatoriaus)
- studijų kryptį (pasirenkant iš klasifikatoriaus)
- studijų rūšį (pasirenkant iš klasifikatoriaus)
- švietimo veiklos rūšį
- mokymo programos pavadinimą ir valstybinį kodą.

Paieškos rezultate turi būti suformuojamas sąrašas, kuriame nurodoma:

- institucijos pavadinimas
- švietimo veiklos rūšis
- institucijos adresas
- telefono numeris.

Pasirinkus konkrečią instituciją, turinčią licenciją, vartotojui turi būti pateikiama duomenys apie ją bei jos turimas licencijas (leidimus):

- licencijos (leidimo) turėtojo pavadinimas ir kodas
- buveinės adresas
- telefono numeris
- elektroninio pašto adresas
- interneto svetainės adresas
- licencijos (leidimo) numeris
- licencijos (leidimo) turėtojo teisinė forma
- švietimo veiklos rūšies kodas ir pavadinimas
- švietimo sritis ir posritis
- studijų kryptis
- studijų rūšis
- licencijos (leidimo) išdavimo (papildymo, patikslinimo) data

- mokymo patalpų adresas, kai sutampa su licencijos (leidimo) turėtojo buveinės adresu, jose vykdomos mokymo programos pavadinimas ir valstybinis kodas
- išduodamo išsilavinimo pažymėjimo pavadinimas ir kodas
- licencijos (leidimo) dublikato išdavimo data
- mokymo programos pavadinimas ir valstybinis kodas
- licencijos (leidimo) galiojimo sustabdymo data
- mokymo padalinio/filialo pavadinimas, kodas (kai kodas yra), adresas, telefono numeris, elektroninio pašto adresas, jame vykdomos mokymo programos pavadinimas ir valstybinis kodas ar užsienio aukštosios mokyklos studijų programos pavadinimas
- užsienio aukštosios mokyklos pavadinimas (licencijos turėtojo pavadinimas)
- užsienio aukštosios mokyklos filialo steigėjo pavadinimas ir buveinės adresas
- užsienio aukštosios mokyklos išduodamo diplomo pavadinimas
- užsienio aukštosios mokyklos studijų programos pavadinimas.

Turi būti galimybė suformuoti studijų krypčių, mokymo programų ir išduodamų pažymėjimų sąrašą.

4.7.3.2.2.7. Profesijos

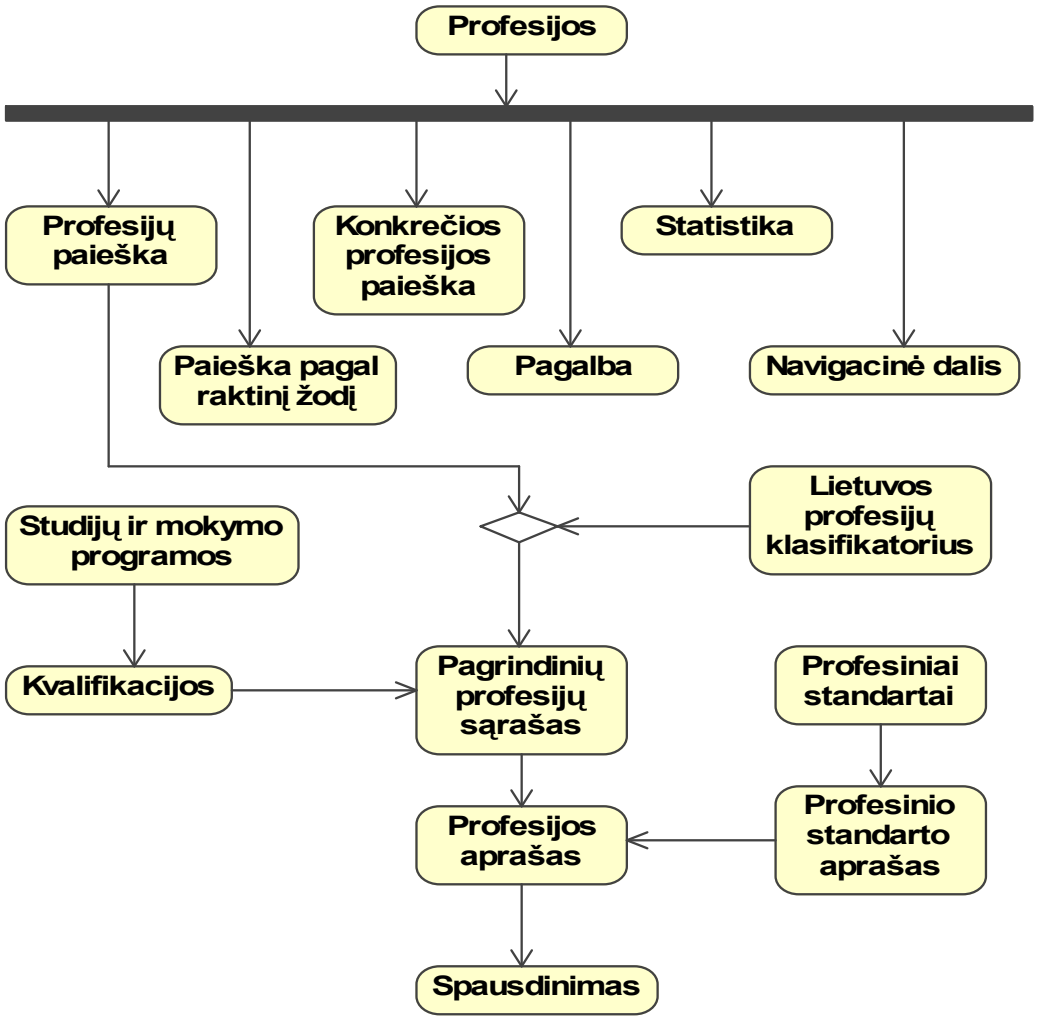

Svarbiausių profesijų duomenų paieška

Profesijos – tai naujai kuriamo svarbiausių profesijų klasifikatoriaus duomenys, apimantys apytiksliai 300 svarbiausių profesijų. Šis klasifikatorius turi būti kuriamas Lietuvos profesijų klasifikatoriaus pagrindu bei susiejamas su kvalifikacijų duomenimis, apimančiais kvalifikacinius laipsnius ir profesines kvalifikacijas.

Profesijos aprašą sudaro šios sudedamosios dalys:

- registrų ir klasifikatorių duomenys
- trijų lygmenų: P1, P2 ir P3 profesijų aprašai
- aprašo parengimo data
- vaizdinė medžiaga (filmas, nuotraukos ar kt.)
- nuorodos į kitus informacijos šaltinius.

„P1“

Profesijos apibūdinimas:

- profesijos tikslas

- svarbiausios (ne daugiau kaip 5) profesijos veiklos sritys
- profesijai reikalingos asmeninės savybės
- profesijai reikalinga kvalifikacija
- profesijai reikalingas išsilavinimas.

„P2“

Profesijos apibūdinimas:

- profesijos tikslas
- svarbiausios (ne daugiau kaip 10) profesijos veiklos sritys
- profesijai reikalingos asmeninės savybės – susijusios profesijos
- profesijai reikalinga kvalifikacija
- profesijai reikalingas išsilavinimas.

„P3“

- profesijos tikslas
- profesijai reikalinga kvalifikacija.

AIKOS interneto svetainėje turi būti realizuota profesijų paieška, suteikiant galimybę vartotojui nurodyti tokius paieškos kriterijus:

- profesijos kodą
- profesijos pavadinimą arba pavadinimo fragmentą
- kvalifikaciją (susietą su profesijomis).

Paieškos rezultate turi būti pateiktas kriterijus atitikusių profesijų sąrašas su galimybe peržiūrėti detalų konkrečios profesijos aprašą, navigavus į nuoroda pateiktą profesijos pavadinimą. Apraše turi būti nurodoma tokia informacija apie profesiją:

- kodas
- pagrindinės grupės kodas
- pavadinimas
- pavadinimas anglų kalba
- pogrupio pavadinimas
- aprašas
- giminiškos profesijos
- išsilavinimas, reikalingas profesijai įgyti.

Turi būti galimybė suformuoti svarbiausių profesijų sąrašus pagal:

- raktinį žodį
- abėcėlę
- švietimo sritį ir posritį.

Turi būti galimybė suformuoti atitinkamų studijų ir mokymo programų bei giminiškų studijų ir mokymo programų, kurias baigus įgyjama profesija, sąrašus.

Turi būti galima apytikslė paieška tarp profesijos pavadinimų.

4.7.3.2.2.8. Išsilavinimo pažymėjimų blankai

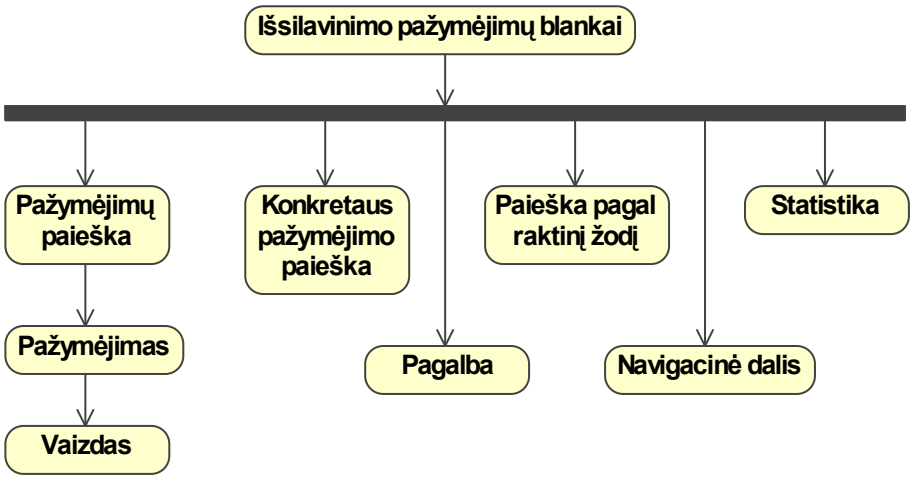

Išsilavinimo pažymėjimų duomenų paieška

Ieškant išsilavinimo pažymėjimų blankų duomenų, vartotojui turi būti sudaryta galimybė nurodyti, kokiai grupei priklausančių pažymėjimų duomenų ieškoma:

- aukštojo mokslo diplomai
- profesinio mokymo pažymėjimai
- bendrojo lavinimo atestatai ir pažymėjimai
- nebenaudojami pažymėjimai.

Nurodytos grupės gali būti suskirstytos į pogrupius, naudojantis Išsilavinimo pažymėjimų lygmenų klasifikatoriumi.

Turi būti galima apytikslė paieška tarp pavadinimų.

Turi būti galima išsilavinimo pažymėjimų blankų išsamesnių duomenų paieška pagal nurodytus kriterijus:

- pažymėjimo blanko pavadinimą
- pažymėjimo blanko kodą
- grupę
- lygmenį.

Rezultate turi būti suformuojamas sąrašas, kuriame, nurodoma:

- kodas
- pavadinimas
- įregistravimo įsakymo data ir numeris
- kam išduodamas pažymėjimas.

Pasirinkus konkretų pažymėjimo blanką, vartotojui turi būti pateikiama detali informacija apie jį:

- pavadinimas
- kodas
- grupė
- lygmuo
- kam pažymėjimas išduodamas
- įregistravimo įsakymo data ir numeris
- perregistravimo įsakymo data ir numeris
- blanko galiojimo pradžia
- technologinių apsaugos priemonių aprašas
- blankų aprašai.

Turi būti galimybė peržiūrėti pažymėjimo blanko vaizdą displėjaus ekrane.

4.7.3.2.2.9. Diplomai ir atestatai

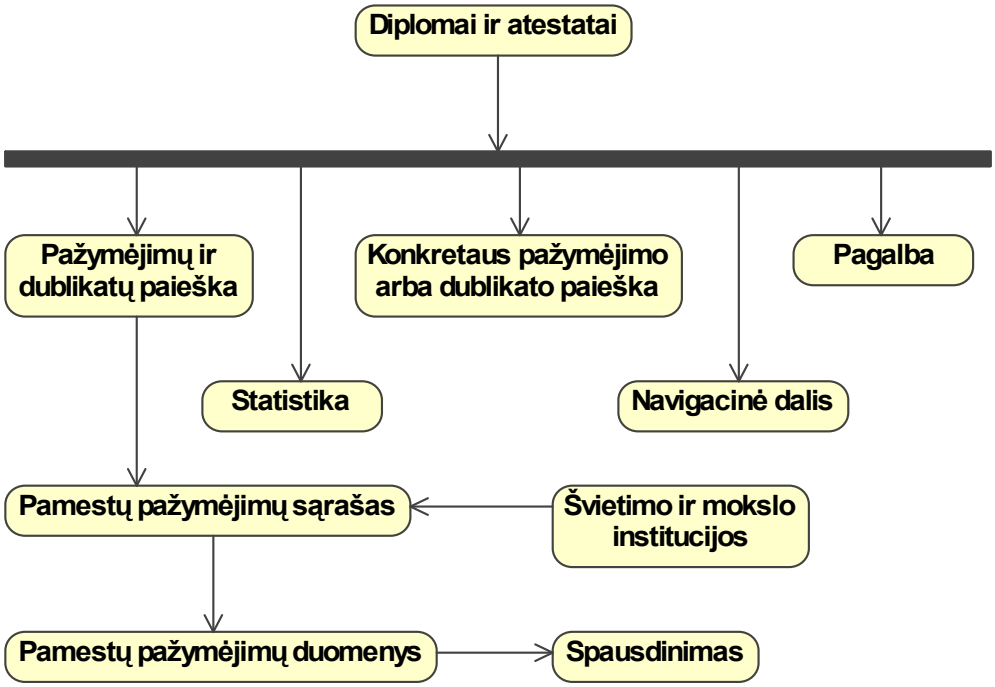

Pažymėjimų, pamestų pažymėjimų ir išduotų bei atšauktų dublikatų duomenų paieškos diagrama

AIKOS interneto svetainėje turi būti realizuota galimybė gauti informaciją, ar diplomas, atestatas arba, jeigu buvo išduotas, diplomo ar brandos atestato, jų priedo ir (ar) priedėlio dublikatas, yra registruotas Diplomų ir atestatų registre, įvedus ne mažiau kaip tris paieškos kriterijus iš šių:

- programos baigimo metai
- mokyklos, išdavusios diplomą ar brandos atestatą, pavadinimas
- mokyklos, išdavusios diplomą ar brandos atestatą, juridinio asmens kodas
- asmens, kuriam išduotas diplomas ar brandos atestatas, vardas ir pavardė
- asmens, kuriam išduotas diplomas ar brandos atestatas, asmens kodas

- diplomo ar brandos atestato serija, numeris, išdavimo data
- išduoto diplomo ar brandos atestato dublikato serija, numeris, išdavimo data
- išduoto diplomo ar brandos atestato priedo dublikato serija, numeris, išdavimo data
- išduoto diplomo priedėlio dublikato serija, numeris, išdavimo data
- dublikatą išdavusios institucijos pavadinimas
- dublikatą išdavusios institucijos juridinio asmens kodas.

Taip pat AIKOS interneto svetainėje turi būti realizuota galimybė publikuoti informaciją, pateikiamą skelbimuose, apie pamestus išsilavinimo pažymėjimus (serija, numeris, išdavimo data, išdavusios institucijos kodas ir pavadinimas, atšaukimo priežastis).

4.7.3.2.3. Pagrindinio puslapio informacinis turinys: papildoma informacija

Svarbi informacinio turinio dalis – klasifikatoriai. Antrojo gylio interneto svetainės puslapyje turi būti pateikiami:

1. Švietimo bendrieji klasifikatoriai; vartotojui turi būti sudaryta galimybė šių klasifikatorių duomenis atsisiųsti suformuotais „pdf“ ar „rtf“ tipo failais.
2. Švietimo veiklos rūšių klasifikatorius – Ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriaus dalis: skyrius *80 Švietimas.*
3. Mokslo veiklos rūšių klasifikatorius — Ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriaus dalis: skyrius *73 Moksliniai tyrimai ir taikomoji veikla.*
4. Profesijų klasifikatorius (nuoroda į Lietuvos profesijų klasifikatorių).
5. Svarbiausių profesijų klasifikatorius.
6. Ekonominės veiklos rūšių klasifikatorius (nuoroda į Ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių).
7. Terminų žodynas.

4.7.3.3.Reikalavimai pagrindiniame puslapyje publikuojamai informacijai

1. AIKOS interneto svetainėje turi būti pateikiama naujausia informacija, periodiškai atnaujinant kintamus duomenis.

2. Informacija turi būti aktuali tai vartotojų grupei, kurios svetainės puslapyje ji rodoma.

3. Informacija turi būti išsami, bet neperteklinė, neprieštaringa.

4. Vartotojų grupės puslapyje vaizduojama informacija turi būti susisteminta, atskiroms temoms skiriant skirtingas svetainės zonas.

5. Turinyje naudojami terminai turi turėti nuorodas į terminų žodyno apibrėžimus.

6. Informacija turi remtis interneto svetainėje naudojamais klasifikatoriais, registrais, DB.

7. Vaizduojamas turinys turi būti kategorizuotai, kategorijų pavadinimus pateikiant išskirtinio dydžio, spalvos ir stiliaus šriftu.

8. Teikiama informacija pagal galimybes turi būti suderinta su tarptautinėmis bei valstybinėmis duomenų bazėmis.

4.7.3.4.Reikalavimai pagrindinio puslapio vartotojo sąsajai

1. Turi būti orientuojamasi į spalvinį ir vaizdinį pereinamumą; vartotojo sąsaja turi būti draugiška vartotojui *"user-friendly" (angl.).*

2. Vartotojo sąsaja turi būti neperkrauta, atspindinti svetainės paskirtį.

3. Tiesioginio prasminio ryšio neturinti informacija turi būti vaizduojama atskirose zonose.

4. Detali informacija turi būti pateikiama sekančiame puslapio gylyje arba atskirame lange.

5. Informacija turi būti pateikiama susistemintai, kategorizuotai.

6. Interneto svetainėje turi būti teikiama lengvai prieinama ir išsami pagalba, kaip rasti norimą informaciją.

7. Navigacinė dalis puslapiuose, skirtuose skirtingoms vartotojų grupėms, turi būti toje pačioje vietoje.

8. Navigacinės dalies elementai, pateikiami kiekvienos vartotojų grupės tinklapyje:

- apytikslė paieška pagal teksto fragmentus
- bendroji paieška
- navigacija į įvadinį puslapį
- pagalba (kaip naudotis svetaine, navigacijos gidas)
- apie sistemą
- terminų žodynas
- įvadinis puslapis
- siųsti el. paštą
- siųsti nuorodą
- kalbos pasirinkimas
- navigacija į turinį
- informacinė pagalba apie tai, kaip keisti teksto dydį bei spalvas dažniausiai naudojamų naršyklių priemonėmis
- navigacija į interneto svetainės žemėlapį
- versija spausdinimui
- navigacija į DUK
- pagal poreikį ─ kalendorius
- informacija apie populiariausias paieškas
- navigacija į audiovizualinės ir pan. informacijos katalogus bei bibliotekas
- dokumentai, formos, šablonai parsisiuntimui.

4.7.4. AIKOS svetainės struktūros žemėlapis

AIKOS interneto svetainėje turi būti pateikiamas programiškai suformuojamas svetainės žemėlapis pagal faktiškai talpinamą informaciją iki svetainės 2-ojo gylio struktūros imtinai:

- Centrinė dalis
  - Mokiniai. Noriu sužinoti apie darbo pasaulį
    - Esu 1-4 klasės mokinys
    - Esu 5-8 klasės mokinys
    - Esu 9-12 klasės mokinys
  - Stojantieji. Ieškau mokymosi galimybių einamaisiais metais
    - Priėmimo taisyklės
    - Profesijų paieška
    - Profesinio mokymo programų paieška
    - Profesinės mokyklos, kuriose priimama einamaisiais metais
    - Aukštųjų studijų programų paieška
    - Aukštosios mokyklos, kuriose priimama einamaisiais metais
  - Tobulinantys kvalifikaciją. Ieškau kvalifikacijos tobulinimo:
    - Programos
    - Renginio
    - Įstaigos
  - Persikvalifikuojantys. Ieškau persikvalifikavimo galimybių
    - Persikvalifikavimo programos
    - Sutrumpinto mokymosi galimybės
- Viršutinė dalis
  - Profesijos
    - Profesijų paieška
    - Svarbiausių profesijų sąrašas pagal abėcėlę
    - Svarbiausių profesijų sąrašas pagal raktinius žodžius
    - Svarbiausių profesijų sąrašas pagal švietimo sritis ir posričius
  - Kvalifikacijos
    - Kvalifikacijų sąrašas pagal abėcėlę
    - Kvalifikaciniai laipsniai ir profesinės kvalifikacijos
    - Kvalifikacijų paieška
  - Studijų ir mokymo programos
    - Paieška pagal lygmenis

            - Paieška registre
            - Jungtiniai sąrašai
            - Statistika
        - Švietimo ir mokslo institucijos
            - Paieška pagal lygmenis
            - Paieška registre
            - Statistika
            - El. pašto ir interneto svetainių adresai
- Kairioji dalis
    - AIKOS tikslai
    - Vartotojai
        - Mokiniai
            - Noriu sužinoti apie darbo pasaulį
                - Esu 1-4 klasės mokinys
                - Esu 5-8 klasės mokinys
                - Esu 9-12 klasės mokinys
            - Ieškau bendrojo lavinimo mokyklos
            - Papildoma informacija
        - Asmenys, iškritę iš švietimo sistemos
            - Ieškau bendrojo lavinimo mokyklos
            - Noriu įgyti kvalifikaciją
            - Papildoma informacija
        - Mokinių tėvai
        - Stojantieji
            - Priėmimo taisyklės
            - Profesijų paieška
            - Stojantieji į profesines mokyklas
                - Profesinio mokymo programų paieška
                - Profesinės mokyklos, kuriose priimama einamaisiais metais
            - Stojantieji į aukštąsias mokyklas
                - Aukštųjų studijų programų paieška
                - Aukštosios mokyklos, kuriose priimama einamaisiais metais
        - Tobulinantieji kvalifikaciją

            - Ieškau kvalifikacijos tobulinimo programos
            - Ieškau kvalifikacijos tobulinimo renginio
            - Ieškau kvalifikacijos tobulinimo įstaigos
            - Papildoma informacija
        - Persikvalifikuojantys
            - Persikvalifikavimo programos
            - Sutrumpinto mokymosi galimybės
        - Konsultantai
            - Profesijų paieška
            - Kvalifikacijų paieška
            - Programų paieška
            - Institucijų paieška
            - Papildoma informacija
        - Politikai
            - Profesijų paieška
            - Kvalifikacijų paieška
            - Programų paieška
            - Institucijų paieška
            - Papildoma informacija
        - Darbdaviai
            - Programų paieška pagal švietimo lygmenį arba kvalifikaciją
            - Europass pažymėjimų priedėliai
            - Papildoma informacija
        - Neįgalieji
            - Neįgaliesiems mokytis skirtos mokyklos
            - Programų paieška
            - Papildoma informacija
        - Imigrantai
        - Kaliniai
        - PLOTEUS internetinės svetainės vartotojai
        - Registruoti vartotojai
    - Registrai ir DB
        - Naujienos registruose

        - Studijų ir mokymo programos
        - Švietimo ir mokslo institucijos
        - Mokymo licencijos
        - Išsilavinimo pažymėjimų blankai
        - Diplomai ir atestatai
        - Kvalifikacijos
        - Europass pažymėjimų priedėliai
    - Suvestinės lentelės
        - Mokymosi ir darbo vietos
        - Rodančios kaitą
        - Rodančios esamą padėtį
        - Jungtiniai sąrašai
    - Klasifikatoriai
        - Švietimo bendrieji
        - Švietimo veiklos rūšys
        - Mokslo veiklos rūšys
        - Profesijos
        - Ekonominės veiklos rūšys
    - Partneriai
    - Pagalba
    - DUK
        - Pateikti klausimą
        - Noriu paklausti apie įsidarbinimo galimybę
    - AIKOS bendrieji dalykai
        - Aktualijos
        - Paieška
        - Terminų žodynas
        - Tinkamumo profesijai testai
        - Teisinė informacija
        - Nuorodos
        - Svetainės žemėlapis.

4.7.5. Vartotojų grupių puslapiai

Vartotojų grupių puslapiai aprašomi pagal vieningą struktūrą:

- Teikiama informacija
- Reikalavimai turinio vaizdavimui
- Reikalavimai vartotojo sąsajai
- Teikiamos galimybės
- Paieškų galimybės, jei taikytina.

Teikiama informacija

Žemiau pateikiamas bendras sunumeruotas teikiamos informacijos sąrašas, suformuotas apjungus visiems vartotojams teikiamą informaciją, o pateikiant konkrečiai vartotojų grupei teikiamą informaciją, ši numeraciją yra išsaugoma.

1. Pagalba ir patarimai kaip naudotis svetaine
2. Patarimai ir konsultacijos nuo ko pradėti renkantis profesiją
3. Informacija asmeniui, siekiančiam grįžti į bendrojo lavinimo sistemą
4. Profesinis informavimas ir konsultavimas: kontaktai ir nuorodos
5. Tinkamumo profesijai testai
6. Svarbiausios profesijos
7. Svarbiausių profesijų aprašai
8. Filmai, nuotraukas apie svarbiausias profesijas
9. Visos profesijos
10. Visų profesijų aprašai
11. Kvalifikacijų aprašai
12. Studijų ir mokymo programų aprašai
13. Mokyklų aprašai
14. Išsilavinimo pažymėjimų blankų aprašai
15. Priėmimo į profesines mokyklas taisyklės
16. Priėmimo į aukštąsias mokyklas taisyklės
17. Profesinio mokymo programos, į kurias priimama einamaisiais metais
18. Aukštųjų studijų programos, į kurias priimama einamaisiais metais
19. Studijų ir mokymo programos, pagal kurias mokomasi einamaisiais metais
20. Nuotolinio mokymo programos
21. Mokymo programos neįgaliesiems
22. Mokymo programos imigrantams
23. Mokymo programos kaliniams
24. Lietuvių kalbos ir kitų kalbų kursai

25. Visos studijų ir mokymo programos
26. Kvalifikacijos, kurias galima įgyti pagal vykdomas studijų ir mokymo programas
27. Visos kvalifikacijos
28. Profesinės mokyklos, kuriose priimama einamaisiais metais
29. Aukštosios mokyklos, kuriose priimama einamaisiais metais
30. Švietimo ir mokslo institucijos, kuriose mokomasi einamaisiais metais
31. Visos švietimo ir mokslo institucijos
32. Švietimo ir mokslo institucijų elektroninio pašto ir interneto svetainių adresai
33. Leidimai vykdyti aukštųjų studijų programas (nevalstybinėms aukštosioms mokykloms)
34. Licencijos vykdyti profesinio mokymo programas
35. Išsilavinimo pažymėjimų blankai
36. Europass pažymėjimų priedėliai
37. Informacija apie pamestus išsilavinimo pažymėjimus
38. Kvalifikacijos tobulinimo programos
39. Kvalifikacijos tobulinimo renginiai
40. Informacija apie Lietuvos suaugusiųjų švietimo sistemą
41. Mokymo institucijos suaugusiesiems
42. Neformaliu būdu įgytos kvalifikacijos pripažinimo tvarka
43. Naujienos studijų ir mokymo programų, švietimo ir mokslo institucijų, licencijų, išsilavinimo pažymėjimų blankų registruose
44. Teisinė informacija
45. Galimybės įsidarbinti: statistika, nuorodos
46. Vidutinis mėnesinis darbo užmokestis pagal profesijų pogrupius
47. Vartotojų grupei aktualios naudingos nuorodos
48. Informacija apie būstą (mokymosi laikotarpiui)
49. Pragyvenimo lygis šalyje
50. Lengvatos, socialinės garantijos, parama
51. Suvestinės lentelės: mokymosi ir darbo vietos pagal švietimo posričius
52. Suvestinės lentelės: jungtiniai mokymosi ir darbo vietų sąrašai pagal studijų ir mokymo programas, mokyklas, kursus ir mokymo formas
53. Suvestinės lentelės: rodančios esamą padėtį (studijų ir mokymo programų, švietimo ir mokslo institucijų, licencijų ir leidimų, išsilavinimo pažymėjimų blankų)
54. Suvestinės lentelės: rodančios kaitą (studijų ir mokymo programų, švietimo ir mokslo institucijų, licencijų ir leidimų, išsilavinimo pažymėjimų blankų)
55. Švietimo ir mokslo institucijų tankumas pagal teritoriją
56. Švietimo ir mokslo klasifikatoriai

57. Aukštojo, specialiojo vidurinio ir profesinio mokymo specialybės (iki 1990 m.) ir jų dabartiniai atitikmenys – aukštojo mokslo studijų bei pagrindinio profesinio mokymo programos

58. Darbo rinkoje esamų profesijų ir profesinių kvalifikacijų ar kvalifikacinių laipsnių atitikmenys

59. Terminų žodynas.

Bendrieji reikalavimai vartotojų grupių puslapių turinio pateikimui

Žemiau pateikiamas bendras sunumeruotas reikalavimų turinio vaizdavimui sąrašas, suformuotas apjungus visų vartotojų turinio vaizdavimui keliamus reikalavimus, o pateikiant konkrečiai vartotojų grupei taikomus reikalavimus, nurodomas šis bendras sąrašas arba pateikiami specifiniai reikalavimai:

1. Informacija turi būti pateikiama pagal konkrečios grupės poreikį bei aktualumą tai grupei

2. Informacijos turinys turi būti pateikiamas aiškia, suprantama kalba, nenaudojant techninio žargono ir naudojant kiek įmanoma mažiau dalykinių terminų

3. Terminai bei dalykinės sąvokos, atsižvelgiant į vartotojų grupes, tekste turi turėti nuorodas į aiškinamojo terminų žodyno apibrėžimus

4. Paieškos rezultatai pateikiami surūšiuoti, sugrupuoti. Jie turi būti vaizduojami centrinėje interneto svetainės zonoje. Jei ieškoma informacija didelės apimties, visas jos turinys turi būti prieinamas per hipertekstinę nuorodą

5. Informacijos turinys turi būti konkretus, aiškiai atspindintis informacijos paieškos tikslą bei teikiamos informacijos paskirtį.

6. Teikiamas turinys turi tenkinti įvairialypį ir įvairiapusį informacijos poreikį

7. Informacija turi būti pateikiama, atspindint logines sąsajas tarp informacinių objektų

8. Informacija turi būti kategorizuota pagal logiškai susijusius informacinius vienetus

9. Informaciniams ryšiams atspindėti bei statistikai vaizduoti naudoti lenteles

10. Tendencijoms, pokyčiams, kaitai, proporcijoms vaizduoti/atspindėti naudoti grafinį informacijos pateikimo būdą

11. Vienarūšiai informaciniai objektai pateikiami sąrašais, logiškai susiję – lentelėmis.

Bendrieji reikalavimai vartotojų grupių puslapių sąsajai

Žemiau pateikiamas bendras sunumeruotas reikalavimų vartotojo sąsajai sąrašas, suformuotas apjungus visų vartotojų sąsajai keliamus reikalavimus, o pateikiant konkrečiai vartotojų grupei taikomus reikalavimus vartotojo sąsajai, nurodomas šis bendras sąrašas arba pateikiami specifiniai reikalavimai:

1. Informacija turi turėti antraštes su jos turinio esmę atspindinčiais pavadinimais

2. Pagrindinė bei svarbiausia informacija turi būti rodoma išskirtine spalva bei paryškintai; detalesnė informacija turi būti pasiekiama per nuorodas ar navigacinius svetainės elementus ir rodoma sekančiame puslapio gylyje, neperkraunant einamojo puslapio teikiamu turiniu

3. Svarbiausia informacija turi būti prieinamiausia ir greičiausiai randama, todėl pateikiama matomiausioje vietoje, pradiniuose puslapio gyliuose

4. Tiesioginio prasminio ryšio neturinti informacija turi būti vaizduojama atskirose zonose, galima atskiriant rėmeliais

5. Detali informacija turi būti pateikiama sekančiame puslapio gylyje arba atskirame lange

6. Pažymėti naujai atsiradusią informaciją ir informuoti apie informacijos atnaujinimą / koregavimą

7. Svetainėje turi būti teikiama lengvai prieinama ir išsami pagalba, kaip rasti norimą informaciją, kokius klavišus ar jų kombinacijas naudoti, siekiant atlikti vieną ar kitą veiksmą

8. Informacija turi būti pateikiama, vadovaujantis sistematiškumo, apibendrinimo principais

9. Vartotojo sąsajos turi būti realizuotos lietuvių ir anglų kalba.

Teikiamos galimybės

Žemiau pateikiamas bendras sunumeruotas vartotojams teikiamų galimybių sąrašas, suformuotas apjungus visiems vartotojams teikiamas galimybes, o pateikiant konkrečiai vartotojų grupei teikiamas galimybes, šį numeraciją yra išsaugoma.

1. Naudotis teikiama pagalba ir patarimais apie svetainę

2. Naudotis neįgaliesiems sukurta svetainės dalimi

3. Vykdyti paiešką pagal vartotojo pasirenkamus kriterijus

4. Atlikti paiešką pagal teksto fragmentus

5. Atsispausdinti paieškos rezultatus ir/ar juos persikelti į vartotojo katalogą

6. Vykdyti kombinuotą paiešką, atsispausdinti kombinuotos paieškos rezultatus ir/ar juos persikelti į vartotojo katalogą

7. Naviguoti į pateiktose nuorodose nurodytus šios svetainės ar kitus interneto puslapius

8. Naudotis svetainėje talpinamais tinkamumo profesijai testais ir pagal gautus testo rezultatus automatiškai patekti į atitinkamų profesijų sąrašą

9. Peržiūrėti filmus, nuotraukas ir kitą audiovizualinę informaciją

10. Peržiūrėti statistinius duomenis lentelių ir grafikų forma, juos atsispausdinti ir/ar persikelti į vartotojo katalogą

11. Teikti klausimus, užsakyti informaciją elektroninės užsakymo formos pagalba ir ją gauti

12. Naudotis atrinkta informacija apie priėmimą mokytis einamaisiais metais į profesines ir aukštąsias mokyklas

13. Naudotis atrinkta informacija apie einamaisiais metais vykdomas studijų ir mokymo programas

14. Patikrinti, ar išduotas diplomas ar brandos atestatas yra įregistruotas Diplomų ir atestatų registre

15. Peržiūrėti pamestų diplomų ir brandos atestatų sąrašą

16. Pateikti paraišką tapti registruotu vartotoju

17. Peržiūrėti specialybių (iki 1990 m.) ir studijų ir mokymo programų atitikmenų sąrašus

18. Peržiūrėti profesijų ir kvalifikacijų atitikmenų sąrašus

19. Formuoti pagal teritoriją bei švietimo ir mokslo institucijų grupes elektroninio pašto adresų sąrašus ir siųsti laiškus

20. Naudotis PLOTEUS internetine svetaine.

21. Siųsti pasiūlymus dėl svetainės turinio ir navigacijos.

4.7.5.1.Vartotojų grupei „1-4 klasių mokiniai" skirtas puslapis

4.7.5.1.1. Teikiama informacija

1. Pagalba ir patarimai kaip naudotis svetaine

2. Patarimai ir konsultacijos nuo ko pradėti renkantis profesiją

3. Informacija asmeniui, siekiančiam grįžti į bendrojo lavinimo sistemą

4. Profesinis informavimas ir konsultavimas: kontaktai ir nuorodos

5. Tinkamumo profesijai testai

6. Svarbiausios profesijos

7. Svarbiausių profesijų aprašai

8. Filmai, nuotraukas apie svarbiausias profesijas

11. Kvalifikacijų aprašai

47. Vartotojų grupei aktualios naudingos nuorodos

59. Terminų žodynas.

4.7.5.1.2. Reikalavimai turinio pateikimui

Taikomi bendrieji reikalavimai turinio pateikimui ir papildomi specifiniai reikalavimai:

1. Informacija turi būti pateikiama atitinkamai pagal amžiaus grupę ir grupės poreikį bei aktualumą šiai grupei.

4.7.5.1.3. Reikalavimai vartotojo sąsajai

Taikomi bendrieji reikalavimai vartotojo sąsajai ir papildomi specifiniai reikalavimai:

1. Mokinio svetainės puslapis turi būti gyvas, ryškių spalvų, integruojantis audio-vizualią informaciją, atspindinčią puslapio turinį.

4.7.5.1.4. Teikiamos galimybės

1. Naudotis teikiama pagalba ir patarimais apie svetainę

2. Naudotis neįgaliesiems sukurta svetainės dalimi

3. Vykdyti paiešką pagal vartotojo pasirenkamus kriterijus

5. Atsispausdinti paieškos rezultatus ir/ar juos persikelti į vartotojo katalogą

7. Naviguoti į pateiktose nuorodose nurodytus šios svetainės ar kitus interneto puslapius

9. Peržiūrėti filmus, nuotraukas ir kitą audiovizualinę informaciją

11. Teikti klausimus, užsakyti informaciją elektroninės užsakymo formos pagalba ir ją gauti

21. Siųsti pasiūlymus dėl svetainės turinio ir navigacijos

4.7.5.1.5. Paieškų galimybės

Vartotojų grupei „1-4 klasių mokiniai“ skirtame puslapyje turi būti sudaryta galimybė rasti mokymo įstaigas pagal tokius paieškos kriterijus:

- teritorija, pasirinktinai įtraukiant kaimynines savivaldybes
- mokyklos tipas
- mokyklos paskirtis
- mokymosi kalba
- mokymosi forma
- mokymosi trukmė.

Taip pat šiame puslapyje turi būti sudaryta galimybė vykdyti konkrečios mokymo įstaigos paiešką pagal:

- pavadinimą
- juridinio asmens kodą
- teisinę formą
- tipą
- teritoriją
- mokymosi kalbą
- paskirtį
- priklausomybę.

Paieškos rezultate turi būti pateiktas kriterijus atitikusių bendrojo lavinimo mokyklų sąrašas su galimybe peržiūrėti mokyklos aprašą, navigavus į nuoroda pateiktą bendrojo lavinimo mokyklos pavadinimą. Suformuojamame sąraše turi būti nurodoma:

- juridinio asmens kodas
- pavadinimas
- adresas
- telefonas.

Pasirinkus bendrojo lavinimo mokyklą iš paieškos rezultate suformuoto sąrašo, vartotojui turi būti pateikiamas detalus mokyklos aprašas, nurodant tokią informacija:

- paieškos rezultate rastos ir pasirinktos mokymo institucijos duomenys
- paieškos rezultate rastos ir pasirinktos mokymo institucijos mokymo programų duomenys

- paieškos rezultate rastos ir pasirinktos mokymo institucijos išduodamų pažymėjimų, baigus konkrečias mokymo programas, duomenys.

4.7.5.2.Vartotojų grupei „5-8 klasių mokiniai" skirtas puslapis

4.7.5.2.1. Teikiama informacija

1. Pagalba ir patarimai kaip naudotis svetaine
2. Patarimai ir konsultacijos nuo ko pradėti renkantis profesiją
3. Informacija asmeniui, siekiančiam grįžti į bendrojo lavinimo sistemą
4. Profesinis informavimas ir konsultavimas: kontaktai ir nuorodos
5. Tinkamumo profesijai testai
6. Svarbiausios profesijos
7. Svarbiausių profesijų aprašai
8. Filmai, nuotraukas apie svarbiausias profesijas
9. Visos profesijos
10. Visų profesijų aprašai
11. Kvalifikacijų aprašai
12. Studijų ir mokymo programų aprašai
13. Mokyklų aprašai
14. Išsilavinimo pažymėjimų blankų aprašai
21. Mokymo programos neįgaliesiems
47. Vartotojų grupei aktualios naudingos nuorodos
59. Terminų žodynas.

4.7.5.2.2. Reikalavimai turinio pateikimui

Taikomi bendrieji reikalavimai turinio pateikimui ir papildomi specifiniai reikalavimai:

1. Informacija turi būti pateikiama atitinkamai pagal amžiaus grupę ir grupės poreikį bei aktualumą šiai grupei.

4.7.5.2.3. Reikalavimai vartotojo sąsajai

Taikomi bendrieji reikalavimai vartotojo sąsajai.

4.7.5.2.4. Teikiamos galimybės

1. Naudotis teikiama pagalba ir patarimais apie svetainę
2. Naudotis neįgaliesiems sukurta svetainės dalimi
3. Vykdyti paiešką pagal vartotojo pasirenkamus kriterijus

4. Atlikti paiešką pagal teksto fragmentus

5. Atsispausdinti paieškos rezultatus ir/ar juos persikelti į vartotojo katalogą

7. Naviguoti į pateiktose nuorodose nurodytus šios svetainės ar kitus interneto puslapius

8. Naudotis svetainėje talpinamais tinkamumo profesijai testais ir pagal gautus testo rezultatus automatiškai patekti į atitinkamų profesijų sąrašą

9. Peržiūrėti filmus, nuotraukas ir kitą audiovizualinę informaciją

11. Teikti klausimus, užsakyti informaciją elektroninės užsakymo formos pagalba ir ją gauti

21. Siųsti pasiūlymus dėl svetainės turinio ir navigacijos.

4.7.5.2.5. Paieškų galimybės

Vartotojų grupei „5-8 klasių mokiniai“ skirtame puslapyje turi būti sudaryta galimybė rasti mokymo įstaigas pagal tokius paieškos kriterijus:

- teritorija, pasirinktinai įtraukiant kaimynines savivaldybes
- mokyklos tipas
- mokyklos paskirtis
- mokymosi kalba
- mokymosi forma
- mokymosi trukmė.

Taip pat šiame puslapyje turi būti sudaryta galimybė vykdyti konkrečios mokymo įstaigos paiešką pagal:

- pavadinimą
- juridinio asmens kodą
- teisinę formą
- tipą
- teritoriją
- mokymosi kalbą
- paskirtį
- priklausomybę.

Paieškos rezultate turi būti pateiktas kriterijus atitikusių bendrojo lavinimo mokyklų sąrašas su galimybe peržiūrėti mokyklos aprašą, navigavus į nuoroda pateiktą bendrojo lavinimo mokyklos pavadinimą. Suformuojamame sąraše turi būti nurodoma:

- juridinio asmens kodas
- pavadinimas
- adresas
- telefonas.

Pasirinkus bendrojo lavinimo mokyklą iš paieškos rezultate suformuoto sąrašo, vartotojui turi būti pateikiamas detalus mokyklos aprašas nurodant tokią informacija:

- paieškos rezultate rastos ir pasirinktos mokymo institucijos duomenys
- paieškos rezultate rastos ir pasirinktos mokymo institucijos mokymo programų duomenys
- paieškos rezultate rastos ir pasirinktos mokymo institucijos išduodamų pažymėjimų, baigus konkrečias mokymo programas, duomenys.

4.7.5.3.Vartotojų grupei „9-12 klasių mokiniai" skirtas puslapis

4.7.5.3.1. Teikiama informacija

1. Pagalba ir patarimai kaip naudotis svetaine
2. Patarimai ir konsultacijos nuo ko pradėti renkantis profesiją
3. Informacija asmeniui, siekiančiam grįžti į bendrojo lavinimo sistemą
4. Profesinis informavimas ir konsultavimas: kontaktai ir nuorodos
5. Tinkamumo profesijai testai
6. Svarbiausios profesijos
7. Svarbiausių profesijų aprašai
8. Filmai, nuotraukas apie svarbiausias profesijas
9. Visos profesijos
10. Visų profesijų aprašai
11. Kvalifikacijų aprašai
12. Studijų ir mokymo programų aprašai
13. Mokyklų aprašai
14. Išsilavinimo pažymėjimų blankų aprašai
21. Mokymo programos neįgaliesiems
24. Lietuvių kalbos ir kitų kalbų kursai
25. Visos studijų ir mokymo programos
27. Visos kvalifikacijos
38. Kvalifikacijos tobulinimo programos
39. Kvalifikacijos tobulinimo renginiai
44. Teisinė informacija
45. Galimybės įsidarbinti: statistika, nuorodos
46. Vidutinis mėnesinis darbo užmokestis pagal profesijų pogrupius
47. Vartotojų grupei aktualios naudingos nuorodos
59. Terminų žodynas.

4.7.5.3.2. Reikalavimai turinio pateikimui

Taikomi bendrieji reikalavimai turinio pateikimui ir papildomi specifiniai reikalavimai:

1. Informacija turi būti pateikiama atitinkamai pagal amžiaus grupę ir grupės poreikį bei aktualumą šiai grupei.

4.7.5.3.3. Reikalavimai vartotojo sąsajai

Taikomi bendrieji reikalavimai vartotojo sąsajai.

4.7.5.3.4. Teikiamos galimybės

1. Naudotis teikiama pagalba ir patarimais apie svetainę

2. Naudotis neįgaliesiems sukurta svetainės dalimi

3. Vykdyti paiešką pagal vartotojo pasirenkamus kriterijus

4. Atlikti paiešką pagal teksto fragmentus

5. Atsispausdinti paieškos rezultatus ir/ar juos persikelti į vartotojo katalogą

7. Naviguoti į pateiktose nuorodose nurodytus šios svetainės ar kitus interneto puslapius

8. Naudotis svetainėje talpinamais tinkamumo profesijai testais ir pagal gautus testo rezultatus automatiškai patekti į atitinkamų profesijų sąrašą

9. Peržiūrėti filmus, nuotraukas ir kitą audiovizualinę informaciją

11. Teikti klausimus, užsakyti informaciją elektroninės užsakymo formos pagalba ir ją gauti

12. Naudotis atrinkta informacija apie priėmimą mokytis einamaisiais metais į profesines ir aukštąsias mokyklas

13. Naudotis atrinkta informacija apie einamaisiais metais vykdomas studijų ir mokymo programas.

21. Siųsti pasiūlymus dėl svetainės turinio ir navigacijos.

4.7.5.3.5. Paieškų galimybės

Vartotojų grupei „9-12 klasių mokiniai“ skirtame puslapyje turi būti sudaryta galimybė rasti mokymo įstaigas pagal tokius paieškos kriterijus:

- teritorija, pasirinktinai įtraukiant kaimynines savivaldybes
- mokyklos tipas
- mokyklos paskirtis
- mokymosi kalba
- mokymosi forma
- mokymosi trukmė.

Taip pat šiame puslapyje turi būti sudaryta galimybė vykdyti konkrečios mokymo įstaigos paiešką pagal:

- pavadinimą
- juridinio asmens kodą
- teisinę formą
- tipą
- teritoriją
- mokymosi kalbą
- paskirtį
- priklausomybę.

Paieškos rezultate turi būti pateiktas kriterijus atitikusių bendrojo lavinimo mokyklų sąrašas su galimybe peržiūrėti mokyklos aprašą, navigavus į nuoroda pateiktą bendrojo lavinimo mokyklos pavadinimą. Suformuojamame sąraše turi būti nurodoma:

- juridinio asmens kodas
- pavadinimas
- adresas
- telefonas

Pasirinkus bendrojo lavinimo mokyklą iš paieškos rezultate suformuoto sąrašo, vartotojui turi būti pateikiamas detalus mokyklos aprašas nurodant tokią informacija:

- paieškos rezultate rastos ir pasirinktos mokymo institucijos duomenys
- paieškos rezultate rastos ir pasirinktos mokymo institucijos mokymo programų duomenys
- paieškos rezultate rastos ir pasirinktos mokymo institucijos išduodamų pažymėjimų, baigus konkrečias mokymo programas, duomenys.

4.7.5.4.Vartotojų grupei „Asmenys, „iškritę" iš bendrojo lavinimo sistemos" skirtas puslapis

Asmenys, "iškritę iš bendrojo lavinimo sistemos" – tai 14–18 metų asmenys, neįgiję pagrindinio ar vidurinio išsilavinimo ir toliau niekur nesimokantys, bei darbingo amžiaus suaugusieji, neturintys pagrindinio mokslo baigimo pažymėjimo.

4.7.5.4.1. Teikiama informacija

1. Pagalba ir patarimai kaip naudotis svetaine
2. Patarimai ir konsultacijos nuo ko pradėti renkantis profesiją
3. Informacija asmeniui, siekiančiam grįžti į bendrojo lavinimo sistemą
4. Profesinis informavimas ir konsultavimas: kontaktai ir nuorodos
5. Tinkamumo profesijai testai
6. Svarbiausios profesijos

7. Svarbiausių profesijų aprašai

8. Filmai, nuotraukas apie svarbiausias profesijas

11. Kvalifikacijų aprašai

12. Studijų ir mokymo programų aprašai

15. Priėmimo į profesines mokyklas taisyklės

17. Profesinio mokymo programos, į kurias priimama einamaisiais metais

28. Profesinės mokyklos, kuriose priimama einamaisiais metais

45. Galimybės įsidarbinti: statistika, nuorodos

46. Vidutinis mėnesinis darbo užmokestis pagal profesijų pogrupius

47. Vartotojų grupei aktualios naudingos nuorodos

59. Terminų žodynas.

4.7.5.4.2. Reikalavimai turinio pateikimui

Taikomi bendrieji reikalavimai turinio pateikimui ir papildomi specifiniai reikalavimai:

1. Informacija turi būti pateikiama atitinkamai pagal amžiaus grupę ir grupės poreikį bei aktualumą šiai grupei.

4.7.5.4.3. Reikalavimai vartotojo sąsajai

Taikomi bendrieji reikalavimai vartotojo sąsajai ir papildomi specifiniai reikalavimai:

1. Svetainės puslapis turi būti dalykiško dizaino, paįvairintas informacijos turinį bei esmę atspindinčiais vizualiniais objektais.

4.7.5.4.4. Teikiamos galimybės

1. Naudotis teikiama pagalba ir patarimais apie svetainę

2. Naudotis neįgaliesiems sukurta svetainės dalimi

3. Vykdyti paiešką pagal vartotojo pasirenkamus kriterijus

4. Atlikti paiešką pagal teksto fragmentus

5. Atsispausdinti paieškos rezultatus ir/ar juos persikelti į vartotojo katalogą

7. Naviguoti į pateiktose nuorodose nurodytus šios svetainės ar kitus interneto puslapius

8. Naudotis svetainėje talpinamais tinkamumo profesijai testais ir pagal gautus testo rezultatus automatiškai patekti į atitinkamų profesijų sąrašą

9. Peržiūrėti filmus, nuotraukas ir kitą audiovizualinę informaciją

11. Teikti klausimus, užsakyti informaciją elektroninės užsakymo formos pagalba ir ją gauti

12. Naudotis atrinkta informacija apie priėmimą mokytis einamaisiais metais į profesines mokyklas

21. Siųsti pasiūlymus dėl svetainės turinio ir navigacijos.

4.7.5.5.Vartotojų grupei „Mokinių tėvai” skirtas puslapis

4.7.5.5.1. Teikiama informacija

1. Pagalba ir patarimai kaip naudotis svetaine
2. Patarimai ir konsultacijos nuo ko pradėti renkantis profesiją
4. Profesinis informavimas ir konsultavimas: kontaktai ir nuorodos
32. Švietimo ir mokslo institucijų elektroninio pašto ir interneto svetainių adresai
38. Kvalifikacijos tobulinimo programos
39. Kvalifikacijos tobulinimo renginiai
40. Informacija apie Lietuvos suaugusiųjų švietimo sistemą
41. Mokymo institucijos suaugusiesiems
44. Teisinė informacija
47. Vartotojų grupei aktualios naudingos nuorodos
50. Lengvatos, socialinės garantijos, parama
59. Terminų žodynas.

4.7.5.5.2. Reikalavimai turinio pateikimui

Taikomi bendrieji reikalavimai turinio pateikimui.

4.7.5.5.3. Reikalavimai vartotojo sąsajai

Taikomi bendrieji reikalavimai vartotojo sąsajai.

4.7.5.5.4. Teikiamos galimybės

1. Naudotis teikiama pagalba ir patarimais apie svetainę
2. Naudotis neįgaliesiems sukurta svetainės dalimi
3. Vykdyti paiešką pagal vartotojo pasirenkamus kriterijus
4. Atlikti paiešką pagal teksto fragmentus
5. Atsispausdinti paieškos rezultatus ir/ar juos persikelti į vartotojo katalogą
7. Naviguoti į pateiktose nuorodose nurodytus šios svetainės ar kitus interneto puslapius
11. Teikti klausimus, užsakyti informaciją elektroninės užsakymo formos pagalba ir ją gauti
21. Siųsti pasiūlymus dėl svetainės turinio ir navigacijos.

4.7.5.6.Vartotojų grupei „Stojantieji į profesines mokyklas” skirtas puslapis

4.7.5.6.1. Teikiama informacija

1. Pagalba ir patarimai kaip naudotis svetaine
2. Patarimai ir konsultacijos nuo ko pradėti renkantis profesiją
4. Profesinis informavimas ir konsultavimas: kontaktai ir nuorodos
5. Tinkamumo profesijai testai
6. Svarbiausios profesijos
7. Svarbiausių profesijų aprašai
8. Filmai, nuotraukas apie svarbiausias profesijas
9. Visos profesijos
10. Visų profesijų aprašai
11. Kvalifikacijų aprašai
12. Studijų ir mokymo programų aprašai
13. Mokyklų aprašai
14. Išsilavinimo pažymėjimų blankų aprašai
15. Priėmimo į profesines mokyklas taisyklės
17. Profesinio mokymo programos, į kurias priimama einamaisiais metais
28. Profesinės mokyklos, kuriose priimama einamaisiais metais
32. Švietimo ir mokslo institucijų elektroninio pašto ir interneto svetainių adresai
34. Licencijos vykdyti profesinio mokymo programas
35. Išsilavinimo pažymėjimų blankai
36. Europass pažymėjimų priedėliai
44. Teisinė informacija
45. Galimybės įsidarbinti: statistika, nuorodos
46. Vidutinis mėnesinis darbo užmokestis pagal profesijų pogrupius
47. Vartotojų grupei aktualios naudingos nuorodos
48. Informacija apie būstą (mokymosi laikotarpiui)
50. Lengvatos, socialinės garantijos, parama
51. Suvestinės lentelės: mokymosi ir darbo vietos pagal švietimo posričius
52. Suvestinės lentelės: jungtiniai mokymosi ir darbo vietų sąrašai pagal studijų ir mokymo programas
59. Terminų žodynas.

4.7.5.6.2. Reikalavimai turinio pateikimui

Taikomi bendrieji reikalavimai turinio pateikimui ir papildomi specifiniai reikalavimai:

1. Bendra informacija, skirta visoms stojančiųjų grupėms, turi būti pateikiama pradiniame vartotojo puslapio gylyje.

4.7.5.6.3. Reikalavimai vartotojo sąsajai

Taikomi bendrieji reikalavimai vartotojo sąsajai ir papildomi specifiniai reikalavimai:

1. Svetainės puslapis turi būti dalykiško dizaino, paįvairintas informacijos turinį bei esmę atspindinčiais vizualiniais objektais.

4.7.5.6.4. Teikiamos galimybės

1. Naudotis teikiama pagalba ir patarimais apie svetainę

2. Naudotis neįgaliesiems sukurta svetainės dalimi

3. Vykdyti paiešką pagal vartotojo pasirenkamus kriterijus

4. Atlikti paiešką pagal teksto fragmentus

5. Atsispausdinti paieškos rezultatus ir/ar juos persikelti į vartotojo katalogą

6. Vykdyti kombinuotą paiešką, atsispausdinti kombinuotos paieškos rezultatus ir/ar juos persikelti į vartotojo katalogą

7. Naviguoti į pateiktose nuorodose nurodytus šios svetainės ar kitus interneto puslapius

8. Naudotis svetainėje talpinamais tinkamumo profesijai testais ir pagal gautus testo rezultatus automatiškai patekti į atitinkamų profesijų sąrašą

9. Peržiūrėti filmus, nuotraukas ir kitą audiovizualinę informaciją

11. Teikti klausimus, užsakyti informaciją elektroninės užsakymo formos pagalba ir ją gauti

12. Naudotis atrinkta informacija apie priėmimą mokytis einamaisiais metais į profesines mokyklas

20. Naudotis PLOTEUS interneto svetaine

21. Siųsti pasiūlymus dėl svetainės turinio ir navigacijos.

4.7.5.6.5. Paieškų galimybės

Stojančiojo į profesines mokyklas puslapyje turi būti sudaryta nuosekli pažingsninė galimybė rasti dominančias mokymo programas bei su jomis susijusią informaciją (instituciją, kurioje mokoma, išduodamą pažymėjimą, suteikiamą kvalifikaciją), svetainėje pateikiant:

1. Profesiją atitinkančias kvalifikacijas bei kvalifikaciją atitinkančias programas
2. Mokymo programas ir su jomis susijusią informaciją, rastą, įvykdžius paiešką pagal tokius paieškos kriterijus:
   - baigtas klasių skaičius
   - norima įgyti kvalifikacija
   - ar norima kartu įgyti vidurinį išsilavinimą
   - teritorija

- mokymosi kalba
- mokymosi forma
- mokymosi trukmė
- galimybė gauti vietą bendrabutyje
- galimybė gauti mokymosi paskolą
- galimybė patekti į valstybės finansuojamą vietą
- vidutinis atlyginimo dydis pagal baigtas programas (jei bus teikiami tokie duomenys).

Vartotojo sąsajoje turi būti pateikiamas Lietuvos žemėlapis, kuriame pažymėtos vietovės, kuriose galima mokytis paieškos kriterijus atitinkančių programų. Nurodžius konkrečią vietovę, turi būti rodomos tik mokymo programos (ir su jomis susiję duomenys), kurių mokoma toje vietovėje. Vartotojas prie bet kurio žingsnio turi galėti naviguoti ir nenuosekliai.

Paieškos kriterijus atitinkantys rezultatai turi būti pateikiami 3 etapais:

- rezultatų ir pagrindinių duomenų, apimančių nuorodas į detalesnius aprašus, sąrašas
- detali informacija (mokymo programos, institucijos, kvalifikacijos, pažymėjimo aprašai)
- per susijusias nuorodas pasiekiama informacija (pavyzdžiui, institucijų mokymo planai ir specializacijos, institucijos, kurios ruošia pagal rastą mokymo programą bei jose išduodami pažymėjimai, EUROPASS pažymėjimo priedėlis).

4.7.5.7.Vartotojų grupei „Stojantieji į aukštąsias mokyklas” skirtas puslapis

4.7.5.7.1. Teikiama informacija

1. Pagalba ir patarimai kaip naudotis svetaine
2. Patarimai ir konsultacijos nuo ko pradėti renkantis profesiją
4. Profesinis informavimas ir konsultavimas: kontaktai ir nuorodos
5. Tinkamumo profesijai testai
6. Svarbiausios profesijos
7. Svarbiausių profesijų aprašai
8. Filmai, nuotraukas apie svarbiausias profesijas
9. Visos profesijos
10. Visų profesijų aprašai
11. Kvalifikacijų aprašai
12. Studijų ir mokymo programų aprašai
13. Mokyklų aprašai
14. Išsilavinimo pažymėjimų blankų aprašai

16. Priėmimo į aukštąsias mokyklas taisyklės

18. Aukštųjų studijų programos, į kurias priimama einamaisiais metais

29. Aukštosios mokyklos, kuriose priimama einamaisiais metais

32. Švietimo ir mokslo institucijų elektroninio pašto ir interneto svetainių adresai

33. Leidimai vykdyti aukštųjų studijų programas (nevalstybinėms aukštosioms mokykloms)

35. Išsilavinimo pažymėjimų blankai

44. Teisinė informacija

45. Galimybės įsidarbinti: statistika, nuorodos

46. Vidutinis mėnesinis darbo užmokestis pagal profesijų pogrupius

47. Vartotojų grupei aktualios naudingos nuorodos

48. Informacija apie būstą (mokymosi laikotarpiui)

50. Lengvatos, socialinės garantijos, parama

51. Suvestinės lentelės: mokymosi ir darbo vietos pagal švietimo posričius

52. Suvestinės lentelės: jungtiniai mokymosi ir darbo vietų sąrašai pagal studijų ir mokymo programas

59. Terminų žodynas.

4.7.5.7.2. Reikalavimai turinio pateikimui

Taikomi bendrieji reikalavimai turinio pateikimui ir papildomi specifiniai reikalavimai:

1. Bendra informacija, skirta visoms stojančiųjų grupėms, turi būti pateikiama pradiniame vartotojo puslapio gylyje.

4.7.5.7.3. Reikalavimai vartotojo sąsajai

Taikomi bendrieji reikalavimai vartotojo sąsajai ir papildomi specifiniai reikalavimai:

1. Svetainės puslapis turi būti dalykiško dizaino, paįvairintas informacijos turinį bei esmę atspindinčiais vizualiniais objektais.

4.7.5.7.4. Teikiamos galimybės

1. Naudotis teikiama pagalba ir patarimais apie svetainę

2. Naudotis neįgaliesiems sukurta svetainės dalimi

3. Vykdyti paiešką pagal vartotojo pasirenkamus kriterijus

4. Atlikti paiešką pagal teksto fragmentus

5. Atsispausdinti paieškos rezultatus ir/ar juos persikelti į vartotojo katalogą

6. Vykdyti kombinuotą paiešką, atsispausdinti kombinuotos paieškos rezultatus ir/ar juos persikelti į vartotojo katalogą

7. Naviguoti į pateiktose nuorodose nurodytus šios svetainės ar kitus interneto puslapius

8. Naudotis svetainėje talpinamais tinkamumo profesijai testais ir pagal gautus testo rezultatus automatiškai patekti į atitinkamų profesijų sąrašą

9. Peržiūrėti filmus, nuotraukas ir kitą audiovizualinę informaciją

11. Teikti klausimus, užsakyti informaciją elektroninės užsakymo formos pagalba ir ją gauti

12. Naudotis atrinkta informacija apie priėmimą mokytis einamaisiais metais į aukštąsias mokyklas

20. Naudotis PLOTEUS interneto svetaine.

21. Siųsti pasiūlymus dėl svetainės turinio ir navigacijos.

4.7.5.7.5. Paieškų galimybės

Stojančiojo į aukštąsias mokyklas puslapyje turi būti sudaryta nuosekli pažingsninė galimybė rasti profesiją atitinkančias mokymo programas bei su jomis susijusią informaciją (instituciją, kurioje mokoma, išduodamą pažymėjimą, suteikiamą kvalifikaciją), interneto svetainėje pateikiant:

1. Profesiją atitinkančias kvalifikacijas bei kvalifikaciją atitinkančias programas
2. Mokymo programas ir su jomis susijusią informaciją, rastą, įvykdžius paiešką pagal tokius paieškos kriterijus:
   - turimas išsilavinimas
   - norima įgyti kvalifikacija
   - teritorija
   - mokymosi lygmuo
   - mokymosi kalba
   - mokymosi forma
   - mokymosi trukmė
   - galimybė gauti vietą bendrabutyje
   - galimybė gauti mokymosi paskolą
   - galimybė patekti į valstybės finansuojamą vietą
   - vidutinis atlyginimo dydis, baigus mokymo programą (jei bus teikiami duomenys; šiai dienai – vidutinis atlyginimo dydis pagal profesijų grupes).

Vartotojo sąsajoje turi būti pateikiamas Lietuvos žemėlapis, kuriame pažymėtos vietovės, kuriose galima mokytis paieškos kriterijus atitinkančių programų. Nurodžius konkrečią vietovę, turi būti rodomos tik mokymo programos (ir su jomis susiję duomenys), kurių mokoma toje vietovėje. Vartotojas prie bet kurio žingsnio turi galėti naviguoti ir nenuosekliai.

Paieškos kriterijus atitinkantys rezultatai turi būti pateikiami 3 etapais:

1. Rezultatų ir pagrindinių duomenų, apimančių nuorodas į detalesnius aprašus, sąrašas

2. Detali informacija (mokymo programos, institucijos, kvalifikacijos, pažymėjimo aprašai)
3. Per susijusias nuorodas pasiekiama informacija (pavyzdžiui, institucijų ugdymo planai ir specializacijos, institucijos, kurios ruošia pagal rastą mokymo programą bei jose išduodami pažymėjimai).

Turi būti galimybė atlikti institucijų, kuriose priimama einamaisiais metais, paiešką (žr. Paieškos registruose ir DB aprašymą).

Turi būti galimybė atlikti mokymo programų, kurių galima mokytis einamaisiais metais, paiešką (žr. Paieškos registruose ir DB aprašymą).

Turi būti galimybė atsispausdinti nurodytus paieškos rezultate rastus aprašus.

4.7.5.8.Vartotojų grupei „Persikvalifikuojantys asmenys” skirtas puslapis

Persikvalifikuojantieji yra visi asmenys, kurie įgyja naujas kvalifikacijas visuose lygmenyse – pagal universitetinių, neuniversitetinių studijų, pagrindinio profesinio mokymo ir darbo rinkos profesinio mokymo programas.

4.7.5.8.1. Teikiama informacija

1. Pagalba ir patarimai kaip naudotis svetaine
4. Profesinis informavimas ir konsultavimas: kontaktai ir nuorodos
11. Kvalifikacijų aprašai
12. Studijų ir mokymo programų aprašai
15. Priėmimo į profesines mokyklas taisyklės
16. Priėmimo į aukštąsias mokyklas taisyklės
17. Profesinio mokymo programos, į kurias priimama einamaisiais metais
18. Aukštųjų studijų programos, į kurias priimama einamaisiais metais
20. Nuotolinio mokymo programos
25. Visos studijų ir mokymo programos
26. Kvalifikacijos, kurias galima įgyti pagal vykdomas studijų ir mokymo programas
27. Visos kvalifikacijos
41. Mokymo institucijos suaugusiesiems
42. Neformaliu būdu įgytos kvalifikacijos pripažinimo tvarka
44. Teisinė informacija
47. Vartotojų grupei aktualios naudingos nuorodos
48. Informacija apie būstą (mokymosi laikotarpiui)
50. Lengvatos, socialinės garantijos, parama
59. Terminų žodynas.

4.7.5.8.2. Reikalavimai turinio pateikimui

Taikomi bendrieji reikalavimai turinio pateikimui ir papildomi specifiniai reikalavimai:

1. Bendra informacija, skirta visoms stojančiųjų grupėms, turi būti pateikiama pradiniame vartotojo puslapio gylyje.

2. Pateikiama informacija turi tenkinti persikvalifikuojančio poreikį: greitai rasti giminiškas profesijas, lengvai gauti informaciją apie persikvalifikavimo galimybes, peržiūrėti personalizuotą informaciją apie naujai pasirenkamą profesiją/planuojamą įgyti kvalifikaciją.

4.7.5.8.3. Reikalavimai vartotojo sąsajai

Taikomi bendrieji reikalavimai vartotojo sąsajai ir papildomi specifiniai reikalavimai:

1. Svetainės puslapis turi būti dalykiško dizaino, paįvairintas informacijos turinį bei esmę atspindinčiais vizualiniais objektais.

4.7.5.8.4. Teikiamos galimybės

1. Naudotis teikiama pagalba ir patarimais apie svetainę

2. Naudotis neįgaliesiems sukurta svetainės dalimi

3. Vykdyti paiešką pagal vartotojo pasirenkamus kriterijus

4. Atlikti paiešką pagal teksto fragmentus

5. Atsispausdinti paieškos rezultatus ir/ar juos persikelti į vartotojo katalogą

6. Vykdyti kombinuotą paiešką, atsispausdinti kombinuotos paieškos rezultatus ir/ar juos persikelti į vartotojo katalogą

7. Naviguoti į pateiktose nuorodose nurodytus šios svetainės ar kitus interneto puslapius

11. Teikti klausimus, užsakyti informaciją elektroninės užsakymo formos pagalba ir ją gauti

12. Naudotis atrinkta informacija apie priėmimą mokytis einamaisiais metais į profesines ir aukštąsias mokyklas

13. Naudotis atrinkta informacija apie einamaisiais metais vykdomas studijų ir mokymo programas

20. Naudotis PLOTEUS interneto svetaine.

21. Siųsti pasiūlymus dėl svetainės turinio ir navigacijos.

4.7.5.9.Vartotojų grupei „Tobulinantys kvalifikaciją asmenys” skirtas puslapis

4.7.5.9.1. Teikiama informacija

1. Pagalba ir patarimai kaip naudotis svetaine

4. Profesinis informavimas ir konsultavimas: kontaktai ir nuorodos

20. Nuotolinio mokymo programos

22. Mokymo programos imigrantams

23. Mokymo programos kaliniams

24. Lietuvių kalbos ir kitų kalbų kursai

38. Kvalifikacijos tobulinimo programos

39. Kvalifikacijos tobulinimo renginiai

40. Informacija apie Lietuvos suaugusiųjų švietimo sistemą

41. Mokymo institucijos suaugusiesiems

42. Neformaliu būdu įgytos kvalifikacijos pripažinimo tvarka

44. Teisinė informacija

47. Vartotojų grupei aktualios naudingos nuorodos

48. Informacija apie būstą (mokymosi laikotarpiui)

50. Lengvatos, socialinės garantijos, parama

59. Terminų žodynas.

4.7.5.9.2. Reikalavimai turinio pateikimui

Taikomi bendrieji reikalavimai turinio pateikimui ir papildomi specifiniai reikalavimai:

1. Bendra informacija, skirta visoms stojančiųjų grupėms, turi būti pateikiama pradiniame vartotojo puslapio gylyje.

4.7.5.9.3. Reikalavimai vartotojo sąsajai

Taikomi bendrieji reikalavimai vartotojo sąsajai ir papildomi specifiniai reikalavimai:

1. Svetainės puslapis turi būti dalykiško dizaino, paįvairintas informacijos turinį bei esmę atspindinčiais vizualiniais objektais.

4.7.5.9.4. Teikiamos galimybės

1. Naudotis teikiama pagalba ir patarimais apie svetainę

2. Naudotis neįgaliesiems sukurta svetainės dalimi

3. Vykdyti paiešką pagal vartotojo pasirenkamus kriterijus

4. Atlikti paiešką pagal teksto fragmentus

5. Atsispausdinti paieškos rezultatus ir/ar juos persikelti į vartotojo katalogą

6. Vykdyti kombinuotą paiešką, atsispausdinti kombinuotos paieškos rezultatus ir/ar juos persikelti į vartotojo katalogą

7. Naviguoti į pateiktose nuorodose nurodytus šios svetainės ar kitus interneto puslapius

11. Teikti klausimus, užsakyti informaciją elektroninės užsakymo formos pagalba ir ją gauti

20. Naudotis PLOTEUS interneto svetaine.

21. Siųsti pasiūlymus dėl svetainės turinio ir navigacijos.

4.7.5.10. Vartotojų grupei „Konsultantai” skirtas puslapis

Konsultanto puslapis svetainėje skirtas asmenims, vykdantiems profesinio informavimo bei konsultavimo funkcijas.

Profesinis informavimas – tai žinių apie profesijų turinį, ypatumus ir reikalavimus, profesijos įgijimo, kvalifikacijos kėlimo ir įsidarbinimo galimybes suteikimas.

Profesinis konsultavimas – tai pagalba asmenims, pasirenkantiems profesiją, suteikiama atsižvelgiant į individualias žmogaus savybes ir polinkius pagal darbo rinkos ir profesijos mokymosi galimybes. Profesinis konsultavimas grindžiamas darbo rinkos, profesijų tyrimais, pedagoginės ir socialinės psichologijos mokslo žiniomis, psichologinio konsultavimo metodais bei psichologine diagnostika.

Konsultantai teikia informaciją asmenims žodžiu, paštu ar elektronine forma.

Elektroninio informacijos užsakymo ir atsakymo į jį parengimo procesas, kuriame dalyvauja asmuo, užsakantis informaciją, bei LMITKC dirbantis konsultantas, apima tokias funkcijas:

- kreiptis į interneto svetainę, prisijungiant prie interneto ir iškviečiant naršyklės programinę įrangą
- parengti atsakymą sukurtomis priemonėmis, pateikiamomis AIKOS interneto svetainėje. Šios priemonės turi užtikrinti galimybę:
  1. Siųsti elektroninius laiškus su parengtu atsakymu, įtraukiant nuorodas
  2. Prisegti prie siunčiamo el. laiško papildomus informacinio pobūdžio dokumentus MS Office formato failuose
  3. Siųsti nuorodas į svetainėje publikuojamos dokumentų šablonus, kitus „doc“ ir „pdf“ formatų dokumentus, sudarant galimybę vartotojui juos išsaugoti lokaliai vartotojo failų sistemoje
  4. Siunčiamą elektroninio pašto laišką su atsakymu susieti su šablonine informacijos užsakymo forma (pavyzdžiui, elektroninio laiško „subject“ dalyje (antraštėje) nurodant unikalų užsakymo identifikatorių)
  5. Registruoti klausimus DUK, iškviečiant DUK tvarkymo programinę įrangą
  6. Pasižymėti pastabas, komentarus (atsakymo rengimo metu)
  7. Vykdyti paiešką užsakymų archyve
  8. Pakartotinai tam pačiam vartotojui kreipiantis tos pačios informacijos užsakymo papildymui, naujai parengtą papildomą atsakymą susieti su ankstesniu atsakymu
  9. Pakartotinai kitam vartotojui kreipiantis tuo pačiu klausimu, susieti anksčiau parengtą atsakymą su naujai gautu užsakymu, nekartojant atsakymo parengimo veiksmų
  10. Rengti MS Office palaikomų formatų dokumentus, iškviečiant minėtą biuro įrangą
- išsaugoti atsakymą AIKOS WWW poreikiams skirtoje DB bei pateikti jį vartotojui užsakytu būdu, DB fiksuojant atsakymo parengimo bei išsiuntimo vartotojui duomenis: kas rengė, kas ir kada išsiuntė/paskelbė

- sudaryti galimybes peržiūrėti elektroninius informacijos užsakymus bei atsakymų į juos duomenis
- formuoti statistinę informaciją apie konsultantų darbą bei informacijos užsakymus elektronine forma.

Atsakymus į elektroninius informacijos užsakymus rengia įgaliotas asmuo teritoriniu principu (teritoriniai konsultantai) arba centralizuotai priklausomai nuo to, kam vartotojas nukreipė informacijos užsakymą. Esant poreikiui, atsakymo rengėjas gali nurodyti tikslesnius adresus ir kontaktinius duomenis, kur rekomenduojama kreiptis tikslesnės ar išsamesnės informacijos, arba nukreipti paklausimą kitos teritorijos konsultantui ar centriniam atsakymų į elektroninius informacijos užsakymus rengėjui.

4.7.5.10.1. Teikiama informacija

1. Pagalba ir patarimai kaip naudotis svetaine

4. Profesinis informavimas ir konsultavimas: kontaktai ir nuorodos

5. Tinkamumo profesijai testai

6. Svarbiausios profesijos

7. Svarbiausių profesijų aprašai

8. Filmai, nuotraukas apie svarbiausias profesijas

9. Visos profesijos

10. Visų profesijų aprašai

11. Kvalifikacijų aprašai

12. Studijų ir mokymo programų aprašai

13. Mokyklų aprašai

14. Išsilavinimo pažymėjimų blankų aprašai

15. Priėmimo į profesines mokyklas taisyklės

16. Priėmimo į aukštąsias mokyklas taisyklės

17. Profesinio mokymo programos, į kurias priimama einamaisiais metais

18. Aukštųjų studijų programos, į kurias priimama einamaisiais metais

21. Mokymo programos neįgaliesiems

22. Mokymo programos imigrantams

23. Mokymo programos kaliniams

25. Visos studijų ir mokymo programos

26. Kvalifikacijos, kurias galima įgyti pagal vykdomas studijų ir mokymo programas

27. Visos kvalifikacijos

28. Profesinės mokyklos, kuriose priimama einamaisiais metais

29. Aukštosios mokyklos, kuriose priimama einamaisiais metais

30. Švietimo ir mokslo institucijos, kuriose mokomasi einamaisiais metais

31. Visos švietimo ir mokslo institucijos

32. Švietimo ir mokslo institucijų elektroninio pašto ir interneto svetainių adresai

33. Leidimai vykdyti aukštųjų studijų programas (nevalstybinėms aukštosioms mokykloms)

34. Licencijos vykdyti profesinio mokymo programas

35. Išsilavinimo pažymėjimų blankai

36. Europass pažymėjimų priedėliai

38. Kvalifikacijos tobulinimo programos

39. Kvalifikacijos tobulinimo renginiai

43. Naujienos studijų ir mokymo programų, švietimo ir mokslo institucijų, licencijų, išsilavinimo pažymėjimų blankų registruose

44. Teisinė informacija

45. Galimybės įsidarbinti: statistika, nuorodos

46. Vidutinis mėnesinis darbo užmokestis pagal profesijų pogrupius

47. Vartotojų grupei aktualios naudingos nuorodos

48. Informacija apie būstą (mokymosi laikotarpiui)

50. Lengvatos, socialinės garantijos, parama

51. Suvestinės lentelės: mokymosi ir darbo vietos pagal švietimo posričius

52. Suvestinės lentelės: jungtiniai mokymosi ir darbo vietų sąrašai pagal studijų ir mokymo programas

56. Švietimo ir mokslo klasifikatoriai

59. Terminų žodynas.

4.7.5.10.2. Reikalavimai turinio pateikimui

Taikomi bendrieji reikalavimai turinio pateikimui.

4.7.5.10.3. Reikalavimai vartotojo sąsajai

Taikomi bendrieji reikalavimai vartotojo sąsajai ir papildomi specifiniai reikalavimai:

1. Patogi, vizualiai išsiskirianti navigacija į vartotojų grupei skirtą interneto puslapį (gali būti per nuorodą, navigavus į vartotojo grupę vaizduojantį objektą ir pan). Vartotojų grupės pateikiamos nuosekliu sąrašu, atskiroje zonoje.

2. Puslapis suskirstytas į zonas. Kiekvienoje jų rodoma logiškai susijusi informacija.

3. Pagalba pateikiama atskirame lange. Turi būti galimybė stumdyti, minimizuoti bei maksimizuoti langą.

4. Vartotojo sąsaja griežto stiliaus, su aiškiomis ir išsiskiriančiomis antraštėmis bei zonų pavadinimais.

5. Lengvai prieinamos paieškos priemonės (apytikslė paieška, bendroji paieška, paieška registruose ir DB), išdėstytos nuošalesnėse svetainės zonose tam, kad neužgožtų ieškomos informacijos turinio.

6. Atsakymo į elektroninį informacijos užsakymą rengimo bei paklausimo priskyrimo kitam konsultantui, o taip pat klausimo nusiuntimo į DUK programinės įrangos vartotojo sąsaja turi būti pateikiama atskirame lange, turinčiame minimizavimo, maksimizavimo, lango pozicijos ekrane keitimo galimybes. Tai įgalina vartotoją rengti atsakymą, interaktyviai atliekant informacijos paiešką interneto svetainėje.

7. Vartotojo sąsajoje turi būti patogus ir greitas perėjimas į įvairioms vartotojų grupėms skirtus puslapius.

8. Pateikti navigacijos į paieškas registruose ir DB, klasifikatoriuose elementai, sudarant galimybes greitai atlikti paiešką pagal kriterijus, bendrąją paiešką bei paiešką pagal raktinius žodžius.

4.7.5.10.4. Teikiamos galimybės

1. Naudotis teikiama pagalba ir patarimais apie svetainę

2. Naudotis neįgaliesiems sukurta svetainės dalimi

3. Vykdyti paiešką pagal vartotojo pasirenkamus kriterijus

4. Atlikti paiešką pagal teksto fragmentus

5. Atsispausdinti paieškos rezultatus ir/ar juos persikelti į vartotojo katalogą

6. Vykdyti kombinuotą paiešką, atsispausdinti kombinuotos paieškos rezultatus ir/ar juos persikelti į vartotojo katalogą

7. Naviguoti į pateiktose nuorodose nurodytus šios svetainės ar kitus interneto puslapius

8. Naudotis svetainėje talpinamais tinkamumo profesijai testais ir pagal gautus testo rezultatus automatiškai patekti į atitinkamų profesijų sąrašą

9. Peržiūrėti filmus, nuotraukas ir kitą audiovizualinę informaciją

10. Peržiūrėti statistinius duomenis lentelių ir grafikų forma, juos atsispausdinti ir/ar persikelti į vartotojo katalogą

11. Teikti klausimus, užsakyti informaciją elektroninės užsakymo formos pagalba ir ją gauti

12. Naudotis atrinkta informacija apie priėmimą mokytis einamaisiais metais į profesines ir aukštąsias mokyklas

13. Naudotis atrinkta informacija apie einamaisiais metais vykdomas studijų ir mokymo programas

16. Pateikti paraišką tapti registruotu vartotoju

20. Naudotis PLOTEUS interneto svetaine.

21. Siųsti pasiūlymus dėl svetainės turinio ir navigacijos.

Papildomai konsultantas turi turėti galimybę kaupti, išsisaugoti ar atsispausdinti darbo seanso su AIKOS sistema metu gautą informaciją.

4.7.5.11. Vartotojų grupei „Politikai” skirtas puslapis

4.7.5.11.1. Teikiama informacija

1. Pagalba ir patarimai kaip naudotis svetaine

4. Profesinis informavimas ir konsultavimas: kontaktai ir nuorodos

9. Visos profesijos

25. Visos studijų ir mokymo programos

27. Visos kvalifikacijos

31. Visos švietimo ir mokslo institucijos

32. Švietimo ir mokslo institucijų elektroninio pašto ir interneto svetainių adresai

33. Leidimai vykdyti aukštųjų studijų programas (nevalstybinėms aukštosioms mokykloms)

34. Licencijos vykdyti profesinio mokymo programas

43. Naujienos studijų ir mokymo programų, švietimo ir mokslo institucijų, licencijų, išsilavinimo pažymėjimų blankų registruose

44. Teisinė informacija

45. Galimybės įsidarbinti: statistika, nuorodos

46. Vidutinis mėnesinis darbo užmokestis pagal profesijų pogrupius

47. Vartotojų grupei aktualios naudingos nuorodos

49. Pragyvenimo lygis šalyje

50. Lengvatos, socialinės garantijos, parama

51. Suvestinės lentelės: mokymosi ir darbo vietos pagal švietimo posričius

52. Suvestinės lentelės: jungtiniai mokymosi ir darbo vietų sąrašai pagal studijų ir mokymo programas

53. Suvestinės lentelės: rodančios esamą padėtį (studijų ir mokymo programų, švietimo ir mokslo institucijų, licencijų ir leidimų, išsilavinimo pažymėjimų blankų)

54. Suvestinės lentelės: rodančios kaitą (studijų ir mokymo programų, švietimo ir mokslo institucijų, licencijų ir leidimų, išsilavinimo pažymėjimų blankų)

55. Švietimo ir mokslo institucijų tankumas pagal teritoriją

59. Terminų žodynas.

4.7.5.11.2. Reikalavimai turinio pateikimui

Taikomi bendrieji reikalavimai turinio pateikimui.

4.7.5.11.3. Reikalavimai vartotojo sąsajai

Taikomi bendrieji reikalavimai vartotojo sąsajai.

4.7.5.11.4. Teikiamos galimybės

1. Naudotis teikiama pagalba ir patarimais apie svetainę

2. Naudotis neįgaliesiems sukurta svetainės dalimi

3. Vykdyti paiešką pagal vartotojo pasirenkamus kriterijus

4. Atlikti paiešką pagal teksto fragmentus

5. Atsispausdinti paieškos rezultatus ir/ar juos persikelti į vartotojo katalogą

6. Vykdyti kombinuotą paiešką, atsispausdinti kombinuotos paieškos rezultatus ir/ar juos persikelti į vartotojo katalogą

7. Naviguoti į pateiktose nuorodose nurodytus šios svetainės ar kitus interneto puslapius

10. Peržiūrėti statistinius duomenis lentelių ir grafikų forma, juos atsispausdinti ir/ar persikelti į vartotojo katalogą

11. Teikti klausimus, užsakyti informaciją elektroninės užsakymo formos pagalba ir ją gauti

13. Naudotis atrinkta informacija apie einamaisiais metais vykdomas studijų ir mokymo programas

16. Pateikti paraišką tapti registruotu vartotoju

20. Naudotis PLOTEUS interneto svetaine.

21. Siųsti pasiūlymus dėl svetainės turinio ir navigacijos.

4.7.5.12. Vartotojų grupei „Darbdaviai” skirtas puslapis

4.7.5.12.1. Teikiama informacija

1. Pagalba ir patarimai kaip naudotis svetaine

4. Profesinis informavimas ir konsultavimas: kontaktai ir nuorodos

6. Svarbiausios profesijos

7. Svarbiausių profesijų aprašai

9. Visos profesijos

10. Visų profesijų aprašai

11. Kvalifikacijų aprašai

12. Studijų ir mokymo programų aprašai

19. Studijų ir mokymo programos, pagal kurias mokomasi einamaisiais metais

25. Visos studijų ir mokymo programos

26. Kvalifikacijos, kurias galima įgyti pagal vykdomas studijų ir mokymo programas

27. Visos kvalifikacijos

30. Švietimo ir mokslo institucijos, kuriose mokomasi einamaisiais metais

31. Visos švietimo ir mokslo institucijos

32. Švietimo ir mokslo institucijų elektroninio pašto ir interneto svetainių adresai

33. Leidimai vykdyti aukštųjų studijų programas (nevalstybinėms aukštosioms mokykloms)

34. Licencijos vykdyti profesinio mokymo programas

35. Išsilavinimo pažymėjimų blankai

36. Europass pažymėjimų priedėliai

37. Informacija apie pamestus išsilavinimo pažymėjimus

38. Kvalifikacijos tobulinimo programos

39. Kvalifikacijos tobulinimo renginiai

41. Mokymo institucijos suaugusiesiems

42. Neformaliu būdu įgytos kvalifikacijos pripažinimo tvarka

44. Teisinė informacija

47. Vartotojų grupei aktualios naudingos nuorodos

50. Lengvatos, socialinės garantijos, parama

51. Suvestinės lentelės: mokymosi ir darbo vietos pagal švietimo posričius

52. Suvestinės lentelės: jungtiniai mokymosi ir darbo vietų sąrašai pagal studijų ir mokymo programas

56. Švietimo ir mokslo klasifikatoriai

59. Terminų žodynas.

4.7.5.12.2. Reikalavimai turinio pateikimui

Taikomi bendrieji reikalavimai turinio pateikimui.

4.7.5.12.3. Reikalavimai vartotojo sąsajai

Taikomi bendrieji reikalavimai vartotojo sąsajai.

4.7.5.12.4. Teikiamos galimybės

1. Naudotis teikiama pagalba ir patarimais apie svetainę

2. Naudotis neįgaliesiems sukurta svetainės dalimi

3. Vykdyti paiešką pagal vartotojo pasirenkamus kriterijus

4. Atlikti paiešką pagal teksto fragmentus

5. Atsispausdinti paieškos rezultatus ir/ar juos persikelti į vartotojo katalogą

7. Naviguoti į pateiktose nuorodose nurodytus šios svetainės ar kitus interneto puslapius

10. Peržiūrėti statistinius duomenis lentelių ir grafikų forma, juos atsispausdinti ir/ar persikelti į vartotojo katalogą

11. Teikti klausimus, užsakyti informaciją elektroninės užsakymo formos pagalba ir ją gauti

13. Naudotis atrinkta informacija apie einamaisiais metais vykdomas studijų ir mokymo programas

14. Patikrinti, ar išduotas diplomas ar brandos atestatas yra įregistruotas Diplomų ir atestatų registre

15. Peržiūrėti pamestų diplomų ir brandos atestatų sąrašą

16. Pateikti paraišką tapti registruotu vartotoju.

21. Siųsti pasiūlymus dėl svetainės turinio ir navigacijos.

4.7.5.13. Vartotojų grupei „Neįgalieji" skirtas puslapis

Kuriant interneto svetainės dalį neįgaliesiems, tikslinga laikytis neįgaliesiems pritaikytų interneto tinklapių kūrimo, testavimo ir įvertinimo metodinių rekomendacijų, patvirtintų Informacinės visuomenės plėtros komiteto prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės direktoriaus 2004 m. kovo 31 d. įsakymu Nr. T-40, Pasaulinio interneto tinklo konsorciumo rekomendacijų, apibrėžiančių interneto tinklapių modeliavimo kalbų naudojimą bei tinklapių ir internetinių aplikacijų kūrimą, atsižvelgiant į žmonių su negalia poreikius.

Rekomendacijos skelbiamos tinklapiuose:

http://www.w3.org/TR

http://www.w3.org/WAI/

http://www.w3.org/WAI/intro/wcag.php

http://europa.eu.int/information_society/policy/accessibility/dfa/index_en.htm

bei standarte ISO 13407:1999 Human-centred design processes for interactive systems.

4.7.5.13.1. Teikiama informacija

1. Pagalba ir patarimai kaip naudotis svetaine

4. Profesinis informavimas ir konsultavimas: kontaktai ir nuorodos

21. Mokymo programos neįgaliesiems

44. Teisinė informacija

47. Vartotojų grupei aktualios naudingos nuorodos

50. Lengvatos, socialinės garantijos, parama

59. Terminų žodynas.

4.7.5.13.2. Reikalavimai turinio pateikimui

Taikomi bendrieji reikalavimai turinio pateikimui ir papildomi specifiniai reikalavimai:

Siūlomos priemonės:

1. Svetainės turinys, pateiktas tekstu, tekstinėmis nuorodomis (*pavyzdžiui, http://www.disabilityresources.org/*).

2. Sudaryta galimybė informaciją matyti bei perskaityti paprastu tekstu, tai yra tekstu be šrifto, formato, spalvų. Populiariausia ir dažniausiai naudojama informacija turi būti atskirta nuo mažiau ir rečiau naudojamos.

3. Naudoti balso atpažinimo programinę įrangą, padedančią akliesiems "naršyti" svetainėse.

4. Naudoti ekrano vaizdo didinimo programinę įrangą.

Akliesiems ir silpnaregiams bei spalvų neskiriantiems asmenims:

1. Pateikti klaviatūros klavišų kombinacijas įrankiams, dialogams, meniu punktams.

2. Vengti paveiksliukų, netekstinių meniu elementų, grafinių elementų, o jei jie būtini, juos aprašyti.

3. Turi būti kontrastas tarp teksto ir fono su galimybe keisti kontrastą bei šviesumą pagal silpnaregio poreikį.

4. Aprašyti įrankių elementus; kiekvienam įrankio elementui priskirti tik vieną funkciją (tokiu būdu skaitymo programinė įranga juos lengviau identifikuoja).

5. Valdymo (kontrolės) suteikti logiškus pavadinimus.

6. Nurodyti žymeklio vietą.

7. Turi būti galimybė keisti teksto šriftą, dydį, spalvą, interneto svetainėje teikiant informacinę pagalbą, kaip tai padaryti.

8. Turi būti naudojamas pastovus pagrindinių svetainės elementų išdėstymas ekrane.

9. Nenaudoti spalvų informacijos prasmei atspindėti.

10. Turi būti galimybė svetainėje dirbti monochrominiu režimu.

11. Nenaudoti mirksinčių elementų, animacijos turiniui pateikti.

12. Turi būti pateiktas specialiųjų klavišų sąrašas.

Judėjimo aparato sutrikimus turintiems:

1. Neriboti vartotojo atsakymo pateikimo trukmės.

2. Turi būti navigacija klaviatūros pagalba.

3. Galimybė vykdyti paiešką pagal kriterijus.

Kurtiesiems ir neprigirdintiems, klausos negalią turintiems:

1. Garsinę informaciją pateikti tekstu, grafika, paveikslėliais, kitomis vizualiomis priemonėmis.

2. Sudaryti garso reguliavimo galimybę.

3. Pateikti garso ekvivalentus tekstu.

4. Daugialypei informacijai perteikti portale naudoti titrus.

5. Turi būti pateiktas specialiųjų klavišų sąrašas.

4.7.5.13.3. Reikalavimai vartotojo sąsajai

Taikomi bendrieji reikalavimai vartotojo sąsajai ir papildomi specifiniai reikalavimai:

1. Turinys turi būti pateiktas hipertekstinėmis nuorodomis.

4.7.5.13.4. Teikiamos galimybės

1. Naudotis teikiama pagalba ir patarimais apie svetainę

2. Naudotis neįgaliesiems sukurta svetainės dalimi

3. Vykdyti paiešką pagal vartotojo pasirenkamus kriterijus

4. Atlikti paiešką pagal teksto fragmentus

5. Atsispausdinti paieškos rezultatus ir/ar juos persikelti į vartotojo katalogą

7. Naviguoti į pateiktose nuorodose nurodytus šios svetainės ar kitus interneto puslapius

8. Naudotis svetainėje talpinamais profesinio tinkamumo testais ir pagal gautus testo rezultatus automatiškai patekti į atitinkamų profesijų sąrašą

9. Peržiūrėti filmus, nuotraukas ir kitą audiovizualinę informaciją

11. Teikti klausimus, užsakyti informaciją elektroninės užsakymo formos pagalba ir ją gauti

12. Naudotis atrinkta informacija apie priėmimą mokytis einamaisiais metais į profesines ir aukštąsias mokyklas

21. Siųsti pasiūlymus dėl svetainės turinio ir navigacijos.

4.7.5.14. Vartotojų grupei „Imigrantai" skirtas puslapis

4.7.5.14.1. Teikiama informacija

1. Pagalba ir patarimai kaip naudotis svetaine

4. Profesinis informavimas ir konsultavimas: kontaktai ir nuorodos

22. Mokymo programos imigrantams

24. Lietuvių kalbos ir kitų kalbų kursai

32. Švietimo ir mokslo institucijų elektroninio pašto ir interneto svetainių adresai

38. Kvalifikacijos tobulinimo programos

39. Kvalifikacijos tobulinimo renginiai

44. Teisinė informacija

47. Vartotojų grupei aktualios naudingos nuorodos

50. Lengvatos, socialinės garantijos, parama

59. Terminų žodynas.

4.7.5.14.2. Reikalavimai turinio pateikimui

Taikomi bendrieji reikalavimai turinio pateikimui.

4.7.5.14.3. Reikalavimai vartotojo sąsajai

Taikomi bendrieji reikalavimai vartotojo sąsajai.

4.7.5.14.4. Teikiamos galimybės

1. Naudotis teikiama pagalba ir patarimais apie svetainę

2. Naudotis neįgaliesiems sukurta svetainės dalimi
3. Vykdyti paiešką pagal vartotojo pasirenkamus kriterijus
4. Atlikti paiešką pagal teksto fragmentus
5. Atsispausdinti paieškos rezultatus ir/ar juos persikelti į vartotojo katalogą
7. Naviguoti į pateiktose nuorodose nurodytus šios svetainės ar kitus interneto puslapius
11. Teikti klausimus, užsakyti informaciją elektroninės užsakymo formos pagalba ir ją gauti
21. Siųsti pasiūlymus dėl svetainės turinio ir navigacijos.

4.7.5.15. Vartotojų grupei „Kaliniai" skirtas puslapis

4.7.5.15.1. Teikiama informacija

1. Pagalba ir patarimai kaip naudotis svetaine
4. Profesinis informavimas ir konsultavimas: kontaktai ir nuorodos
23. Mokymo programos kaliniams
44. Teisinė informacija
47. Vartotojų grupei aktualios naudingos nuorodos
50. Lengvatos, socialinės garantijos, parama
59. Terminų žodynas.

4.7.5.15.2. Reikalavimai turinio pateikimui

Taikomi bendrieji reikalavimai turinio pateikimui.

4.7.5.15.3. Reikalavimai vartotojo sąsajai

Taikomi bendrieji reikalavimai vartotojo sąsajai.

4.7.5.15.4. Teikiamos galimybės

1. Naudotis teikiama pagalba ir patarimais apie svetainę
2. Naudotis neįgaliesiems sukurta svetainės dalimi
3. Vykdyti paiešką pagal vartotojo pasirenkamus kriterijus
4. Atlikti paiešką pagal teksto fragmentus
5. Atsispausdinti paieškos rezultatus ir/ar juos persikelti į vartotojo katalogą
7. Naviguoti į pateiktose nuorodose nurodytus šios svetainės ar kitus interneto puslapius
8. Naudotis svetainėje talpinamais profesinio tinkamumo testais ir pagal gautus testo rezultatus automatiškai patekti į atitinkamų profesijų sąrašą
9. Peržiūrėti filmus, nuotraukas ir kitą audiovizualinę informaciją
11. Teikti klausimus, užsakyti informaciją elektroninės užsakymo formos pagalba ir ją gauti

21. Siųsti pasiūlymus dėl svetainės turinio ir navigacijos.

4.7.5.16. Vartotojų grupei „PLOTEUS internetinės svetainės vartotojai" skirtas puslapis

4.7.5.16.1. Teikiama informacija

1. Pagalba ir patarimai kaip naudotis svetaine

4. Profesinis informavimas ir konsultavimas: kontaktai ir nuorodos

7. Svarbiausių profesijų aprašai

11. Kvalifikacijų aprašai

12. Studijų ir mokymo programų aprašai

13. Mokyklų aprašai

14. Išsilavinimo pažymėjimų blankų aprašai

44. Teisinė informacija

47. Vartotojų grupei aktualios naudingos nuorodos

48. Informacija apie būstą (mokymosi laikotarpiui)

49. Pragyvenimo lygis šalyje

50. Lengvatos, socialinės garantijos, parama.

4.7.5.16.2. Reikalavimai turinio pateikimui

Taikomi bendrieji reikalavimai turinio pateikimui ir papildomi specifiniai reikalavimai:

1. Teikiami 3 lygio aprašai (profesijų – P3, kvalifikacijų – K3, studijų ir mokymo programų – PR3, švietimo institucijų – M3, pažymėjimų –PŽ3).

4.7.5.16.3. Reikalavimai vartotojo sąsajai

Taikomi bendrieji reikalavimai vartotojo sąsajai. Taip pat sukuriamos priemonės naudotis integruotomis EURES ir European Job Mobility Portal internetinėmis svetainėmis bei naudotis vartotojų grįžtamojo ryšio priemone (anl. user feedback) ir pranešimo apie svetainės klaidas priemone (angl. report an error).

4.7.5.16.4. Teikiamos galimybės

1. Naudotis teikiama pagalba ir patarimais apie svetainę

3. Vykdyti paiešką pagal vartotojo pasirenkamus kriterijus

4. Atlikti paiešką pagal teksto fragmentus

5. Atsispausdinti paieškos rezultatus ir/ar juos persikelti į vartotojo katalogą

9. Peržiūrėti filmus, nuotraukas ir kitą audiovizualinę informaciją

20. Naudotis PLOTEUS interneto svetaine.

21. Siųsti pasiūlymus dėl svetainės turinio ir navigacijos.

4.7.5.17. Vartotojų grupei „Registruoti vartotojai" skirtas puslapis

Registruoti vartotojai numatomi tokiems darbo su informacija / duomenimis komponentams:

- darbas su mokymo programų, specialybių atitikmenimis
- darbas su profesijų, kvalifikacijų atitikmenimis
- mokymo institucijų elektroninio pašto adresų ir interneto svetainių adresų tvarkymas bei jų tikrumo tikrinimas
- darbas su DUK.

4.7.5.17.1. Teikiama informacija

1. Pagalba ir patarimai kaip naudotis svetaine

4. Profesinis informavimas ir konsultavimas: kontaktai ir nuorodos

32. Švietimo ir mokslo institucijų elektroninio pašto ir interneto svetainių adresai

56. Švietimo ir mokslo klasifikatoriai

57. Aukštojo, specialiojo vidurinio ir profesinio mokymo specialybės (iki 1990 m.) ir jų dabartiniai atitikmenys – aukštojo mokslo studijų bei pagrindinio profesinio mokymo programos

58. Darbo rinkoje esamų profesijų ir profesinių kvalifikacijų ar kvalifikacinių laipsnių atitikmenys.

4.7.5.17.2. Reikalavimai turinio pateikimui

Taikomi bendrieji reikalavimai turinio pateikimui.

4.7.5.17.3. Reikalavimai vartotojo sąsajai

Taikomi bendrieji reikalavimai vartotojo sąsajai ir papildomi specifiniai reikalavimai:

1. Paraiškos tapti registruotu vartotoju forma turi būti pateikiama tame pačiame puslapyje, kaip ir galimybė įvesti registruoto vartotojo identifikacinius duomenis (vardą, slaptažodį).

4.7.5.17.4. Teikiamos galimybės

1. Naudotis teikiama pagalba ir patarimais apie svetainę

2. Naudotis neįgaliesiems sukurta svetainės dalimi

3. Vykdyti paiešką pagal vartotojo pasirenkamus kriterijus

4. Atlikti paiešką pagal teksto fragmentus

5. Atsispausdinti paieškos rezultatus ir/ar juos persikelti į vartotojo katalogą

7. Naviguoti į pateiktose nuorodose nurodytus šios svetainės ar kitus interneto puslapius

11. Teikti klausimus, užsakyti informaciją elektroninės užsakymo formos pagalba ir ją gauti

17. Peržiūrėti specialybių (iki 1990 m.) ir studijų ir mokymo programų atitikmenų sąrašus

18. Peržiūrėti profesijų ir kvalifikacijų atitikmenų sąrašus

19. Formuoti pagal teritoriją bei švietimo ir mokslo institucijų grupes elektroninio pašto adresų sąrašus ir siųsti laiškus.

21. Siųsti pasiūlymus dėl svetainės turinio ir navigacijos.

5. INFORMACIJOS SRAUTAI

5.1. ĮVADAS

AIKOS interneto svetainės informacijos srautai yra išoriniai ir vidiniai.

Vidiniai informacijos srautai – tai:

1. AIKOS interneto svetainės priemonėmis vartotojų pateikti klausimai, pasiūlymai, komentarai ir pan., o taip pat atsakymai į juos.
2. Elektroninės užsakymo formos priemonėmis registruoti informacijos užsakymai bei atsakymai į juos.
3. Sistemos administravimo komponento informacijos srautai.
4. Tinkamumo profesijai testų duomenys.
5. Kiti nepagrindiniai srautai (svetainės lankomumo skaitliuko duomenys ir pan.).
6. AIKOS programinės įrangos komponentų konfigūraciniai, nustatymo duomenys.

Išoriniai informacijos srautai – tai AIKOS svetainėje vartotojams teikiami bei teiktini duomenys:

1. Saugomi specialiai AIKOS WWW poreikiams skirtose DB (kasnakt atnaujinamoje DB bei kvalifikacijos tobulinimo programoms ir renginiams skirtame duomenų bloke), į kurias duomenys patenka iš šiam tikslui AIKOS tarnybinėje stotyje sukurtos centrinės duomenų bazės, gaunančios duomenis iš:

- Švietimo ir mokslo institucijų registro
- Licencijų registro
- Išsilavinimo pažymėjimų blankų registro
- Studijų ir mokymo programų registro
- Kvalifikacijos tobulinimo programų ir renginių registro
- Mokinių registro
- Studentų registro
- Diplomų ir atestatų registro
- Pedagogų registro
- STD informacinės sistemos
- LDB informacinės sitemos
- LDRMT informacinės sistemos
- Kitų informacinių sistemų (Švietimo valdymo informacinės sistemos ir kt.).

Duomenų atnaujinimas, tai yra perkėlimas į WWW poreikiams skirtą duomenų bazę iš AIKOS centrinės duomenų bazės, vyksta kasnakt, perkeliant naujausius aktualius duomenis.

2. Pasiekiami per nuorodas į kitų institucijų duomenų bazes (PMMC DB).

3. Pasiekiami per nuorodas į kitų institucijų interneto svetaines (STD, LDB, LDRMT, PLOTEUS ir kt.).

Principinė informacijos srautus nusakanti schema buvo pateikta 4.2 skyrelyje prie bendro informacijos srautų apibūdinimo.

5.2. IŠORINIAI INFORMACIJOS SRAUTAI

5.2.1. Duomenys, gaunami iš Švietimo ir mokslo institucijų registro

Išorės šaltinis:	Švietimo ir mokslo institucijų registras
Vadovaujančioji registro tvarkymo įstaiga:	Švietimo ir mokslo ministerija
Registro duomenų tvarkytojas:	Švietimo informacinių technologijų centras, savivaldybių administracijos
Duomenų svarba AIKOS:	Aukšta
Duomenų gavimo periodiškumas	Duomenų atnaujinimas kas parą
Srauto tipas	Duomenų
Duomenų srauto perdavimo būdas	Kompiuterinėmis ryšio priemonėmis

Tai duomenys apie švietimo ir mokslo institucijas ir jų padalinius, kurie gali būti juridiniais asmenimis, t.y. registruoti Juridinių asmenų registre. Kai padalinys nėra juridinis asmuo (nėra registruotas Juridinių asmenų registre), padaliniai registruojami Švietimo ir mokslo institucijų registre. Gaunami duomenys iš išorės šaltinio:

Atributas	Pastabos/aprašymas
Juridinio asmens kodas	
Įregistravimo data	
Pavadinimas lietuvių kalba	
Pavadinimas anglų kalba	
Teisinė forma	Duomuo klasifikuojamas – Teisinės formos
Teisinis statusas	Duomuo klasifikuojamas – Teisiniai statusai
Steigėjas (steigėjai)	Duomuo klasifikuojamas – Juridiniai steigėjai, Nejuridiniai asmenis
Buveinė (adresas)	Keliamas adresas tekstu ir struktūrizuotas pagal adresų registro klasifikatorius
Vietovės tipas	
Pagrindinė ir kitos švietimo ar (ir) mokslo veiklos rūšys	Duomuo klasifikuojamas – Veiklos rūšys (EVRK)
Priklausomybė	Duomuo klasifikuojamas – Institucijų priklausomybės
Paskirtis	Duomuo klasifikuojamas – Institucijų paskirtys
Pagrindinis ir kiti tipai	Duomuo klasifikuojamas – Institucijų tipai
Telefono numeriai: - institucijos - priėmimo komisijos - akademinių reikalų tarnybos - bendrabučių tarnybos	PLOTEUS internetinės svetainės vartotojams pateikiamas tarptautinis telefono kodas ir telefono, fakso numeriai
Institucijos fakso numeris	PLOTEUS internetinės svetainės vartotojams pateikiamas tarptautinis kodas ir telefakso numeris

Elektroninio pašto adresai: - institucijos - priėmimo komisijos - akademinių reikalų tarnybos - bendrabučių tarnybos	
Interneto svetainės adresas	
Mokymosi kalbos	Duomuo klasifikuojamas – Kalbos
Mokymosi formos	Duomuo klasifikuojamas – Mokymo ar studijų formos
Institucijos grupė	Duomuo klasifikuojamas – Institucijų grupės
Viešosios įstaigos padalinio steigėjas (steigėjai), savininkas (dalininkai)	
Požymis, apie bendrabučio egzistavimą	Duomuo klasifikuojamas – Bendrabučio egzistavimas. Loginis požymis, nurodantis, ar institucija suteikia bendrabutį besimokantiems.
Pašto kodas	
Institucijos statutas (nuostatai, įstatai)	
Požymis, apie maitinimosi galimybę (taip/ne)	Duomuo klasifikuojamas – Maitinimosi galimybė
Institucijos istoriniai faktai (iki Juridinių asmenų registro veiklos pradžios institucijos pavadinimo, institucijos grupės pasikeitimai, reorganizuotos ar likviduotos institucijos veiklą tęsiančios institucijos pavadinimas ir kodas (jei kodas yra)	
Institucijos padalinių skaičius	
Duomenys apie institucijos padalinį (padalinius) iš išorės šaltinio: • pavadinimas lietuvių ir anglų kalba • teisinė forma • teisinis statusas • steigėjas (steigėjai), viešosios įstaigos padalinio savininkas (dalininkai) (viešosios įstaigos) • buveinė (adresas), pašto kodas ir vietovės tipas • pagrindinė ir kitos švietimo ar (ir) mokslo veiklos rūšys • priklausomybė	

• paskirtis • grupė • pagrindinis ir kiti tipai • telefono numeriai: - padalinio - priėmimo komisijos - akademinių reikalų tarnybos - bendrabučio tarnybos • fakso numeris • elektroninio pašto adresai: - padalinio - priėmimo komisijos - akademinių reikalų tarnybos - bendrabučio tarnybos • interneto svetainės adresas • mokymosi kalbos • mokymosi formos • požymis apie aprūpinimo bendrabučiu galimybe • požymis apie maitinimo galimybę • padalinio statutas (nuostatai, įstatai).	
Pagrindinė ir kitos švietimo ar (ir) mokslo veiklos rūšys	

5.2.2. Duomenys, gaunami iš Studijų ir mokymo programų registro

Išorės šaltinis:	Studijų ir mokymo programų registras
Vadovaujančioji registro tvarkymo įstaiga:	Švietimo ir mokslo ministerija
Tvarkytojas:	Švietimo informacinių technologijų centras
Duomenų svarba AIKOS:	Aukšta
Srauto tipas	Duomenų
Duomenų srauto perdavimo būdas	Kompiuterinėmis ryšio priemonėmis

Gaunami duomenys iš išorės šaltinio:

Atributas	Pastabos/aprašymas
Programos valstybinis kodas	
Programos kodas pagal ISCED	ISCED – Tarptautinė standartizuota švietimo klasifikacija (ISCED 97) (International Standard Classification of Education)
Programos pavadinimas lietuvių kalba	
Programos pavadinimas anglų kalba	
Programos akreditavimas	
Švietimo posritis	Duomuo klasifikuojamas – Švietimo posričiai. Taikomas aukštojo mokslo studijų programoms
Programos anotacija (apibūdinimas)	Suteikiamos kvalifikacijos ar išsilavinimo aprašas, gebėjimų ir kompetencijų aprašas
Minimalus išsilavinimas	Išsilavinimas, kurį būtina turėti norint mokytis (studijuoti) pagal atitinkamą programą
Mokymosi forma	Duomuo klasifikuojamas – Mokymo ar studijų formos
Mokymosi trukmė	
Suteikiamas kvalifikacinis laipsnis lietuvių kalba	Duomuo klasifikuojamas – Kvalifikaciniai laipsniai
Suteikiamas kvalifikacinis laipsnis anglų kalba	Duomuo klasifikuojamas – Kvalifikaciniai laipsniai
Suteikiama profesinė kvalifikacija lietuvių kalba	Duomuo klasifikuojamas – Profesinės kvalifikacijos
Suteikiama profesinė kvalifikacija anglų kalba	Duomuo klasifikuojamas – Profesinės kvalifikacijos
Kvalifikacijos aprašas	
Profesinio rengimo standarto kodas	
Institucijos kodas	
Mokymosi kalba, kalbos kodas	Duomuo klasifikuojamas – Kalbos
Priėmimas	Metai, institucija, mokymosi forma, priimamų mokytis skaičius
Tikslinės grupės kodas	PLOTEUS II reikmėms; naudoti naujai įvedamas programų vartotojų grupes
Ugdymo planas	
Mokymo ir studijų formos	PLOTEUS II reikmėms; sukurti tarpinę (ryšio)

	duomenų struktūrą PLOTEUS II ir AIKOS mokymo ir studijų formų klasifikatorių atitikmenims nustatyti, pagal ją teikti Mokymo ir studijų formos duomenis, reikalingus PLOTEUS II
Būtina kvalifikacija, norint pradėti mokytis pagal programą (jeigu reikalaujama)	
Amžiaus reikalavimai norintiesiems mokytis (studijuoti) pagal atitinkamą programą (jeigu ribojama)	
Programos specializacijų pavadinimai lietuvių ir anglų kalbomis (jeigu jos yra)	
Programos specializacijos aprašas	
Sveikatos reikalavima, norintiesiems mokytis (studijuoti) pagal atitinkamą programą (jeigu ribojama)	
Amžiaus reikalavimai, norintiesiems mokytis (studijuoti) pagal atitinkamą programą (jeigu ribojama)	
Švietimo ir mokslo ministro įsakymo dėl programos akreditavimo data ir numeris, akreditavimo tipas, pakartotinės akreditacijos terminas (jeigu nustatytas)	
Programos galiojimo terminas (jeigu ribojama)	
Mokyklos, kuriai nustatytąja tvarka suteikta teisė vykdyti programą, pavadinimas ir juridinio asmens kodas; teisės suteikimo data	

5.2.3. Duomenys, gaunami iš Licencijų registro

Išorės šaltinis:	Licencijų registras
Vadovaujančioji registro tvarkymo įstaiga:	Švietimo ir mokslo ministerija
Tvarkytojas:	Švietimo informacinių technologijų centras
Duomenų svarba AIKOS:	Aukšta
Srauto tipas	Duomenų
Duomenų srauto perdavimo būdas	Kompiuterinėmis ryšio priemonėmis

Gaunami duomenys iš išorės šaltinio:

Atributas	Pastabos/aprašymas
Licencijos (leidimo) turėtojo pavadinimas	Jei institucija nėra registruota Švietimo ir mokslo institucijų registre
Licencijos (leidimo) turėtojo kodas	
Licencijos (leidimo) turėtojo adresas	
Licencijos (leidimo) turėtojo telefonas	
Licencijos (leidimo) turėtojo elektroninio pašto adresas	
Licencijos (leidimo) turėtojo adresas internete	
Mokymo padalinio ar filialo pavadinimas ir kodas (kai kodas yra)	
Mokymo padalinio ar filialo adresas	
Mokymo padalinio ar filialo telefonas	
Švietimo veiklos rūšies kodas ir pavadinimas	Duomuo klasifikuojamas – Veiklos rūšys (EVRK)
Švietimo sritis ir posritis	Duomuo klasifikuojamas – Švietimo sritys Duomuo klasifikuojamas – Švietimo posričiai
Studijų kryptis	Duomuo klasifikuojamas – Studijų kryptys
Studijų rūšis	Duomuo klasifikuojamas – Studijų rūšių klasifikatorius
Mokymo (studijų) programos pavadinimas ir valstybinis kodas	
Išduodamo išsilavinimo pažymėjimo pavadinimas ir kodas	
Užsienio aukštosios mokyklos studijų programos pavadinimas	
Užsienio aukštosios mokyklos pavadinimas ir adresas	
Užsienio aukštosios mokyklos filialo steigėjo pavadinimas ir buveinės adresas	
Užsienio aukštosios mokyklos išduodamo diplomo pavadinimas	
Licencijos (leidimo) numeris	
Licencijos (leidimo) išdavimo (papildymo) ar galiojimo sustabdymo data	
Licencijos (leid.) dublikato išdavimo data	
Licencijos (leidimo) turėtojo teisinė forma	

5.2.4. Duomenys, gaunami iš Išsilavinimo pažymėjimų blankų registro

Išorės šaltinis:	Išsilavinimo pažymėjimų blankų registras
Vadovaujančioji registro tvarkymo įstaiga:	Švietimo ir mokslo ministerija
Tvarkytojas:	Švietimo informacinių technologijų centras
Duomenų svarba AIKOS:	Aukšta
Srauto tipas	Duomenų
Duomenų srauto perdavimo būdas	Kompiuterinėmis ryšio priemonėmis

Gaunami duomenys iš išorės šaltinio:

Atributas	Pastabos/aprašymas
Pažymėjimo kodas	
Pažymėjimo pavadinimas lietuvių kalba	
Pažymėjimo pavadinimas anglų kalba	
Pažymėjimo grupė	Duomuo klasifikuojamas – Išsilavinimo pažymėjimų grupės
Pažymėjimo lygmuo	Duomuo klasifikuojamas – Išsilavinimo pažymėjimų lygmenys
Įregistravimo data	
Įregistravimo numeris	
Tekstas, nurodantis, kokio tipo programas ir kokios priklausomybės mokyklas baigusiesiems pažymėjimas išduodamas, lietuvių kalba	
Tekstas, nurodantis, kokio tipo programas ir kokios priklausomybės mokyklas baigusiesiems pažymėjimas išduodamas, anglų kalba	
Blanko technologinių apsaugos priemonių aprašas lietuvių kalba	
Blanko technologinių apsaugos priemonių aprašas anglų kalba	
Blanko vaizdas	

5.2.5. Duomenys, gaunami iš Diplomų ir atestatų registro

Išorės šaltinis:	Diplomų ir atestatų registras
Vadovaujančioji registro tvarkymo įstaiga:	Švietimo ir mokslo ministerija
Tvarkytojas:	Švietimo informacinių technologijų centras
Duomenų svarba AIKOS:	Aukšta
Srauto tipas	Duomenų
Duomenų srauto perdavimo būdas	Kompiuterinėmis ryšio priemonėmis

Gaunami duomenys iš išorės šaltinio:

Duomenys	Pastabos/aprašymas
Pažymėjimo serija	Diplomą ar atestatą išdavusios institucijos duomenys
Lygmuo	Duomuo klasifikuojamas – Programos lygmuo pagal ISCED
Pažymėjimo numeris	Diplomą ar atestatą išdavusios institucijos duomenys
Pažymėjimo išdavimo data	Diplomą ar atestatą išdavusios institucijos duomenys
Išdavusios institucijos kodas	Diplomą ar atestatą išdavusios institucijos duomenys
Dublikato išdavimo data	Dublikatą išdavusios institucijos duomenys
Dublikatą išdavusios švietimo įstaigos pavadinimas (kodas)	Dublikatą išdavusios institucijos duomenys
Dublikato serija	Dublikatą išdavusios institucijos duomenys
Dublikato numeris	Dublikatą išdavusios institucijos duomenys
Dublikato atšaukimo priežastis ir atšaukimo data	Duomuo klasifikuojamas – Išsilavinimo pažymėjimų dublikatų atšaukimo priežastys, dublikatą atšaukusios institucijos duomenys
Nostrifikuoti dokumentai	SKVC duomenys apie užsienyje įgyto išsilavinimo pripažinimą Lietuvoje
Pažymėjimą pametusiojo vardas ir pavardė	Diplomą ar atestatą išdavusios institucijos duomenys

5.2.6. Duomenys, gaunami iš Kvalifikacijos tobulinimo programų ir renginių registro

Išorės šaltinis:	Kvalifikacijos tobulinimo programų ir renginių registras
Vadovaujančioji registro tvarkymo įstaiga:	Švietimo ir mokslo ministerija
Tvarkytojas:	Švietimo informacinių technologijų centras
Duomenų svarba AIKOS:	Aukšta
Srauto tipas	Duomenų
Duomenų srauto perdavimo būdas	Kompiuterinėmis ryšio priemonėmis

Gaunami duomenys iš išorės šaltinio:

Atributas	Pastabos/aprašymas
Kvalifikacijos tobulinimo institucijos pavadinimas	
Kvalifikacijos tobulinimo institucijos kodas	
Programos ISCED kodas	
Programos pavadinimas	
Programos kategorija	Duomuo klasifikuojamas – Programos kategorija
Programos švietimo sritis	Duomuo klasifikuojamas – Švietimo sritys
Programos švietimo posritis	Duomuo klasifikuojamas – Švietimo posričiai
Programos krypties dalykas	Duomuo klasifikuojamas – Programos krypties dalykai
Programos anotacija	
Programos vadovo telefonas, elektroninio pašto adresas	
Renginio vykdymo laikas ir vieta	
Dalyvio registracijos adresas, laikas	
Dalyvavimo sąlygos	
Besimokančiųjų programoje skaičius	
Duomenys apie renginius	

Pastaba: šie duomenys bus tikslinami parengus Kvalifikacijos tobulinimo programų ir renginių registro nuostatus.

5.2.7. Duomenys, gaunami iš Studentų registro

Išorės šaltinis:	Studentų registras
Vadovaujančioji registro tvarkymo įstaiga:	Švietimo ir mokslo ministerija
Tvarkytojas:	Švietimo informacinių technologijų centras
Duomenų svarba AIKOS:	Aukšta
Srauto tipas	Duomenų
Duomenų srauto perdavimo būdas	Kompiuterinėmis ryšio priemonėmis

Gaunami duomenys iš išorės šaltinio:

Atributas	Pastabos/aprašymas
Bendras studentų skaičius studijų institucijose	Statistika perskaičiuojama kiekvieną kartą keliant informaciją iš AIKOS CDB į WWW poreikiams skirtą DB
Studentų skaičius pagal studijų institucijas	
Studentų skaičius pagal studijų programas ir studijų institucijas	
Studentų skaičius pagal mokymo formas ir studijų institucijas	
Studentų skaičius pagal teritoriją (savivaldybes, apskritis) ir studijų institucijas	

5.2.8. Duomenys, gaunami iš Mokinių registro

Išorės šaltinis:	Mokinių registras
Vadovaujančioji registro tvarkymo įstaiga:	Švietimo ir mokslo ministerija
Tvarkytojas:	Švietimo informacinių technologijų centras
Duomenų svarba AIKOS:	Aukšta
Srauto tipas	Duomenų
Duomenų srauto perdavimo būdas	Kompiuterinėmis ryšio priemonėmis

Gaunami duomenys iš išorės šaltinio:

Atributas	Pastabos/aprašymas
Bendras mokinių skaičius bendrojo lavinimo ir profesinėse mokyklose	Statistika perskaičiuojama kiekvieną kartą keliant informaciją iš AIKOS CDB į WWW poreikiams skirtą DB
Mokinių skaičius pagal bendrojo lavinimo ir profesines mokyklas	
Mokinių skaičius pagal bendrojo lavinimo programas bendrojo lavinimo ir profesinėse mokyklose	
Mokinių skaičius pagal mokymo formas bendrojo lavinimo ir profesinėse mokyklose	
Mokinių skaičius pagal teritoriją (savivaldybes, apskritis) bendrojo lavinimo ir profesinėse mokyklose	

5.2.9. Duomenys, gaunami iš Klasifikatorių DB

Klasifikatoriai užtikrina AIKOS duomenų bazių integralumą, naudojant vieningą visų sistemos komponentų duomenų bazių objektų identifikavimą bei sąveiką tarp komponentų.

Išorės šaltinis:	Klasifikatorių DB
Vadovaujančioji tvarkymo įstaiga:	Švietimo ir mokslo ministerija
Tvarkytojas:	Švietimo informacinių technologijų centras
Duomenų svarba AIKOS:	Aukšta
Srauto tipas	Duomenų
Duomenų srauto perdavimo būdas	Kompiuterinėmis ryšio priemonėmis

Gaunami duomenys iš išorės šaltinio:

Klasifikatorius	Atsakingas už klasifikatoriaus reikšmes (oficialus klasifikatoriaus tvarkytojas)	Lentelės pavadinimas
Nauja administracinių vienetų lentelė	VĮ Registrų centras	kl_admvienetai
Nauja gyvenamųjų vietovių lentelė	VĮ Registrų centras	kl_gyvvietos
Nauja gatvių lentelė	VĮ Registrų centras	kl_gatves_n
Reorganizavimo būdų klasifikatorius	VĮ Registrų centras	kl_reorg
Ūkio subjektų likvidavimo priežastys	VĮ Registrų centras	kl_imlikvi
Teisiniai statusai	VĮ Registrų centras	kl_teisstat
Teisinės formos	VĮ Registrų centras	kl_imrusis
Veiklos rūšys (EVRK)	STD	kl_veiknace
Institucijų finansavimo šaltiniai	Švietimo ir mokslo ministerija	kl_finsal
Institucijų grupės	Švietimo ir mokslo ministerija	kl_ins_grupe
Institucijų paskirtys	Švietimo ir mokslo ministerija	kl_svietpas
Institucijų priklausomybės	Švietimo ir mokslo ministerija	kl_svietprk
Institucijų tipai	Švietimo ir mokslo ministerija	kl_svietip
Išsilavinimo klasifikatorius	Švietimo ir mokslo ministerija	kl_issilav
Išsilavinimo pažymėjimų blankų technologinės apsaugos grupės	Švietimo ir mokslo ministerija	kl_paz_apsauga
Išsilavinimo pažymėjimų dublikatų atšaukimo priežastys	Švietimo ir mokslo ministerija	kl_ppaz_atsprz
Išsilavinimo pažymėjimų grupės	Švietimo ir mokslo ministerija	kl_paz_grupe

Išsilavinimo pažymėjimų išregistravimo priežastys	Švietimo ir mokslo ministerija	kl_paz_isreg
Išsilavinimo pažymėjimų lygmenys	Švietimo ir mokslo ministerija	kl_paz_serija
Išsilavinimo pažymėjimų paskirtys	Švietimo ir mokslo ministerija	kl_paz_pask
Išsilavinimo pažymėjimų tipai	Švietimo ir mokslo ministerija	kl_paz_tipas
Kalbos	Švietimo ir mokslo ministerija	kl_k_kalbos
Kvalifikaciniai laipsniai	Švietimo ir mokslo ministerija	kl_kval_laips
Licencijos galiojimo sustabdymo ir galiojimo panaikinimo priežastys	Švietimo ir mokslo ministerija	kl_lc_sust
Mokėjimai už mokslą	Švietimo ir mokslo ministerija	kl_mok_mokymas
Mokymo ar studijų formos	Švietimo ir mokslo ministerija	kl_m_forma
Patalpų nuosavybės formos	Švietimo ir mokslo ministerija	kl_nuos_forma
Patalpų valdymo, naudojimo ir disponavimo jomis pagrindas	Švietimo ir mokslo ministerija	kl_patprkl
Pažymėjimo vaizdo tipas	Švietimo ir mokslo ministerija	kl_paz_vaizd_tp
Profesinės kvalifikacijos	Švietimo ir mokslo ministerija	kl_kvalif
Specialybių lygmenys	Švietimo ir mokslo ministerija	kl_spec_lygmuo
Studijų ir mokymo programų lygmenys	Švietimo ir mokslo ministerija	kl_prg_lygmenys
Studijų ir mokymo programų išregistravimo priežastys	Švietimo ir mokslo ministerija	kl_prg_isreg
Studijų krypčių kvalifikaciniai laipsniai	Švietimo ir mokslo ministerija	kl_prg_laipsnis
Studijų kryptys	Švietimo ir mokslo ministerija	kl_stud_krypt
Studijų sritys	Švietimo ir mokslo ministerija	kl_stud_srit
Švietimo posričiai	Švietimo ir mokslo ministerija	kl_mok_posr
Švietimo sritys	Švietimo ir mokslo ministerija	kl_moksrit
Programos kategorija	Švietimo ir mokslo ministerija	kl_prg_kategorija
Programos krypties dalykas	Švietimo ir mokslo ministerija	kl_krypt_dal
Institucijų klasifikatorius	Automatiškai atnaujinamas tvarkant Švietimo ir	kl_instit

	mokslo institucijų registro duomenis	
Lietuvos profesijų klasifikatorius	Pirminis šaltinis LDRMT	kl_profes
Specialybių atitikmenys	Programos automatiškai atsikelia iš Studijų ir mokymo programų registro, specialybės – gaunamas iš LDB pranešimas, apie būtinumą – įrašyti trūkstamą įrašą į klasifikatorių.	kl_spec_progr
Svarbiausios profesijos	Švietimo ir mokslo ministerija	
Klaidos		
Mokymosi galimybių vartotojų grupės	Švietimo ir mokslo ministerija	kl_vart_grupes
Raktiniai žodžiai	Švietimo ir mokslo ministerija	
Giminiškos profesijos	Švietimo ir mokslo ministerija	
Tikslinės grupės	Švietimo ir mokslo ministerija	PLOTEUS II reikmėms
Maitinimosi galimybė	Švietimo ir mokslo ministerija	kl_maitin
Bendrabučio egzistavimas	Švietimo ir mokslo ministerija	kl_bendrab
Terminų žodynas		kl_terminai

Administracinių vienetų klasifikatoriaus pakeitimai pagal pasirašytą tarp adresinių klasifikatorių teikėjo ir gavėjo sutartį paimami iš teikėjo svetainės „txt“ failo pavidalu kiekvieną darbo dieną. Programinėmis priemonėmis jie yra įkeliami į Klasifikatorių DB.

Visų kitų klasifikatorių pakeitimai yra atliekami programinės įrangos pagalba – kiekvienas reikiamas įrašas aktualizuojamas (įrašomas, tikslinamas) dialogo režime į Klasifikatorių DB klientinės programos priemonėmis.

5.2.10. Duomenys, gaunami iš Lietuvos darbo biržos informacinės sistemos

Išorės šaltinis:	LDB informacinė sistema
Vadovaujančioji registro tvarkymo įstaiga:	LDB
Tvarkytojas:	LDB
Duomenų svarba AIKOS:	Aukšta
Duomenų gavimo būdas	Automatinis

Gaunami duomenys iš išorės šaltinio:

Atributas	Pastabos/aprašymas
Laisvų darbo vietų skaičius pagal savivaldybes	Skaičius pagal darbdavio institucijos adresą
Laisvų darbo vietų skaičius pagal profesijas, švietimo posričius bei lygmenis	Informacijos atrankai turi būti naudojamas AIKOS svarbiausių profesijų klasifikatorius
Bedarbių skaičius pagal savivaldybes	Skaičius pagal bedarbio gyvenamąją vietą
Bedarbių skaičius pagal įgytą specialybę, baigtą programą, švietimo posričius bei lygmenis.	Informacijos atrankai turi būti naudojamas AIKOS specialybių ir programų atitikmenų klasifikatorius
Bedarbių skaičius pagal profesijas ir darbo patirtį – stažą	
Bedarbių skaičius pagal baigtas mokyklas ir mokyklų baigimo metus	Teikiama informacija apie bedarbių skaičių pagal baigtas programas, pagal kurias galima nustatyti instituciją
Galimybė įsidarbinti pagal profesiją	Galimybė įsidarbinti pagal profesiją — tai darbdavių užregistruotų laisvų darbo vietų konkrečioje profesijoje skaičiaus santykis su bedarbių, pasirengusių darbo rinkai pagal tą profesiją, skaičiumi. Jei šis santykis didesnis už vienetą — laisvų darbo vietų daugiau, negu bedarbių, norinčių jas užimti
Duomenys apie bedarbių mokymą: Valstybės finansuojamos vietos mokymuisi darbo rinkos mokymo programose pagal institucijas	Informacija, jei asmuo dalyvavo mokymuose LDB siuntimu. Duomenys perduodami pagal bedarbių mokymo finansavimo šaltinį: • biudžeto lėšomis • užimtumo fondo lėšomis • struktūrinių fondų lėšomis • spec. programų lėšomis ir mokymo instituciją

Pastaba: LDB neteikia informacijos apie laisvų darbo vietų skaičių pagal baigtas mokyklas (konkrečios profesijos darbuotojus gali ruošti kelios mokymo įstaigos, ir darbdaviui dažniausiai svarbu, kad darbuotojas atliktų darbą ar sugebėtų eiti pareigas, ir konkrečios mokymo įstaigos jis nenurodo).

Šiuo metu pagal duomenų teikimo sutartį duomenys gaunami du kartus metuose – gaunami elektroniniu paštu suderintos struktūros „txt“ tipo failai. AIKOS administratorius

duomenis programos pagalba įrašo į AIKOS tarnybinės stoties DB. Naujai numatyti perduoti duomenys turi būti perduodami 1 kartą per mėnesį.

Duomenų mainų metu duomenys perkeliami į AIKOS WWW poreikiams skirtą tarnybinę stotį, kur matomi visiems AIKOS vartotojams.

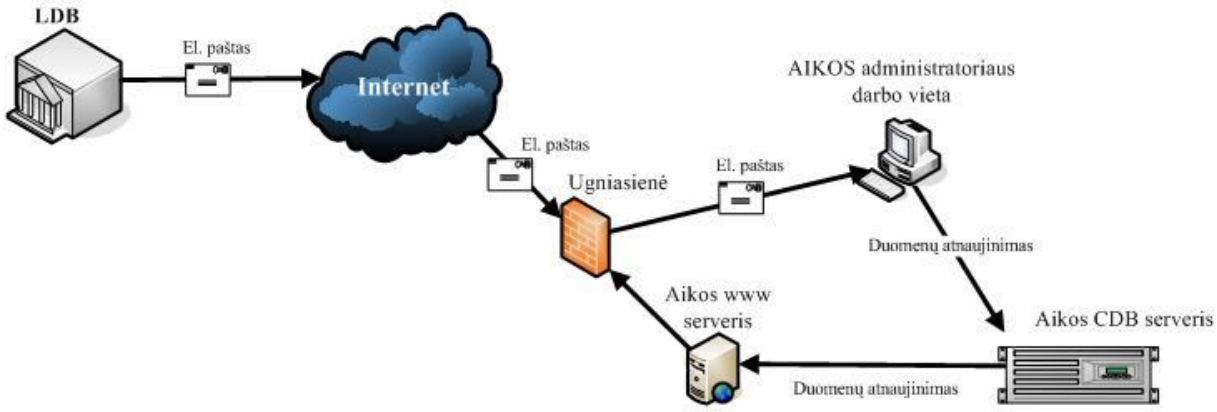

Duomenų gavimo iš LDB schema

5.2.11. Duomenys, gaunami iš Lietuvos darbo rinkos mokymo tarnybos informacinės sistemos

Išorės šaltinis:	LDRMT informacinė sistema
Vadovaujančioji registro tvarkymo įstaiga:	LDRMT
Tvarkytojas:	LDRMT
Duomenų svarba AIKOS:	Aukšta
Duomenų gavimo būdas	Automatinis

Gaunami duomenys iš išorės šaltinio:

Atributas	Pastabos/aprašymas
Lietuvos profesijų klasifikatoriaus duomenys	
Duomenys apie besimokančiuosius pagal švietimo posričius, darbo rinkos profesinio mokymo programas, teritoriją (skaičius)	Perduodamų duomenų apie baigusius darbo rinkos profesinio mokymo programas grupavimas pagal: • mokymo programos lygį, tai yra kokio lygio kvalifikacija suteikiama (1, 2 lygio ir kt.) • švietimo posričus • teritoriją

Šiuo metu pagal sutartį elektroniniu paštu gaunami suderintos struktūros „txt“ tipo failai. AIKOS administratorius duomenis programos pagalba įrašo į AIKOS tarnybinės stoties DB.

Iš LDRMT apie naujai atsiradusią profesiją duomenys turi būti perduodami iškart, atsiradus naujai profesijai. Duomenų mainų metu duomenys perkeliami į AIKOS WWW tarnybinę stotį, kur matomi visiems AIKOS vartotojams.

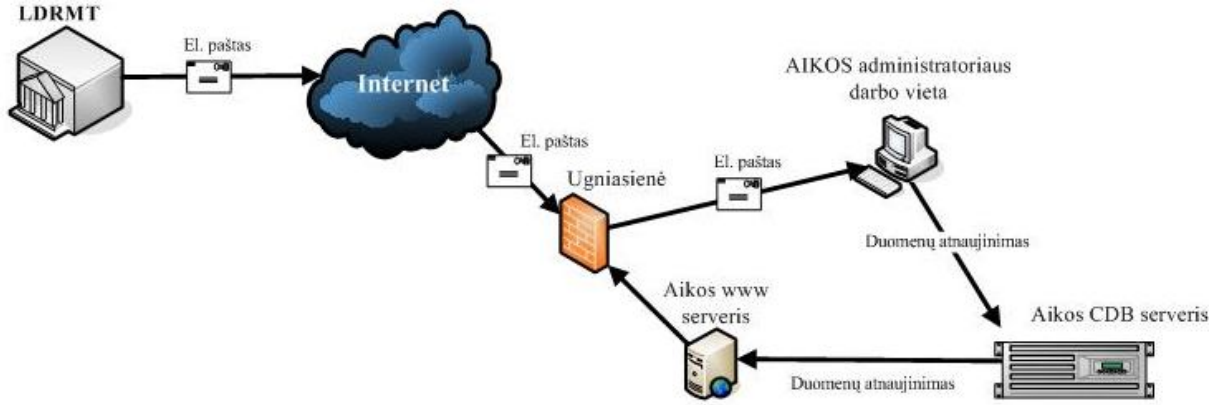

Duomenų gavimo iš LDRMT schema

5.2.12. Duomenys, gaunami iš Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės informacinės sistemos

Išorės šaltinis: STD informacinė sistema
Vadovaujančioji registro tvarkymo įstaiga: STD
Tvarkytojas: STD
Duomenų svarba AIKOS: Aukšta
Duomenų gavimo būdas Automatinis

Gaunami duomenys iš išorės šaltinio:

Atributas	Pastabos/aprašymas
Studentų ir mokinių skaičius	Duomenys pateikiami apie besimokančiuosius programose, kurių lygmenys: • Aukštojo mokslo universitetinių studijų • Aukštojo mokslo neuniversitetinių studijų • Pagrindinio profesinio mokymo nevalstybinėse mokyklose
Pedagogų skaičius	Duomenys pateikiami apie pedagogus institucijose, kurių grupės: • Aukštosios mokyklos • Nevalstybinės profesinio mokymo įstaigos • Nevalstybinės bendrojo lavinimo mokyklos
Vidutinis darbo užmokestis pagal profesines grupes	
Valstybinių aukštųjų mokyklų studentų, studijuojančių valstybės finansuojamose vietose (visiškai apmokamos studijos, iš dalies apmokamos studijos), skaičius	Duomenys pateikiami pagal aukštojo mokslo universitetines ir neuniversitetines programas (studentų sk. pagal studijų programas spalio 1 d.)

Pastabos:

1. Lietuvos Respublikos statistikos įstatymo (Žin., 1993, Nr. 54-1048; 1999, Nr. 114-3299) 15 straipsnis nustato, kad oficialiosios statistikos reikmėms surinkti statistiniai duomenys gali būti naudojami tik statistinei informacijai rengti, todėl STD teiks duomenis, kuriuos raštu leidžia skelbti respondentas.
2. Duomenų mainai turi būti organizuoti, atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos statistikos įstatymo (Žin., 1993, Nr. 54-1048; 1999, Nr. 114-3299) 7 straipsnio 2 skirsnio ir 8 straipsnio nuostatas.

Pagal duomenų teikimo sutartį šiuo metu duomenys gaunami vieną kartą metuose; šis periodiškumas taikomas ir naujai perduodamiems duomenims. Šiuo metu duomenys gaunami elektroniniu paštu – gaunami suderintos struktūros „txt“ tipo failai. AIKOS administratorius duomenis programos pagalba įrašo į AIKOS WWW poreikiams skirtą DB tarnybinė stotį. Duomenų mainų metu duomenys perkeliami į AIKOS WWW tarnybinę stotį, kur matomi visiems AIKOS vartotojams.

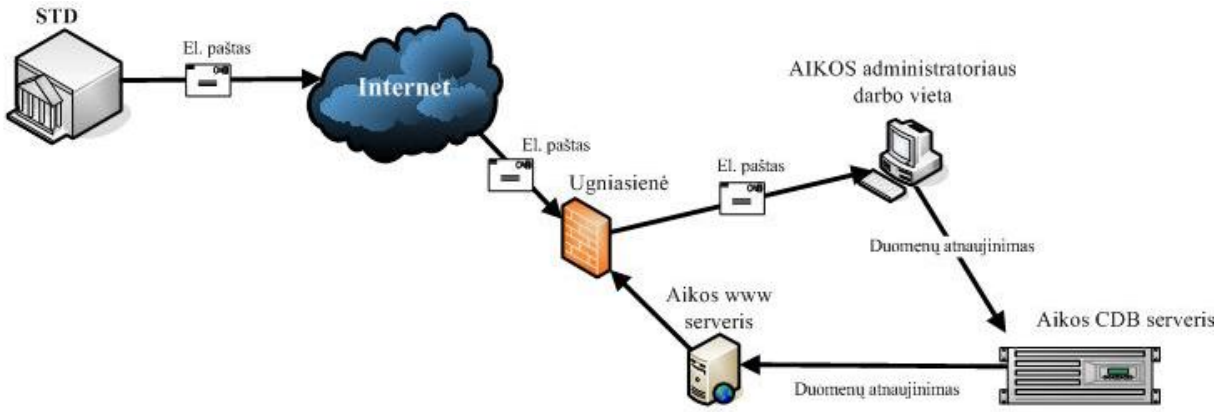

Duomenų gavimo iš STD schema

5.2.13. Duomenys, gaunami iš švietimo institucijų

Išorės šaltinis: ŠMM, švietimo institucijos
Duomenų svarba AIKOS: Aukšta
Duomenų gavimo būdas Elektroniniu paštu vieną kartą metuose

Gaunami duomenys iš išorės šaltinio:

Atributas	Pastabos/aprašymas
Priėmimo taisyklės	ŠMM skyriai siunčia aukštųjų ir profesinių mokyklų priėmimo taisyklių failus, kuriuos AIKOS administratorius patalpina į AIKOS WWW tarnybinę stotį, iš kur taisyklės tampa prieinamos visiems AIKOS vartotojams.
Institucijos vykdomos programos pradžios ir pabaigos datos pagal programos studijų (mokymo) formas kiekvienu vykdymo adresu	Teikia aukštosios ir profesinės mokyklos
Institucijos vykdomos programos visa studijų (mokymo) kaina litais ir eurais pagal programos studijų(mokymo) formas kiekvienu vykdymo adresu	Teikia aukštosios ir profesinės mokyklos
Galimybė gauti paskolą (taip/ne) studijuojant (mokantis) institucijos vykdomoje programoje kiekvienu vykdymo adresu	Teikia aukštosios ir profesinės mokyklos
Galimybė gauti stipendiją (pašalpą) (taip/ne) studijuojant (mokantis) institucijos vykdomoje programoje pagal programos studijų (mokymo) formas kiekvienu vykdymo adresu	Teikia aukštosios ir profesinės mokyklos
Kontaktinio asmens vardas, pavardė, telefonas institucijos vykdomai programai kiekvienu vykdymo adresu	Teikia aukštosios ir profesinės mokyklos
Valstybės finansuojamų vietų skaičius institucijos vykdomoje programoje pagal programos studijų (mokymo) formas kiekvienu vykdymo adresu	Teikia aukštosios ir profesinės mokyklos
Einamųjų metų priėmimo planuojamos kvotos į universitetus ir kolegijas pagal studijų programas ar studijų kryptis	Teikia aukštosios mokyklos

5.3. VIDINIAI INFORMACIJOS SRAUTAI

Vidiniai informacijos srautai – tai:

1. Svetainės priemonėmis pateiktų pasiūlymų, komentarų, klausimų duomenys.
2. Elektroninio informacijos užsakymo duomenys bei parengta informacija – atsakymas į užsakymą.
3. Testų vidiniai informacijos srautai – tai struktūrizuoti ir nestruktūrizuoti testų klausimų bei jų rezultatų duomenys.
4. Terminų žodynas, pagalba ir kt.
5. Administravimo komponento vidiniai informacijos srautai:
   - pranešimai apie klaidas ir nesėkmingas situacijas
   - duomenų perkėlimo iš vienos duomenų tarnybinės stoties į kitą veiksmų žurnalas, WWW poreikiams skirtos tarnybinės stoties prisijungimų bei klaidų žurnalai (Apache žurnalai)
   - puslapių lankomumo skaitliukai; slenkanti svetainės informacinė eilutė
   - konfigūraciniai automatinių duomenų mainų programų duomenys
   - informacija apie vartotojus, jiems suteiktas teise, roles, privilegijas, jų priskyrimą vartotojų grupėms ir pan.
6. Iš registrų negaunami rodikliai, suvedami į AIKOS DB.

Lankomumo skaitliukas turi būti pateiktas kiekvieno vartotojo interneto puslapyje. Jis turi rodyti einamosios dienos bendrą lankytojų skaičių bei unikalių lankytojų skaičių. Pagrindiniame puslapyje turi būti pateikiama lankomumo už tam tikrą laikotarpį istorija pagal dienas, vaizduojama diagrama, bei bendras AIKOS lankytojų ir unikalių lankytojų skaičius. Skaitliukas turi turėti galimybę:

- sekti savo svetainės statistiką pagal dienas
- sekti savo svetainės statistiką pagal mėnesius
- sekti savo svetainės statistiką pagal metus
- sekti savo svetainės lankytojus
- sužinoti, iš kur ateina jūsų lankytojai
- sužinoti, kuriuose puslapiuose iš pradžių apsilanko jūsų lankytojai
- sužinoti jūsų lankytojų IP adresus, šalis, tinklus ir t.t.
- palyginti savo svetainės populiarumą kitų lietuviškų svetainių atžvilgiu
- gauti papildomus lankytojus iš skaitliuko Top 100 sąrašų
- rodyti lankomumo grafiką tiesiog skaitliuko dydžio (pavyzdžiui, 88x31) paveikslėlyje
- nustatyti skaitliuko skaidrumą

- rodyti lankytojų skaičių pagal pagrindinius informacinius objektus, kuriuos lankytojai peržiūrėjo
- pilnai pritaikyti skaitliuką prie savo svetainės išvaizdos.
- nustatyti pradinį apsilankymų ir unikalių lankytojų skaičių.

Iš registrų negaunami rodikliai turi būti suvedami į AIKOS duomenų bazę. Turi būti sudaryta galimybė institucijoms programinių priemonių pagalba įvesti minėtus rodiklius. Aukštosioms ir profesinėms mokykloms turi būti pateikta galimybė vykdyti institucijos paiešką Švietimo ir mokslo institucijų registre, svetainėje vaizduojant institucijos vykdomų programų sąrašą. Vartotojui pasirinkus atitinkamą programą iš sąrašo, turi būti pateikti duomenys, siejantys šią programą su atitinkamuose registruose esančiais duomenimis. Taip pat turi būti sudaryta galimybė objekto duomenis papildyti šiais nurodytais duomenimis:

- institucijos vykdomos programos pradžios ir pabaigos datos pagal programos studijų (mokymo) formas kiekvienu vykdymo adresu
- institucijos vykdomos programos visa studijų (mokymo) kaina litais ir eurais pagal programos studijų (mokymo) formas kiekvienu vykdymo adresu
- galimybė gauti paskolą (taip/ne), studijuojant (mokantis) institucijos vykdomoje programoje, kiekvienu vykdymo adresu
- galimybė gauti stipendiją (pašalpą) (taip/ne), studijuojant (mokantis) institucijos vykdomoje programoje pagal programos studijų (mokymo) formas kiekvienu vykdymo adresu
- kontaktinio asmens vardas, pavardė, telefonas institucijos vykdomai programai kiekvienu vykdymo adresu
- valstybės finansuojamų vietų skaičius institucijos vykdomoje programoje pagal programos studijų (mokymo) formas kiekvienu vykdymo adresu.

AIKOS WWW poreikiams skirtos DB vartotojai – tai asmenys, kurie, naudodami internetinę prieigą, gali naudotis sistemos duomenimis. Jie turi būti registruojami vartotojų DB pagal grupes. Viena iš vartotojų grupių – registruoti vartotojai, kuriems priskiriamos tam tikros teisės ar jų grupės ─ rolės. AIKOS interneto svetainėje yra publikuojama anketa, kurią turi užpildyti pageidaujantys tapti registruotais AIKOS vartotojais. Registruotiems vartotojams turi būti suteiktos prieigos teisės prie tokių viešai nepublikuojamų vidinių AIKOS duomenų:

- elektroninio pašto ir interneto svetainių adresai
- specialybių, jų atitikmenų studijų programoms
- profesijų, jų atitikmenų kvalifikacijoms
- pamestų pažymėjimų ir jų dublikatų
- administratoriui – prie su sistemos administravimu susijusių duomenų.

Už vartotojų DB atsakingas sistemos administratorius. Jis nustatyta tvarka rūpinasi sistemos vartotojų administravimu (naujų kūrimas, duomenų keitimas, vartotojų pašalimas).

7. AIKOS WWW poreikiams skirti duomenys, gauti iš duomenų teikėjų, pateikiami vartotojams pagal šią schemą:

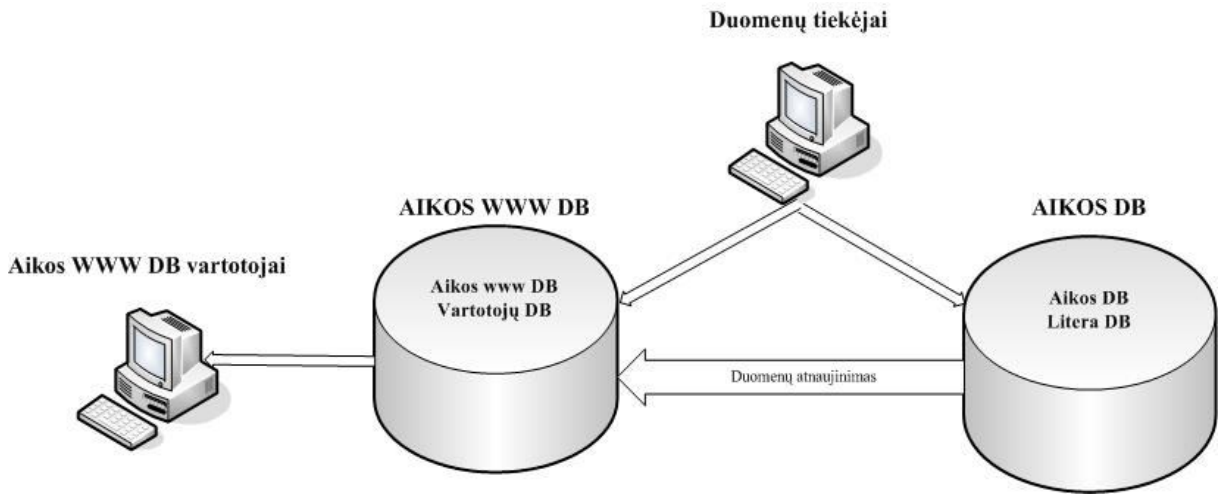

Duomenų tiekėjai teikia duomenis į AIKOS CDB, kur saugomi visi pagrindiniai ir viešai neprieinami duomenys. Kiekvieną naktį viešam publikavimui skirti duomenys turi būti perkeliami į AIKOS WWW poreikiams skirtą DB, naudojant duomenų atnaujinimo programinę įrangą. AIKOS WWW poreikiams skirta duomenų bazė turi būti kuriama ir atnaujinama aktualia informacija/duomenimis, remiantis tokiais principais:

- išlaikant CDB registrams ir duomenų bazėms gimininingas struktūras
- palaikant vieningą klasifikaciją, kur reikia panaudojant atitikmenų ir ryšių lenteles
- perkeliant tik AIKOS vartotojams reikalingą informaciją, eliminuojant pertekliškumą
- perkeliant sugeneruotas statistines ataskaitas, jungtinius sąrašus ir pan.

AIKOS vidinių duomenų suvestinė pateikta šioje lentelėje:

Duomenų bazė	Saugomi duomenys
AIKOS CDB	Švietimo ir mokslo institucijų duomenys Licencijų duomenys Išsilavinimo pažymėjimų blankų duomenys Studijų ir mokymo programų duomenys Kvalifikacijos tobulinimo programų ir renginių duomenys Mokinių duomenys Studentų duomenys Diplomų ir atestatų duomenys (pamestų išsilavinimo pažymėjimų ir jų dublikatų duomenys) Pedagogų duomenys Klasifikatorių duomenys
Vartotojų DB	Duomenys apie AIKOS registruotus vartotojus: • vardas, pavardė • įstaigos, kurioje dirba, pavadinimas ir kodas • telefonas • elektroninio pašto adresas • prisijungimo vardas • prisijungimo slaptažodis • prieigos teisė
AIKOS WWW DB	Kiekvieną naktį atnaujinami duomenys iš registrų ir duomenų bazių Pasiūlymų, komentarų, DUK duomenys Elektroninės užsakymo formos ir atsakymų į ją duomenys Pagalbos sistema

6. LAIKOMA INFORMACIJA

Į AIKOS WWW poreikiams skirtą DB kiekvieną naktį turi būti keliama visa reikalinga informacija iš AIKOS CDB, duomenų bazių struktūras transformuojant į patogesnes, vaizdavimui labiau tinkančias struktūras. Kėlimo metu turi būti ištrinta AIKOS WWW poreikiams skirta DB, ir įrašomi naujai atkeliami duomenys (istoriškumas nesaugomas). Kaupiamas duomenų perkėlimo žurnalas, kurio formatas yra tekstinis failas. Svetainėje vartotojas turi būti informuojamas, kada buvo įvykdytas paskutinis duomenų atnaujinimas.

AIKOS laikoma informacija apima:

Tarnybinė stotis	Duomenų bazė	Laikomi duomenys
AIKOS	AIKOS CDB	Švietimo ir mokslo institucijų registro duomenys Licencijų registro duomenys Išsilavinimo pažymėjimų blankų registro duomenys Studijų ir mokymo programų registro duomenys Kvalifikacijos tobulinimo programų ir renginių registro duomenys Mokinių registro duomenys Studentų registro duomenys Diplomų ir atestatų registro duomenys (pamestų pažymėjimų ir jų dublikatų duomenys) Pedagogų registro duomenys. Duomenys, gaunami iš: - STD - LDB - LDRMT
	Vartotojų DB	Duomenys apie AIKOS registruotus vartotojus: • vardas, pavardė • įstaigos, kurioje dirba, pavadinimas ir kodas • telefonas • elektroninio pašto adresas • prisijungimo vardas • prisijungimo slaptažodis • prieigos teisės
	AIKOS speciali informacija	• Pasiūlymų, komentarų, DUK DB • Duomenys bei informacija, susijusi su elektroniniais informacijos užsakymais • Visa informacija, atkelta duomenų atnaujinimo metu iš AIKOS CDB ir reikalinga AIKOS svetainei • Audiovizualinė informacija, nuotraukos, filmai ir pan. • Tinkamumo profesijai testų medžiaga.

AIKOS galutinė versija kuriama, plėtojant AIKOS tarpinės versijos programinę įrangą bei DB, kurios šiai dienai realizuotos šioje aplinkoje:

Įrangos pavadinimas	**Tipas, versija**
Tarnybinės stotys	Intel architektūra
Tarnybinių stočių operacinė sistema	Windows 2000/2003
AIKOS (registrų ir duomenų bazių) centrinės duomenų bazės DBVS	Informix Standart Edition 9.2
Registrų tvarkymo klientinės darbo vietos	Borland Delphi
AIKOS WWW duomenų bazės DBVS	Informix Internet Foundation 2000
Aplikacijų serveris	Apache 2.0, Tomcat
AIKOS svetainės bendrųjų funkcijų programinė įranga	Informix Data Blade
Internetinių priemonių kūrimo sisteminė programinė įranga	Java
Duomenų perdavimo protokolas	TCP/IP, v.4

AIKOS remiasi 2000 metų laidos Informix šeimos bendrasistemine programine įranga. Klausimo kontekstą sudaro tai, kad Informix programinė įranga perėjo į IBM korporaciją, o IBM turi ir vysto kitą duomenų bazių valdymo sistemą DB2. Kiek ilgai Informix programinė įranga bus palaikoma ir ar pakankamas jos funkcionalumas pagal šios dienos reikalavimus? AIKOS ir su ja susijusios sistemos yra ilgametės evoliucijos rezultatas, Informix pagrindu sukurta ir naudojama didelės apimties taikomoji programinė įranga, kurios perkėlimas į naują platformą reikalauja didelių darbo sąnaudų. Todėl platformos pakeitimas yra tikslingas tik nesant priimtinos galimybės toliau remtis Informix platforma. Naujausiais duomenimis IBM korporacija parengė naują šiuolaikinę Informix versiją IDS 11 – „Cheetah“. Tai yra tikras ženklas, kad artimiausius 10 metų taikomosios sistemoms bus galimybė remtis Informix šeimos bazine programine įranga. Todėl plėtojant AIKOS tikslinga ir toliau remtis Informix šeimos programine įranga, tik turimas Informix versijas būtina atnaujinti Informix „Cheetah“.

Siekiamos AIKOS būsenos įgyvendinimui reikalingos įrangos bendrieji reikalavimai pateikti šio dokumento 10 skyriuje.

7. VARTOTOJAMS TEIKIAMA INFORMACIJA

AIKOS vartotojams teikia tokią informaciją:

1. Informacija apie visų mokymosi lygmenų studijų ir mokymo programas, kurias baigus galima sėkmingai dirbti pagal pasirinktą profesiją ir įgytą profesinę kvalifikaciją
2. Informacija apie kvalifikacijos kėlimo programas bei renginius
3. Informacija apie profesiją bei su nurodyta profesija susijusi informacija
4. Informacija apie kvalifikaciją, įgyjamą, baigus mokymo programą
5. Informacija apie švietimo įstaigas, kuriose yra pasirinkta studijų ir mokymo programa
6. Informacija apie licencijas pagal pasirinktą studijų ir mokymo programą turinčius ūkio subjektus
7. Informacija apie išsilavinimo pažymėjimą, kuris bus išduotas sėkmingai baigus pasirinktą studijų ir mokymo programą pasirinktoje švietimo įstaigoje
8. Informacija apie priėmimo pasirinktoje švietimo įstaigoje sąlygas ir tvarką
9. Informacija apie asmenų pamestus išsilavinimo pažymėjimus bei išduotus dublikatus
10. Informacija apie absolventų įsidarbinimo lygį
11. Informacija apie aukštųjų mokyklų studentų ir profesinių mokyklų mokinių skaičių šalyje pagal mokyklas, kursus bei mokymosi formas pagal pasirinktą programą
12. Informacija apie padėtį darbo rinkoje (darbo vietų pasiūla ir paklausa) Lietuvoje ir konkrečios savivaldybės teritorijoje
13. Studijų krypčių reglamentų, profesinių standartų, profesinio rengimo standartų informacija
14. Informacija apie aukštojo, specialiojo vidurinio ir profesinio mokymo specialybes ir jų dabartinius atitikmenis ─ aukštojo mokslo studijų bei pagrindinio profesinio mokymo programas
15. Įvairi statistinė informacija
16. Tinkamumo profesijai testai
17. Pagalbinė informacija: terminai, naujienos ir kt.
18. Informacija apie visų tipų bendrojo lavinimo, profesines ir neformaliojo švietimo mokyklas, taip pat kitus formaliojo profesinio mokymo teikėjus, esančias gyvenvietėje, savivaldybės centre, mieste
19. Informacija apie galimybes įsidarbinti.

Daugiau detalizuotos informacijos pateikiama 4.7 skyriuje.

AIKOS duomenis, teikiamą informaciją bei jos organizavimą sistemoje vaizduoja žemiau pateikta diagrama:

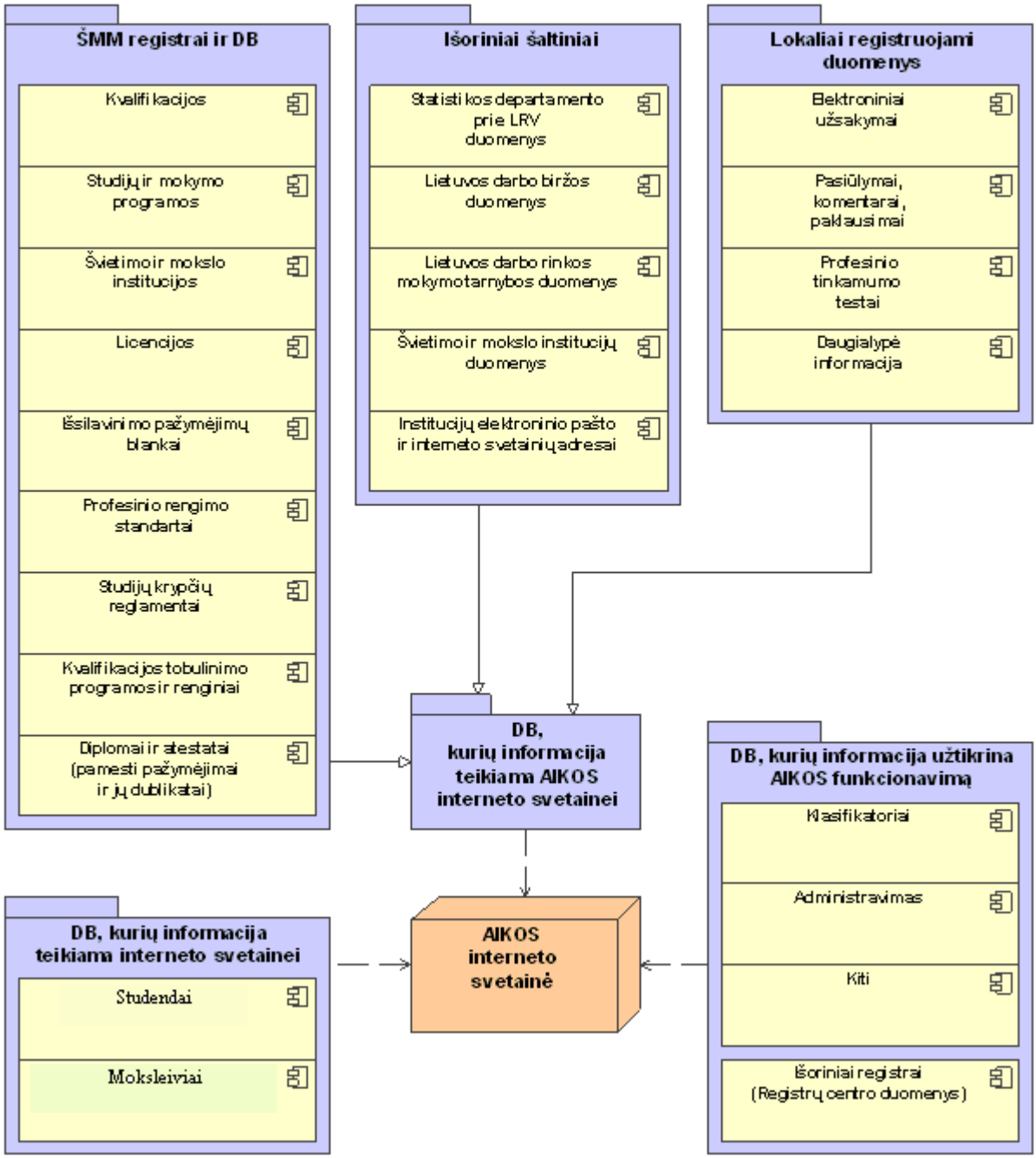

AIKOS informacija bei jos organizavimas

AIKOS galutinė versija turi pateikti šias nuorodas:

1. Nuorodos, talpinamas AIKOS įvadinio puslapio kairiojoje dalyje, į partnerių institucijų internetines svetaines, skiltyje „Partneriai“:

- ŠMM internetinė svetainė
- ITC internetinė svetainė
- LMITKC internetinė svetainė
- SADM internetinė svetainė

- STD internetinė svetainė
- LDB internetinė svetainė
- LDRMT internetinė svetainė.

2. Nuorodos, talpinamos AIKOS įvadinio puslapio kairiojoje dalyje į kitas reikšmines internetines svetaines, skiltyje „AIKOS bendrieji dalykai“:

- LMITKC Karjeros planavimo skyriaus internetinė svetainė
- EUROGUIDANCE internetinė svetainė
- EURES internetinė svetainė
- Įdarbinimo tarpininkavimo centro internetinė svetainė
- ŠVIS – Švietimo valdymo informacinės sistemos internetinė svetainė
- Lietuvos akademinių bibliotekų tinklo informacinės sistemos internetinė svetainė
- SKVC internetinė svetainė
- MOBIS – mokyklų bibliotekų informacinės sistemos internetinė svetainė.

3. Nuoroda į PLOTEUS internetinę svetainę, talpinama atskiroje AIKOS įvadinio puslapio kairiosios dalie skiltyje.

4. Kitos reikšminės nuorodos, talpinamos numatytose internetinės svetainės skiltyse:

- nuoroda į vadovėlių duomenų bazę
- nuoroda į su profesiniu informavimu ir konsultavimu susijusius leidinius
- nuoroda į Lietuvos žemėlapius.

8. KOMPIUTERIZUOJAMO OBJEKTO PAGEIDAUJAMOS BŪSENOS ĮGYVENDINIMAS

Pageidaujama AIKOS būsena turi būti realizuojama žemiau pateiktoje sistemos architektūroje:

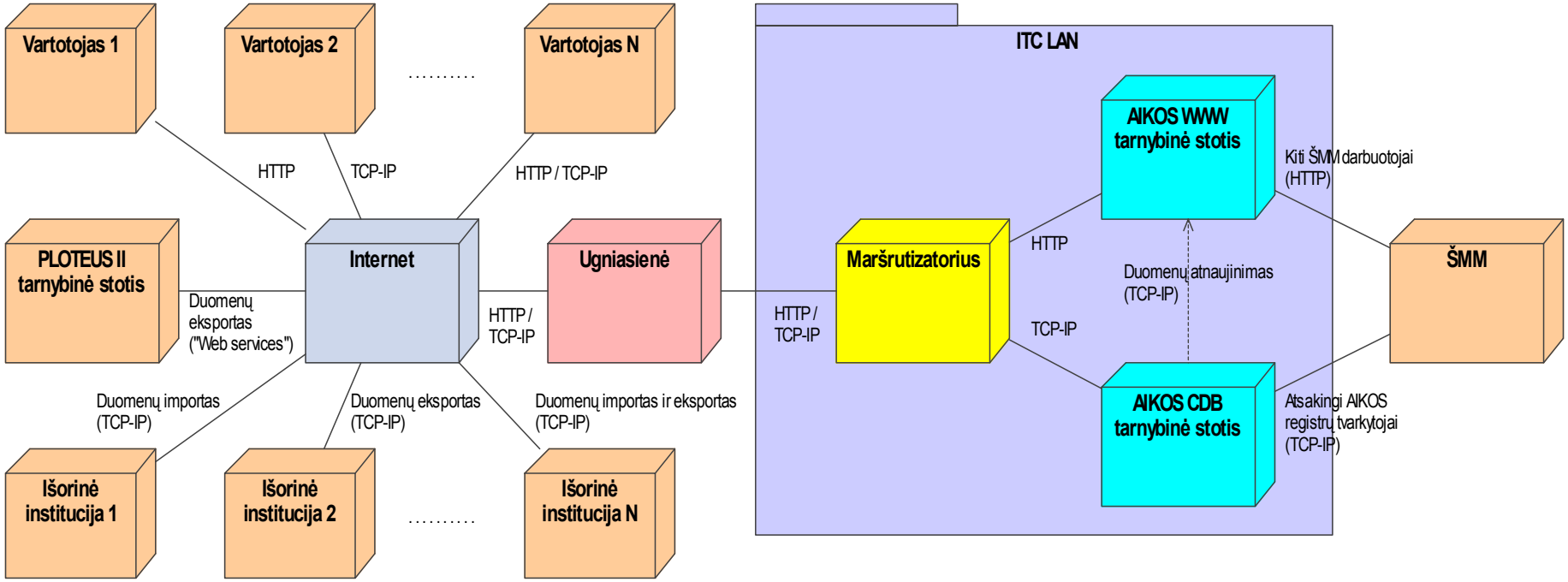

AIKOS architektūrinė schema

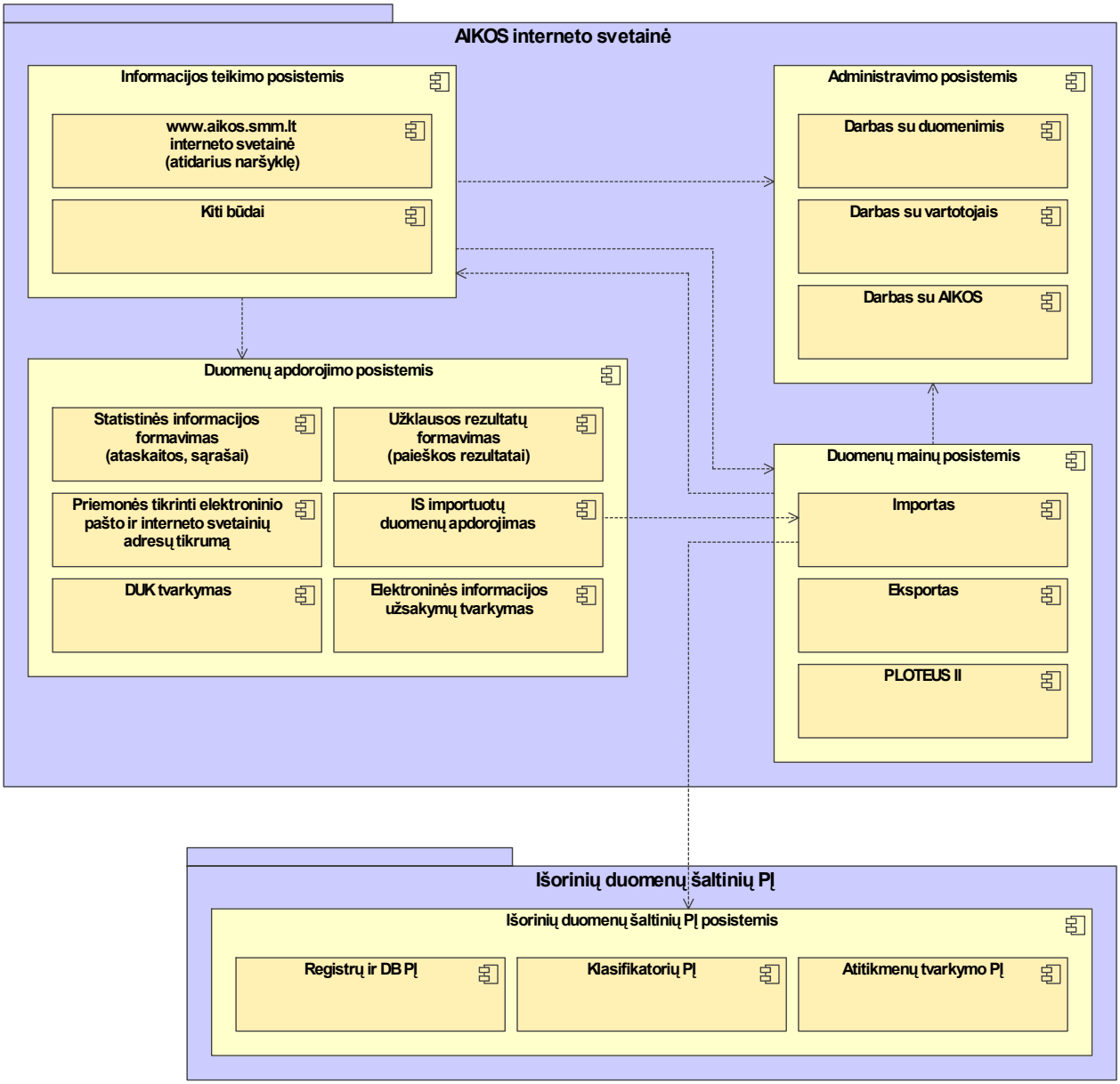

AIKOS interneto svetainės komponento funkcinių posistemių schema

8.1. ADMINISTRAVIMO POSISTEMIS

8.1.1. Priemonės tikrinti elektroninio pašto ir interneto svetainių adresų tikrumą

Elektroninio pašto adresų ir interneto svetainių adresų tikrumo tikrinimo funkcija turi užtikrinti minėtų adresų tikrumo tikrinimą AIKOS interneto svetainėje, dar nepasiekus DNS arba el. pašto serverių, tai yra patikrinimas turi būti atliekamas, dar neišsiuntus elektroninio laiško arba dar prieš naviguojant į interneto puslapį nurodytu institucijos svetainės adresu. Turi būti galimybė patikrinti tiek pavienius elektroninio pašto adresus bei institucijų interneto svetainių adresus pasirinktinai, tiek visų AIKOS registruotų institucijų elektroninio pašto bei interneto svetainių adresus. Administratorius arba kitas įgaliotas tikrinimą atlikti asmuo turi būti informuotas pranešimu displėjaus ekrane apie neigiamą tikrinimo rezultatą kiekviename tikrinimo žingsnyje, nurodant instituciją bei adresą, kurie buvo tikrinami.

Tikrinimo funkcijos turi būti vykdomos minėtų adresų įrašymo į institucijų registrą metu.

El. pašto adreso tikrinimas:

Elektroninio pašto siuntimo procesui valdyti iš svetainės rekomenduojama naudoti ne *mailto:* procesą. Jei naudojamas *mailto:,* turi būti koduojamas el. pašto adresas tam, kad išvengti nepageidaujamos, nevertingos informacijos, perpildančios dėžutę (*angl. Spam*). Tikrinimas turi būti atliktas keliais žingsniais:

1. el. pašto adreso sintaksės patikrinimas (pavyzdžiui, REGEXP priemonėmis)
2. patikrinimas, ar nurodytas teisingas domenas (vardų zona)
3. patikrinimas, ar elektroninio pašto adresas yra naudojamas jį pateikusios institucijos; tuo tikslu turi būti generuojamos ir tikrinamais elektroninio pašto adresais išsiunčiamos unikalios nuorodos su prašymu gautą elektroninį laišką gavusiam lankytojui naviguoti į puslapį per atsiųstą nuorodą (konkretų tinklapį), jeigu elektroninio pašto adresas yra naudojamas. AIKOS serveris turi identifikuoti instituciją, kuri “aplankė” interneto puslapį elektroniniame laiške nurodytos nuorodos pagalba, tokiu būdu nustatydamas, kad adresas nepasikeitė ir yra naudojamas.

Funkcija turi suformuoti sąrašą institucijų ir jų adresų, kurioms tikrinimo rezultatas sėkmingas ir kitą sąrašą institucijų ir jų adresų, kurioms tikrinimo rezultatas nesėkmingas. Jei minėtas tikrinimas inicijuojamas rankiniu būdu (ne automatiškai įrašant į registrą), tai turi atlikti registruotas vartotojas (svetainės administratorius ar kitas įgaliotas asmuo).

Žemiau pateikta *el. pašto adreso tikrinimo veiklos diagrama*.

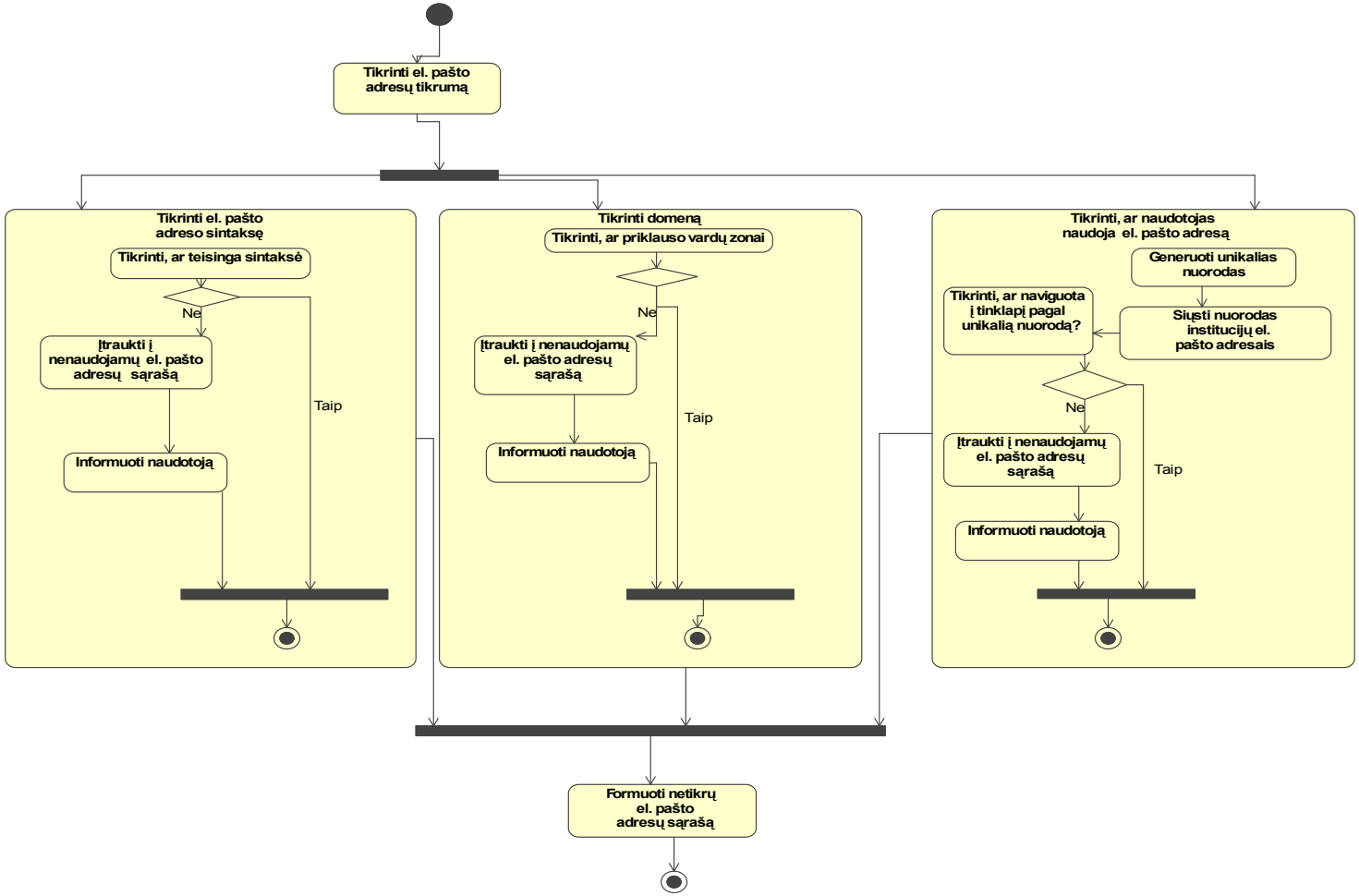

El. pašto adreso tikrinimo veiklos diagrama

Interneto svetainės adreso tikrinimas turi būti atliktas keliais žingsniais:

1. URL sintaksės tikrinimas: nors ši sintaksė priklauso nuo schemos, ji pakankamai vieninga ir besiremianti bendrąja RL (*angl. Resouce locator*) sintakse; ji remiasi 6 komponentais, kurių kiekvienas, išskyrus pirmąjį (<scheme>), yra neprivalomas:

   scheme>://<net_loc>/<path>;<params>?<query>#<fragment>

   scheme ":" ::= schemos pavadinimas;

   "//" net_loc ::= tinklo lokacijos ir login informacija;

   "/" path ::= URL kelias**;**

   ";" params ::= objekto parametrai (pavyzdžiui ";type=a");

   "?" query ::= užklausos informacija;

   "#" fragment ::= fragmento identifikatorius.

   Reikia patikrinti, ar adresas atitinka sintaksę.

2. Atlikus gramatinį nagrinėjimą, turi būti kreipiamasi į vardų serverį vardų zonos egzistavimui nustatyti.

Funkcija turi suformuoti sąrašą institucijų ir jų adresų, kurioms tikrinimo rezultatas sėkmingas ir kurioms tikrinimo rezultatas nesėkmingas. Minėtas tikrinimas turi būti inicijuojamas interneto svetainės administratoriaus.
Žemiau pateikta *interneto svetainės adreso tikrinimo veiklos diagrama*.

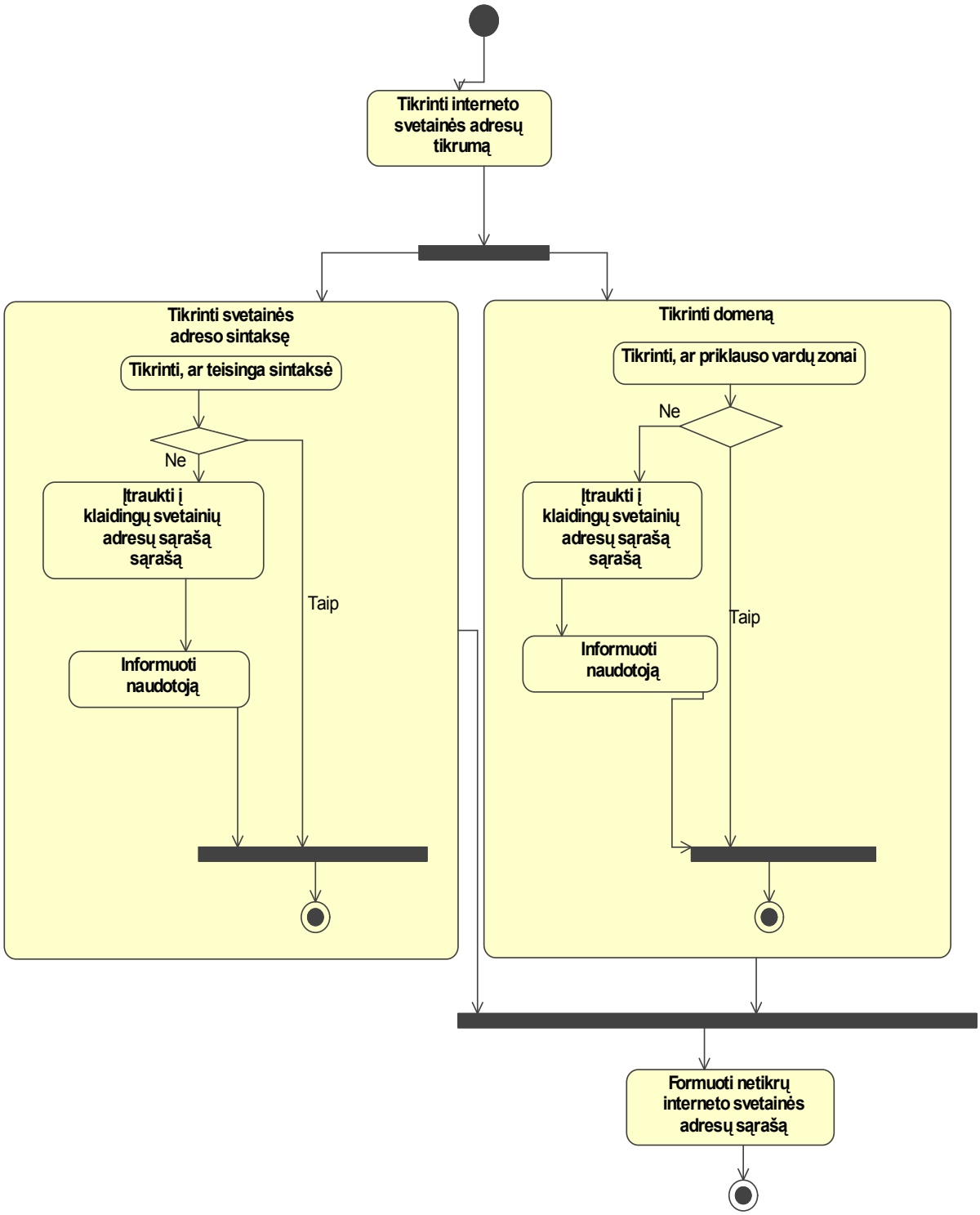

Interneto svetainės adreso tikrinimo veiklos diagrama

8.2. IŠORINIŲ DUOMENŲ ŠALTINIŲ POSISTEMIS

8.2.1. Statistikos departamento duomenų bazės programinės įrangos modifikavimas parengiant priemones duomenims į AIKOS teikti

STD programinės įrangos ir DB modifikavimas turi apimti:

- modifikacijas, susijusias su naujų duomenų, šiuo metu nekaupiamų STD informacinėje sistemoje, registravimu
- modifikacijas bei papildymus, susijusius su naujų duomenų (rodiklių) teikimu AIKOS (žr. duomenų mainų funkcijas)
- modifikacijas, atnaujinimą bei papildymą, susijusius su duomenų mainų proceso automatizavimu (žr. 7.10 funkciją)
- vartotojo sąsajos, įgalinančios įvesti automatinių duomenų mainų nustatymus bei atlikti konfigūravimą, sukūrimą (vieninga vartotojo sąsaja duomenų mainams, apimantiems mainus su LDRMT, STD, LDB)
- žurnalo apie duomenų mainų (perkėlimo) vykdymo rezultatus kaupimą bei vieningo protokolo formavimą, skirtą administratoriui (kada vykdyti mainai, kokie duomenys kelti, kas neperkelta ir pan., perkėlimo rezultatas ir nesėkmingo perkėlimo priežastys); žurnalo struktūra pateikta 14. 4. priede.

8.2.2. Lietuvos darbo rinkos mokymo tarnybos duomenų bazės programinės įrangos modifikavimas parengiant priemones duomenims į AIKOS teikti

AIKOS duomenų mainų su LDRMT pagrindinis tikslas – operatyviai perduoti Lietuvos profesijų klasifikatoriaus duomenis ir vartotojui patogia forma juos teikti AIKOS interneto svetainėje. Taip pat LDRMT teiks duomenis apie mokinių skaičių darbo rinkos profesinio mokymo programose.

LDRMT programinės įrangos ir DB modifikavimas turi apimti:

- modifikacijas bei papildymus, susijusius su naujų duomenų (rodiklių) teikimu AIKOS: šiuo metu LDRMT turi duomenis tik iš darbo rinkos mokymo sistemos mokymo įstaigų (jų 15). Šių institucijų mokinių skaičiai turi būti perduodami AIKOS ir publikuojami svetainėje (statistinė informacija). Tam reikalingas esamos programinės įrangos modifikavimas
- modifikacijas, susijusias su naujų duomenų, šiuo metu neregistruojamų LDRMT informacinėje sistemoje bei registruose ir DB, registravimu. Tai Lietuvos profesijų klasifikatoriaus paaiškinamieji laukai (išskyrus kodą, pavadinimą) ─ konkrečiau žr. duomenų mainų funkcijas
- modifikacijas, atnaujinimą bei papildymą, susijusius su duomenų mainų proceso automatizavimu (priklausomai nuo pasirinkto duomenų perdavimo būdo)
- vartotojo sąsajos, įgalinančios įvesti automatinių duomenų mainų nustatymus bei atlikti konfigūravimą, sukūrimą (vieninga vartotojo sąsaja duomenų mainams, apimantiems mainus su LDRMT, STD, LDB).
- žurnalo apie duomenų mainų (perkėlimo) vykdymo rezultatus kaupimą bei vieningo protokolo formavimą, skirtą administratoriui (kada vykdyti mainai, kokie duomenys

kelti, kas neperkelta ir pan., perkėlimo rezultatas ir nesėkmingo perkėlimo priežastys). Žurnalo struktūra pateikta priede 14.4.

8.2.3. Lietuvos darbo biržos duomenų bazės programinės įrangos modifikavimas parengiant priemones duomenims į AIKOS teikti

LDB programinės įrangos ir DB modifikavimas turi apimti:

- modifikacijas, susijusias su naujų duomenų, šiuo metu neregistruojamų LDB informacinėje sistemoje bei registruose ir DB, registravimu
- modifikacijas bei papildymus, susijusius su naujų duomenų (rodiklių) teikimu AIKOS
- modifikacijas, atnaujinimą bei papildymą, susijusius su duomenų mainų proceso automatizavimu
- vartotojo sąsaja, įgalinanti įvesti automatinių duomenų mainų nustatymus bei atlikti konfigūravimą, sukūrimą (vieninga vartotojo sąsaja duomenų mainams, apimantiems mainus su LDRMT, STD, LDB)
- žurnalo apie duomenų mainų (perkėlimo) vykdymo rezultatus kaupimą bei vieningo protokolo formavimą, skirtą administratoriui (kada vykdyti mainai, kokie duomenys kelti, kas neperkelta ir pan., perkėlimo rezultatas ir nesėkmingo perkėlimo priežastys); duomenų mainų žurnalo struktūra pateikta priede 14. 4.

8.2.4. AIKOS klasifikatorių administravimo ir tvarkymo programinė įranga

AIKOS PĮ naujai įvedami klasifikatoriai:

- specifinės mokymosi galimybės
- galimybė patekti į valstybės finansuojamą vietą
- bendrabučio egzistavimas
- maitinimosi galimybė
- svarbiausių profesijų ir joms giminiškų profesijų
- mokymosi galimybių vartotojų grupės
- terminų žodynas
- paramos gavėjai
- paramos tipai
- DUK kategorijos.

Reikia sukurti/praplėsti programinę įrangą šių klasifikatorių tvarkymui, duomenų paieškai bei peržiūrai, pagal poreikį juos susiejant su jau egzistuojančiais ar naujai kuriamais (pavyzdžiui, giminiškų profesijų atveju). Turi būti:

- galimybė sekti, gauti pranešimus apie tai, kurie klasifikatoriai tarpusavyje susieti
- galimybė matyti, koks registras ir DB kokius klasifikatorių naudoja
- kiekvienam klasifikatoriui turi būti pateikiama informacija apie jame esančių įrašų skaičių
- realizuotas tvarkingas slankjuosčių veikimas
- turi būti papildytas esamas vartotojų administravimo posistemis (vartotojų klasifikatorius) naujais vartotojais bei jiems suteikiamų teisių, privilegijų, rolių, matomumo ir pan. duomenimis
- sukurtos/praplėstos programinės priemonės naujai įvedamų klasifikatorių duomenų perdavimui iš AIKOS CDB į AIKOS WWW DB
- galimybė pateikti detalius informacinius pranešimus apie klaidas, t.y. nurodyti klaidos priežastį ir būdus (jei yra) ją pašalinti (šiuo metu rodomi pranešimai „Klaida“, „Sąrašas nesuformuotas“)
- klasifikatorių sąrašą papildyti stulpeliais “kodas”, “viso įrašų”.

8.2.5. Švietimo ir mokslo institucijų registro programinės įrangos modifikavimas pagal AIKOS reikmes

Sukurti/praplėsti programinę įrangą, įgalinančią:

- papildyti Švietimo ir mokslo institucijų registrą loginiu požymiu apie bendrabučio egzistavimą (taip/ne)
- papildyti Švietimo ir mokslo institucijų registrą loginiu požymiu apie maitinimosi galimybes (taip/ne)
- papildyti Švietimo ir mokslo institucijų registrą loginiu požymiu apie galimybę patekti į valstybės finansuojamą vietą (yra/nėra)
- papildyti Švietimo ir mokslo institucijų registrą galimybe įrašyti institucijos, jos padalinio įkūrimo datas
- papildyti Švietimo ir mokslo institucijų registrą galimybe registro administratoriui įvesti švietimo institucijų tipų aprašus M1, M2, M3 ir tipo aprašą anglų kalba
- papildyti Švietimo ir mokslo institucijų registrą duomenimis apie institucijų – VšĮ steigėjus, dalininkus (savininkus)
- papildyti Švietimo ir mokslo institucijų registrą galimybe įrašyti priėmimo komisijos, akademinių reikalų tarnybos, bendrabučių tarnybos el. pašto, telefono numerius
- papildyti Švietimo ir mokslo institucijų registrą duomenimis apie institucijų padalinius
- sukurti priemones, įgalinančias formuoti suvestinius duomenis apie švietimo ir mokslo institucijas pagal vietovės tipą (kaimai, gyvenvietės ir miesteliai, miestai) ir teisinę formą
- papildyti institucijos pašto duomenimis ─ pašto kodu (pagal registro nuostatus)

- papildyti Švietimo ir mokslo institucijų registrą galimybe įrašyti Aukštųjų mokyklų, kitų aukštojo mokslo studijas vykdančių subjektų, profesinio mokymo įstaigų, bendrojo lavinimo, neformaliojo švietimo mokyklų, mokslinių tyrimų įstaigų ir jų filialų (skyrių) statutus, nuostatus ar įstatus
- sukurti priemones, įgalinančias formuoti suvestinius duomenis apie švietimo ir mokslo institucijas pagal teritoriją ir vietovės tipą (kaimai, gyvenvietės ir miesteliai, miestai)
- papildyti Švietimo ir mokslo institucijos registrą institucijos istorinių faktų duomenimis, t.y. iki Juridinių asmenų registro veiklos pradžios institucijos pavadinimo, institucijos grupės pasikeitimai, reorganizuotos ar likviduotos institucijos veiklą tęsiančios institucijos pavadinimas ir kodas (jei kodas yra), pagrindinė ir kitos veiklos, institucijos ir padalinio nuostatai. Šie duomenys turi būti pateikti AIKOS vartotojams teikiamoje informacijoje
- užtikrinti švietimo ir mokslo institucijų duomenų įvedimo, modifikavimo, peržiūros, ataskaitų formavimo bei perdavimo į AIKOS WWW DB funkcijas.

8.2.6. Studijų ir mokymo programų registro programinės įrangos modifikavimas pagal AIKOS reikmes

Siekiant tenkinti PLOTEUS II reikmes, reikia:

- papildyti Studijų ir mokymo programų registrą, įvedant specifinių mokymosi galimybių klasifikatorių;
- papildyti reikiamus registrus ir DB informacija apie vietovę, kur mokoma konkrečios programos/kursų (apskritis ir savivaldybė)
- sudaryti galimybę nacionalinėms reikmėms programų trukmę įvesti keliais skirtingais vienetais, o PLOTEUS II reikmėms įvesti programos trukmės pagal mokymo formas papildomą duomenį
- sudaryti galimybę įvesti PLOTEUS II mokymo formų klasifikatoriaus kodą kiekvienos programos mokymo formai
- sukurti galimybę kiekvienai programai pagal studijų (mokymo) formas nurodyti jos vykdymo vietos adresus (kelis) iš Švietimo ir mokslo institucijų registro ne juridinių asmenų padalinių duomenų bazės.

Siekiant tenkinti AIKOS plėtros reikmes, reikia:

- užtikrinti Studijų ir mokymo programų duomenų įvedimo, modifikavimo, naikinimo, peržiūros, ataskaitų formavimo bei perdavimo į AIKOS WWW DB funkcijas
- papildyti duomenų įvedimo modulį, sudarantį galimybes įvesti šiuos papildomus duomenis: PR1, PR2 ir PR3 aprašai; K1, K2 ir K3 aprašai, programos aprašas anglų kalba, kvalifikacijos (kompetencijos) aprašas anglų kalba.

8.2.7. Licencijų registro programinės įrangos modifikavimas pagal AIKOS reikmes

Poreikis Licencijų registro programinės įrangos modifikavimui gali būti susijęs su poreikiu publikuoti statistinę ataskaitinę informaciją, tame tarpe pagal rengiamas statistinių ataskaitų formas. Tikslinant bei detalizuojant statistikos poreikiui skirtus informacijos srautus, gali atsirasti būtinybė modifikuoti Licencijų registro programinę įrangą, papildyti, praplėsti jos naudojamą duomenų modelį bei naujai registruojamus duomenis perduoti iš AIKOS CDB į AIKOS WWW DB.

Siekiant tenkinti AIKOS reikmes, reikia papildyti Licencijų registrą įvedant duomenis:

- apie licencijos turėtoją – užsienio aukštosios mokyklos pavadinimą ir adresą, užsienio aukštosios mokyklos filialo steigėją, jo pavadinimą ir buveinės adresą
- užsienio aukštosios mokyklos studijų programos pavadinimą
- užsienio aukštosios mokyklos išduodamo diplomo pavadinimą.

Turi būti užtikrintos Licencijų registro duomenų įvedimo, modifikavimo, peržiūros, ataskaitų formavimo bei perdavimo į AIKOS WWW DB funkcijos.

8.2.8. Išsilavinimo pažymėjimų blankų registro programinės įrangos modifikavimas pagal AIKOS reikmes

Papildomas poreikis Išsilavinimo pažymėjimų blankų programinės įrangos modifikavimui gali būti susijęs su poreikiu publikuoti statistinę ataskaitinę informaciją, tame tarpe pagal rengiamas statistinių ataskaitų formas. Tikslinant bei detalizuojant statistikos poreikiui skirtus informacijos srautus, gali atsirasti būtinybė modifikuoti minėto registro programinę įrangą, papildyti, praplėsti jos naudojamą duomenų modelį bei naujai registruojamus duomenis perduoti iš AIKOS CDB į AIKOS WWW DB.

Turi būti užtikrintos Išsilavinimo pažymėjimo blankų registro duomenų įvedimo, modifikavimo, peržiūros, ataskaitų formavimo bei perdavimo į AIKOS WWW DB funkcijos. Turi būti sudaryta galimybė į registro duomenų bazę įvesti papildomus aprašus PŽ1, PŽ2 ir PŽ3, taip pat aprašus anglų kalba.

8.2.9. Kvalifikacijos tobulinimo programų ir renginių registro programinė įranga

Kvalifikacijos tobulinimo programų ir renginių registras kuriamas Pedagogų kvalifikacijos tobulinimo programų ir renginių DB pagrindu. Jame turi būti registruojama visų sričių darbuotojų kvalifikacijų tobulinimo programos ir renginiai. Šio registro duomenys turi būti publikuojami AIKOS interneto svetainėje. Kvalifikacijos tobulinimo programų ir renginių registro programinė įranga turi užtikrinti registro nuostatuose numatytų duomenų tvarkymo funkcijas. Registre numatytas tokių duomenų registravimas:

1. Duomenys apie kvalifikacijos tobulinimo programą:

1.1. programos pavadinimas lietuvių ir anglų kalbomis;

1.2. programos kodas;

1.3. programos ISCED kodas;

1.4. programos anotacija ir aprašai lietuvių ir anglų kalbomis;

1.5. programos švietimo sritis;

1.6. programos švietimo posritis;

1.7. programos lygmuo;

1.8. programos kategorija;

1.9. programos krypties dalykas;

1.10. programą parengusios kvalifikacijos tobulinimo institucijos pavadinimai lietuvių ir anglų kalbomis, juridinio asmens kodas;

1.11. programą patvirtinusios institucijos pavadinimas, juridinio asmens kodas, programos patvirtinimo data ir tvirtinimo dokumento numeris;

1.12. minimalus išsilavinimas, kurį reikia turėti mokantis pagal programą;

2. Duomenys apie kvalifikacijos tobulinimo renginį:

2.1. renginio numeris;

2.2. renginio vykdytojas (kvalifikacijos tobulinimo institucijos pavadinimas);

2.3. renginio vykdymo vieta ir adresas;

2.4. renginio vykdymo pradžia ir pabaiga;

2.5. renginio trukmė;

2.6. mokymo kalba;

2.7. mokymosi ar studijų forma;

2.8. dalyviai, kuriems skirta programa;

2.9. dalyvavimo sąlygos;

2.10. dalyvių skaičius;

2.11. dalyvių registracijos vieta, adresas ir laikas;

2.12. renginio koordinatoriaus telefonas, el. pašto adresas;

2.13. renginio kaina;

2.14. renginio finansavimo šaltinis;

2.15. galimybė gauti finansinę paramą.

3. duomenys apie kvalifikacijos tobulinimo programą ir renginį į registro duomenų bazę įvedusio asmens vardas, pavardė, duomenų įvedimo data.

Turi būti užtikrintos Kvalifikacijos tobulinimo programų ir renginių registro duomenų įvedimo, modifikavimo, peržiūros, ataskaitų formavimo bei perdavimo į AIKOS WWW DB funkcijos.

8.2.10. Diplomų ir atestatų registro programinė įranga

Išduotų išsilavinimo pažymėjimų (aukštojo mokslo ir profesinio mokymo diplomų, brandos atestatų) bei jų dublikatų duomenys turi būti registruojami išsilavinimo pažymėjimų bei dublikatų duomenų registravimui, peržiūrai ir tvarkymui skirtos specialios programinės įrangos pagalba Diplomų ir atestatų registre. Minėti duomenys registruojami pagal fizinių asmenų vardus ir pavardes. AIKOS reikmėms į AIKOS WWW DB asmens duomenys nekeliami. Diplomų ir atestatų registro programinė įranga turi užtikrinti registro nuostatuose numatytų duomenų tvarkymo funkcijas. Registre numatytas tokių duomenų registravimas:

- duomenys apie išduotus diplomus:
    - diplomo blanko kodas, serija, numeris
    - diplomo pavadinimas
    - programos baigimo metai
    - institucijos, išdavusios diplomą, kodas, pavadinimas
    - asmens, kuriam išduotas diplomas, duomenys (vardas, pavardė, gimimo metai, pilietybė, asmens kodas)
    - diplomo registravimo numeris
    - diplomo išdavimo data

  - diplome nurodytos studijų krypties pavadinimas
  - diplome nurodytos studijų programos valstybinis kodas ir pavadinimas
  - programos specializacijos pavadinimas
  - suteikto kvalifikacinio laipsnio pavadinimas
  - suteiktos profesinės kvalifikacijos pavadinimas
  - diplomo priedo blanko kodas, serija, numeris
  - diplomo priedo registravimo numeris
  - diplomo priedo išdavimo data
  - diplomo priedėlio blanko kodas, serija, numeris
  - diplomo priedėlio registravimo numeris
  - diplomo priedėlio išdavimo data
- duomenys apie išduotus atestatus:
  - blanko kodas, serija, numeris
  - išsilavinimo įgijimo metai
  - mokyklos, kurioje įgytas išsilavinimas kodas ir pavadinimas
  - asmens, kuriam išduotas atestatas, duomenys (vardas, pavardė, gimimo metai, pilietybė, asmens kodas)
  - registravimo numeris
  - išdavimo data
  - atestato priedo blanko kodas, serija, numeris
  - atestato priedo registravimo numeris
  - atestato priedo išdavimo data
- duomenys apie išduotus dublikatus:
  - dublikato blanko kodas, serija, numeris
  - dublikato išdavimo data
  - dublikatą išdavusios institucijos kodas, pavadinimas
  - sprendimo išduoti dublikatą data
  - dokumento, kurio dublikatas yra blanko kodas, serija, numeris
  - institucijos, kuri buvo išdavusi originalą, kodas, pavadinimas
  - dublikato atšaukimo priežastis (duomuo klasifikuojamas)
- duomenys apie užsienyje išduotus dokumentus
  - dokumento pavadinimas
  - šalies, kurioje išduotas dokumentas, pavadinimas
  - įstaigos, išdavusios dokumentą, pavadinimas
  - duomenys apie asmenį (vardas, pavardė, gimimo metai, pilietybė, asmens kodas)
  - dokumento serija, numeris, išdavimo data
  - dokumento registravimo data ir numeris
  - programos, kurią asmuo baigė, pavadinimas
  - sprendimo, apie dokumento pripažinimą priėmimo data
  - Švietimo ir mokslo ministro įsakymo numeris
  - suteiktos kvalifikacijos pavadinimas
  - kvalifikacijos prilyginimas Lietuvos Respublikoje teikiamai kvalifikacijai.

AIKOS svetainėje turi būti publikuojama agreguota informacija apie išduotų išsilavinimo pažymėjimų skaičių bei juos atitinkančių dublikatų skaičių.

AIKOS interneto svetainėje turi būti realizuota galimybė gauti informaciją, ar diplomas, atestatas arba, jeigu buvo išduotas, diplomo ar brandos atestato, jų priedo ir (ar) priedėlio dublikatas yra registruotas Diplomų ir atestatų registre, įvedus ne mažiau kaip tris paieškos kriterijus iš šių (pagal nuostatus):

- programos baigimo metai

- mokyklos, išdavusios diplomą ar brandos atestatą pavadinimas
- mokyklos, išdavusios diplomą ar brandos atestatą juridinio asmens kodas
- asmens, kuriam išduotas diplomas ar brandos atestatas vardas pavardė
- asmens, kuriam išduotas diplomas ar brandos atestatas asmens kodas
- diplomo ar brandos atestato serija, numeris, išdavimo data
- išduoto diplomo ar brandos atestato dublikato serija, numeris, išdavimo data
- išduoto diplomo ar brandos atestato priedo dublikato serija, numeris, išdavimo data
- išduoto diplomo priedėlio dublikato serija, numeris, išdavimo data
- dublikatą išdavusios institucijos pavadinimas
- dublikatą išdavusios institucijos juridinio asmens kodas.

8.2.11. Svarbiausių profesijų klasifikatoriaus Švietimo ir mokslo ministerijoje (AIKOS) parengimas, jo įdiegimas Švietimo ir mokslo ministerijoje (AIKOS) Lietuvos darbo rinkos mokymo tarnyboje ir Lietuvos darbo biržoje įdiegimas

Bendra profesijų klasifikatoriaus versija LDRMT ir LDB – tai naujai įvedamas svarbiausių profesijų klasifikatorius. Tai AIKOS svarbiausių profesijų klasifikatorius, kuriamas Lietuvos profesijų klasifikatoriaus pagrindu ir turintis sąsajas su juo. Jis turi turėti sąsajas su kvalifikacijomis. Šio klasifikatoriaus duomenys turi būti pateikiami svetainėje bei naudojami, publikuojant profesijų aprašus. Jo duomenų šaltiniu turi būti oficialusis Lietuvos profesijų klasifikatorius, apsiribojant 3 arba 4 ženklų lygio duomenimis. Klasifikatoriuje turi būti registruojami bei saugomi profesijos duomenys: kodas, pavadinimas, bendrasis išsilavinimas, reikalingas profesijai įgyti. Turi būti sukurta šio klasifikatoriaus tvarkymo ir palaikymo programinė įranga, atsakingas tvarkytojas bus paskirtas.

Svarbiausių profesijų klasifikatorius turi apimti apie 300 svarbiausių profesijų. Susiejant jį su Lietuvos profesijų klasifikatoriumi, turi būti įvestas požymis “svarbiausia”, nusakantis, ar profesija svarbiausia. Turi būti sukurtos programinės priemonės, kurių pagalba galima:

- nustatyti bei peržiūrėti svarbiausių profesijų klasifikatoriaus atitikmenis Lietuvos profesijų klasifikatoriui
- papildyti svarbiausių profesijų klasifikatorių naujomis Lietuvos profesijų klasifikatoriuje registruotomis profesijomis
- įvesti svarbiausių profesijų klasifikatoriuje registruotoms profesijoms giminiškas profesijas. Giminiškos profesijos turi būti pasirenkamos iš to paties svarbiausių profesijų klasifikatoriaus.

Pastaba: Lietuvos profesijų klasifikatoriaus duomenys turi būti pasiekiami per nuorodą.

8.2.12. Aukštojo, specialiojo vidurinio ir profesinio mokymo specialybių (iki 1990 m.) ir jų dabartinių atitikmenų – aukštojo mokslo studijų bei pagrindinio profesinio mokymo programų – paieškos tarp klasifikatorių programinė įranga. Iki 1990 m. įgyto išsilavinimo cenzo atitikties dabar teikiamam išsilavinimo cenzui paieškos klasifikatoriuje programinė įranga

Lietuvos darbo biržoje asmenys, ieškantys darbo, registruojami ir pagal Studijų ir mokymo programas, ir pagal specialybių, įgytų iki 1990 metų, sąrašus. Buvo sukurtas jungtinis specialybių ir programų klasifikatorius. Iš Studijų ir mokymo programų registro buvo suformuotas išrašas visų registre įregistruotų (tame tarpe ir jau išregistruotų) programų. Prie šio klasifikatoriaus reikšmių buvo prijungtos LDB sukauptos specialybes, įgytos iki 1990 metų. Šis jungtinis klasifikatorius buvo papildytos papildomais požymiais (laukais): išsilavinimo

lygmeniu, švietimo posričiu, raktiniu žodžiu, kvalifikacija, kvalifikacijos raktiniu žodžiu. Tokio jungtinio klasifikatoriaus pagrindu informacija yra gaunama iš LDB apie bedarbius, iš STD apie besimokančius.

Lietuvos darbo birža, registruodama ieškantį darbo ir nerasdama jungtiniame klasifikatoriuje specialybės (programos) reikšmės, apie tai informuoja Švietimo ir mokslo ministerijos registrų ir statistikos skyrių. Tik šio skyriaus specialistai kompetentingi nuspręsti, ar tikrai yra poreikis įtraukti naują įrašą į atitikmenų klasifikatorių ir kokiam lygmeniui ir švietimo posričiui jį priskirti. Sukurtas Web servisas, kuris leidžia suderintoje XML struktūroje perduoti klasifikatoriaus duomenis klasifikatoriaus vartotojui. Tokiu būdu tvarkomo klasifikatoriaus aktualūs duomenys visada pasiekiami suinteresuotoms informacinėms sistemoms ir DB.

Iš LDB ir STD informacinių sistemų, naudojant AIKOS specialybių ir programų atitikmenų klasifikatorių turi būti gaunama informacija apie ieškančius darbo asmenis, apie studijuojančius pagal mokyklas, programas, kursus ir mokymo formas. Ši informacija pateikiama svetainėje statistikos puslapiuose (jungtiniuose sąrašuose bei mokymosi ir laisvų darbo vietų statistikoje).

Šiuo metu aukštojo, specialiojo vidurinio ir profesinio mokymo specialybės (iki 1990 m.) ir dabartinės aukštojo mokslo studijų bei pagrindinio profesinio mokymo programos svetainėje publikuojamos registruotam vartotojui su galimybe atrinkti jas pagal posričius, raktinius žodžius, kuriuos Lietuvos darbo biržos pateiktiems duomenims priskiria ŠMM (specialybei suteiktas raktinis žodis, o programai yra priskiriamos kvalifikacijos, kurioms taipogi suteiktas raktinis žodis (siejama per juos)).

Registruotas vartotojas jau šiuo metu turi galimybę naršyti po specialybių ir programų atitikmenų klasifikatorių bei atlikti paiešką pagal tokius kriterijus:

- kodą
- pavadinimą
- lygmenį
- švietimo posritį.

Paieškos rezultate suformuojamas sąrašas specialybių ir programų, kuriame pateikiama:

- specialybės ar programos kodas
- pavadinimas
- lygmuo.

Pasirinkus konkrečią specialybę ar programą pateikiama tokia informacija apie ją:

- kodas
- pavadinimas
- lygmuo
- švietimo posričiai
- leidimas dirbti konkretų darbą
- kvalifikacinis laipsnis.

Taipogi sistemoje jau šiuo metu yra realizuota galimybė atlikti jungtinę paiešką pagal:

- švietimo posritį
- raktinį žodį.

Paieškos rezultate suformuojami du sąrašai: specialybių ir programų bei profesijų, kuriuose pateikiama:

- profesijos kodas, pavadinimas, raktinis žodis

- specialybės ar programos kodas, pavadinimas, raktinis žodis.

Pasirinkus konkrečią profesiją, specialybę ar programą pateikiama detalesnė informacija.

8.2.13. Darbo rinkoje esamų profesijų ir profesinių kvalifikacijų ar kvalifikacinių laipsnių atitikmenų paieškos tarp klasifikatorių programinė įranga

Atitikmenys – tai klasifikatorių sistemoje sukurti, pakrauti ir nuolat atnaujinami duomenys apie buvusias specialybes, galiojančias ir išregistruotas programas ir profesijas. Visa ši informacija naudojama, formuojant išrašus iš Lietuvos darbo biržos duomenų bazės apie bedarbių ir laisvų darbo vietų pasiskirstymą pagal lygmenis ir švietimo posričius. Ši informacija pateikiama AIKOS svetainėje.

Lietuvos profesijų klasifikatorius

Lietuvos profesijų klasifikatorius – svarbi sudėtinė AIKOS klasifikatorių sistemos dalis, kuri užtikrina integralumą tarp švietimo, darbo ir statistikos duomenų bazių ir funkcionavimą. Šio klasifikatoriaus panaudojimo sistemoje tikslas ─ turintiems profesinę kvalifikaciją ir norintiems integruotis į darbo rinką padėti rasti turimos kvalifikacijos atitikmenį tarp šiuo metu teikiamų kvalifikacijų, įvertinant darbo pasiūlos bei paklausos pagal ją situaciją nacionaliniu ir regioniniu aspektais.

Lietuvos profesijų klasifikatorių tvarko LDRMT. Šis klasifikatorius parengtas pagal tarptautines ISCO-88 ir ISCO-88 (COM) versijas.

Šiuo metu nacionaliniu lygiu naudojami keletas profesijų klasifikatorių (sąrašų). Tokia situacija apsunkina bendravimą tarp skirtingų informacinių sistemų. Švietimo, darbo ir statistikos informacinių sistemų rėmuose funkcionuoja šie profesijų klasifikatoriai:

1. LDRMT tvarkomas Lietuvos profesijų klasifikatorius.
2. LDB naudojamas Lietuvos profesijų klasifikatoriaus analogas, papildytas pozicijomis savų poreikių tenkinimui.

Sėkmingam AIKOS funkcionalumo užtikrinimui buvo sukurtas vieningas profesijų ir profesinių kvalifikacijų bei kvalifikacinių laipsnių klasifikatorius. Už pagrindą buvo paimtas Lietuvos profesijų klasifikatorius. Jo struktūra buvo praplėsta papildomais požymiais (laukais). Kiekvienai profesijai pogrupio lygyje (pradedant keturių ženklų kodu) buvo priskirti galimi išsilavinimo lygmenys ir švietimo posričiai, taip pat priskirti raktiniai profesijos žodžiai. Sukurtos programinės priemonės tvarkyti šios struktūros klasifikatorių. LDRMT, tvarkydama oficialųjį Lietuvos profesijų klasifikatorių, apie pakeitimus automatiniu duomenų perdavimu informuoja Švietimo ir mokslo ministerijos Registrų ir statistikos skyrių, nes tik šio skyriaus specialistai kompetentingi priskirti naujai įvestai profesijai švietimo lygmenį ir švietimo posritį, raktinį žodį. Atlikti papildymai AIKOS profesijų klasifikatoriuje persiunčiami LDB specialistams. Sukurtas Web servisas, kuris leidžia suderintoje XML struktūroje perduoti klasifikatoriaus duomenis klasifikatoriaus vartotojui. Tokiu būdu tvarkomo klasifikatoriaus aktualūs duomenys visada pasiekiami suinteresuotoms informacinėms sistemoms ir DB.

Naršyti profesijų klasifikatoriuje turi galimybę tik registruotas vartotojas.

Iš LDB informacinės sistemos, naudojant AIKOS profesijų klasifikatorių turi būti gaunama informacija apie laisvas darbo vietas darbo rinkoje. AIKOS svetainėje ši informacija pateikiama statistikos puslapiuose (jungtiniuose sąrašuose bei mokymosi ir laisvų darbo vietų statistikoje).

Profesijų klasifikatoriaus struktūra

Laukas	Paaiškinimas
KODAS	Profesijos kodas
PAVADINIMAS	Profesijos pavadinimas
LYGM1	Lygmuo (galimos 6 reikšmės iš lygmenų klasifikatoriaus: • nėra reikalavimų kvalifikacijai • darbo rinkos profesinis • pagrindinis profesinis • aukštesnysis • aukštasis neuniversitetinis • aukštasis universitetinis)
LYGM2	
LYGM3	
LYGM4	
LYGM5	
LYGM6	
POSR1	Švietimo posritis (galimos 3 reikšmės iš švietimo posričių klasifikatoriaus)
POSR2	
POSR3	
PROF_RAKT	Profesijos raktinis žodis
DATAK	Įrašo sukūrimo (tikslinimo) DB data
DATAN	Įrašo naikinimo DB data

Registruotas vartotojas turi galimybę ieškoti profesijos pagal:

- kodą
- pavadinimą
- lygmenį
- švietimo posritį.

AIKOS turi būti sukurtas svarbiausių profesijų klasifikatorius. Jo šaltinis ─ oficialiojo Lietuvos profesijų klasifikatoriaus populiariausių profesijų duomenys. Turi būti sukurta šio klasifikatoriaus tvarkymo, peržiūros, palaikymo ir jo duomenų publikavimo svetainėje programinė įranga bei paskirtas atsakingas tvarkytojas. Šis klasifikatorius turi turėti ryšius su Lietuvos profesijų klasifikatoriumi. Svarbiausių profesijų klasifikatorius turi būti papildytas naujais duomenimis, nusakančiais profesiją (ne tik kodas ir pavadinimas). Turi būti sukurta svarbiausių profesijų klasifikatoriaus ir kvalifikacijų atitikmenų paieškos tarp klasifikatorių programinė įranga, pateikianti vartotojo sąsają šiems atitikmenims tvarkyti ir peržiūrėti. Minėti atitikmenys įgalintų pagal vartotojo nurodytą profesiją rasti studijų ir mokymo programas, kurias baigus, profesija įgyjama.

Duomenys apie profesiją (kodas, pavadinimas) AIKOS interneto svetainėje turi būti pateikiami iš svarbiausių profesijų klasifikatoriaus, sukurto, remiantis Lietuvos profesijų klasifikatoriumi. Darbo rinkoje esamų profesijų ir kvalifikacijų atitikmenų paieška tarp klasifikatorių vykdoma, atitikmenis randant pagal raktinius žodžius ─ kito algoritmo be žmogaus įsikišimo nėra. Todėl turi būti sukurtas įrankis, įgalinantis registruotą vartotoją tarp profesijų ir kvalifikacijų sukurti sąsajas, paremtas raktiniais žodžiais. Minėtų sąsajų sukūrimas turi užtikrinti duomenų apie pagrindinius AIKOS informacinius objektus pateikimą seka "profesija ─ kvalifikacija ─ programa ─ kiti informaciniai objektai", centriniu objektu ir toliau laikant mokymo programą.

8.2.14. Priemonių, kuriomis pasinaudodamos švietimo ir mokslo institucijos galėtų AIKOS sistemai teikti reikalingą informaciją, sukūrimas

Turi būti realizuotos priemonės, kuriomis pasinaudodamos švietimo ir mokslo institucijos galėtų AIKOS sistemai teikti reikalingą papildomą informaciją apie jose vykdomas studijų ir mokymo programas:

- loginį požymį apie stipendijos gavimo galimybę (taip/ne)
- loginį požymį apie pašalpos gavimo galimybę (taip/ne)
- programos finansavimo šaltinius
- studijų ir mokymo kainą per metus litais arba eurais pagal programos mokymo formas
- duomenys apie einamųjų metų priėmimo planuojamas kvotas į universitetus ir kolegijas pagal studijų programas ir studijų kryptis.

8.3. DUOMENŲ MAINŲ POSISTEMIS

8.3.1. Automatinis duomenų iš Statistikos departamento apie profesinių mokyklų mokinių ir aukštųjų mokyklų studentų skaičių gavimas ir įkėlimas į ITC centrinį duomenų serverį

8.3.1.1. Paskirtis

Šie reikalavimai apibrėžia duomenų perdavimą į AIKOS iš STD.

Duomenų mainai apibrėžiami tokiais informacijos srautais:

iš STD ─ Atvirai informavimo, konsultavimo ir orientavimo sistemai pateikiami:

- duomenys apie studentų skaičių konkrečioje mokykloje, konkrečioje programoje pagal kursus, mokymosi formas ir apie studentų, studijuojančių valstybės finansuojamose vietose, skaičių
- duomenys apie pedagogų skaičių aukštosiose ir nevalstybinėse profesinėse ir bendrojo lavinimo mokyklose
- duomenys apie vidutinį darbo užmokestį pagal pagrindines profesines grupes.

8.3.1.2. Bendra dalis

Apsikeitimo duomenimis būdas – automatinis.

Periodiškumas – vieną kartą metuose.

Pastabos:

1. Lietuvos Respublikos statistikos įstatymo (Žin., 1993, Nr. 54-1048; 1999, Nr. 114-3299) 15 straipsnis nustato, kad oficialiosios statistikos reikmėms surinkti statistiniai duomenys gali būti naudojami tik statistinei informacijai rengti, todėl STD teiks duomenis, kuriuos raštu leidžia skelbti respondentas.
2. Duomenų mainai turi būti organizuoti, atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos statistikos įstatymo (Žin., 1993, Nr. 54-1048; 1999, Nr. 114-3299) 7 straipsnio 2 skirsnio ir 8 straipsnio nuostatas.

8.3.1.3. Duomenys pateikiami iš STD į AIKOS

8.3.1.3.1. Duomenys apie studentų/mokinių skaičių ir apie studentų, studijuojančių valstybės finansuojamose vietose, skaičių

8.3.1.3.1.1. Paaiškinimai, apribojimai

Duomenys pateikiami apie besimokančiuosius programose, kurių lygmenys:

- aukštojo mokslo universitetinių studijų
- aukštojo mokslo neuniversitetinių studijų
- pagrindinio profesinio mokymo (nevalstybinėse mokyklose).

Duomenys, pateikiami pagal valstybinį finansavimą valstybinėse aukštosiose mokyklose:

- visiškai apmokamos studijos

- iš dalies apmokamos studijos.

8.3.1.3.1.2. Duomenų apibūdinimas

Pavadinimas	Apribojimas	Paaiškinimai
Duomenų pateikimo data	YYYY-MM-DD	Data, kuriai garantuojamas duomenų aktualumas
Studijų ar mokymo programos valstybinis kodas	ŠMM klasifikatorius	Studijų ir mokymo programų klasifikatorius
Mokymo formos kodas	ŠMM klasifikatorius	Mokymo formos
Švietimo institucijos kodas	Juridinio asmens kodas (7-9 ženklai)	Juridinio asmens galiojantis kodas pagal JAR
Studentų ir nevalstybinių profesinių ir bendrojo lavinimo mokyklų mokinių skaičius	Skaičius	Skaičius pagal mokyklas, programas, kursus ir mokymo formas
Studentų ir nevalstybinių profesinių mokyklų mokinių skaičius	Skaičius	Skaičius pagal mokyklas, programas ir mokymo formas
Studentų, studijuojančiųjų visiškai apmokamose studijose	Skaičius	
Studentų, studijuojančiųjų iš dalies apmokamose studijose	Skaičius	

Laukai, kurie gali būti tušti

Nėra, išskyrus studentų/mokinių priimtų į pirmą kursą skaičius.

8.3.1.3.2. Duomenys apie pedagogų skaičių

8.3.1.3.2.1. Paaiškinimai, apribojimai

Duomenys pateikiami apie pedagogus institucijose, kurių grupės:

- aukštosios mokyklos (3910)
- nevalstybinės profesinio mokymo įstaigos (3130)
- nevalstybinės bendrojo lavinimo mokyklos (3120).

8.3.1.3.2.2. Duomenų apibūdinimas

Pavadinimas	Apribojimas	Paaiškinimai
Duomenų pateikimo data	YYYY-MM-DD	Data, kuriai garantuojamas duomenų aktualumas.
Švietimo institucijos kodas	Juridinio asmens kodas (7-9 ženklai)	Juridinio asmens galiojantis kodas pagal JAR

Pedagogų skaičius	Skaičius	

Laukai, kurie gali būti tušti

Nėra

8.3.1.3.3. Duomenys apie vidutinį darbo užmokestį pagal profesines grupes

8.3.1.3.3.1. Paaiškinimai, apribojimai

Duomenys pateikiami apie vidutinį darbo užmokestį.

Duomenys pateikiami pagal profesines grupes.

Duomenys pateikiami pagal išsilavinimą:

- pradinis
- pagrindinis
- vidurinis
- spec. vidurinis, povidurinis
- aukštesnysis
- aukštasis.

8.3.1.3.3.2. Duomenų apibūdinimas

Pavadinimas	Apribojimas	Paaiškinimai
Metai	YYYY	Metai, kuriems atlikti paskaičiavimai
Profesijos kodas	Skaičius	Kodas iš Lietuvos profesijų klasifikatoriaus
Profesijos pavadinimas	Tekstas	Profesijos pavadinimas iš Lietuvos profesijų klasifikatoriaus
Iš viso	Skaičius	Vidurkis pagal visus išsilavinimus
Pradinis	Skaičius	Vidurkis pagal turinčius pradinį išsilavinimą
Pagrindinis	Skaičius	Vidurkis pagal turinčius pagrindinį išsilavinimą
Vidurinis	Skaičius	Vidurkis pagal turinčius vidurinį išsilavinimą
Spec vidurinis-povidurinis profesinis	Skaičius	Vidurkis pagal turinčius spec. vidurinį ar povidurinį profesinį išsilavinimą
Aukštesnysis	Skaičius	Vidurkis pagal turinčius aukštesnįjį išsilavinimą

Aukštasis	Skaičius	Vidurkis pagal turinčius aukštąjį išsilavinimą

Laukai, kurie gali būti tušti

Profesijos kodas suminės eilutės duomenyse (“VISOS PROFESIJOS”).

8.3.1.4.Reikalavimai duomenų mainams

Automatiniam duomenų iš STD apie profesinių mokyklų mokinių, aukštųjų mokyklų studentų skaičių gavimui ir įkėlimui į ITC centrinį duomenų serverį keliami tokie reikalavimai:

- duomenų mainai turi vykti STD ir ITC centriniam duomenų serveriui bendraujant lygyje “serveris-serveris”, tai yra tiesiogiai jungiantis prie duomenų bazių, jei tam egzistuos sąlygos ir toks poreikis bus atsiperkantis, įskaitant duomenų perdavimo periodiškumą ─ 1 kartą metuose
- turi būti sukurtas automatinių duomenų mainų konfigūravimo (apsikeitimo duomenų, mainų periodiškumo ir pan. nurodymo, automatinės užduoties nustatymo ir kt.) vartotojo sąsaja
- turi būti registruojama informacija apie vykdytus duomenų mainus, jų metu egzistavusias nesėkmingas situacijas ir/arba klaidas, suformuojant duomenų mainų žurnalą, kurios struktūra pateikta priede 14.4.

8.3.2. Automatinis duomenų iš Lietuvos darbo rinkos mokymo tarnybos apie profesijas, mokinių skaičių pagal darbo rinkos profesinio mokymo programas gavimas ir įkėlimas į ITC centrinį duomenų serverį

8.3.2.1. Paskirtis

Šie reikalavimai apibrėžia informacijos mainus tarp AIKOS ir LDRMT.

Duomenų mainai apibrėžiami tokiais informacijos srautais:

Iš LDRMT ─ Atvirai informavimo, konsultavimo ir orientavimo sistemai pateikiami:

- duomenys apie mokinių skaičių
- Lietuvos profesijų klasifikatoriaus duomenys.

8.3.2.2. Duomenys, gaunami iš LDRMT

8.3.2.2.1. Duomenys apie mokinių skaičių

8.3.2.2.1.1. Paaiškinimai, apribojimai

Duomenys pateikiami apie baigusius programas, kurių lygmenys:

- Darbo rinkos profesinio mokymo.

8.3.2.2.1.2. Duomenų apibūdinimas

Pavadinimas	Apribojimas	Paaiškinimai
Duomenų pateikimo data	YYYY-MM-DD	Data, kuriai garantuojamas

		duomenų aktualumas.
Mokymo programos valstybinis kodas	ŠMM klasifikatorius	Studijų ir mokymo programų klasifikatorius
Švietimo institucijos kodas (Institucijos kodas)	Juridinio asmens kodas	
Mokinių skaičius	Skaičius	

Duomenų perdavimo periodiškumas

Iš LDRMT – apie besimokančius – 1 kartą į mėnesį

Laukai, kurie gali būti tušti

Nėra.

8.3.2.2.2. Lietuvos profesijų klasifikatoriaus duomenys

8.3.2.2.2.1. Duomenų apibūdinimas

Pavadinimas	Apribojimas	Paaiškinimai
Duomenų pateikimo data	YYYY-MM-DD	Data, kuriai garantuojamas duomenų aktualumas.
Profesijos kodas	Lietuvos profesijų klasifikatorius	
Profesijos pavadinimas	Lietuvos profesijų klasifikatorius	
Aprašas		

Duomenų perdavimo periodiškumas

Iš LDRMT apie naujai atsiradusią profesiją, duomenų koregavimą ar papildymą – iš karto pasikeitus ar atsiradus naujiems duomenims.

8.3.2.3. Reikalavimai duomenų mainams

- esant galimybėms iš LDRMT pusės, duomenų mainai turi vykti, LDRMT ir ITC centriniam duomenų serveriui bendraujant lygyje “serveris-serveris”, tai yra tiesiogiai jungiantis prie duomenų bazių
- turi būti sukurtas automatinių duomenų mainų konfigūravimo (apsikeitimo duomenų, mainų periodiškumo ir pan. nurodymo, automatinės užduoties nustatymo ir kt..) vartotojo sąsaja; ji turi būti vieninga, tai yra taip pat skirta duomenų mainams su STD bei LDRMT
- turi būti registruojama informacija apie vykdytus duomenų mainus, jų metu egzistavusias nesėkmingas situacijas ir/arba klaidas, suformuojant duomenų mainų žurnalą, kurios struktūra pateikta priede 14.4.

8.3.3. Automatinis duomenų iš Lietuvos darbo biržos apie bedarbių skaičių pagal profesijas, studijų ir mokymo programas, įgytas kvalifikacijas, baigtas mokyklas, mokyklų baigimo metus, darbo patirtį, teritorijas ir kt. gavimas ir įkėlimas į ITC centrinį duomenų serverį. Automatinis duomenų iš Lietuvos darbo biržos apie laisvų darbo vietų skaičių pagal profesijas, pageidaujamas kvalifikacijas bei studijų ir mokymo programas, darbo patirtį, teritorijas ir kt. gavimas ir įkėlimas į ITC centrinį duomenų serverį

8.3.3.1.Paskirtis

Šie reikalavimai apibrėžia informacijos perdavimą į AIKOS iš LDB informacinės sistemos.

Duomenų mainai apibrėžiami tokiais informacijos srautais:

- duomenys apie bedarbių skaičių pagal teritorijas (savivaldybes) (bedarbio gyvenamosios vietos)
- duomenys apie bedarbių skaičių pagal darbo patirtį (stažą)
- duomenys apie bedarbių skaičių pagal baigtas mokyklas ir baigimo metus
- duomenys apie absolventų (3 metai po baigimo) įsidarbinimo lygį
- duomenys apie valstybės finansuojamas vietas mokymuisi darbo rinkos mokymo programose pagal institucijas
- duomenys apie laisvų darbo vietų skaičių pagal profesijas
- duomenys apie laisvų darbo vietų skaičių pagal profesines kvalifikacijas
- duomenys apie laisvų darbo vietų skaičių pagal mokymo programas
- duomenys apie laisvų darbo vietų skaičių pagal darbo patirtį
- duomenys apie galimybę įsidarbinti.

8.3.3.2.Bendra dalis

Duomenų perdavimo būdas – automatinis. Duomenys perduodami suderintos struktūros XML formatu panaudojant SOAP protokolą (ang. Simple Object Access Protocol). Tam tikslui sukurtos duomenų apsikeitimo paslaugos (ang. Web services).

8.3.3.3.Duomenys, pateikiami iš LDB informacinės sistemos Atvirai informavimo, konsultavimo ir orientavimo sistemai

8.3.3.3.1. Bedarbių skaičius pagal teritorijas (savivaldybes)

Pavadinimas	Apribojimas	Klasifikatoriaus pavadinimas, paaiškinimai
Duomenų pateikimo data	YYYY-MM-DD	Data, kuriai garantuojamas duomenų aktualumas.
Švietimo posričio kodas	ŠMM klasifikatorius	Švietimo posričiai
Lygmens kodas	ŠMM klasifikatorius	Lygmenys
Savivaldybės kodas	VĮ Registrų centro administracinių vienetų	Savivaldybės kodas pagal

	klasifikatorius	bedarbio gyvenamąją vietą
Specialybės kodas	ŠMM klasifikatorius	Specialybės kodas arba programos valstybinis kodas
Švietimo institucijos, kurią baigė bedarbis, kodas (Institucijos kodas)	Juridinio asmens kodas (7–9 ženklų)	Šis duomuo rašomas, jei bedarbis baigė mokyklą prieš 5 metus ar vėliau
Profesinės kvalifikacijos kodas	ŠMM klasifikatorius	Profesinės kvalifikacijos
Kvalifikacinio laipsnio kodas	ŠMM klasifikatorius	Kvalifikaciniai laipsniai
Bedarbių skaičius	Skaičius	

Laukai, kurie gali būti tušti:

- Baigtos mokyklos kodas (jei mokykla baigta užsienyje)
- Profesinės kvalifikacijos ar kvalifikacinio laipsnio kodas.

8.3.3.3.2. Bedarbių skaičius pagal darbo patirtį (stažą)

Pavadinimas	Apribojimas	Klasifikatoriaus pavadinimas, paaiškinimai
Duomenų pateikimo data	YYYY-MM-DD	Data, kuriai garantuojamas duomenų aktualumas.
Švietimo posričio kodas	ŠMM klasifikatorius	Švietimo posričiai
Lygmens kodas	ŠMM klasifikatorius	Lygmenys
Savivaldybės kodas	VĮ Registrų centro administracinių vienetų klasifikatorius	Savivaldybės kodas pagal bedarbio gyvenamąją vietą
Specialybės kodas	ŠMM klasifikatorius	Specialybės kodas arba programos valstybinis kodas
Profesinės kvalifikacijos kodas	ŠMM klasifikatorius	Profesinės kvalifikacijos
Kvalifikacinio laipsnio kodas	ŠMM klasifikatorius	Kvalifikaciniai laipsniai
Darbo patirtis	Skaičius	Išskaičiuotas duomuo nuo mokymo programos baigimo datos iki duomenų pateikimo datos
Bedarbių skaičius	Skaičius	

Laukai, kurie gali būti tušti:

- Profesinės kvalifikacijos ar kvalifikacinio laipsnio kodas.

8.3.3.3.3. Bedarbių skaičius pagal baigtas mokyklas ir baigimo metus

Pavadinimas	Apribojimas	Klasifikatoriaus pavadinimas, paaiškinimai
Duomenų pateikimo data	YYYY-MM-DD	Data, kuriai garantuojamas duomenų aktualumas.
Švietimo posričio kodas	ŠMM klasifikatorius	Švietimo posričiai
Lygmens kodas	ŠMM klasifikatorius	Lygmenys
Savivaldybės kodas	VĮ Registrų centro administracinių vienetų klasifikatorius	Savivaldybės kodas pagal bedarbio gyvenamąją vietą
Specialybės kodas	ŠMM klasifikatorius	Specialybės kodas arba programos valstybinis kodas
Švietimo institucijos, kurią baigė bedarbis, kodas (Institucijos kodas)	Juridinio asmens kodas (7–9 ženklų)	Šis duomuo rašomas, jei bedarbis baigė mokyklą prieš 5 metus ar vėliau
Baigimo metai	YYYY	Švietimo institucijos baigimo metai
Profesinės kvalifikacijos kodas	ŠMM klasifikatorius	Profesinės kvalifikacijos
Kvalifikacinio laipsnio kodas	ŠMM klasifikatorius	Kvalifikaciniai laipsniai
Bedarbių skaičius	Skaičius	

Laukai, kurie gali būti tušti:

- Baigtos mokyklos kodas (jei mokykla baigta užsienyje)
- Profesinės kvalifikacijos ar kvalifikacinio laipsnio kodas.

8.3.3.3.4. Absolventų (3 metai po baigimo) įsidarbinimo lygis

Pavadinimas	Apribojimas	Klasifikatoriaus pavadinimas, paaiškinimai
Duomenų pateikimo data	YYYY-MM-DD	Data, kuriai garantuojamas duomenų aktualumas.

Švietimo posričio kodas	ŠMM klasifikatorius	Švietimo posričiai
Lygmens kodas	ŠMM klasifikatorius	Lygmenys
Savivaldybės kodas	VĮ Registrų centro administracinių vienetų klasifikatorius	Savivaldybės kodas pagal bedarbio gyvenamąją vietą
Švietimo institucijos, kurią baigė bedarbis, kodas (Institucijos kodas)	Juridinio asmens kodas (7─9 ženklų)	Šis duomuo rašomas, jei bedarbis baigė mokyklą prieš 5 metus ar vėliau
Baigimo metai	YYYY	Švietimo institucijos baigimo metai
Bedarbių skaičius	Skaičius	

Laukai, kurie gali būti tušti:

- Baigtos mokyklos kodas (jei mokykla baigta užsienyje)
- Profesinės kvalifikacijos ar kvalifikacinio laipsnio kodas.

8.3.3.3.5. Valstybės finansuojamos vietos mokymuisi darbo rinkos mokymo programose pagal institucijas

Pavadinimas	Apribojimas	Klasifikatoriaus pavadinimas, paaiškinimai
Duomenų pateikimo data	YYYY-MM-DD	Data, kuriai garantuojamas duomenų aktualumas.
Specialybė	ŠMM klasifikatorius	Specialybės kodas arba programos valstybinis kodas
Švietimo institucijos kodas	Juridinio asmens kodas (7─9 ženklų)	Galiojantis švietimo institucijos kodas pagal JAR
Bedarbių skaičius	Skaičius	
Finansavimas	Tekstas	Valstybinio finansavimo požymis. Mokymo vietos gali būti finansuojamos iš valstybės biudžeto (VB) ir užimtumo fondo (UF) ar Europos Socialinio Fondo (ESF)

Laukai, kurie gali būti tušti:

Nėra

8.3.3.3.6. Laisvų darbo vietų skaičius pagal profesijas

Pavadinimas	Apribojimas	Klasifikatoriaus pavadinimas, paaiškinimai
Duomenų pateikimo data	YYYY-MM-DD	Data, kuriai garantuojamas duomenų aktualumas.
Švietimo posričio kodas	ŠMM klasifikatorius	Švietimo posričiai
Lygmens kodas	ŠMM klasifikatorius	Lygmenys
Savivaldybės kodas	VĮ Registrų centro administracinių vienetų klasifikatorius	Savivaldybės kodas pagal darbdavio institucijos adresą
Profesijos kodas	LDRMT klasifikatorius	Profesijos
Terminuotam/ neterminuotam darbui	T arba N	Terminuotam – T Neterminuotam – N.
Laisvų darbo vietų skaičius	Skaičius	

Laukai, kurie gali būti tušti

Nėra.

8.3.3.3.7. Laisvų darbo vietų skaičius pagal profesines kvalifikacijas

Pavadinimas	Apribojimas	Klasifikatoriaus pavadinimas, paaiškinimai
Duomenų pateikimo data	YYYY-MM-DD	Data, kuriai garantuojamas duomenų aktualumas.
Švietimo posričio kodas	ŠMM klasifikatorius	Švietimo posričiai
Lygmens kodas	ŠMM klasifikatorius	Lygmenys
Savivaldybės kodas	VĮ Registrų centro administracinių vienetų klasifikatorius	Savivaldybės kodas pagal bedarbio gyvenamąją vietą
Profesinės kvalifikacijos kodas	ŠMM klasifikatorius	Profesinės kvalifikacijos
Terminuotam/ neterminuotam darbui	T arba N	Terminuotam – T Neterminuotam – N.

Laisvų darbo vietų skaičius	Skaičius	

Duomenų perdavimo periodiškumas – 1 kartą per mėnesį laikotarpio pabaigai.

8.3.3.3.8. Laisvų darbo vietų skaičius pagal mokymosi programas

Pavadinimas	Apribojimas	Klasifikatoriaus pavadinimas, paaiškinimai
Duomenų pateikimo data	YYYY-MM-DD	Data, kuriai garantuojamas duomenų aktualumas.
Švietimo posričio kodas	ŠMM klasifikatorius	Švietimo posričiai
Lygmens kodas	ŠMM klasifikatorius	Lygmenys
Savivaldybės kodas	VĮ Registrų centro administracinių vienetų klasifikatorius	Savivaldybės kodas pagal bedarbio gyvenamąją vietą
Studijų ar mokymo programos valstybinis kodas	ŠMM klasifikatorius	Specialybių, studijų ir mokymo programų klasifikatorius
Terminuotam/ neterminuotam darbui	T arba N	Terminuotam – T Neterminuotam – N.
Laisvų darbo vietų skaičius	Skaičius	

8.3.3.3.9. Laisvų darbo vietų skaičius pagal darbo patirtį

Pavadinimas	Apribojimas	Klasifikatoriaus pavadinimas, paaiškinimai
Duomenų pateikimo data	YYYY-MM-DD	Data, kuriai garantuojamas duomenų aktualumas.
Švietimo posričio kodas	ŠMM klasifikatorius	Švietimo posričiai
Lygmens kodas	ŠMM klasifikatorius	Lygmenys
Savivaldybės kodas	VĮ Registrų centro administracinių vienetų klasifikatorius	Savivaldybės kodas pagal bedarbio gyvenamąją vietą
Patirtis	Tekstas	Darbo patirtis : Be patirties (A)

		Iki 1 metų (B) Iki 2 metų (C) Tarp 2 ir 5 metų (D) Daugiau nei 5 metai (E)
Terminuotam/ neterminuotam darbui	T arba N	Terminuotam – T Neterminuotam – N.
Laisvų darbo vietų skaičius	Skaičius	

Laukai, kurie gali būti tušti

Nėra.

8.3.3.3.10. Galimybė įsidarbinti

Pavadinimas	Apribojimas	Klasifikatoriaus pavadinimas, paaiškinimai
Duomenų pateikimo data	YYYY-MM-DD	Data, kuriai garantuojamas duomenų aktualumas.
Švietimo posričio kodas	ŠMM klasifikatorius	Švietimo posričiai
Lygmens kodas	ŠMM klasifikatorius	Lygmenys
Savivaldybės kodas	VĮ Registrų centro administracinių vienetų klasifikatorius	Savivaldybės kodas pagal darbdavio institucijos adresą
Profesijos kodas	Lietuvos profesijų klasifikatorius	Profesijos
Laisvų darbo vietų skaičius	Skaičius	Laisvų darbo vietų skaičius
Bedarbių skaičius	Skaičius	Bedarbių skaičius

Laukai, kurie gali būti tušti

Nėra.

8.3.3.4.Reikalavimai duomenų mainams

- Esant galimybėms iš LDB pusės, duomenų mainai turi vykti, LDB ir ITC centriniam duomenų serveriui bendraujant lygyje “serveris-serveris”, tai yra tiesiogiai jungiantis prie duomenų bazių
- turi būti sukurtas automatinių duomenų mainų konfigūravimo (apsikeitimo duomenų, mainų periodiškumo ir pan. nurodymo, automatinės užduoties nustatymo ir kt.)

vartotojo sąsaja; jis turi būti vieningas, tai yra taip pat skirtas mainams su STD, LDRMT

- turi būti registruojama informacija apie vykdytus duomenų mainus, jų metu egzistavusias nesėkmingas situacijas ir/arba klaidas, suformuojant duomenų mainų žurnalą, kurios struktūra pateikta priede 14.4.

8.3.4. Automatinis ─ kasdienis duomenų perkėlimas iš ITC duomenų serverio į WWW poreikiams skirtą AIKOS duomenų serverį

WWW svetainė šiuo metu kiekvieną naktį atnaujina visus reikiamus duomenis.

Automatinis ─ kasdienis duomenų perkėlimas iš AIKOS CDB (ITC duomenų serverio) į AIKOS WWW DB (WWW poreikiams skirtą AIKOS duomenų serverį) apima tokius AIKOS svetainėje publikuojamus duomenis:

1. ŠMM registrų ir klasifikatorių DB duomenis:

- jau šiuo metu perduodamus iš ITC duomenų serverio į WWW poreikiams skirtą serverį duomenis
- duomenis, kuriais papildomi atitinkami registrai ir DB ryšium su integracija su PLOTEUS II
- duomenis, kurie šiuo metu neregistruojami ŠMM žinioje esančiuose registruose ir DB, bet turi būti registruojami tam, kad juos būtų galima publikuoti svetainėje (žr. registrų modifikavimo funkcijas), tai yra:
    - kvalifikacijos tobulinimo programų ir renginių registro duomenis
    - diplomų ir atestatų duomenis
    - papildytus (raktiniais žodžiais, posričiais) profesijų klasifikatoriaus duomenis
    - kitų registrų naujai registruojamus duomenis, skirtus AIKOS reikmėms
    - naujai įvedamų klasifikatorių duomenis:
        - specifinės mokymosi galimybės
        - svarbiausių profesijų ir joms giminiškų profesijų
        - mokymosi galimybių vartotojų grupės
        - terminų žodynas
        - galimybė patekti į. valstybės finansuojamas vietas
        - paramos gavėjai
        - paramos tipai
        - DUK kategorijos.

2. Duomenis, gautus iš išorinių institucijų, ir publikuojamus AIKOS interneto svetainėje (žr. Duomenų mainų funkcijų aprašymą)

Duomenų perkėlimo būdas – automatinis. Periodiškumas – kas parą (naktį).

Duomenų perkėlimo iš visų CDB registrų ir klasifikatorių duomenų bazės programinės įrangos nustatymai turi būti koreguojami priemonėmis, pateiktomis toje pačioje vartotojo sąsajoje.

8.3.5. Duomenų mainų tarp AIKOS ir PLOTEUS II internetinių svetainių programinė įranga. Išsamių duomenų anglų kalba automatinis – kasdienis teikimas į PLOTEUS II internetinę svetainę

8.3.5.1.Įvadas į PLOTEUS II

PLOTEUS interneto svetainės apibūdinimas bei techninės technologinės charakteristikos pateiktos 14.7. skyriuje “PLOTEUS II apibūdinimas bei techninės-technologinės charakteristikos”.

Pateikiame PLOTEUS II bendros duomenų struktūros atitikmenis AIKOS duomenims.

PLOTEUS II		**AIKOS**	**PASTABOS**	**PLOTEUS II internetinės svetainės mokymosi galimybės aprašo turinio ir jo pateikimo reikalavimai**	
				Parametrai	**Komentaras**
Title Pavadinimas	Šis elementas atvaizduoja mokymosi galimybės pavadinimą. Tai tekstinis elementas, keliais žodžiais aprašantis mokymosi galimybę. Tai gali būti studijų sritis, apibrėžtos nacionaliniame lygyje programos pavadinimas, tiekėjo pasirinktas kurso pavadinimas ir t.t. Šis elementas dažniausiai bus pateikiamas nacionaline/regionine kalba.	Studijų ar mokymo programos pavadinimas (formaliajam mokymui). Neformaliajam mokymui (kvalifikacijos tobulinimo programų ir renginių) registro kurio objektų (programų, renginių, kursų) pavadinimai turėtų atitikti mokymosi galimybės pavadinimus.	Tai gali būti kurso pavadinimas, programos pavadinimas, studijuojama sritis/kryptis, posritis ir pan., nusakantys mokymosi galimybės esmę, paskirtį. PLOTEUS II duomenys pateikiami laisvu tekstu.	Nurodomas mokymosi galimybės (programos ar modulio) pavadinimas)	Įrašomas iš Studijų ir mokymo programų registro ir Kvalifikacijos tobulinimo programų ir renginių registro

PLOTEUS II		AIKOS	PASTABOS	PLOTEUS II internetinės svetainės mokymosi galimybės aprašo turinio ir jo pateikimo reikalavimai	
				Parametrai	Komentaras
Keywords Raktiniai žodžiai	Šis elementas atvaizduoja vieną ar kelis raktinius žodžius, kurie yra susieti su mokymosi galimybe. Šis elementas naudojamas palengvinti pilno teksto paiešką lokaliame duomenų šaltinyje.	Registruojant programas, nurodomas raktinis žodis. AIKOS turi būti sukurtas raktinių žodžių klasifikatorius su programine įranga, naudojama jam tvarkyti. Paieška pagal raktinius žodžius taikoma tik duomenims, egzistuojantiems AIKOS sistemoje (ji nevykdoma registruose ir DB, iš kurių keliami duomenys). Raktiniai žodžiai: profesijoms, mokymo programoms (paieška pavadinimuose), institucijoms (paieška pavadinimuose ir adresuose), licencijoms (paieška pavadinimuose ir adresuose), kvalifikacijoms (paieška pavadinimuose), išsilavinimo pažymėjimų blankams (paieška pavadinimuose)	PLOTEUS II duomenys pateikiami laisvu tekstu. Jie naudojami išplėstinei (angl. advanced) paieškai pagal vieną raktinį žodį arba jų kombinaciją.	Nurodomi vienas ar keli žodžiai, susieti su mokymosi galimybe (programa ar moduliu) ir palengvinantys jos paiešką	Įrašomi iš Studijų ir mokymo programų registro ir Kvalifikacijos tobulinimo programų ir renginių registro

PLOTEUS II		AIKOS	PASTABOS	PLOTEUS II internetinės svetainės mokymosi galimybės aprašo turinio ir jo pateikimo reikalavimai	
				Parametrai	Komentaras
Description Aprašymas	Šis elementas pateikia pagrindinių mokymosi galimybės savybių santrauką. Šis elementas dažniausiai bus pateikiamas nacionaline/regionine kalba.	Programų (tame tarpe ir kvalifikacijos tobulinimo), kitų pagrindinių informacinių objektų integruotas aprašas.	PLOTEUS II duomenys pateikiami laisvu tekstu (teksto ilgis – 2000 ženklų).		

PLOTEUS II		AIKOS	PASTABOS	PLOTEUS II internetinės svetainės mokymosi galimybės aprašo turinio ir jo pateikimo reikalavimai	
				Parametrai	Komentaras
Id Kodas	Šis elementas atvaizduoja unikalų mokymosi galimybės identifikatorių žiūrint iš duomenų teikėjo pusės. Šis lokalus identifikatorius bus naudojamas išplėstinėje užklausoje tam kad būtų identifikuota atitinkama mokymosi galimybė.	Valstybinis programos (programų grupės) kodas ir simboliai, nusakantys kodą atitinkančios programos elementus (trukmę, formą, vietovę); nesant kodo – programos pavadinimas ir simboliai, nusakantys kodą atitinkančios programos elementus (trukmę, formą, vietovę);	Kodas naudojamas detaliai paieškai. Jis vienareikšmiškai nusako konkrečią mokymosi galimybę; jei programa teikiama keliose vietovėse, keliomis formomis ir pan., kiekviena mokymosi galimybę nusakanti elementų kombinacija laikoma atskira mokymosi galimybe (kombinacijos apsiriboja PLOTEUS II bendros struktūros elementų aibe teksto ilgis – 50 ženklų).	Nurodomas unikalus mokymosi galimybę (programą ar modulį) identifikuojantis kodas).	Įrašomas iš Studijų ir mokymo programų registro ir Kvalifikacijos tobulinimo programų ir renginių registro.

PLOTEUS II		AIKOS	PASTABOS	PLOTEUS II internetinės svetainės mokymosi galimybės aprašo turinio ir jo pateikimo reikalavimai	
				Parametrai	**Komentaras**
URL Interneto svetainės adresas	Šis elementas pateikia nuorodą į duomenų šaltinio detalų puslapi apie mokymosi galimybę.	URL - nuoroda į mokymosi galimybės (programos ar modulio) teikėjo Interneto puslapį		Nurodomas mokymosi galimybės (programos ar modulio) teikėjo internetinės svetainės adresas	Įrašomas iš Švietimo ir mokslo institucijų registro ir Kvalifikacijos tobulinimo programų ir renginių registro

PLOTEUS II		AIKOS	PASTABOS	PLOTEUS II internetinės svetainės mokymosi galimybės aprašo turinio ir jo pateikimo reikalavimai	
				Parametrai	Komentaras
Education level Švietimo lygmuo	Šis elementas yra susijęs su mokymosi patirties gradacija ir su mokymosi galimybės turinio sudėtingumo laipsniu. Šis elementas yra pirminis paieškos kriterijus tiksliniams duomenų teikėjams ir mokymosi galimybių paieškai.	ISCED klasifikacijos kodo dalys;	PLOTEUS II naudoja į ISCED panašų savo klasifikatorių. UNESCO/OECD/EUROSTAT (RD3) pateikia atitikmenų lenteles tarp ISCED97 ir daugelio Europos šalių švietimo programų. Kai kuriems PLOTEUS II klasifikatoriaus duomenims, nusakomiems ISCED kodu ar jo dalimi, egzistuoja daugiau, negu viena reikšmė. Taip pat gali būti atvejų, kai PLOTEUS II protokolo švietimo lygmens kelios reikšmės atitinka tik viena AIKOS DB reikšmė. Būtinos eksperto konsultacijos.	Nurodoma, kurį švietimo lygmenį atitinka mokymosi galimybė (programa ar modulis).	Įrašomas iš PLOTEUS II internetinės svetainės protokolo klasifikatoriaus suderinto su Studijų ir mokymo programų lygmenų klasifikatoriumi.

PLOTEUS II		AIKOS	PASTABOS	PLOTEUS II internetinės svetainės mokymosi galimybės aprašo turinio ir jo pateikimo reikalavimai	
				Parametrai	Komentaras
Specific target group- Tikslinė grupė	Specifinės tikslinės grupės elementas užpildo išsilavinimo lygį, nurodydamas individualius mokymosi galimybės klausytojus: suaugusieji, užsieniečiai, žmonės su negalia. Šis elementas yra pirminis mokymosi galimybių paieškos kriterijus paieškai, taip pat ir duomenų tiekėjų nukreipimo kriterijus, kadangi kai kurie jų yra skirti specialioms tikslinėms grupėms.	Turi būti papildytas Studijų ir mokymo programų registras bei Kvalifikacijos tobulinimo programų ir renginių registras, įvedant tikslinės grupės rodiklį iš Specifinių mokymosi galimybių klasifikatorius;	Tam tikros specifinės tikslinės grupės turi ryšį su atitinkamais PLOTEUS II išsilavinimo lygiais.	Nurodoma, kuriai specifinei PLOTEUS II internetinės svetainės protokole apibrėžtai tikslinei vartotojų grupei skiriama mokymosi galimybė (programa ar modulis).	Įrašoma iš Specifinių mokymosi galimybių klasifikatoriaus.

PLOTEUS II		AIKOS	PASTABOS	PLOTEUS II internetinės svetainės mokymosi galimybės aprašo turinio ir jo pateikimo reikalavimai	
				Parametrai	**Komentaras**
Subject Švietimo sritis / posritis	Šis elementas nurodo švietimo sritį/posritį, kurią padengia mokymosi galimybė.	Turi būti naudojama ISCED klasifikacija.	Švietimo sritims/posričiams ISCED naudoja 4 lygius. PLOTEUS II sistema naudos ISCED švietimo sričių/posričių klasifikatoriaus 2 ir 3 lygius. Neaiškioms situacijoms išspręsti reikia eksperto konsultacijų.	Nurodoma, kurią švietimo sritį/posritį atitinka mokymosi galimybė (programa ar modulis).	Įrašomi iš PLOTEUS II internetinės svetainės protokolo klasifikatoriaus suderinto su Studijų sričių klasifikatoriumi, Studijų ir mokymo programų registru.

PLOTEUS II		AIKOS	PASTABOS	PLOTEUS II internetinės svetainės mokymosi galimybės aprašo turinio ir jo pateikimo reikalavimai	
				Parametrai	Komentaras
Location Vieta	Šis elementas atvaizduoja šalį ir regioną/miestą, kur yra skaitomas kursas.	Pasaulio šalių ir teritorijų klasifikatorių, kurį tvarko Muitinės departamentas prie Lietuvos Respublikos Finansų ministerijos. Administraciniai vienetai, gaunami iš Registrų centro. Apskritys ir savivaldybės perduodamos PLOTEUS II, jei buvo nurodytos kaip paieškos kriterijai.	PLOTEUS II naudoja ISO 3166 šalių klasifikatoriaus dalį, apimančią reikšmes, atitinkančias PLOTEUS II dalyvaujančias šalis. Ateityje galimi praplėtimai, konkretizuojant vietoves.	Nurodoma geografinė vieta – apskritis/miestas, kurioje yra teikiama mokymosi galimybė (programa ar modulis).	Įrašoma iš Studijų ir mokymo programų registro ir Kvalifikacijos tobulinimo programų ir renginių registro.

PLOTEUS II		AIKOS	PASTABOS	PLOTEUS II internetinės svetainės mokymosi galimybės aprašo turinio ir jo pateikimo reikalavimai	
				Parametrai	Komentaras
Learning Language Studijų ar mokymo kalba	Šis elementas atvaizduoja kalbą, teikiama mokymosi galimybė (programa ar modulis).	Turi būti papildytas Studijų ir mokymo programų registras ir Kvalifikacijos tobulinimo programų ir renginių registras, įvedant studijų ar mokymo kalbos rodiklį iš Kalbų klasifikatoriaus	PLOTEUS II naudoja ISO 639-1:2002 paremtą klasifikatoriaus dalį, atitinkančią dabartinėje PLOTEUS pateikiamas kalbas. Ji pagal poreikį gali būti praplėsta.	Nurodoma, kokia kalba vyksta studijos ar mokymas.	Įrašoma iš Studijų ir mokymo programų registro ir Kvalifikacijos tobulinimo programų ir renginių registro.

PLOTEUS II		AIKOS	PASTABOS	PLOTEUS II internetinės svetainės mokymosi galimybės aprašo turinio ir jo pateikimo reikalavimai	
				Parametrai	Komentaras
Study Type Studijų ar mokymo tipas	Elementas aprašo, kada ir kaip teikiama mokymosi galimybė. Jis nusako: mokymo ar studijų formą (dieninė, vakarinė, savaitgaliais, mišri) trukmę dienoje (pilna, dalis, trumpalaikiai) lokalizaciją (nuotolinis, internetinis/nuoseklus)	Turi būti patikslintas mokymo ir studijų formų klasifikatorius	Neaiškioms situacijoms išspręsti reikia eksperto konsultacijų;	Nurodoma: – studijų/mokymo forma (vakarinė, neakivaizdinė forma ir kt.); – studijų/mokymo laikas (savaitgalio studijos/mokymas ar modulis, pilnas mokymosi krūvis, sutrumpintas mokymas ar kt.) ir kt.).	Įrašomas iš PLOTEUS II internetinės svetainės protokolo klasifikatoriaus suderinto su Studijų ir mokymo programų registru, Kvalifikacijos tobulinimo programų ir renginių registru.

PLOTEUS II		AIKOS	PASTABOS	PLOTEUS II internetinės svetainės mokymosi galimybės aprašo turinio ir jo pateikimo reikalavimai	
				Parametrai	**Komentaras**
Duration and Duration Description; Studijų ar mokymo trukmė ir jos aprašymas	Tai mokymosi galimybės trukmė. Pagal šį kriterijų vykdoma mokymosi galimybės paieška.	Tai programos atributas: Turi būti sukurtas Studijų ar mokymo trukmės klasifikatorius	Neaiškioms situacijoms išspręsti reikia eksperto konsultacijų.	Nurodoma, kiek trunka studijos/mokymas ar modulis.	Įrašoma iš PLOTEUS II internetinės svetainės protokolo klasifikatoriaus suderinto su Studijų ir mokymo programų registru, Kvalifikacijos tobulinimo programų ir renginių registru.

PLOTEUS II		AIKOS	PASTABOS	PLOTEUS II internetinės svetainės mokymosi galimybės aprašo turinio ir jo pateikimo reikalavimai	
				Parametrai	Komentaras
Start Date and End Date; Pradžios ir pabaigos datos	Elementai nusako datas, kada prasideda ir kada baigiasi programa	Studijų ir mokymo programų registras ir Kvalifikacijos tobulinimo programų ir renginių registras turi būti papildyti pradžios ir pabaigos datų rodikliais.	PLOTEUS II pateikiami 2 simbolinio tipo laukai; Simbolinis formatas DD/MM/YYYY (ilgis-10)	Pradžios data: nurodoma, kada prasideda studijos/mokymas ar modulis; Pabaigos data: nurodoma, kada baigiasi studijos/mokymas ar modulis.	Įrašoma iš AIKOS duomenų bazės ir Kvalifikacijos tobulinimo programų ir renginių registro.

PLOTEUS II		AIKOS	PASTABOS	PLOTEUS II internetinės svetainės mokymosi galimybės aprašo turinio ir jo pateikimo reikalavimai	
				Parametrai	Komentaras
Is Programme; Programa	Nurodo, ar mokymosi galimybė yra programa, ar kursas	Studijų ir mokymo programų registras ir Kvalifikacijos tobulinimo programų ir renginių registras turi būti papildyti šiuo rodikliu.	Nurodomi parametrai (Y/N):; Y - yra programa; N - nėra programa;	Nurodoma, ar mokymosi galimybę atitinka studijų/mokymo programa, ar jos modulis.	Įrašoma iš PLOTEUS II internetinės svetainės protokolo klasifikatoriaus suderinto su Kvalifikacijos tobulinimo programų ir renginių registru.

PLOTEUS II		AIKOS	PASTABOS	PLOTEUS II internetinės svetainės mokymosi galimybės aprašo turinio ir jo pateikimo reikalavimai	
				Parametrai	Komentaras
Certification; Išsilavinimo pažymėjimo lygmuo	Laipsnio, suteikiamo pabaigus kursą, pavadinimas	Išsilavinimo pažymėjimo lygmenų klasifikatorius		Nurodoma, kokio lygmens išsilavinimo pažymėjimas bus suteiktas baigus studijų/mokymo programą ar modulį.	Įrašomas iš Išsilavinimo pažymėjimų blankų registro.

PLOTEUS II		AIKOS	PASTABOS	PLOTEUS II internetinės svetainės mokymosi galimybės aprašo turinio ir jo pateikimo reikalavimai	
				Parametrai	Komentaras
Requirements; Specifiniai reikalavimai	Reikalavimai, kuriuos būtina atitikti tam, kad būtų galima pasinaudoti mokymosi galimybe;	Minimalus išsilavinimas Minimalus laipsnis Minimali kvalifikacija iš Išsilavinimo klasifikatoriaus, Kvalifikacinių laipsnių klasifikatoriaus, Profesinių kvalifikacijų sąrašo;	Laisvas tekstas	Nurodomi reikalavimai, kuriuos būtina atitikti tam, kad asmuo būtų priimtas į studijų/mokymo programą ar modulį.	Įrašomi iš Studijų ir mokymo programų registro ir Kvalifikacijos tobulinimo programų ir renginių registro.

PLOTEUS II		AIKOS	PASTABOS	PLOTEUS II internetinės svetainės mokymosi galimybės aprašo turinio ir jo pateikimo reikalavimai	
				Parametrai	Komentaras
Cost Studijų ar mokymo kaina;	Mokestis už pasirinktą mokymosi galimybę;	Ši informacija bus suvedama į AIKOS duomenų bazę.		Nurodoma studijų/mokymo ar modulio kaina.	Įrašoma iš AIKOS duomenų bazės ir Kvalifikacijos tobulinimo programų ir renginių registro.

PLOTEUS II		AIKOS	PASTABOS	PLOTEUS II internetinės svetainės mokymosi galimybės aprašo turinio ir jo pateikimo reikalavimai	
				Parametrai	Komentaras
Grants; Stipendijos / pašalpos gavimo galimybė	Galimos stipendijos ar pašalpos (angl. grant) teikiami pasirinkusiems mokymosi galimybę.	Ši informacija bus suvedama į AIKOS duomenų bazę		Nurodoma ar pasirinkus studijų/mokymo programą ar modulį suteikiama galimybė gauti stipendiją/pašalpą.	Įrašoma iš AIKOS duomenų bazės ir Kvalifikacijos tobulinimo programų ir renginių registro.

PLOTEUS II		AIKOS	PASTABOS	PLOTEUS II internetinės svetainės mokymosi galimybės aprašo turinio ir jo pateikimo reikalavimai	
				Parametrai	Komentaras
Credits; Kreditai	Kreditų skaičius, suteikiamas, pabaigus kursą/išlaikius egzaminus. Kreditų apibrėžimas aukštojo mokslo sistemose gali remtis skirtingais parametrais: studentų krūviu; mokymosi išdava/rezultatais, kontaktinėmis valandomis; Europos kreditų suteikimo sistema (angl. The European Credit Transfer System (ECTS)) palengvina laikotarpių, kuriais studijuota užsienyje, pripažinimą (nustato atitikmenis) ir tokiu būdu studijų programas daro suprantamesnėmis ir prieinamesnėmis visiems studentams - tiek užsienio, tiek vietiniams.	Studijų ir mokymo programų registras ir Kvalifikacijos tobulinimo programų ir renginių registras turi būti papildyti kreditų rodikliu.		Nurodomas kreditų skaičius, suteikiamas išlaikius egzaminus, atsiskaičius už praktiką, pabaigus modulį.	Įrašomi iš Studijų ir mokymo programų registro ir Kvalifikacijos tobulinimo programų ir renginių registro

PLOTEUS II		AIKOS	PASTABOS	PLOTEUS II internetinės svetainės mokymosi galimybės aprašo turinio ir jo pateikimo reikalavimai	
				Parametrai	**Komentaras**
Provider Information; Informacija apie mokymosi galimybės teikėją	Elementas nusako informaciją apie instituciją, teikiančią mokymosi galimybę. Ši informacija naudinga kontaktams. Elementas sudarytas iš tokių atributų: pavadinimas tipas , kontaktinis asmuo, adresas telefonas faksas el. pašto adresas, internetinės svetainės adresas URL papildoma informacija (informacija laisvu tekstu, nenurodyta aukščiau pateiktuose elementuose arba informacija, kurios atskirai institucija negali pateikti)	Švietimo ir mokslo institucijų registro duomenys: Institucijų grupės, institucijų paskirtys, institucijų tipai, institucijos. Kvalifikacijos tobulinimo programų ir renginių registro duomenys. AIKOS internetinės svetainės studijų/mokymo programų aprašuose „informaciją apie teikėją“ atitinka duomenys apie: - mokyklas, kurioms, nustatytąja tvarka suteikta teisė vykdyti universitetinių arba neuniversitetinių studijų programas; - mokyklas, vykdančias pagrindinio profesinio mokymo programas; - institucijas, vykdančias darbo rinkos profesinio mokymo programas; - institucijas, vykdančias neformaliojo mokymo programas.		Informacija apie mokymosi galimybės (studijų/mokymo programos ar modulio) teikėją - nurodoma: pavadinimas; tipas; kontaktinis asmuo; adresas; telefonas; faksas; elektroninio pašto adresas; internetinės svetainės adresas; papildoma informacija.	Įrašoma iš Švietimo ir mokslo institucijų registro, AIKOS duomenų bazės ir Kvalifikacijos tobulinimo programų ir renginių registro.

PLOTEUS II		AIKOS	PASTABOS	PLOTEUS II internetinės svetainės mokymosi galimybės aprašo turinio ir jo pateikimo reikalavimai	
				Parametrai	Komentaras
Course Location; Kursų vieta	Elementas apima informaciją apie vietovę, kurioje kursas teikiamas. Jį sudaro atributai: Pavadinimas (mokykla, mokymo institucijos pavadinimas) Kontaktiniai asmenys Adresas Telefonas Faksas El. pašto adresas internetinės svetainės adresas URL papildoma informacija (informacija laisvu tekstu, nenurodyta aukščiau pateiktuose elementuose arba informacija, kurios atskirai institucija negali pateikti)	Studijų ir mokymo programų registras ir Kvalifikacijos tobulinimo programų ir renginių registras turi būti papildyti studijų, mokymo ar modulio vietos rodikliu (apskritis ir savivaldybė).	Laukų ilgiai: studijų, mokymo ar modulio vieta (teksto ilgis – 150 ženklų), kontaktiniai asmenys (teksto ilgis – 100 ženklų), adresas (teksto ilgis – 500 ženklų), telefonas (teksto ilgis – 50 ženklų) faksas (teksto ilgis 50 ženklų), el. pašto adresas (teksto ilgis – 100 ženklų), internetinės svetainės adresas (URL) - 100 ženklų), papildoma informacija – (2000 ženklų).	Nurodoma: studijų/mokymo ar modulio vietos pavadinimas (mokykla, institutas, mokymo centras ar kt.); kontaktinis asmuo; adresas; telefonas; faksas; internetinės svetainės adresas; papildoma informacija;	Įrašoma iš Švietimo ir mokslo institucijų registro, AIKOS duomenų bazės ir Kvalifikacijos tobulinimo programų ir renginių registro.

8.3.5.2.PLOTEUS II bendrojo duomenų mainų protokolo elementai, kurie perduodami iš PLOTEUS II į AIKOS

Šie PLOTEUS II bendrojo duomenų mainų protokolo elementai yra perduodami iš PLOTEUS II sistemos AIKOS sistemai kaip užklausos parametrai. Visi šie elementai (išskyrus raktinius žodžius ir identifikatorių ID) turi savo klasifikatorius ir AIKOS sistemai bus perduodami tik klasifikatorių kodai, todėl neatitikimų dėl gaunamų / perduodamų duomenų formatų nėra.

Numeracija atitinka elementų numeraciją PLOTEUS II bendrajame protokole. Stulpelyje "DB lentelė ir laukas" nurodoma iš kurios konkrečios AIKOS WWW DB lentelės ir kurio jos lauko imami duomenys.

Nr.	PLOTEUS II protokolo elementas (požymis)	Elemento formatas pagal protokolą	Atitinkamas AIKOS duomuo (požymis)	DB lentelė ir laukas	Pastabos / paaiškinimai
2.	Raktiniai žodžiai (Keywords)	Tekstas – 50 simb.	Kol kas neaiškus paieškos pagal raktinius žodžius algoritmas, todėl kuriuos duomenis AIKOS sistemoje raktiniai žodžiai atitiks nustatyti neįmanoma	-	-

Nr.	PLOTEUS II protokolo elementas (požymis)	Elemento formatas pagal protokolą	Atitinkamas AIKOS duomuo (požymis)	DB lentelė ir laukas	Pastabos / paaiškinimai
4.	Kodas (ID)	Tekstas – 50 simb.	Identifikatorius, pagal kurį vienareikšmiškai identifikuojama studijų ir mokymo programa, kartu su institucija, kurioje ji dėstoma ir mokymo ar studijų forma. Šį rodiklį sudaro trys sujungti rodikliai- studijų ir mokymo programos valstybinis kodas, švietimo ir mokslo institucijos, kurioje dėstoma ta programa kodas ir mokymo ar studijų formos, kuria ta programa dėstoma institucijoje kodas	Požymis susideda iš trijų rodiklių: SP_PROGRAMA: **prg_n_kodas** – programos valstybinis kodas INSTITUCIJA: **ins_kodas** – institucijos kodas SP_MOKFORMA: **mok_form_kodas** – mokymo formos kodas	Kadangi šis požymis yra pirmiausiai perduodamas iš AIKOS sistemos į PLOTEUS II sistemą, tai jo formatas bus pilnai suderinamas su AIKOS sistemos duomenimis.
6.	Švietimo lygmuo (Education Level)	Skaičius – [1-5] | [1-5][1-3] | [1-5][1-3][1-2]	Studijų ir mokymo programos ISCED kodo pirmi trys skaitmenys	SP_PROGRAMA: **prg_isced_kodas** – programos ISCED kodas	Imami tik duomens prg_isced_kodas pirmieji trys skaitmenys
7.	Tikslinė grupė (Specific Target Group)	Tekstas – 2 simb. (yra klasifikatorius)	Studijų ir mokymo programos valstybinio kodo trečias simbolis	SP_PROGRAMA: **prg_n_kodas** – programos valstybinis kodas	Imamas tik duomens prg_n_kodas trečias skaitmuo

Nr.	PLOTEUS II protokolo elementas (požymis)	Elemento formatas pagal protokolą	Atitinkamas AIKOS duomuo (požymis)	DB lentelė ir laukas	Pastabos / paaiškinimai
8.	Švietimo sritis / posritis (Subject)	Skaičius – 2 skaitm. (sričiai), 3 skaitm. (posričiui)	Studijų ir mokymo programos švietimo sritis arba posritis	SP_PROGRAMA: **prg_sritis** – programos sritis **prg_posrit** – programos posritis	
9.	Vieta (Location)	Dešimtainis skaičius (koks naudojamas administracinių vienetų klasifikatoriuje)	Institucijos, kurioje dėstoma studijų ar mokymo programa vieta pagal administracinių vietų klasifikatorių (apsiribojama apskritimis ir savivaldybėmis).	INSTITUCIJA: **ins_savid** – savivaldybės kodas **ins_apsid** – apskrities kodas	Jei programa dėstoma geografiškai nutolusiame institucijos padalinyje, tai šis elementas nurodo to padalinio vietą, o ne pagrindinės institucijos (t.y. elementas nurodo, kur bus mokomasi)
10.	Studijų ar mokymo kalba (Learning Language)	Tekstas – 2 simb.	Studijų ir mokymo programos mokymo kalba	SP_MOKPLANAI: **pla_kalba -** mokymos kalbos kodas	
11.	Studijų ar mokymo tipas (Study Type)	Tekstas – 2 simb	Studijų ir mokymo programos mokymo forma	SP_MOKFORMA: **mok_form_kodas** – mokymo formos kodas	

Nr.	PLOTEUS II protokolo elementas (požymis)	Elemento formatas pagal protokolą	Atitinkamas AIKOS duomuo (požymis)	DB lentelė ir laukas	Pastabos / paaiškinimai
12.	Studijų ar mokymo trukmė (be aprašymo) (Duration)	Tekstas – 2 simb.	Kiekvienos studijų ir mokymo programos konkrečios formos trukmė, kartu su tos trukmės vienetu	SP_MOKFORMA: **mok_trukme** – mokymo trukmė **mok_tipas** – trukmės vienetas	
13.	Pradžios ir pabaigos datos (Start Date and End Date)	Tekstas – 10 simb. (data, DD/MM/YYYY formatu)	Pradžios data – kiekvienos studijų ir mokymo programos priėmimo metų rugsėjo 1. Pabaigos data – kiekvienos studijų ir mokymo programos priėmimo metų rugsėjo pirmoji + trukmė	SP_MOKFORMA: **mok_metai** – priėmimo metai **mok_trukme** – mokymo trukmė	

8.3.5.3.PLOTEUS II bendrojo duomenų mainų protokolo elementai, kurie perduodami iš AIKOS į PLOTEUS II

Šie PLOTEUS II bendrojo duomenų mainų protokolo elementai yra perduodami iš AIKOS sistemos PLOTEUS II sistemai kaip atsakymo į užklausas elementai.

Numeracija atitinka elementų numeraciją PLOTEUS II bendrajame protokole. Stulpelyje "DB lentelė ir laukas" nurodoma iš kurios konkrečios AIKOS WWW DB lentelės ir kurio jos lauko imami duomenys.

Nr.	PLOTEUS II protokolo elementas (požymis)	Elemento formatas pagal protokolą	Atitinkamas AIKOS duomuo (požymis)	DB lentelė ir laukas	AIKOS duomens formatas	Pastabos / paaiškinimai
1.	Mokymosi galimybės pavadinimas (Title)	Tekstas – 150 simb.	Studijų ir mokymo programos pavadinimas	SP_PROGRAMA: **prg_pavad_angl** – pavadinimas anglų kalba **prg_pavad_lt** – pavadinimas lietuvių kalba	**prg_pavad_angl**: tekstas 250 simbolių **prg_pavad_lt**: tekstas 150 simbolių	Imti pirmus 150 simbolių, likusius "nukirpti". Verčiant lietuvišką pavadinimą iš vietinės koduotės (windows-1257) į UTF-8, gali padidėti baitų skaičius ir netilpti į 150 simbolių – tokiu atveju "nukirpti" papildomus simbolius

Nr.	PLOTEUS II protokolo elementas (požymis)	Elemento formatas pagal protokolą	Atitinkamas AIKOS duomuo (požymis)	DB lentelė ir laukas	AIKOS duomens formatas	Pastabos / paaiškinimai
3.	Aprašymas (Description)	Tekstas – 2000 simb.	Programos aprašas (anotacija) – sudaromas iš: PR3 programos aprašo, K3 kvalifikacijos aprašo, M3 švietimo institucijos tipo aprašo, PŽ3 išsilavinimo pažymėjimų blanko aprašo ir P3 profesijos aprašo. Sąlyginai didesnę mokymosi galimybės aprašo dalį sudaro programų PR3 aprašas.	SP_ANOTACIJA: **an_pr3_angl** – aprašas anglų kalba **an_pr3** – aprašas lietuvių kalba	**an_pr3_angl** ir **an_pr3**: tekstas , dydis neribojamas, pagal aprašų standartą – iki 1000 simbolių	

Nr.	PLOTEUS II protokolo elementas (požymis)	Elemento formatas pagal protokolą	Atitinkamas AIKOS duomuo (požymis)	DB lentelė ir laukas	AIKOS duomens formatas	Pastabos / paaiškinimai
4.	Kodas (ID)	Tekstas – 50 simb.	Identifikatorius, pagal kurį vienareikšmiškai identifikuojama studijų ir mokymo programa, kartu su institucija, kurioje ji dėstoma ir mokymo ar studijų forma. Šį rodiklį sudaro trys sujungti rodikliai- studijų ir mokymo programos valstybinis kodas, švietimo ir mokslo institucijos, kurioje dėstoma ta programa kodas ir mokymo ar studijų formos, kuria ta programa dėstoma institucijoje kodas	Požymis susideda iš trijų rodiklių: SP_PROGRAMA: **prg_n_kodas**; INSTITUCIJA: **ins_kodas** SP_MOKFORMA: **mok_form_kodas**	9 simboliai – programos valstybinis kodas (**prg_n_kodas**) + simbolis "_" + 7 arba 9 simboliai – institucijos kodas (**ins_kodas**) + simbolis "_" + 1 simbolis - formos kodas (**mok_form_kodas**). Pvz.: **61201H101_111951498_1** – Filosofija, Vilniaus pedagoginiame universitete, dieninė forma	Jei kiekvieną formą dar būtų galima dėstyti skirtingomis kalbomis, prie ID turėtų būti prijungtas ir kalbos kodas
5.	Internetinės svetainės adresas (URL)	Tekstas – 100 simb.	Nuoroda į studijų ir mokymo programos informaciją vaizduojantį puslapį AIKOS internetinėje svetainėje	–	Tekstas, kurio ilgis kinta priklausomai nuo parametrų. Tikslus ilgis bus žinomas, tik galutinai sukūrus AIKOS internetinę svetainę (naują versiją)	Nuorodos neišskiria studijų ir mokymo programų pagal formas, vienai programai, su visomis jos formomis yra skiriamas vienas puslapis.

Nr.	PLOTEUS II protokolo elementas (požymis)	Elemento formatas pagal protokolą	Atitinkamas AIKOS duomuo (požymis)	DB lentelė ir laukas	AIKOS duomens formatas	Pastabos / paaiškinimai
12.	Studijų ar mokymo trukmės aprašymas (Duration Description)	Tekstas – 50 simb.	Atitinkamo rodiklio registruose nėra, **siūloma** siųsti trukmę su jos vienetu tekstiniu pavidalu	Jei siunčiama trukmė su jos vienetu, tai SP_MOKFORMA: **mok_trukme** – mokymo trukmė **mok_tipas** – mokymo trukmės vienetas	Siunčiama tekstinė informacija – trukmės vertė skaičiumi (iki 3 simbolių) + trukmės vienetai tekstu (iki 15 simbolių) pvz.: 4 metai; 52 savaitės	
14.	Programa (Is programme)	Loginis tipas	Studijų ir mokymo programoms reikšmė visada "taip"	–	Siunčiama loginė reikšmė taip	
15.	Išsilavinimo pažymėjimo lygmuo (Certification)	Tekstas – 250 simb.	Baigus studijų ir mokymo programą išduodamų pažymėjimų pavadinimas	PAZ_APRASAS: **apr_pz3** – aprašas lietuvių kalba **apr_pz3_angl** – aprašas anglų kalba	**apr_pz3** ir **apr_pz3_angl** tekstas dydis neribojamas, pagal aprašų standartą –iki 150 simbolių	
16.	Specifiniai reikalavimai (Requirements)	Tekstas – 2000 simb.	Studijų ir mokymo programų reikiamas minimalus išsilavinimas	SP_PROGRAMA: **prg_issilav_min**	**prg_issilav_min**: tekstas – 50 simbolių	

Nr.	PLOTEUS II protokolo elementas (požymis)	Elemento formatas pagal protokolą	Atitinkamas AIKOS duomuo (požymis)	DB lentelė ir laukas	AIKOS duomens formatas	Pastabos / paaiškinimai
17.	Studijų ar mokymo kaina (Cost)	Tekstas – 2000 simb.	Studijų ir mokymo programos kaina	PROGR_FORMOS : **prf_kaina_eur** – studijų kaina eurais kiekvienai programos formai	**prf_kaina_eur**: skaičius	
18.	Stipendijos / pašalpos gavimo galimybė (Grants)	Tekstas – 2000 simb.	Nurodoma ar pasirinkus programą suteikiama galimybė gauti stipendiją / pašalpą	PROGR_RODIKLIAI: **prr_stipendija** – stipendijos gavimo galimybė **prr_pasalpa** – pašalpos gavimo galimybė	**prr_stipendija**: skaičius, kurio reikšmė 0 (nėra galimybės) arba 1 (yra galimybė) **prr_pasalpa**: skaičius, kurio reikšmė 0 (nėra galimybės) arba 1 (yra galimybė)	Konkrečios sumos nepateikiamos – tik nurodoma ar yra galimybė gauti stipendiją / pašalpą
19.	Kreditai (Credits)	Tekstas – 100 simb.	Kreditų skaičius, suteikiamas pabaigus programą. Kreditai yra vienas iš trukmės įvertinimo vienetų	SP_MOKFORMA: **mok_trukme** - trukmė **mok_tipas** - trukmės vienetas	**mok_trukme:** skaičius (iki 3 simbolių) **mok_tipas:** reikšmė turi būti 2 (kreditai), ši reikšmė nesiunčiama	Šis elementas bus siunčiamas, tik tada, jei požymio **mok_tipas** reikšmė yra 2. Galima pritaikyti ir atitinkamybę 1 metai = 40 kreditų, tada šis požymis būtų siunčiamas ir kai **mok_tipas** reikšmė yra 0 (metai)

Nr.	PLOTEUS II protokolo elementas (požymis)	Elemento formatas pagal protokolą	Atitinkamas AIKOS duomuo (požymis)	DB lentelė ir laukas	AIKOS duomens formatas	Pastabos / paaiškinimai
20.	Informacija apie mokymosi galimybės teikėją (Provider Information)					
20.1.	Pavadinimas (Provider Name)	Tekstas – 150 simb.	Institucijos, kurioje dėstoma studijų ir mokymo programa pavadinimas	INSTITUCIJA: **ins_pavada** – anglų kalba **ins_pavadl** – lietuvių kalba	**ins_pavada**: tekstas 150 simbolių **ins_pavadl**: tekstas 150 simbolių	Verčiant lietuvišką pavadinimą iš vietinės koduotės (windows-1257) į UTF-8, gali padidėti baitų skaičius ir netilpti į 150 simbolių – tokiu atveju "nukirpti" papildomus simbolius

Nr.	PLOTEUS II protokolo elementas (požymis)	Elemento formatas pagal protokolą	Atitinkamas AIKOS duomuo (požymis)	DB lentelė ir laukas	AIKOS duomens formatas	Pastabos / paaiškinimai
20.2.	Tipas (Type)	Tekstas – 100 simb.	Institucijos, kurioje dėstoma studijų ir mokymo programa pagrindinis tipas (pvz.: universitetas). Reikšmė iš švietimo ir mokslo institucijų tipų klasifikatoriaus	KL_SVIETIP: **pavada** – anglų kalba **pavad** – lietuvių kalba	**pavada**: tekstas 250 simbolių **pavad**: tekstas 100 simbolių	Nors pavadinimui anglų kalba išskirta 250 simbolių, šiuo metu visi pavadinimai užima mažiau nei 100 simbolių Verčiant lietuvišką pavadinimą iš vietinės koduotės (windows-1257) į UTF-8, gali padidėti baitų skaičius ir netilpti į 150 simbolių – tokiu atveju "nukirpti" papildomus simbolius
20.3.	Kontaktinis asmuo (Contact Person)	Tekstas – 100 simb.	Atitinkamo požymio nėra	–	–	
20.4.	Adresas (Address)	Tekstas – 500 simb.	Institucijos, kurioje dėstoma studijų ir mokymo programa adresas	INSTITUCIJA: **ins_adrtekst** – adresas tekstu	**ins_adrtekst**: tekstas 100 simbolių	

Nr.	PLOTEUS II protokolo elementas (požymis)	Elemento formatas pagal protokolą	Atitinkamas AIKOS duomuo (požymis)	DB lentelė ir laukas	AIKOS duomens formatas	Pastabos / paaiškinimai
20.5.	Telefonas (Phone Number)	Tekstas – 50 simb.	Institucijos, kurioje dėstoma studijų ir mokymo programa telefono numeris (kvarcinis kodas ir pats telefono numeris)	INSTITUCIJA: **ins_kvarctel** – telefono kvarcinis kodas **ins_telef** – telefono numeris	**ins_kvarctel**: skaičius (iki 3 skaitmenų) **ins_telef**: tekstas 10 simbolių	Taip pat reikėtų pradžioje prijungti tarptautinį Lietuvos kodą +370
20.6.	Faksas (Fax Number)	Tekstas – 50 simb.	Institucijos, kurioje dėstoma studijų ir mokymo programa fakso numeris (kvarcinis kodas ir pats fakso numeris)	INSTITUCIJA: **ins_kvarcfax** – fakso kvarcinis kodas **ins_fax** – fakso numeris	**ins_kvarcfax**: skaičius (iki 3 skaitmenų) **ins_fax**: skaičius (iki 7 skaitmenų)	Taip pat reikėtų pradžioje prijungti tarptautinį Lietuvos kodą +370
20.7.	El. paštas (Email Address)	Tekstas – 100 simb.	Institucijos, kurioje dėstoma studijų ir mokymo programa elektroninio pašto adresas	INSTITUCIJA: **ins_email**	**ins_email**: tekstas 50 simbolių	
20.8.	URL (Website (URL))	Tekstas – 100 simb.	Institucijos, kurioje dėstoma studijų ir mokymo programa internetinės svetainės adresas	INSTITUCIJA: **ins_www**	**ins_www**: tekstas 70 simbolių	
20.9.	Papildoma informacija (Information)	Tekstas – 2000 simb.	Papildoma informacija apie instituciją, kurioje dėstoma studijų ir mokymo programa. **Siūloma** siųsti institucijos aprašą	Kol kas lentelė nesukurta	Institucijos aprašas: tekstas iki 150 simbolių	

Nr.	PLOTEUS II protokolo elementas (požymis)	Elemento formatas pagal protokolą	Atitinkamas AIKOS duomuo (požymis)	DB lentelė ir laukas	AIKOS duomens formatas	Pastabos / paaiškinimai
21.	Studijų, mokymo ar modulio vieta (Course Location)		Kadangi studijų ir mokymo programos su konkrečia vieta, kur jos dėstomos nesiejamos, šis požymis nurodomas tik toms studijų ir mokymo programoms, kurios teikiamos institucijos padalinyje, geografiškai nuo pagrindinės institucijos			
21.1.	Pavadinimas (Course Location Name)	Tekstas – 150 simb.	Institucijos padalinio, kuriame dėstoma studijų ir mokymo programa pavadinimas	INSTITUCIJA: **ins_pavada** – anglų kalba **ins_pavadl** – lietuvių kalba	**ins_pavada**: tekstas 150 simbolių **ins_pavadl**: tekstas 150 simbolių	Verčiant lietuvišką pavadinimą iš vietinės koduotės (windows-1257) į UTF-8, gali padidėti baitų skaičius ir netilpti į 150 simbolių – tokiu atveju "nukirpti" papildomus simbolius
21.2.	Kontaktinis asmuo (Contact Person)	Tekstas – 100 simb.	Atitinkamo požymio nėra	–	–	
21.3.	Adresas (Address)	Tekstas – 500 simb.	Institucijos padalinio, kuriame dėstoma studijų ir mokymo programa adresas	INSTITUCIJA: **ins_adrtekst** – adresas tekstu	**ins_adrtekst**: tekstas 100 simbolių	

Nr.	PLOTEUS II protokolo elementas (požymis)	Elemento formatas pagal protokolą	Atitinkamas AIKOS duomuo (požymis)	DB lentelė ir laukas	AIKOS duomens formatas	Pastabos / paaiškinimai
21.4.	Telefonas (Phone Number)	Tekstas – 50 simb.	Institucijos padalinio, kuriame dėstoma studijų ir mokymo programa telefono numeris (kvarcinis kodas ir pats telefono numeris)	INSTITUCIJA: **ins_kvarctel** – telefono kvarcinis kodas **ins_telef** – telefono numeris	**ins_kvarctel**: skaičius (iki 3 skaitmenų) **ins_telef**: tekstas 10 simbolių	Taip pat reikėtų pradžioje prijungti tarptautinį Lietuvos kodą +370
21.5.	Faksas (Fax Number)	Tekstas – 50 simb.	Institucijos padalinio, kuriame dėstoma studijų ir mokymo programa fakso numeris (kvarcinis kodas ir pats fakso numeris)	INSTITUCIJA: **ins_kvarcfax** – fakso kvarcinis kodas **ins_fax** – fakso numeris	**ins_kvarcfax**: skaičius (iki 3 skaitmenų) **ins_fax**: skaičius (iki 7 skaitmenų)	Taip pat reikėtų pradžioje prijungti tarptautinį Lietuvos kodą +370
21.6.	El. paštas (Email Address)	Tekstas – 100 simb.	Institucijos padalinio, kuriame dėstoma studijų ir mokymo programa elektroninio pašto adresas	INSTITUCIJA: **ins_email**	**ins_email**: tekstas 50 simbolių	
21.7.	URL (Website (URL))	Tekstas – 100 simb.	Institucijos padalinio, kuriame dėstoma studijų ir mokymo programa internetinės svetainės adresas	INSTITUCIJA: **ins_www**	**ins_www**: tekstas 70 simbolių	
21.8.	Papildoma informacija (Information)	Tekstas – 2000 simb.	Papildoma informacija apie institucijos padalinį, kuriame dėstoma studijų ir mokymo programa. **Siūloma** siųsti institucijos aprašą	Kol kas lentelė nesukurta	Institucijos aprašas: tekstas iki 150 simbolių	

Nr.	PLOTEUS II protokolo elementas (požymis)	Elemento formatas pagal protokolą	Atitinkamas AIKOS duomuo (požymis)	DB lentelė ir laukas	AIKOS duomens formatas	Pastabos / paaiškinimai
21.9.	Vieta (Location (Region or City))	Dešimtainis skaičius (koks naudojamas administracinių vienetų klasifikatoriuje)	Institucijos (padalinio), kurioje dėstoma studijų ar mokymo programa vieta pagal administracinių vietų klasifikatorių (apsiribojama apskritimis ir savivaldybėmis).	INSTITUCIJA: **ins_savid** – savivaldybės kodas **ins_apsid** – apskrities kodas	Bus pateikiamos administracinių vienetų klasifikatoriaus reikšmės (apskritys ir savivaldybės) todėl atskirai jų formatų derinti nereikia. **ins_savid** ir **ins_apsid** – dešimtainiai skaičiai	

8.3.5.4.PLOTEUS II bendros duomenų struktūros modelis

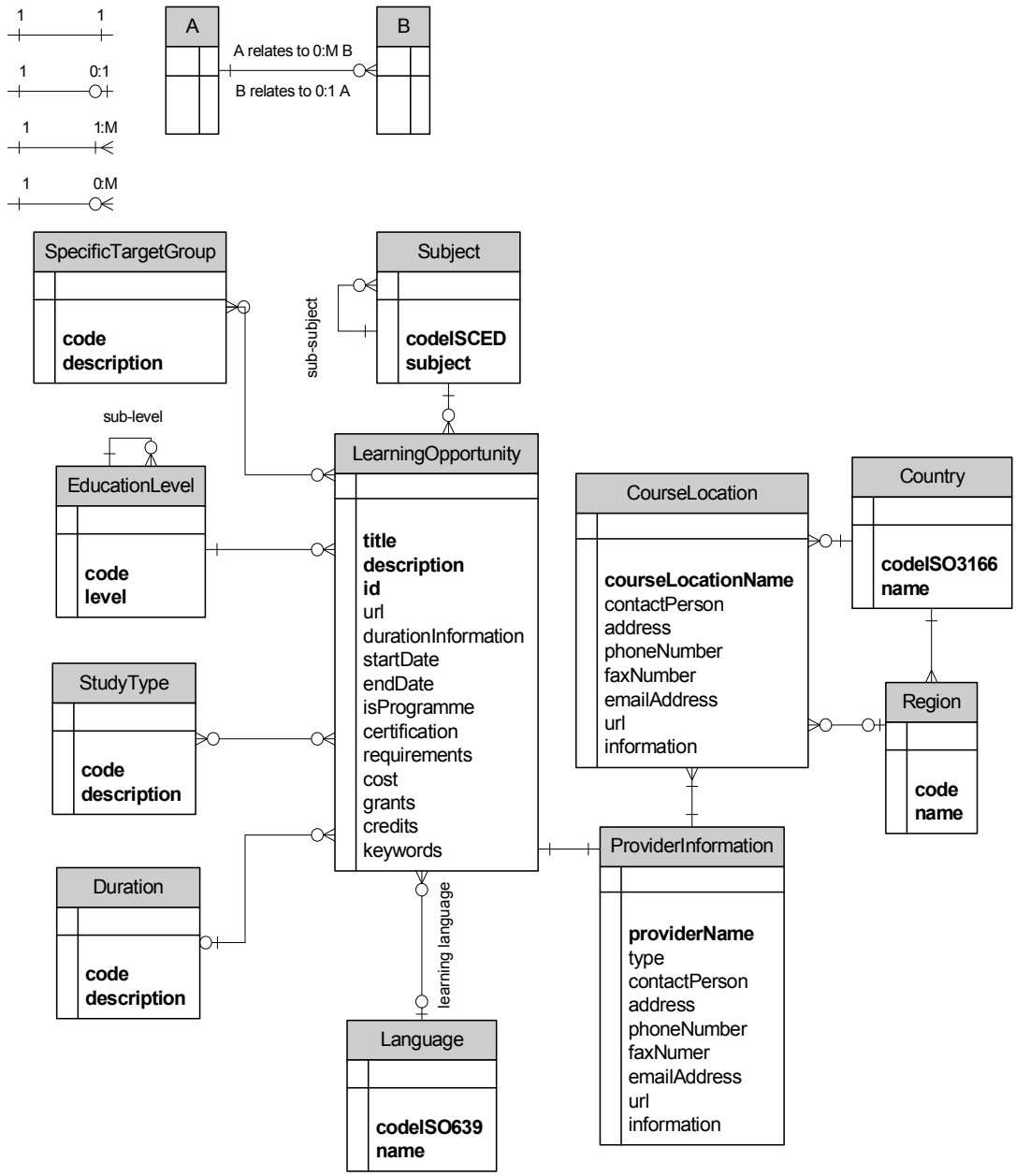

8.3.5.5.Duomenų šaltinio organizavimas

Galimi duomenų šaltinio organizavimo būdai:

- Sukurti tarpines duomenų struktūras, atitinkančias PLOTEUS II duomenų modelį
- Sukurti mišrią duomenų struktūrą: dalis duomenų struktūrų ─ atitikmenys tiesiogiai AIKOS sistemoje, dalis – tarpinėse struktūrose
- Bendrajai PLOTEUS II duomenų struktūrai nustatyti atitikmenis AIKOS duomenų bazių struktūrose
- Nustatyti galimus papildomus duomenų šaltinius (pavyzdžiui, kvalifikacijos tobulinimo programoms ir kt.)

8.3.5.6.Techniniai-technologiniai reikalavimai

PLOTEUS II realizacija remsis (angl. web servise) internetine technologija. Turi būti sukurti instrumentai PLOTEUS II bendros struktūros elementų gretinimui su AIKOS interneto svetainės poreikiams skirta DB, aprašant ir pagal galimybes realizuojant gretinimo taisykles. Programinė įranga turi naudoti planuojamą sukurti aiškinamąjį žodyną.

8.3.5.7.Reikalavimai kalboms

AIKOS PLOTEUS II teiks duomenis lietuvių ir anglų kalbomis. Mokymosi galimybės aprašai taip pat bus teikiami į PLOTEUS II lietuvių ir anglų kalbomis.

8.3.5.8.Funkciniai reikalavimai

- nustatyti atitikmenis tarp PLOTEUS II ir AIKOS; atsiradus pasikeitimams AIKOS, apie juos informuoti PLOTEUS II, nurodant naujus atitikmenis; atitikmenų nustatymui sukurti gretinimo programinę įrangą, integruojant terminų žodyną
- atsakant į PLOTEUS II užklausą, suformuoti bei perduoti duomenis AIKOS naudojamu formatu, užtikrinant detalios informacijos pateikimą
- apdoroti nesėkmingo kreipimosi situacijas, klaidas.

8.3.5.9.Bendrieji reikalavimai

- vaizduojant duomenis PLOTEUS II portale, prioritetas teikiamas vykdomoms programoms, nors rodomos visos, įregistruotos AIKOS
- mokymosi galimybės aprašas, teikiamas PLOTEUS II internetinei svetainei, apjungia trečio lygio programos, kvalifikacijos, švietimo institucijos, išsilavinimo pažymėjimo blanko ir profesijos aprašų duomenis. Projektuojant būtini kontaktai su PLOTEUS II kūrimo grupe.

Pastaba: Dėl LIEMSIS kaip informacijos šaltinio PLOTEUS II sistemai: LIEMSIS ateityje gali būti papildomu PLOTEUS II sistemos informacijos šaltiniu.

8.4. DUOMENŲ APDOROJIMO POSISTEMIS

8.4.1. Statistinės informacijos formavimo programinė įranga (50 formų)

Turi būti formuojama tokia nauja statistinė informacija:

- švietimo ir mokslo institucijų kaita pagal grupę, tipą, teisinį statusą
- bendrojo lavinimo mokyklų padalinių skaičius pagal padalinio steigėjo tipą, padalinio tipą ir teritoriją
- bendrojo lavinimo mokyklų skaičius kaimuose, gyvenvietėse ir miesteliuose bei miestuose pagal tipą, savivaldybes
- valstybinių aukštųjų mokyklų studentų, studijuojančių valstybės finansuojamose vietose (visiškai apmokamos studijos, iš dalies apmokamos studijos), skaičius pagal posričius (aukštojo mokslo universitetines ir neuniversitetines programas (studentų sk. pagal kursus ir studijų programas spalio 1 d.) ─ duomenis teiks STD
- priėmimo į valstybės finansuojamas vietas (visiškai apmokamos studijos, iš dalies apmokamos studijos) skaičiai pagal posričius (aukštojo mokslo universitetinėms ir neuniversitetinėms programoms) – duomenis teiks ŠMM
- tendencijas ir kaitą atspindinti statistika: informacija apie baigusiųjų mokymo institucijas nedarbo lygį pagal profesijas trejų metų laikotarpyje; išvestinė statistika apie baigusiųjų įsidarbinimo lygį, iš mokymo institucijas baigusiųjų skaičiaus atėmus baigusiųjų bedarbių skaičių ─ duomenis teiks LDB
- suvestinė nurodyto laikotarpio statistika apie mokyklų, mokymo veikla užsiimančių įmonių valstybės finansuojamas vietas pagal teritorijas, mokymosi lygmenis, mokymosi kalbas ir formas (visiškai finansuojama vieta, iš dalies finansuojama vieta) ─ duomenis apie valstybės finansuojamas vietas teiks Studijų ir mokymo programų registras bei Kvalifikacijos tobulinimo programų ir renginių registras
- agreguoti statistiniai duomenys apie asmenų pamestus pažymėjimus ir dublikatus bei atšauktus dublikatus už pasirinktą/nurodytą laikotarpį
- pedagogų skaičius pagal institucijas, švietimo posričius
- svetainės registruotų vartotojų veiksmų suvestinis žurnalas (administravimo posistemė)
- švietimo ir mokslo institucijos pagal tipus ir filialų (teritorinių padalinių) skaičių
- statistika apie elektroninį informacijos užsakymą už nurodytą laikotarpį pagal temas.

Papildomi reikalavimai egzistuojančiam statistinės informacijos pateikimui:

- papildyti mokymosi ir darbo vietų statistines lenteles pirmakursių skaičiumi
- 4-2-k, 4-6-k, 4-9-k, 5-1-k, formų lenteles vaizduoti AIKOS interneto svetainėje grafiniu būdu
- pačioje statistinėje lentelėje prie pavadinimo pateikti jos numerį.

Į AIKOS WWW poreikiams skirtą duomenų serverį turi būti perkeliami statistikai formuoti reikalingi duomenys, išlaikant gimininingas pirminiams duomenų šaltiniams struktūras bei pagal poreikį perkeliant agreguotus ar kitaip apdorotus duomenis.

Statistinė informacija turi būti vaizduojama sąrašais, jungtiniais sąrašais, lentelėmis, grafikais, kreivėmis, atspindinčiomis tendencijas, elementais, atspindinčiais proporcijas ir pan. (pavyzdį galima rasti adresu http://www3.gov.ab.ca/hre/index.asp).

Pastaba: šioje specifikacijoje pateiktų statistinių lentelių turinys ir struktūra projektavimo metu gali būti tikslinami ir/arba keičiami.

8.4.2. Švietimo ir mokslo institucijų jubiliejų sąrašo įtraukimas į AIKOS interneto svetainę

AIKOS interneto svetainėje teikiama informacija turi būti papildyta švietimo ir mokslo institucijų jubiliejų sąrašu, kuris būtų automatiškai formuojamas pagal Švietimo ir mokslo institucijų registro duomenis. Švietimo ir mokslo institucijų jubiliejų informacija turi būti prieinama per AIKOS svetainės Švietimo ir mokslo institucijų registro informacijos nuorodą „Jubiliejai“ ir svetainės naujienų skyriuje, o taip pat mokyklai, kuri kreipsis nurodytu el.pašto adresu, prašant galima skelbti bėgančioje eilutėje ar naujienų skyriuje.

8.4.3. Statistinės informacijos AIKOS interneto svetainėje pavaizdavimas žemėlapyje

AIKOS interneto svetainėje teritorinė statistinė informacija turi būti pavaizduojama ne tik suvestinėmis lentelėmis ir grafikais, bet ir žemėlapyje, teritorinius vienetus spalvinant skirtingomis spalvomis pagal vartotojo nurodomus statistinės informacijos kriterijus ir teritorinius vienetus, pagal kuriuos statistinė informacija bus pavaizduojama žemėlapyje, su galimybe juo nurodyti sistemos vartotojui. Projektavimo metu nustatoma kokiam mokyklų skaičiui esant kokia spalva naudojama.

8.5. INFORMACIJOS TEIKIMO POSISTEMIS

8.5.1. Duomenų paieška ir pateikimas viešai vartoti internete pagal vartotojų grupes

Pertvarkant svetainės struktūrą bei pritaikant ją konkrečioms vartotojų grupėms, turi būti orientuojamasi į tokius vartotojus:

- 1–4 klasių mokiniai
- 5–8 klasių mokiniai
- 9–12 klasių mokiniai
- Asmenys, iškritę iš bendrojo lavinimo sistemos
- Mokinių tėvai
- Stojantieji į profesines mokyklas
- Stojantieji į aukštąsias mokyklas
- Persikvalifikuojantys asmenys
- Tobulinantys kvalifikaciją asmenys
- Konsultantai
- Politikai
- Darbdaviai
- Neįgalieji
- Imigrantai
- Kaliniai
- PLOTEUS internetinės svetainės vartotojai
- Registruoti vartotojai.

Lentelėje pateikiama šioms vartotojų grupėms rekomenduojami teikti profesijų, kvalifikacijų, studijų ir mokymo programų, švietimo institucijų, išsilavinimo pažymėjimų blankų aprašai:

Vartotojai	Profesijos aprašas	Kvalifikacijos (kompetencijos) aprašas	Studijų/ mokymo programos aprašas	Švietimo institucijos aprašas	Išsilavinimo pažymėjimo blanko aprašas
1–4 klasių mokiniai	P1	K1			
5–8 klasių mokiniai	P1	K1	PR1	M1	PŽ1
9–12 klasių mokiniai	P2	K2	PR2	M2	PŽ2
Asmenys, iškritę iš bendrojo lavinimo sistemos	P1	K1	PR1		
Mokinių tėvai					
Stojantieji į profesines mokyklas	P2	K2	PR2	M2	PŽ2
Stojantieji į aukštąsias mokyklas	P2	K2	PR2	M2	PŽ2
Persikvalifikuojantys asmenys		K2	PR2		
Tobulinantys kvalifikaciją Asmenys					
Konsultantai	P2	K2	PR2	M2	PŽ2
Politikai					
Darbdaviai	P2	K2	PR2		
Neįgalieji					
Imigrantai					
Kaliniai					
PLOTEUS internetinės svetainės vartotojai	P3	K3	PR3	M3	PŽ3
Registruoti vartotojai					

Visoms vartotojų grupėms turi būti sukurti atskiri AIKOS interneto svetainės puslapiai. Vartotojai turi turėti galimybę vykdyti paiešką pagal konkrečios vartotojo grupės svetainės puslapyje pateiktus paieškos informaciniuose objektuose kriterijus.

Paieškos veiklos diagrama pateikta žemiau:

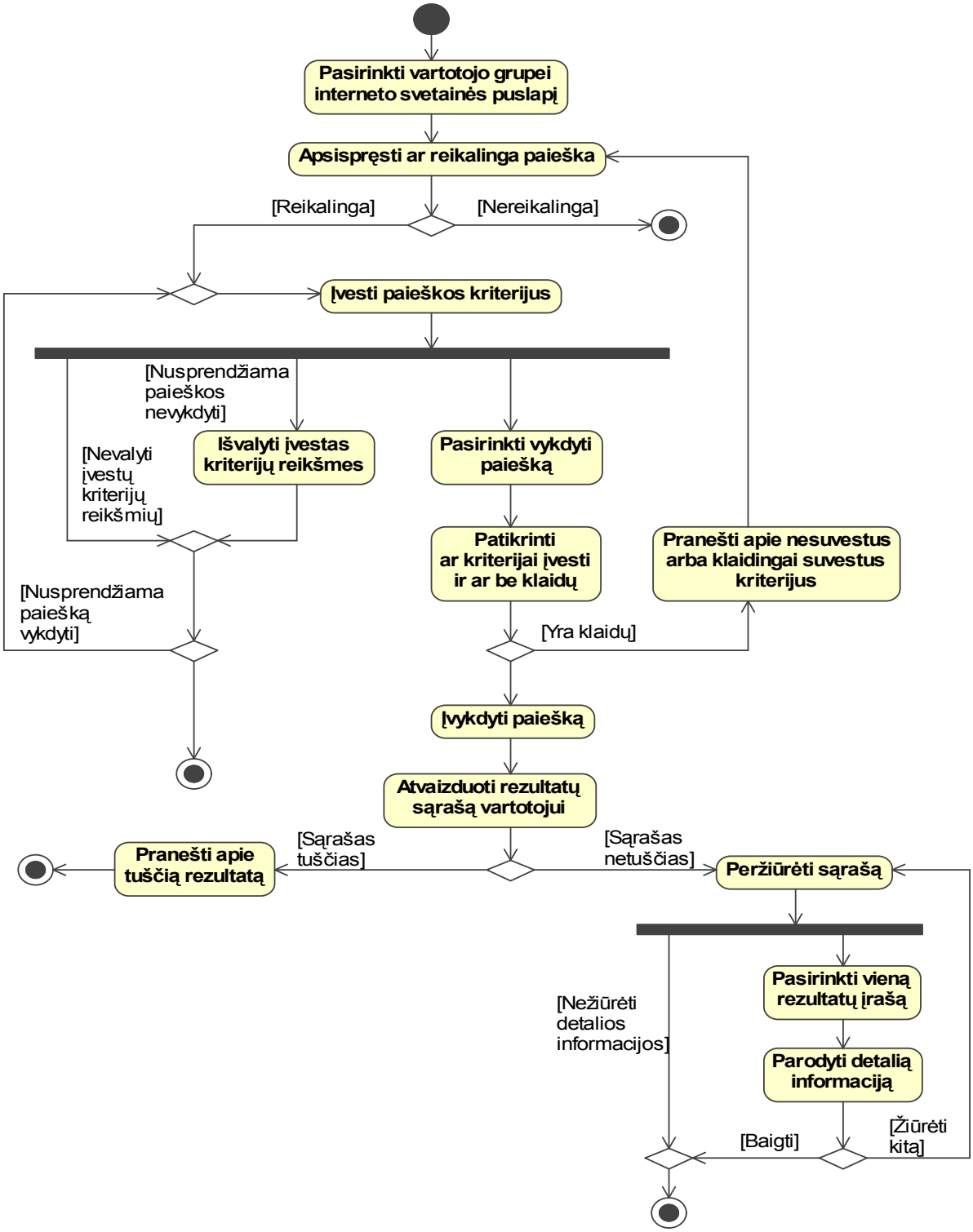

Paieškos vartotojo grupės puslapyje veiklos diagrama

8.5.2. Duomenų paieška apie studijų ir mokymo programas pagal turimą išsilavinimą, mokymosi lygmenis, mokymosi kalbas ir formas, mokymosi trukmę, įgytas ar įgyjamas kvalifikacijas, galimybes įsidarbinti bei vidutinį atlyginimo dydį baigus konkrečią programą

Paieška turi tenkinti reikalavimus, pateiktus dalyje „Bendri reikalavimai visų vartotojų grupių interneto puslapiuose teikiamai paieškai“.

Duomenys apie vidutinius atlyginimo dydžius saugomi STD IS. Turi būti sukurta duomenų mainų funkcija, perduodanti vidutinius atlyginimo dydžius asmenims, baigusiems konkrečią programą (žr. duomenų mainų aprašymą). Šie perduoti duomenys turi būti saugomi AIKOS WWW poreikiams skirtoje DB bei naudojami numatytai paieškai.

Duomenys apie galimybes įsidarbinti, baigus konkrečią programą (pagal institucijas arba programas), saugomi LDB IS. Turi būti sukurta duomenų mainų funkcija, perduodanti duomenis apie galimybes įsidarbinti asmenims, baigusiems konkrečią programą (žr. duomenų mainų aprašymą). Šie perduoti duomenys turi būti saugomi AIKOS WWW poreikiams skirtoje DB bei naudojami numatytai paieškai.

8.5.3. Duomenų paieška apie mokyklas, mokymo veikla užsiimančias įmones pagal teritorijas, studijų ir mokymo programas, mokymosi lygmenis, mokymosi kalbas ir formas, absolventų įsidarbinimo lygį, valstybės finansuojamas vietas ar mokamas studijas, galimybes gauti vietą bendrabutyje, mokymosi paskolą, apie priėmimo sąlygas ir tvarką

Paieška turi tenkinti reikalavimus, pateiktus dalyje “Bendri reikalavimai visų vartotojų grupių interneto puslapiuose teikiamai paieškai”.

Informaciją apie valstybės finansuojamas vietas pagal mokymo institucijas aukštojo mokslo studijose teiks STD: visiškai finansuojama vieta, iš dalies finansuojama vieta. Šios informacijos teikimo periodiškumas ─ kas metus. Informaciją apie valstybės finansuojamas vietas mokymuisi darbo rinkos neformaliojo mokymo programose teiks LDRMT. LDRMT gali pateikti duomenis tik pagal institucijas, suderinusias minėtas programas. Šie duomenys turi būti naudojami numatytai paieškai.

Turi būti papildytas Studijų ir mokymo programų registras požymiu, ar programa yra mokama (taip/ne), šiuos duomenis pagal programas perduodant iš CDB į AIKOS WWW poreikiams skirtą DB.

LDB saugo bedarbių skaičius pagal mokymo institucijas, kurias baigė užsiregistravęs bedarbis (absolventas) bei baigimo metus. Prie absolventų nepriskiriami asmenys, baigę darbo rinkos profesinio mokymo programas. Absolventams nepriskiriami asmenys, baigę vidurines mokyklas. Šis skaičius nusako absolventų nedarbo lygį pagal absolvento baigtas institucijas. Turint bendrą absolventų pagal institucijas, kuriose jie mokėsi, skaičių bei minusavus iš LDB gautus bedarbių (baigusiųjų mokymo institucijas) absolventų pagal institucijas skaičių, randame absolventų įsidarbinimo lygį nusakančius skaičius (pagal sritis, posričius, profesiją).

Turi būti teikiami duomenys apie mokyklas, mokymo veikla užsiimančias įmones pagal absolventų įsidarbinimo lygį už trejų metų laikotarpį. Šie duomenys AIKOS interneto svetainėje turi būti publikuojami, atspindint tendencijas ir kaitą (absolventas nuo įsidarbinimo momento tampa dirbančiuoju, bet vėl gali įgyti absolvento statusą tuo atveju, jei vėl mokėsi ir baigė kitą mokymo instituciją).

8.5.4. Įregistruotų institucijų, studijų ir mokymo programų, išsilavinimo pažymėjimų blankų ir licencijų sąrašų pagal registravimo terminą, lygmenis, teritoriją, studijų kryptis ir švietimo posričius formavimas

Sąrašinių duomenų apie institucijų, studijų ir mokymo programų, išsilavinimo pažymėjimų blankų ir licencijų paieška turi būti vykdoma pagal tokius kriterijus:

- apskritis
- savivaldybė
- studijų kryptis
- švietimo posritis.

Paieška turi tenkinti reikalavimus, pateiktus dalyje "Bendri reikalavimai visų vartotojų grupių interneto puslapiuose teikiamai paieškai".

Pastaba: remiantis vėliausiais galiojančiais teisiniais dokumentais, institucijų, studijų ir mokymo programų, išsilavinimo pažymėjimo blankų ir licencijų perregistravimas nėra atliekamas, todėl sąrašai pagal perregistravimo datą neturi būti formuojami, taip pat AIKOS svetainėje neturi būti pateikta su perregistravimu susijusi informacija.

8.5.5. Darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo programų ir renginių paieška pagal mokymosi lygmenis, studijų kryptis, švietimo posričius, turimas kvalifikacijas, profesijas, teritoriją, laiką, trukmę, mokymosi kainą, priėmimo sąlygas formavimas

Dabartiniu metu duomenys apie pedagogų kvalifikacijai tobulinti skirtas programas ir renginius yra registruojami AIKOS WWW poreikiams skirtoje DB. Pedagogų kvalifikacijos tobulinimui skirtų programų ir renginių (programa gali apimti daug renginių) duomenų bazės pagrindu šiuo metu yra kuriamas kvalifikacijos tobulinimo programų ir renginių registras, kuriame turi būti registruojamos visų sričių darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo programos ir renginiai. Minėto registro duomenys, skirti AIKOS poreikiams, turi būti perduodami į AIKOS WWW DB.

Kvalifikacijos tobulinimo programų, kurių mokomi visų sričių darbuotojai, duomenys turi būti susistematizuoti, pagal galimybes sukuriant vieningą duomenų modelį. Šiuo duomenų modeliu paremti duomenys turi būti naudojami publikavimui AIKOS interneto svetainėje, tame tarpe ir atlikus visų sričių darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo programų ir renginių paiešką.

AIKOS interneto svetainėje turi būti galimybė vykdyti paiešką vieningam duomenų apie kvalifikacijos tobulinimo programas ir renginius radimui pagal tokius kriterijus:

- mokymosi lygmenį
- švietimo posričius
- turimas kvalifikacijas
- profesijas
- teritoriją
- laiką, kuriuo programos mokoma
- trukmę
- požymį ar mokslas mokamas.

Siekiant tenkinti PLOTEUS II reikmes:

- AIKOS įvedus programų vartotojų grupių klasifikatorių, neformaliojo mokymo programoms, renginiams turi būti priskirtos minėto klasifikatoriaus reikšmės (pvz., tikslinė grupė užsieniečiams, renginiams ir pan.)
- papildyti Kvalifikacijos tobulinimo programų ir renginių registrus, įvedant kalbų klasifikatorių bei sudarant galimybę registruoti, kokiomis kalbomis mokoma konkrečios programos.

Paieška turi tenkinti reikalavimus, pateiktus dalyje "Bendri reikalavimai visų vartotojų grupių interneto puslapiuose teikiamai paieškai".

Paieškai ir jos rezultatų publikavimui turi būti naudojamas naujai kuriamas vieningas profesijų klasifikatorius – svarbiausių profesijų klasifikatorius. Šiam funkcionalumui įgyvendinti Kvalifikacijos tobulinimo programų ir renginių registre esančios kvalifikacijos tobulinimo programos turi būti susietos su profesijomis.

Kvalifikacijos tobulinimo programų paieškos pagal turimą kvalifikaciją įgyvendinimui Kvalifikacijos tobulinimo programų ir renginių registras turi būti papildytas turimos kvalifikacijos rodikliu.

8.5.6. AIKOS klasifikatorių duomenų rodymo anglų kalba ir turinti vartotojo sąsają anglų kalba programinė įranga

Funkcija apima AIKOS svetainės pagrindinio meniu dalį "Klasifikatoriai" atitinkančios vartotojo sąsajos bei juo pateikiamų duomenų vertimą į anglų kalbą. Svetainės kalbos pasirinkimo elementas turi būti vaizduojamas matomoje vietoje ir pateikiamas kiekvienos vartotojo grupės svetainės puslapyje . Pakeitus kalbą, einamoji interneto svetainėje publikuojama informacija bei vartotojo sąsaja turi būti rodomi pasirinkta kalba. Šiame etape numatyta svetainėje teikti informaciją lietuvių ir anglų kalbomis. Turi būti numatyta galimybė lengvam kalbų sąrašo papildymui.

Šiuo metu AIKOS svetainėje anglų kalba pateikiama mažiau informacijos, negu lietuvių. AIKOS turi pateikti klasifikatorių duomenis anglų kalba. Žemiau lentelėje pateikiama suvestinė informacija, aprašanti, kokie klasifikatorių duomenys ir kokia apimtimi yra išversti į anglų kalbą. Klasifikatorių, pažymėtų "+" ženklu duomenys turi būti išversti į anglų kalbą bei teikiami vartotojui:

Atributas	Anglų kalba	Lentelės pavadinimas
Nauja administracinių vienetų lentelė	-	kl_admvienetai
Reorganizavimo būdų klasifikatorius	-	kl_reorg
Teisiniai statusai	-	kl_teisstat
Teisinės formos	+	kl_imrusis
Veiklos rūšys (EVRK)	-	kl_veiknace
Institucijų finansavimo šaltiniai	-	kl_finsal
Institucijų grupės	+	kl_ins_grupe
Institucijų paskirtys	+	kl_svietpas
Institucijų priklausomybės	+	kl_svietprk
Institucijų tipai	+	kl_svietip
Išsilavinimo klasifikatorius	+	kl_issilav
Išsilavinimo pažymėjimų blankų technologinės apsaugos grupės	-	kl_paz_apsauga

Atributas	Anglų kalba	Lentelės pavadinimas
Išsilavinimo pažymėjimų dublikatų atšaukimo priežastys	-	kl_ppaz_atsprz
Išsilavinimo pažymėjimų grupės	+	kl_paz_grupe
Išsilavinimo pažymėjimų išregistravimo priežastys	-	kl_paz_isreg
Išsilavinimo pažymėjimų lygmenys	+	kl_paz_serija
Išsilavinimo pažymėjimų paskirtys	-	kl_paz_pask
Išsilavinimo pažymėjimų tipai	+	kl_paz_tipas
Kalbos	-	kl_k_kalbos
Kvalifikaciniai laipsniai	+	kl_kval_laips
Licencijos galiojimo sustabdymo ir galiojimo panaikinimo priežastys	-	kl_lc_sust
Mokėjimai už mokslą	-	kl_mok_mokymas
Mokymo ar studijų formos	+	kl_m_forma
Patalpų nuosavybės formos	-	kl_nuos_forma
Patalpų valdymo, naudojimo ir disponavimo jomis pagrindas	-	kl_patprkl
Pažymėjimo vaizdo tipas	+	kl_paz_vaizd_tp
Profesinės kvalifikacijos	+	kl_kvalif
Specialybių lygmenys	+	kl_spec_lygmuo
Studijų ir mokymo programų lygmenys	+	kl_prg_lygmenys
Studijų ir mokymo programų išregistravimo priežastys	+	kl_prg_isreg
Studijų krypčių kvalifikaciniai laipsniai	+	kl_prg_laipsnis
Studijų kryptys	+	kl_stud_krypt
Studijų sritys	+	kl_stud_srit
Švietimo posričiai	+	kl_mok_posr
Švietimo sritys	+	kl_moksrit
Programos kategorija	-	kl_prg_kategorija
Programos krypties dalykas	-	kl_krypt_dal
Institucijų klasifikatorius	+	kl_instit
Lietuvos profesijų klasifikatorius	-	kl_profes
Specialybių atitikmenys	-	kl_spec_progr
Specifinės mokymosi galimybės	+	kl_spec_gal
Svarbiausių profesijų klasifikatorius	+	kuriamas

8.5.7. Profesinio informavimo ir konsultavimo tikslams parengtų specialių standartinių ar pasirenkamai formuojamų užklausų, filmų, nuotraukų formavimo ir rodymo programinė įranga

AIKOS interneto svetainėje turi būti galimybė demonstruoti iliustracijas, vaizdinę, garso, daugialypę informaciją, peržiūrėti filmus, tai yra turi būti vaizdinės, garsinės, daugialypės medžiagos pateikimo interneto naršyklės lange galimybė:

- audiovizualinė informacija, filmai, nuotraukos turi būti pasiekiami per pagrindinį svetainės puslapį vienoje katalogizuotoje sankaupoje, o taip pat publikuojami atitinkamose svetainės puslapiuose kartu su kita informacija (pavyzdžiui, šalia profesijos aprašo pateikiamas filmas apie tą profesiją ir pan.)
- turi būti kaupiamos nuotraukų bibliotekos, audio/video medžiagos archyvai
- turi būti audio, video, daugialypės informacijos pakrovimo iš svetainės galimybė
- svetainėje turi būti paskelbta informacija apie šios medžiagos nuosavybės teises ir teises ją naudoti
- turi būti sukurtos nuotraukų bibliotekos, audio, video, daugialypės medžiagos archyvai su paieškos galimybėmis
- turi būti "PREVIEW" galimybės video medžiagai
- audiovizualinės ir pan. medžiagos pasiekimą/pateikimą svetainėje reikia organizuoti pagal vartotojų grupes
- daugialypės medžiagos turinys gali būti pateikiamas pagal temas ir pagrindinius informacinius objektus: profesijas, kvalifikacijas ir pan.
- turi būti galimybė administratoriui arba įgaliotam registruotam vartotojui atlikti audiovizualinės medžiagos, filmų, nuotraukų paiešką pagal failo pavadinimą.

Audio failai turi būti saugomi skaitmeniniuose formatuose:

- mp3
- midi
- wav

Audio medžiaga gali būti klausoma multimedia programinės įrangos priemonėmis:

- Windows Media Player
- Real Audio
- Quick Time.

Nuotraukos turi būti saugomos tokiais formatais:

- JPEG (ne mažiau 200 taškų colyje)
- EPS (aukšto apibrėžimo lygio formatai)
- TIFF (aukšto apibrėžimo lygio formatai)
- JPG
- GIF (tinka grafiniams vaizdams)
- RAW

Nuotraukos turi būti peržiūrimos:

- Windows picture priemonėmis
- Fax viewer priemonėmis

Video informacija turi būti saugoma tokiais formatais:

- MPEG (nuo 2 iki 8 Mb/s aukštos kokybės nuotraukoms)
- Real Video
- AVI

Video medžiaga gali būti peržiūrima multimedia programinės įrangos priemonėmis:

- Windows Media Player
- Real Audio
- Quick Time.

Vaizdinės, garsinės medžiagos pateikimo pavyzdžių galima rasti:

http://ue.eu.int/cms3_fo/showPage.asp?id=997&lang=en&mode=g

http://ue.eu.int/cms3_fo/showPage.asp?id=620&lang=LT&mode=g

http://ue.eu.int/cms3_applications/applications/newsRoom/galleryViewer.ASP?command=browse&lang=1&cmsid=819

http://europa.eu.int/comm/avservices/photo/photo_news_en.cfm

http://europa.eu.int/geninfo/info/index_en.htm

8.5.8. Internetinės konsultacijos naudojant testavimo priemones apie profesijos tinkamumą konkrečiam asmeniui, įvertinant asmens charakterio savybes, polinkius ir pan. programinės įrangos parengimas

AIKOS interneto svetainėje turi būti galimybė pateikti testavimo priemones apie profesijos tinkamumą konkrečiam asmeniui, įvertinant asmens charakterio savybes, polinkius ir pan. Testų pateikimas tikslingas šioms vartotojų grupėms:

- stojantieji į profesines mokyklas
- stojantieji į aukštąsias mokyklas
- tobulinantieji kvalifikaciją
- persikvalifikuojantys
- imigrantai
- neįgalieji
- kaliniai
- konsultantai.

Testų medžiaga turi būti saugomas AIKOS WWW poreikiams skirtoje duomenų bazėje. Konkretaus asmens testų rezultatai nesaugomi.

8.5.9. Švietimo ir mokslo institucijų elektroninio pašto ir interneto svetainių adresų pagal institucijų grupes, tipus, mokymo kalbas, mokymo formas, švietimo posričius, studijų kryptis, mokymo lygmenis ir teritorijas formavimas

Elektroninio pašto ir interneto svetainių adresus suformuoti ir išsiųsti laiškus visiems arba pasirinktiems ir pažymėtiems adresatams gali tik registruotas vartotojas. Registruotiems vartotojams turi būti suteikiama galimybė formuoti elektroninio pašto adresų sąrašus ir, naudojantis elektroninio pašto programomis, siųsti laišką pasirinktoms mokymo įstaigoms.

Sąrašą formuoti nurodant atrankos kriterijus:

- institucijos grupė (grupės)
- tipas (tipai)
- apskritis (apskritys)
- savivaldybė (savivaldybės)
- mokymo kalba
- mokymo forma
- švietimo posritis
- studijų kryptis
- mokymo lygmuo.

Paieškos rezultate suformuojamas sąrašas institucijų ir jų elektroninio pašto bei interneto svetainių adresų bei sudaroma galimybė siųsti laišką visoms arba pažymėtoms institucijoms, suformuotoms sąraše.

8.5.10. Priemonės išsiųsti elektroninius laiškus visoms arba iš elektroninio pašto adresų sąrašo pasirinktoms švietimo ir mokslo institucijoms

Turi būti realizuota galimybė pažymėti institucijas, kurioms pageidaujama išsiųsti elektroninį laišką, ir, inicijavus siuntimą (pavyzdžiui, mygtuko paspaudimu), iškviesti standartinį “paštininką” (elektroninio pašto klientą), jo vartotojo sąsajos dalyje “adresas” automatiškai įrašant visų pažymėtų institucijų elektroninio pašto adresus, atskirtus atitinkamu skyrikliu. Jei pageidaujama siųsti elektroninį laišką visoms institucijoms, iškviečiama analogiška funkcija, automatiškai pašto kliento dalyje “adresas” įrašanti visų institucijų elektroninio pašto adresus.

9. IS EFEKTYVUMAS

Šiame skyriuje pateikiamos AIKOS kūrimo ir aptarnavimo sąnaudos, planuojamos pajamos ir prognozuojama nauda.

Pagrindinės projekto gairės, poreikio pagrindimas, projekto įgyvendinimo analizė, apibendrintas rizikos bei naudos įvertinimas pateiktas projekto „Atviros informavimo, konsultavimo ir orientavimo sistemos (AIKOS) sukūrimas ir plėtojimas“ galimybių studijoje (2004 m.).

9.1. IS KŪRIMO IR APTARNAVIMO SĄNAUDOS

AIKOS kūrimo ir aptarnavimo etapai pateikti sekančioje lentelėje:

Nr.	**Darbų etapo pavadinimas**
A.	Kūrimo etapas
	IS AIKOS KŪRIMAS
1.	AIKOS galutinės versijos posistemių projektavimas
1.1.	Duomenų mainų posistemio projektavimas
1.2.	Išorinių duomenų šaltinių PĮ posistemio projektavimas
1.3.	Duomenų apdorojimo posistemio projektavimas
1.4.	Informacijos teikimo posistemio projektavimas
1.5.	Administravimo posistemio projektavimas
2.	AIKOS programinės įrangos galutinės versijos posistemių programinės įrangos parengimas
2.1.	Duomenų mainų posistemio kodavimas
2.2.	Išorinių duomenų šaltinių PĮ posistemio kodavimas
2.3.	Duomenų apdorojimo posistemio kodavimas
2.4.	Informacijos teikimo posistemio kodavimas
2.5.	Administravimo posistemio kodavimas
3.	AIKOS galutinės versijos bandymų programos ir metodikos parengimas
4.	AIKOS galutinės versijos posistemių testavimas
5.	AIKOS galutinės versijos programinės įrangos bandomoji eksploatacija

6.	Programinės įrangos modifikavimas pagal bandomosios eksploatacijos rezultatus
7.	AIKOS galutinės versijos dokumentavimas
8.	AIKOS administratorių bei duomenų tvarkytojų mokymai
9.	AIKOS galutinės versijos pridavimas į eksploataciją
B.	**Kompiuterinė technika, tinklo įranga, sisteminė programinė įranga, trečiųjų šalių taikomoji programinė įranga, licencijos**
C.	**Palaikymo etapas**
1.	AIKOS sukurtos programinės įrangos eksploatacija ir priežiūra
2.	Kompiuterinės technikos ir sisteminės programinės įrangos vystymas
3.	Informacinių mainų užtikrinimas
D.	**Kitos sąnaudos**

Etapų darbų sąnaudų įvertinimas numatytas projekto „Atviros informavimo, konsultavimo ir orientavimo sistemos (AIKOS) sukūrimas ir plėtojimas“ galimybių studijoje (2004 m.).

9.2. IS PROGNOZUOJAMA NAUDA

IS AIKOS yra atvira ir nekomercinė informacinė sistema, todėl tiesioginių pajamų iš AIKOS sukūrimo nenumatoma.

Įdiegus AIKOS prognozuojama tokia nauda:

- Lietuvos žmonėms bus užtikrintas prieinamumas prie kokybiškos informacijos apie mokymosi ir įsidarbinimo galimybes visam gyvenimui. Tenkinant individualius ir visuomenės poreikius teikiamos kokybiškos profesinio informavimo paslaugos visiems gyventojams nepriklausomai nuo jų amžiaus, lyties, tautybės ar gyvenamosios vietos bei socialinės padėties
- Sukurta sistema, veikianti informacinių technologijų ir kitomis priemonėmis, leidžianti susipažinti su mokymo programomis, teikiamomis kvalifikacijomis bei padedanti asmenims išsirinkti specialybę, atsižvelgus į jų individualias savybes, darbo rinkos ir mokymosi galimybes, orientuojanti asmenis pagrįstam specialybės pasirinkimui
- Bus teikiama informacija apie aukštųjų mokyklų studentų ir profesinių mokyklų mokinių, einamaisiais metais priimamų studijuoti ar mokytis, studijuojančiųjų ir besimokančiųjų, laisvų darbo vietų ir bedarbių skaičių pagal švietimo posričius, teritorijas bei mokyklas. Tai leis realiau pasirinkti įgyjamas kvalifikacijas ir veiksmingiau naudoti specialistams rengti skiriamas lėšas
- Išsami informacija bus teikiama operatyviai bei tvarkoma reglamentuotai, ir tai padės besiruošiančiam mokytis pasirinkti teisingą sprendimą renkantis specialybę
- Kokybiška informacija apie mokymosi ir įsidarbinimo galimybes bus teikiama profesinio informavimo taškams ir profesinio orientavimo centrams. Mokiniams ir visiems tos teritorijos gyventojams bus sudarytos sąlygos gauti šią informaciją kiekvienoje, pagrindinėje, vidurinėje ar profesinėje mokykloje įsteigtoje, profesinio informavimo vietoje. Bus gerinami jaunų žmonių ir suaugusiųjų įsidarbinimo gebėjimai, skatinamas jų verslumas ir nuolatinis žinių siekimas, ugdomas žmonių socialinis aktyvumas ir atsakomybė už savo profesinę veiklą, siekiant išvengti nedarbo
- Bus gerinami jaunų žmonių ir suaugusiųjų įsidarbinimo gebėjimai, skatinamas jų verslumas bei nuolatinis žinių siekimas, ugdomas žmonių socialinis aktyvumas ir atsakomybė už savo profesinę veiklą, siekiant išvengti nedarbo
- Informacija apie mokymosi ir darbo galimybes Lietuvoje bus teikiama Europos šalių gyventojams. Duomenys į PLOTEUS bus teikiami iš AIKOS duomenų bazės suderintomis technologijomis ir formatais. Bendra informacinė sistema bus prieinama ne tik mūsų šalies, bet ir kitų Europos šalių gyventojams.

10.IS KELIAMI REIKALAVIMAI

10.1. IS REIKALAVIMAI TECHNINĖMS PRIEMONĖMS

AIKOS techninė bazė formuojama kaip institucijų, dalyvaujančių sistemoje, duomenų bazių tarnybinių stočių, lokalių kompiuterių tinklų ir kompiuterinių darbo vietų visuma su visa būtina papildoma įranga. Konkretus įrangos sąrašas priklauso nuo institucijoje vykdomų funkcijų, duomenų apimčių ir vartotojų skaičiaus. Tarnybinių stočių ir darbo vietų schematinis išsidėstymas sistemoje pavaizduotas ir detaliau aprašytas Kompiuterizuojamo objekto siekiamos būsenos (IS koncepcijos) nustatymo dokumente.

10.1.1. Bendrieji reikalavimai

- turi būti 24 val. per parą nepertraukiamas darbo režimas. Tam turi būti naudojamos tokios aukštą patikimumą užtikrinančios priemonės, kaip:
  - nepertraukiamo maitinimo užtikrinimas
  - dubliuojančių saugyklų tarnybinių stočių diegimas. Dubliuota techninė įranga (klasteriai) leidžia užtikrinti nepertraukiamą darbą ir sumažina neplanuotas prastovas
  - dubliuoti kritines funkcijas atliekančius mazgus (tinklo įrangą, kompiuterius)
  - duomenų saugojimo įrenginio diegimas. Būtinas duomenų rezervinio kopijavimo ir archyvavimo įrenginys, kurio galimybės turi būti suderintos su DB apimtimis. Rezervinio kopijavimo ir archyvavimo modulis leidžia užtikrinti duomenų saugumą praradimo ar sugadinimo atvejais, saugos duomenų bazių archyvus išorinėse laikmenose
  - komunikacinė įranga, leidžianti užtikrinti duomenų perdavimo saugumą, didelio vartotojų skaičiaus efektyvų darbą ir ateities galimybių panaudojimą
- turi būti minimaliai sumažinta galimo avarinio sutrikimo rizika
- sistemos dalys turi būti suderinamos su tinklinėmis operacinėmis sistemomis (TCP/IP protokolas)
- duomenų saugumas turi būti užtikrinamas tiek techninėmis, tiek programinėmis (operacinės sistemos arba DBVS bei taikomųjų programų) priemonėmis. Ši sistema reikalauja naujos, šiuolaikinės diskinės duomenų saugyklos leidžiančios užtikrinti duomenų saugumą, vientisumą, sumažina administravimo kaštus, leidžia užtikrinti reikalingą fizinių duomenų laikmenų augimą esant poreikiui
- turi būti naudojama tik kokybiška, patikimų gamintojų ir tiekėjų techninė įranga.

10.1.2. Reikalavimai duomenų bazės tarnybinei stočiai

Pagrindinis informacinės sistemos techninis komponentas yra sistemos duomenų bazių tarnybinė stotis – centrinis kompiuteris, kuriame kaupiama pirminė ir agreguota informacija. Prie šios tarnybinės stoties taip pat bus prijungta duomenų saugykla, kurioje bus saugomi visi apdorojamų ir saugomų duomenų kiekiai. Tarnybinei stočiai keliami reikalavimai:

- naudojamos techninės priemonės ir architektūra turi leisti naudoti DBVS ir programų tarnybinių stočių klasterius. Tai aukšto patikimumo (*High-Availability*) užtikrinimas dubliuojant duomenų bazių (DB) tarnybinių stočių darbą. Tuo atveju, jei viena iš tarnybinių stočių yra nepasiekiama, kita turi pilnai užtikrinti pirmosios tarnybinės stoties funkcionalumą. Duomenys tarp atskirų DB tranzakcijų negali būti prarandami. Prie šios tarnybinės stoties taip pat bus prijungta duomenų saugykla, kurioje bus saugomi visi apdorojamų ir saugomų duomenų kiekiai
- sistemos darbo našumo gerinimui naudoti multiprocesorinę architektūrą, 2 procesoriai (galimybė plėsti iki 4)
- operatyvios atminties dydis nemažiau 4 GB (galimybė plėsti iki 16 GB)
- 4 bitų klaidų aptikimas ir ištaisymas (Advanced ECC)
- 2x36.4GB 15000 aps./min. karšto keitimo kieti diskai
- du optiniai dubliuoti adapteriai prijungimui prie diskinio duomenų masyvo
- Ethernet tinklo sąsajos
- integruotas serviso procesorius tarnybinės stoties nuotoliniams stebėjimui ir administravimui
- tarnybinės stoties administravimo programinė įranga
- galimybė plėsti būtinus techninius išteklius (papildoma operatyvinė atmintis, diskinė atmintis, papildomi procesoriai)
- diskinės atminties apimtis neturėtų būti mažesnė nei 100 GB
- duomenų saugos priemonės naudojant RAID priemones
- duomenų išsaugojimas, sutrikus elektros srovės tiekimui (iki 10 min.), o dingus išoriniam elektros maitinimui, normalus duomenų apdorojimas turi būti užbaigtas naudojant rezervinius energijos šaltinius.

10.1.3. Reikalavimai WWW tarnybinei stočiai

Taip pat vienas svarbus informacinės sistemos techninis komponentas yra sistemos WWW tarnybinė stotis. Ši tarnybinė stotis taip pat bus prijungta prie duomenų saugyklos per optinę sąsają. Šiai tarnybinei stočiai keliami reikalavimai:

- naudojamos techninės priemonės ir architektūra turi leisti naudoti WWW programų tarnybinių stočių klasterius. Tai aukšto patikimumo (*High-Availability*) užtikrinimas dubliuojant WWW tarnybinių stočių darbą. Tuo atveju, jei viena iš tarnybinių stočių yra nepasiekiama, kita turi pilnai užtikrinti pirmosios tarnybinės stoties funkcionalumą. Duomenys tarp atskirų WWW tarnybinių stočių negali būti prarandami
- sistemos darbo našumo gerinimui naudoti multiprocesorinę architektūrą, 2 procesoriai (galimybė plėsti iki 4)
- operatyvios atminties dydis nemažiau 4 GB (galimybė plėsti iki 16 GB)
- 4 bitų klaidų aptikimas ir ištaisymas (Advanced ECC)
- 2x36.4GB 15000 aps./min. karšto keitimo kieti diskai
- du optiniai dubliuoti adapteriai prijungimui prie diskinio duomenų masyvo
- Ethernet tinklo sąsajos
- integruotas serviso procesorius tarnybinės stoties nuotoliniam stebėjimui ir administravimui
- tarnybinės stoties administravimo programinė įranga
- galimybė plėsti būtinus techninius išteklius (papildoma operatyvinė atmintis, diskinė atmintis, papildomi procesoriai)
- du 3000VA nepertraukiamo maitinimo šaltiniai
- diskinės atminties apimtis neturėtų būti mažesnė nei 50 GB
- duomenų saugos priemonės naudojant RAID priemones
- duomenų išsaugojimas, sutrikus elektros srovės tiekimui (iki 10 min.), o dingus išoriniam elektros maitinimui, normalus duomenų apdorojimas turi būti užbaigtas naudojant rezervinius energijos šaltinius.

10.1.4. Reikalavimai kompiuterių tinklui

- reikalinga duomenų perdavimo įranga ryšiui su kitomis organizacijomis, įstaigomis
- kompiuterių, tarnybinių stočių bei kitos periferijos apjungimui būtina naudoti tinklo komutatorių
- tinklas turi būti apsaugotas nuo nesankcionuoto prisijungimo
- tarnybinių stočių apsaugai nuo nesankcionuoto prisijungimo interneto prieigoje turi būti įdiegta duomenų tinklo užkarda – ugniasienė
- duomenų tinklo užkarda turi palaikyti DMZ (DeMilitary Zone) zoną, kurioje būtų užtikrintas priėjimas iš interneto prie viešų resursų
- programinė įranga darbui kompiuterių tinkle gali būti pasirenkama įvairiai, tačiau būtina, kad ji palaikytų TCP/IP tinklo protokolą
- tinklo įranga turi užtikrinti priėjimą iš interneto prie viešų resursų
- tinklo įranga turi užtikrinti saugų priėjimą prie viešų resursų iš vidinio įstaigos tinklo
- tinklo įranga turi blokuoti patekimą iš interneto į vidinius įstaigos tinklus.

10.1.5. Reikalavimai archyvavimo sistemai

Siekiant užtikrinti duomenų išsaugojimą ir užtikrinti duomenų išsaugojimą įvykus sistemos komponentų techniniam gedimui būtina įrengi duomenų archyvavimo sistemą. Archyvavimo sistemą turi sudaryti du pagrindiniai komponentai: archyvavimo tarnybinė stotis, juostų biblioteka.

Archyvavimo tarnybinė stotis turi tenkinti sekančias technines charakteristikas:

- operatyvios atminties dydis nemažiau 1 GB, užtikrinanti klaidų aptikimą ir ištaisymą
- galimybė plėsi būtinus techninius išteklius (papildoma operatyvinė atmintis, diskinė atmintis, papildomi procesoriai)
- diskinės apimtis neturėtu būti mažesnė nei 50 GB, duomenų saugos priemonės naudojant RAID priemones
- duomenų išsaugojimas, sutrikus elektros srovės tiekimui (iki 10 min.), o dingus išoriniam elektros maitinimui, normalus duomenų apdorojimas turi būti užbaigtas naudojant rezervinius energijos šaltinius
- sistemos darbo našumo gerinimui naudoti multiprocesorinę architektūrą (ne mažiau 2 procesorių pradinėje konfigūracijoje).

Juostų biblioteka turi tenkinti šias technines charakteristikas:

- talpa nemažiau 7 juostelės įrenginyje
- juostelės talpa nemažiau 200 GB nekompresuota, 400 GB kompresuota (2:1)
- duomenų įrašymo greitis 35 MB/s nekompresuotų duomenų, 70 MB/s kompresuotų (2:1)
- korpusas - montuojama į spintą
- jungties tipas LVD Ultra160 SCSI
- papildomos galimybės. turi atitikti gamintojo šalies standartus, gamintojo techninius standartus, LR teisės aktais patvirtintus ir galiojančius standartus, kartu su programine įranga užtikrinti darbą su lietuviškais tekstais; gamintojas turi turėti ISO 9001:2000 kokybės standarto sertifikatus
- komplektuojama su nemažiau nei 10 200/400 GB juostelėmis.

Archyvavimo programinė įranga turi vykdyti šias funkcijas:

- rezervinio kopijavimo ir archyvavimo programinė įranga turi galimybę saugoti kelias tu pačių duomenų kopijas
- rezervinio kopijavimo programinė įranga, palaikanti duomenų bazių rezervinį kopijavimą on-line režimu
- rezervinio kopijavimo ir archyvavimo programinė įranga savo informaciją saugo duomenų bazėje ir yra galimybė gauti tą informaciją naudojantis SQL užklausomis
- rezervinio kopijavimo ir archyvavimo programinė įranga turi galimybę saugoti kelias skirtingas tų pačių duomenų versijas pagal laiką
- rezervinio kopijavimo ir archyvavimo programinė įranga turi galimybę saugoti duomenis tiek juostiniuose įrenginiuose, tiek ir diskuose
- rezervinio kopijavimo ir archyvavimo programinė įranga turi galimybę atstatyti (resume) nutrukusias duomenų perdavimo tarp kliento ir tarnybinės stoties sesijas.

10.1.6. Reikalavimai darbo vietai

- operacinė sistema MS Windows 2000/2003/XP
- turi būti interneto prieiga
- klientinės darbo vietos turi būti paruoštos darbui per Internet Explorer 6, Mozilla 1.7 arba naujesnių versijų tipo internetines naršykles. Rekomenduojama naudoti Internet Explorer7, Mozilla Firefox 2
- kiti reikalavimai darbo vietai vartotojui nėra išskiriami
- kiti reikalavimai AIKOS aptarnaujančio personalo ir rekomenduojami reikalavimai registruoto vartotojo darbo vietoms:
    - kompiuteris:
        - procesorius: ne mažesnis kaip 2,8 GHz
        - operatyvioji atmintis (RAM): ne mažiau 256 MB PC266 DDRAM
        - kietas diskas (HDD): ne mažiau 40 GB 7200 aps./min.
        - video plokštė AGP, ne mažiau kaip 8 MB
        - garso plokštė
        - kompiuterinio tinklo adapteris (NIC): UTP, 10/100 Mbps (dual speed), PCI
    - A4 formato spausdintuvas
    - tinklo komutatorius (Switch)
    - kompiuteriai turi būti prijungti į lokalų tinklą
    - profesinio informavimo taškuose (PIT) turi būti interneto prieiga prisijungimui prie centrinės duomenų bazės duomenų apsikeitimui. Šią prieigą organizuoja ir užtikrina jos veiklą PIT'us įrengiančios institucijos
    - kopijavimo įrenginys
    - ausinės (arba garso kolonėlės).

10.2. IS REIKALAVIMAI PROGRAMINEI ĮRANGAI

- visos naudojamos operacinės sistemos turi palaikyti TCP/IP protokolą
- operacinėse sistemose turi būti integruota galimybė naudoti lietuvišką abėcėlę
- operacinės sistemos turi užtikrinti apsaugą nuo nesankcionuoto ar atsitiktinio duomenų ir programų modifikavimo ir panaudojimo
- darbo vietų ir tarnybinių stočių programinė įranga bei laikomi duomenys turi būti apsaugoti antivirusinėmis priemonėmis
- operacinė sistema turi būti suderinama su jau turima kompiuterine ir programine įranga, sudarant sąlygas panaudoti naują, kuriamą ir perspektyvią programinę įrangą
- sistemos taikomoji programinė įranga turi būti įdiegta ir atnaujinama centralizuotai naudojant programų (aplikacijų) tarnybines stotis
- visas sistemoje naudojama programinė įranga turi būti legali ir licencijuota
- duomenų tvarkymui bus naudojamos reliacinių duomenų bazių valdymo sistemos (DBVS)
- turi būti užtikrintas daugiavartotojiškas darbo režimas, leidžiantis efektyviai dirbti dideliam vartotojų skaičiui
- vartotojo sąsaja turi būti patogi, vieninga, nesunkiai suprantama
- vartotojo sąsajos turi būti realizuotos lietuvių ir anglų kalba
- taikomosios programos turi leisti vykdyti tik tas funkcijas, kurios priskiriamos sistemos vartotojo kompetencijai
- taikomosios programos turi leisti vykdyti duomenų atranką pagal vartotojo pasirenkamus atributus
- taikomosios programos neturi reikalauti iš vartotojų turėti programavimo įgūdžių ir mokėti specifines programavimo kalbas
- sistemos vartotojams neturi būti galimybės patekti į tarnybinės stoties operacinės sistemos aplinką ir keisti jos parametrus, jeigu to nereikalauja vartotojo vykdomos funkcijos
- turi būti realizuota pagalbos vartotojams sistema. (*Help* funkcija)
- darbo vietų programinė įranga turi būti sukurta taip, kad vartotojo sąsajos “languose” ir navigacijai tarp “langų” galima būtų naudoti tiek “pelę”, tiek klaviatūrą
- duomenų teikimui užtikrinti naudojamos internetinės technologijos, darbui su portalu – standartinės naršyklės
- naudojamos naršyklės turi turėti kopijavimo, pažymėjimo galimybes, turi turėti galimybę įtraukti į mėgiamų puslapių sąrašą, nusiųsti nuorodą, turi turėti ekraninio vaizdo didinimo/mažinimo galimybę
- turi būti galimybė talpinti svetainėje tekstinę, grafinę, video, audio informaciją, galimybė lanksčiai valdyti patalpintą informaciją
- informacijos priėjimas turi priklausyti nuo vartotojui suteiktų teisių
- turi būti galimybė vartotojui pačiam keisti svetainės puslapio parametrus (šriftą)

- turi būti vaizdinės, garsinės, daugialypės medžiagos pateikimo interneto naršyklės lange galimybė
- administratoriaus darbo vietos programinė įranga turi turėti tokias funkcijas:
    - sistemų inventorizavimas
    - nuotolinis valdymas ir kontrolė
    - pranešimų ir perspėjimų apie įvykius surinkimas
    - darbo eigos ir sistemų būklės patikra
    - rutininių administravimo užduočių automatizavimas
    - AIKOS svetainės turinio valdymas
    - AIKOS svetainės vartotojų valdymas
- integravimas su PLOTEUS II turi būti realizuotas automatiniu duomenų perdavimo būdu ir remtis internetinėmis web service technologijomis.

10.3. IS DUOMENŲ LAIKYMO REIKALAVIMAI

Duomenų bazės valdymo sistema turi tenkinti šiuos reikalavimus:

- turi būti naudojama naujausia pateikta rinkoje siūlomos DBVS versija ir pasinaudota jos privalumais
- reliacinis duomenų modelis
- SQL užklausų kalba (pilnai atitinkanti ANSI/SQL 92 standartą)
- nuosava (integruota) duomenų bazių valdymo sistemos naudojama programavimo kalba
- daugiavartotojiškas darbas
- tranzakcinė duomenų bazių valdymo sistema, kuri tenkina ACID principus
- ODBC ir JDBC prieinamumas
- darbas nevienalyčiuose tinkluose
- darbas skirtingose platformose
- galimybė fiksuoti duomenų saugai kritinius vartotojų vykdomus veiksmus
- duomenų importavimo ir eksportavimo priemonės
- DBVS apsaugota nuo nesankcionuoto ar atsitiktinio duomenų ir programų modifikavimo ir panaudojimo
- vartotojų autentifikacija (vartotojo identifikavimas) ir autorizacija (teisių nustatymas) atliekama DBVS
- integracija su kitomis DBVS
- užrakinimo (ang. lock) mechanizmų įrašo lygyje naudojimas
- visapusiškas XML palaikymas
- pilnas duomenų bazės pernešamumas keičiant DBVS naujesnės versijos DBVS
- pilnas duomenų bazės pernešamumas perkeliant ją į kitą operacinę sistemą (taikoma pagrindinėms Lietuvoje naudojamoms operacinėms sistemoms)
- turi palaikyti JAVA, XML duomenų bazėje
- informacijos saugą avarinių trikdžių atvejais turi užtikrinti naudojamos duomenų bazių valdymo sistemos programinės priemonės bei periodinis duomenų bazės kopijavimas ir archyvavimas
- priklausomai nuo būtinybės, nustatomas archyvavimo periodas, tačiau ne rečiau kaip vieną kartą per savaitę.

10.4. IS DUOMENŲ RINKIMO, RUOŠIMO IR KONTROLĖS REIKALAVIMAI

- turi būti suformuota sistemos administratoriaus tarnyba, kuri vykdo pilną funkcionuojančios sistemos priežiūrą
- administratoriaus tarnybos veikla turi būti reglamentuota dokumentais, kurie užtikrina sistemos funkcionalumo ir saugos palaikymą, užpildymo duomenimis ataskaitų rengimą
- administratoriaus tarnybos vadovas turi turėti ne mažesnį kaip skyriaus vedėjo statusą
- administratoriaus tarnyba užtikrina visos kaupiamos informacijos saugą nuo vidinio ir išorinio poveikio, avarinių situacijų, nesankcionuotų ryšių
- kompiuterinė informacija turi pilnai atitikti kompiuterizuojamų pirminių dokumentų turinį ir suvedama vieną kartą
- kaupiamoje informacijoje turi būti naudojami atitinkami valstybiniai klasifikatoriai, kadastrai, registrai ir jų objektų identifikaciniai atributai.

10.5. IS DUOMENŲ SAUGOS REIKALAVIMAI

Duomenų saugos užtikrinimui turi būti atsižvelgta į infrastruktūrines priemones (pastatai, techninė įranga), administracines priemones (darbo organizavimas, personalas, netikėtumų planavimas), technines ir programines priemones (techninė įranga, programinė įranga). Tinkamai parinktos ir įdiegtos saugos priemonės leidžia apsisaugoti nuo atsitiktinių objektyvių ir netyčinių subjektyvių aplinkybių rizikos, padeda pašalinti veiksnių, susijusių su techninės ir programinės įrangos gedimu, padarinius, sumažina riziką, kylančią dėl darbuotojų klaidų bei neteisėtų tyčinių veiksmų. Keliami reikalavimai:

- vietinis tinklas turi būti tinkamai apsaugotas nuo išorės vartotojų. Tam naudojamos ugniasienės:
    - ugniasienes diegiamos kaip dubliuota sistema, kadangi jos atlieką vieną iš pagrindinių funkcijų – prieiga prie viešo interneto bei susijungimai su kitomis žinybomis. Kai yra įdiegta dubliuota sistema, viena ugniasienė dirba kaip pagrindinis įrenginys, kita – pasyviame režime iki tol, kol įvyks gedimas arba planuoti profilaktiniai darbai pagrindinėje ugniasienėje. Tarp aktyvios ir pasyvios ugniasienių yra pastovus ryšys, kurio metu nuolat perduodama informacija apie visų duomenų srautų sesijų būsenas. Gedimo pagrindinėje ugniasienėje atveju, pasyvi ugniasienė perima visą pagrindinės ugniasienės darbą, tuo pačiu nėra nutraukiamos esamos duomenų sesijos
    - ugniasienės pagrindinė funkcija – saugiai atskirti vidinį įstaigos tinklą nuo išorinio viešo nesaugaus interneto. Tuo pačiu metu ugniasienė privalo užtikrinti priėjimą iš interneto prie tam tikrų viešų įstaigos resursų, tokių kaip WWW, pašto, DNS ir kitų. Tam tikslui naudojama didesnio nei viešas internetas saugumo zona – DMZ (demilitarized zone). Šioje zonoje talpinamos viešųjų resursų tarnybinės stotys
    - kita ugniasienių funkcija – terminuoti IPsec DES/3DES tunelius su nutolusiomis bei mobiliosiomis darbo vietomis, taip pat tunelius, užmegztus su kitomis žinybomis per viešą internetą arba tarpžinybinį tinklą. Terminuojant tunelį pradžioje ugniasienė apsikeičia su tunelio iniciatoriumi iš anksto žinomais raktais, po to yra nustatomas vartotojo autentiškumas, nustatomos jo teisės priėjimui prie vienų arba kitų resursų. Autentiškumo bei teisių nustatymui naudoti RADIUS protokolą. Kaip RADIUS tarnybinė stotis gali veikti vienas iš vidinių lokalių tarnybinių stočių su IAS (Internet Authentication Service) servisu, kuris vartotojus imtų iš Windows NT© vartotojų duomenų bazės
- patekimo į tarnybinės stoties patalpas apsaugos ir kontrolės sistema
- atskiros rakinamos tarnybinės stoties ir svarbiausių komutacinių mazgų patalpos, į kurias patekti galima tik gavus duomenų saugos įgaliotinio, tinklo arba tarnybinės stoties administratorių leidimą bei lydint atsakingam darbuotojui
- nedegios metalinės durys tarnybinės stoties patalpose
- visose patalpose įrengta priešgaisrinė signalizacija
- ugnies gesintuvai visose patalpose
- veiksmų kritinėmis situacijomis plane išvardintos priemonės, būtinos duomenų ir kompiuterinės technikos saugumui užtikrinti

- saugios patalpos, jų racionalus išdėstymas, temperatūros ir oro drėgnumo normų užtikrinimas
- priešgaisrinės apsaugos priemonių griežtas laikymasis (priemonės turi atitikti Priešgaisrinės apsaugos departamento prie Vidaus reikalų ministerijos keliamus reikalavimus)
- techninės įrangos išdėstymo atitikimas ergonomiškumo reikalavimams
- tinklų priežiūra, ypatingą dėmesį skiriant tarnybinėms stotims
- atskirų patalpų įrengimas tarnybinėms stotims. Kopijavimo tarnybinei stočiai su įdiegta archyvavimo programine įranga ir prie jos prijungta archyvų biblioteka turi būti skirtos atskiros, padidintą saugumą užtikrinančios patalpos
- išsamus saugos apibūdinimas pateikiamas saugos nuostatuose ir jų prieduose.

10.6. AIKOS TIESIOGIAI APTARNAUJANČIO PERSONALO KVALIFIKACIJOS REIKALAVIMAI

- dirbančiam personalui keliami bendro pobūdžio kompiuterinio raštingumo reikalavimai
- aptarnaujančiam, administruojančiam personalui keliami specialiojo techninio išsilavinimo bei patirties aptarnaujant analogiškas sistemas reikalavimai. Tai susiję su architektūriniais sprendimais panaudojant įvairius kompiuterinius komponentus, kurių įdiegimui, konfigūravimui ir priežiūrai reikalingi atitinkamos kvalifikacijos specialistai
- visas tiesiogiai AIKOS aptarnaujantis personalas turi gerai žinoti AIKOS tikslus, paskirtį, uždavinius ir funkcionavimo logiką bei būti įgijęs Vykdytojo mokymuose AIKOS dalies ir/arba srities, už kurią atsakingas, specifinių įgūdžių
- taikomoji programinė įranga turi būti suprojektuota taip, kad nereikalautų iš AIKOS vartotojų turėti programavimo įgūdžių ir mokėti specifines programavimo kalbas.

10.7. TEISINĖS IR ORGANIZACINĖS SĄLYGOS IS PARENGTI IR EKSPLOATUOTI

AIKOS kūrimo procese turi būti reglamentuotas sistemos diegimas bei eksploatavimas atitinkamais dokumentais:

- turi būti paskirti už sistemos kūrimą bei diegimą atsakingi asmenys
- įteisinta sistemą eksploatuojanti grupė
- parengtos pareiginės instrukcijos ir tvarkos
- numatyti personalo mokymai ir kvalifikacijos kėlimas
- kiti reikalingi dokumentai ir teisiniai aktai.

10.8. IS REIKALAVIMAI DOKUMENTACIJAI

- dokumentacija turi būti rengiama lietuvių kalba. Pateikimo forma – išspausdinti bei optinėse laikmenose (CD) „pdf“ ir MS Word formatu
- būtinų parengti dokumentų sąrašas:
    - Sistemos aprašas
    - Sistemos bandymų programa ir metodika
    - Instaliavimo instrukcijos
    - AIKOS projektas
    - Vartotojo vadovas (instrukcija)
    - Sistemos administratoriaus vadovas (instrukcija).

11.DARBŲ GRAFIKAS

Eil. Nr.	Darbų etapo pavadinimas	2007 m.	2008 m.
	IS AIKOS KŪRIMAS		
1.	**AIKOS galutinės versijos posistemių projektavimas**	IV ketv.	I ketv.
1.1.	**Duomenų mainų galutinės versijos posistemio projektavimas**	IV ketv.	I ketv.
1.1.1.	Duomenų importo iš ŠMM registrų ir DB projektavimas:		
1.1.1.1	Iš Švietimo ir mokslo institucijų registro		
1.1.1.2	Iš Licencijų registro		
1.1.1.3	Iš Studijų ir mokymo programų registro		
1.1.1.4	Iš Išsilavinimo pažymėjimų blankų registro		
1.1.1.5	Iš Kvalifikacijos tobulinimo programų ir renginių registro		
1.1.1.6	Iš Diplomų ir atestatų registro		
1.1.1.7	Iš Mokinių registro		
1.1.1.8	Iš Studentų registro		
1.1.1.9	Iš Pedagogų registro		
1.1.1.10	Iš Klasifikatorių DB		
1.1.2.	Duomenų importo iš išorinių sistemų projektavimas:		
1.1.2.1	Iš STD		
1.1.2.2	Iš LDB		
1.1.2.3	Iš LDRMT		
1.1.2.4	Iš Profesinio mokymo metodikos centro		
1.1.3.	Duomenų eksporto į išorines sistemas projektavimas:		
1.1.3.1	Į STD		
1.1.3.2	Į LDB		
1.1.3.3	Į LDRMT		

1.1.4.	Duomenų mainų tarp AIKOS PLOTEUS II internetinių svetainių projektavimas		
1.2.	**Išorinių duomenų šaltinių PĮ galutinės versijos posistemio projektavimas**	IV ketv.	I ketv.
1.2.1.	STD duomenų bazės programinės įrangos modifikavimo parengiant priemones duomenims į AIKOS teikti projektavimas		
1.2.2.	LDB duomenų bazės programinės įrangos modifikavimo parengiant priemones duomenims į AIKOS teikti projektavimas		
1.2.3.	LDRMT duomenų bazės programinės įrangos modifikavimo parengiant priemones duomenims į AIKOS teikti projektavimas		
1.2.4.	Švietimo ir mokslo institucijų registrų ir DB programinės įrangos modifikavimo pagal AIKOS reikmes projektavimas		
1.2.5.	Klasifikatorių programinės įrangos modifikavimo pagal AIKOS reikmes projektavimas		
1.2.6.	Atitikmenų tvarkymo programinės įrangos modifikavimo pagal AIKOS reikmes projektavimas		
1.3.	**Duomenų apdorojimo galutinės versijos posistemio projektavimas**	IV ketv.	I ketv.
1.3.1.	Statistinės informacijos (ataskaitų, sąrašų) formavimo modulio projektavimas		
1.3.2.	Užklausų rezultatų formavimo modulio projektavimas		
1.3.3.	Priemonių tikrinti elektroninio pašto ir interneto svetainių adresų tikrumą modulio projektavimas		
1.3.4.	IS importuotų duomenų apdorojimo modulio projektavimas		
1.3.5.	DUK tvarkymo modulio projektavimas		
1.3.6.	Elektroninės informacijos užsakymų tvarkymo modulio projektavimas		
1.3.7	Svarbiausių profesijų klasifikatoriaus projektavimas		
1.4.	**Informacijos teikimo galutinės versijos posistemio projektavimas**	IV ketv.	I ketv.

1.4.1.	Informacijos teikimo AIKOS interneto svetainėje projektavimas:		
1.4.1.1.	Informacijos teikimo posistemio bendrųjų sprendimų projektavimas (svetainės dizainas, pagrindinio puslapio funkcijos, nuorodos, specialūs sprendimai, DUK, elektroninės informacijos užsakymas, naujienos, demonstracinės tekstinės ir audiovizualinės informacijos vaizdavimas, tinkamumo profesijai testai ir kt.)		
1.4.1.2.	Informacijos teikimo posistemio paieškos mechanizmų (bendroji paieška, paieška pagal kriterijus, jungtinė paieška, paieška pagal raktinius žodžius) projektavimas		
1.4.2.	Informacijos teikimo kitais būdais (elektroniniu paštu, siunčiant nuorodą) projektavimas		
1.5.	**Administravimo galutinės versijos posistemio projektavimas**	IV ketv.	I ketv.
1.5.1.	Darbo su duomenimis modulio projektavimas		
1.5.2.	Darbo su vartotojais modulio projektavimas		
1.5.3.	Darbo su AIKOS modulio projektavimas		
2.	**AIKOS programinės įrangos galutinės versijos posistemių programinės įrangos parengimas**		I ketv.
2.1.	**Duomenų mainų galutinės versijos posistemio kodavimas**		I ketv.
2.1.1.	Duomenų importo iš ŠMM registrų ir DB kodavimas:		
2.1.1.1	Iš Švietimo ir mokslo institucijų registro		
2.1.1.2	Iš Licencijų registro		
2.1.1.3	Iš Studijų ir mokymo programų registro		
2.1.1.4	Iš Išsilavinimo pažymėjimų blankų registro		
2.1.1.5	Iš Kvalifikacijos tobulinimo programų ir renginių registro		
2.1.1.6	Iš Diplomų ir atestatų registro		
2.1.1.7	Iš Mokinių registro		
2.1.1.8	Iš Studentų registro		
2.1.1.9	Iš Pedagogų registro		

2.1.1.10	Iš Klasifikatorių DB		
2.1.2.	Duomenų importo iš išorinių sistemų kodavimas:		
2.1.2.1	Iš STD		
2.1.2.2	Iš LDB		
2.1.2.3	Iš LDRMT		
2.1.2.4	Iš Profesinio mokymo metodikos centro		
2.1.3.	Duomenų eksporto į išorines sistemas kodavimas:		
2.1.3.1	Į STD		
2.1.3.2	Į LDB		
2.1.3.3	Į LDRMT		
2.1.4.	Duomenų mainų tarp AIKOS PLOTEUS II internetinių svetainių PĮ parengimas		
2.2.	**Išorinių duomenų šaltinių PĮ galutinės versijos posistemio kodavimas**		I ketv.
2.2.1.	STD duomenų bazės programinės įrangos parengimas parengiant priemones duomenims į AIKOS teikti		
2.2.2.	LDB duomenų bazės programinės įrangos parengimas parengiant priemones duomenims į AIKOS teikti		
2.2.3.	LDRMT duomenų bazės programinės įrangos parengimas parengiant priemones duomenims į AIKOS teikti		
2.2.4.	Švietimo ir mokslo institucijų registrų ir DB programinės įrangos parengimas pagal AIKOS reikmes		
2.2.5.	Klasifikatorių programinės įrangos parengimas pagal AIKOS reikmes		
2.2.6.	Atitikmenų tvarkymo programinės įrangos parengimas pagal AIKOS reikmes		
2.3.	**Duomenų apdorojimo posistemio kodavimas**		I ketv.
2.3.1.	Statistinės informacijos (ataskaitų, sąrašų) formavimo modulio kodavimas		
2.3.2.	Užklausų rezultatų formavimo modulio kodavimas		
2.3.3.	Priemonių tikrinti elektroninio pašto ir interneto svetainių adresų tikrumą modulio kodavimas		

2.3.4.	IS importuotų duomenų apdorojimo modulio kodavimas		
2.3.5.	DUK tvarkymo modulio kodavimas		
2.3.6.	Elektroninės informacijos užsakymų tvarkymo modulio kodavimas		
2.3.7.	Svarbiausių profesijų klasifikatoriaus PĮ parengimas		
2.4.	**Informacijos teikimo galutinės versijos posistemio kodavimas**		I ketv.
2.4.1.	Informacijos teikimo AIKOS interneto svetainėje kodavimas:		
2.4.1.1.	Informacijos teikimo posistemio bendrųjų sprendimų kodavimas (svetainės dizainas, pagrindinio puslapio funkcijos, nuorodos, specialūs sprendimai, DUK, elektroninės informacijos užsakymas, naujienos, demonstracinės tekstinės ir audiovizualinės informacijos vaizdavimas, tinkamumo profesijai testai ir kt.)		
2.4.1.2.	Informacijos teikimo posistemio paieškos mechanizmų (bendroji paieška, paieška pagal kriterijus, jungtinė paieška, paieška pagal raktinius žodžius) kodavimas		
2.4.2.	Informacijos teikimo kitais būdais (elektroniniu paštu, siunčiant nuorodą) kodavimas		
2.5.	**Administravimo galutinės versijos posistemio kodavimas**		I ketv.
2.5.1.	Darbo su duomenimis modulio kodavimas		
2.5.2.	Darbo su vartotojais modulio kodavimas		
2.5.3.	Darbo su AIKOS modulio kodavimas		
3.	**AIKOS programinės įrangos galutinės versijos bandymų programos ir metodikos parengimas**		balandis
4.	**AIKOS programinės įrangos galutinės versijos posistemių testavimas**		balandis
5.	**AIKOS programinės įrangos galutinės versijos bandymai**		balandis
6.	**AIKOS programinės įrangos modifikavimas pagal bandymų rezultatus**		balandis
7.	**AIKOS galutinės versijos dokumentavimas**		balandis
8.	**AIKOS administratorių bei duomenų tvarkytojų mokymai**		balandis
9.	**AIKOS galutinės versijos pridavimas į bandomąją eksploataciją**		balandis

12.IS PROJEKTO VALDYMAS

12.1. IS PROJEKTO STRUKTŪRA

AIKOS galutinės versijos kūrimo etapai:

- **projektavimas**

Projektavimo etape būtina užtikrinti AIKOS kūrimo darbų vientisumą ir tęstinumą Jo metu, panaudojant įgytą patirtį ir įdirbį, patikslinami reikalavimai sistemos **galutinei versijai**. Pateikiami reikalavimų įgyvendinimo detalūs būdai, t.y. aprašoma tobulinamos sistemos architektūra ir veikimas, duomenų bazės struktūra ir jos pakeitimai. Tuo tikslu išsamiai aprašoma, kokias užduotis (esamas, patikslintas ir naujas) vykdo sistema, kokius scenarijus ji naudos toms užduotims įgyvendinti, kokie resursai ir kokiu būdu bus naudojami realizuojant scenarijus, ir kokie rezultatai bus gaunami įvykdžius užduotis. Detaliai aprašoma įeinančių ir išeinančių iš AIKOS duomenų srautų struktūra. Suprojektuojami vartotojų patikslinti sąsajų vaizdai. Pateikiamos duomenų mainų protokolų specifikacijos. Pateikiamas preliminarus mokymo organizavimo aprašymas. Pateikiami AIKOS reikalingi eksploatacinių dokumentų šablonai. Suplanuojamas sistemos vystymas ir tobulinimas. Patikslinamos sistemos administravimo funkcijos ir aprašomi reikalingi klasifikatoriai. Peržiūrimas klasifikatorių ir duomenų teikimo (gavimo) AIKOS vartotojams mechanizmas. Pateikiamos duomenų mainų protokolų specifikacijos. Pateikiama testavimo metodika. Patikslinamas projekto planas. Užtikrinama, kad komponentai darniai ir vieningai veiktų visos AIKOS kontekste. Patikslinami sistemos komponentų integracijos mechanizmai

- **kodavimas**

Kodavimo etapo metu, panaudojant jau sukurtą AIKOS programinę įrangą ir sukauptą patirtį, įgyvendinama projektavimo etape numatyta AIKOS **galutinės versijos** realizacija. Atliekami programavimo, sisteminiai, duomenų bazės struktūros patikslinamo darbai. Atliekami testavimai ir kontroliniai bandymai. Pateikiamas pasiektų rezultatų kokybės įvertinimas. Šalinamos neatitiktys. Sukuriama mokomoji programa personalui, duomenų teikėjams ir AIKOS vartotojams. Patikslinamas projekto planas

- **dokumentavimas**

Dokumentavimo etapo metu paruošiama AIKOS **galutinės versijos** eksploatacinė dokumentacija, instrukcijos, tvarkos ir kiti reikalingi dokumentai

- **diegimas**

Diegimo etapo metu atliekamas AIKOS diegimas. Pravedami AIKOS administratorių ir vartotojų mokymai. Visi komponentai integruojami į vieną visumą. Atliekamas testavimas ir kontroliniai bandymai. Pašalinamos neatitiktys. Jei reikia, tikslinamos duomenų mainų protokolų specifikacijos ir koreguojamos atitinkamos duomenų mainus realizuojančios programos

- **eksploatavimas**

Eksploatavimo etapo metu eksploatuojama AIKOS. Atliekamas sistemos monitoringas ir auditas. AIKOS testavimas esant pilnam sistemos apkrovimui. Pastebėtų neatitikčių šalinimas. Atliekamų procesų optimizavimas

- **pridavimas į eksploataciją**

Sistemos pridavimui reikalingų dokumentų parengimas. Pridavimo etapų organizavimas.

- **mokymai**

Sistemos administratorių instruktavimas, mokymas bei konsultavimas. Sistemos posistemių duomenų tvarkytojų mokymai dirbti su parengta programine įranga.

- **administravimas**

Už AIKOS administravimą gamybinio eksploatavimo metu atsako ITC. AIKOS DUK sritį tvarko atsakingi LMITKC darbuotojai.

12.2. IS FINANSAVIMO ŠALTINIAI IR FINANSAVIMO TVARKA

- Atviros Informavimo, konsultavimo ir orientavimo sistemos (AIKOS) sukūrimas yra finansuojamas lėšomis iš Europos struktūrinių fondų bei LR valstybės biudžeto.
- Projekto sukūrimui ir įgyvendinimui lėšos yra numatytos projekte Nr. BPD2004-ERPF-1.5.0-07-04/0003 "Atviros informavimo, konsultavimo ir orientavimo sistemos (AIKOS) sukūrimas ir plėtojimas".
- AIKOS vystyti ir palaikyti būtina užtikrinti tolesnį finansavimą iš Europos struktūrinių fondų bei LR valstybės biudžeto.

12.3. VYKDYTOJAI

Projekto vykdymo laikotarpiui turi būti:

- sudaryta projekto valdymo grupė

Projekto priežiūrą tęsia projekto valdymo grupė, kuri kontroliuoja projekto eigą ir kokybę, nustato sistemos kūrimo ir įgyvendinimo strategiją, sprendžia diegimo ir kūrimo metu iškylančius principinius klausimus, sprendžia klausimus dėl projekto darbų finansavimo.

Grupė taip pat skiria darbuotojus projekto vykdymui ir kontroliuoja darbų vykdymo grafikų laikymosi. Projekto valdymo grupė kiekvieno etapo pabaigoje tvirtina projekto administravimo grupės veiklos rezultatus, tvirtina projekto darbų paskirstymą vykdytojams.

- sudaryta projekto administravimo grupė

Projekto administravimo grupę sudaro Švietimo ir mokslo ministerijoje dirbantys specialistai. Projekto administravimo grupė sudaro vykdomų projekto etapų darbų planus ir siūlo konkrečius darbų vykdytojus, koordinuoja ir kontroliuoja projekto darbų vykdymą. Projekto administravimo grupė atsakinga už projekto įgyvendinimui reikalingos dalykinės informacijos pateikimą vykdytojams. Administravimo grupė pagal savo kompetenciją vertina specifikavimo, bendrojo ir detalaus projektavimo sprendimus; sprendžia ar jie pilni; ar neprieštarauja galiojantiems teisės aktams; nusako, ar kuriama sistema (komponentas) tenkina poreikius; tikrina, ar pilna ir tiksli paruošta dokumentacija. Administravimo grupė dalyvauja rengiant testinius kuriamų priemonių kontrolės duomenis, organizuoja bandymus realiomis sąlygomis.

- paskirtas projekto vadovas

Projekto vadovą skiria projekto valdymo grupė. Projekto vadovas organizuoja ir koordinuoja projekto darbus, kontroliuoja darbų vykdymą, inicijuoja pateiktų principinių spendimų ar iškilusių problemų svarstymą projekto valdymo grupėje. Projekto vadovas pristato projekto administravimo grupės veiklos rezultatus projekto valdymo grupei tvirtinti, teikia projekto valdymo grupei tvirtinti projekto darbų paskirstymą vykdytojams. Projekto vadovui atskaitingi visi projekto administravimo grupės dalyviai, kurie savo ruožtu turės informuoti projekto vadovą apie atliekamus, atliktus darbus, problemas ir kitus aspektus, susietus su projekto administravimu bei subrangovų darbo priežiūra.

- projekto vykdytojas

Projekto vykdytojas parenkamas konkurso būdu. Konkursą rengia, su nugalėtojais pasirašo sutartį ir prisiima finansinius įsipareigojimus Švietimo ir mokslo ministerija. Projektas vykdomas sudarius sutartį su vykdytoju, kuris savo ruožtu gali pasitelkti subvykdytojus dalinių projektų vykdymui. Tokiu atveju pagrindinis vykdytojas turi priimti subvykdytojo darbus ir visiškai atsakyti už visą projektą.

12.4. IS PROJEKTO REZULTATAI

Baigus projektą turi būti:

- įsigyta ir įdiegta AIKOS sėkmingam funkcionavimui reikalinga techninė įranga
- įsigyta ir įdiegta reikalinga programinė įranga
- suprojektuotos, sukurtos, įdiegtos ir išbandytos numatytos taikomosios programos, skirtos:
    - duomenų apdorojimui
    - kaupimui
    - saugai
    - pateikimui vartotojams
    - duomenų gavimui iš išorinių šaltinių
    - ataskaitų formavimui
    - analizių atlikimui
- suprojektuota ir realizuota AIKOS reikalinga duomenų bazė
- įdiegta AIKOS programinė įranga, teikianti duomenis AIKOS interneto svetainei
- duomenys į PLOTEUS II bus teikiami automatiškai
- parengtas eksploatacinės dokumentacijos kompleksas
- parengtos AIKOS administratorių darbo instrukcijos
- sudaryta AIKOS administratorių mokymo programa
- apmokyti instruktoriai, kurie vėliau apmokys personalą, dirbantį su AIKOS.

12.5. DARBŲ KONTROLĖ IR PRIĖMIMAS

Darbų kontrolę ir priėmimą vykdo Švietimo ir mokslo ministerija.

Projekto vykdymo kontrolę atlieka projekto valdymo grupė, kurią sudaro Švietimo ir mokslo ministerija.

Projekto administravimo grupė pagal kompetenciją vertina specifikavimo, bendrojo ir detalaus projektavimo sprendimus, sprendžia, ar jie pilni, neprieštarauja galiojantiems teisės aktams, tenkina AIKOS poreikius, tikrina, ar pilna ir tiksli paruošta dokumentacija.

Nustatomi kontroliniai taškai, kuriuos derina projekto vadovas, o tvirtina valdymo grupė. Projekto vykdytojas, atsižvelgiant į nustatytus kontrolinius taškus, teikia projekto vadovui ataskaitas apie projekto eigą.

Periodiškai organizuojami susitikimai tarp projekto administravimo grupės ir vykdytojų grupių. Susitikimai protokoluojami. Protokolas – fiksuotos suderintos formos dokumentas.

Vykdytojų grupės registruoja projekto metu kylančias problemas, kurios užfiksuotos laisvos formos dokumente – sprendžiamų problemų sąraše. Sprendžiamų problemų sąrašas pateikiamas kartu su projekto vykdymo ataskaita.

Reikalavimų valdymui naudojami du fiksuotos suderintos formos dokumentai – prašymas pakeisti projektą, susitarimas dėl interpretacijos. Šiuos dokumentus pateikia projekto vadovas. Susitarimo dėl interpretacijos dokumento iniciatorius gali būti ir vykdytojų grupės.

Projektiniai dokumentai privalo būti pateikti derinimui.

Kiekvienas etapas baigiamas kompleksiniais bandymais ir darbų priėmimu. Kompleksinių bandymų programą rengia projekto vykdytojas kartu su projekto administravimo grupe.

Neatitikčių šalinimui naudojamas fiksuotos suderintos formos dokumentas – neatitikčių fiksavimo ir šalinimo protokolas projekto vykdytojui pateikus Švietimo ir mokslo ministerijai atlikto projekto etapo rezultatus:

- Švietimo ir mokslo ministerija nustatyta tvarka užregistruoja pateiktus dokumentus ir kitus projekto etapo rezultatus
- projekto vadovas organizuoja dokumentų ir projekto etapų rezultatų įteisinimą. Esant pastaboms surašomas neatitikčių fiksavimo ir šalinimo protokolas
- sutartyje suderinti atstovai pasirašo suderintą darbų perdavimo ir priėmimo aktą.

12.6. IS DIEGIMAS

Numatoma, jog sistemos diegimas apims šiuos standartinius etapus:

- duomenų bazės, skirtos WWW poreikiams, tarnybinės stoties gamybinės versijos parengimas:
  - tarnybinės stoties parengimo plano sudarymas, paskiriant terminus ir atsakingus asmenis už atskirų etapų atlikimą
  - operacinės sistemos instaliavimas ir tarnybinės stoties paruošimas darbui tinkle
  - duomenų bazių valdymo sistemos instaliavimas ir konfigūravimas
  - duomenų bazių struktūrų sukūrimas
  - duomenų pirminio įkėlimo iš centrinės duomenų bazės tarnybinės stoties į WWW poreikiams skirtą duomenų bazę programų instaliavimas
  - duomenų automatinio periodinio atnaujinimo programų instaliavimas
  - sistemos tvarkytojų bei naudotojų instruktavimas
- WWW tarnybinės stoties gamybinės versijos parengimas:
  - tarnybinės stoties parengimo plano sudarymas, paskiriant terminus ir atsakingus asmenis už atskirų etapų atlikimą
  - operacinės sistemos instaliavimas ir tarnybinės stoties paruošimas darbui tinkle
  - aplikacijų tarnybinės stoties instaliavimas
  - aplikacijų instaliavimas
  - sistemos tvarkytojų bei naudotojų instruktavimas
- sistemos administratoriaus darbo vietos parengimas:
  - sistemos administravimo programinės įrangos instaliavimas
  - sistemos administratoriaus instruktavimas
- sistemos tvarkytojų ir naudotojų mokymas:
  - sistemos tvarkytojų ir naudotojų mokymo programos parengimas
  - mokymui reikalingos medžiagos parengimas
  - mokymo dalyvių kvietimas ir informavimas apie mokymus
  - mokymų pravedimas.

13. SĄVOKOS IR TERMINAI

Absolventų įsidarbinimo lygį nusako paskutinių n metų institucijos išleistų absolventų vidurkio ir bedarbių, baigusių šią instituciją santykis.

Akreditacija – pripažinimas, kad įvertintas objektas atitinka nustatytus kriterijus.

Automatinis ─ procesas, vykstantis nedalyvaujant žmogui

Bendrasis lavinimas – ugdymas pagal pradinio, pagrindinio, vidurinio, atitinkamas specialiojo ugdymo programas.

Bendrojo lavinimo mokykla – mokykla, kurios pagrindinė veikla yra ugdymas pagal formaliojo švietimo pradinio, pagrindinio, vidurinio ar atitinkamas specialiojo ugdymo programas.

DBVS ("Duomenų bazių valdymo sistema") – kompiuterinė programa ar programų paketas, skirtas duomenų bazės valdymui. Paprastai DBVS sugeba valdyti milžiniškus struktūrizuotų duomenų kiekius bei vienu metu palaiko daugelį lygiagrečiai dirbančių vartotojų.

DUK (dažniausiai užduodami klausimai) – interneto svetainėje publikuojami susistematizuoti dažniausiai užduodami klausimai.

Duomenų gavėjas – pedagogai, mokyklų vadovai, apskričių viršininkų administracijų bei savivaldybių švietimo padalinių specialistai, Švietimo ir mokslo ministerijos bei kitų švietimo institucijų, susijusių su švietimo ir mokymo veikla darbuotojai ir kiti asmenys, kuriems yra teikiami Registro duomenys.

Duomenų integravimas – duomenų tvarkymas taip, kad jie būtų vienareikšmiai atpažįstami švietimo ir mokslo kompiuterinėse informacinėse sistemose ir juos būtų galima perduoti, transformuoti, įkelti bei panaudoti kitoje informacinėje sistemoje ar šaltinyje. Duomenų integravimas gali būti atliekamas realiame laike įvykus pasikeitimams pirminiame šaltinyje, fiksuotais laiko tarpais automatiniu arba rankiniu būdu.

Failas – logiškai susijusių įrašų rinkinys.

Formalusis švietimas – švietimas, vykstantis pagal teisės aktų nustatyta tvarka patvirtintas ir įregistruotas ugdymo programas, kurias baigus įgyjamas pradinis, pagrindinis, vidurinis arba aukštasis išsilavinimas ir (ar) kvalifikacija.

Hipertekstas – tai hierarchinė teksto struktūra su nuorodomis į teksto fragmentus, kurie gali būti tame pačiame arba kitame dokumente.

HTML (angl. *Hypertext Markup Language* "Hiperteksto žymėjimo kalba") – tai kompiuterinė žymėjimo kalba, naudojama pateikti turinį internete. Kalbą standartizuoja W3 konsorciumas.

Integrali švietimo ir mokslo informacinė sistema – informacinė sistema, kurioje yra integruoti valstybės bei švietimo ir mokslo registruose esantys objektų identifikavimo ir klasifikavimo duomenys.

Išsilavinimas – Vyriausybės arba jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka pripažinta, asmens tam tikro lygio brandą liudijanti kompetencija, žinios, įgūdžiai, gebėjimai ir vertybinės nuostatos.

Klasifikatorius – registro ar informacinės sistemos duomenims grupuoti skirtas susistemintas registro ar informacinės sistemos objektų ar jų grupių (klasių) sąrašas, į kurį įrašomi sudaryti pagal tam tikrą struktūrą šių objektų ar jų grupių kodai ir pavadinimai bei požymių aprašymai. Jie gali būti įvardyti klasifikatoriais, standartais, sąrašais ar nomenklatūromis.

Kompetencija – mokėjimas atlikti tam tikrą veiklą, remiantis įgytų žinių, įgūdžių, gebėjimų, vertybinių nuostatų visuma.

Kvalifikacija – įstatymų, Vyriausybės, arba jos įgaliotos institucijos teisės aktų nustatyta tvarka pripažintas mokėjimas ir teisė verstis tam tikra profesine veikla.

Kvalifikacijos tobulinimo programa – (išskyrus nuosekliųjų studijų programas) žinių ir gebėjimų plėtojimo planas ir jo realizavimo projektas, nusakytas mokymo(si) tikslais, jų sąlygotu turiniu, jo realizavimo eiliškumu bei numatytais mokymo(si) metodais ir priemonėmis.

Laisvasis mokytojas – fizinis asmuo, užsiimantis individualia švietimo teikėjo veikla.

LAN (angl. *Local area network* "Lokalusis tinklas") – tai kompiuterių ir su jais susijusių įrenginių, besinaudojančių bendromis ryšio linijomis arba bevieliu ryšiu, grupė. Tipiniu atveju kompiuteriai ar kiti įrenginiai dalinasi vieno procesoriaus ar tarnybinės stoties resursais.

Licencija – Vyriausybės arba jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka išduotas dokumentas, patvirtinantis juridiniam asmeniui suteiktą teisę vykdyti ugdymo programas.

Mokykla – įstaiga, kurios pagrindinė veikla – formalusis arba (ir) neformalusis švietimas.

Mokymo lėšos – tiesiogiai su švietimo procesu susijusios lėšos (darbo užmokesčiui pagal ugdymo planą, mokytojų kvalifikacijai tobulinti, vadovėliams ir kitoms mokymo priemonėms, taip pat ugdymo procesui valdyti, mokyklos bibliotekai, psichologinei, specialiajai pedagoginei, specialiajai ir socialinei pedagoginei pagalbai bei sveikatos priežiūrai mokykloje skiriamos lėšos).

Mokinys – asmuo, kuris mokosi.

Mokytojas – asmuo, ugdantis ir mokantis mokinius pagal formaliojo arba neformaliojo švietimo programas.

Neformalusis švietimas – švietimas pagal įvairias švietimo poreikių tenkinimo, kvalifikacijos tobulinimo, papildomos kompetencijos įgijimo programas.

Nevalstybinė mokykla – Lietuvos Respublikos juridinio (išskyrus Seimą, Vyriausybę, Švietimo ir mokslo ministeriją, kitas ministerijas, Vyriausybės įstaigas, įstaigas prie ministerijų, apskrities viršininką, savivaldybės tarybą) ar fizinio asmens įsteigta mokykla, juridinio ar fizinio asmens įsteigta mokykla kartu su kitų valstybių juridiniais ar fiziniais asmenimis, kitos valstybės juridinio ar fizinio asmens įsteigta mokykla.

Pažymėjimas – įstatymų nustatyta tvarka išduotas dokumentas, patvirtinantis asmens mokymosi rezultatus: švietimo programos, švietimo modulio baigimą, išsilavinimo, kvalifikacijos, kompetencijos įgijimą.

Pedagogas – asmuo, įgijęs valstybės nustatytą išsilavinimą ir pedagogo kvalifikaciją.

Privalomasis švietimas – Lietuvos Respublikos piliečiams ir užsieniečiams, turintiems teisę nuolat gyventi ar laikinai apsigyventi Lietuvos Respublikoje, privalomas ir valstybės garantuojamas ugdymas iki 16 metų pagal pradinio ir pagrindinio ugdymo programas.

Profesinis informavimas — tai žinių apie profesijų turinį, ypatumus ir reikalavimus, profesijos įgijimo, kvalifikacijos kėlimo ir įsidarbinimo galimybes suteikimas.

Profesinio informavimo konsultantai – svetainėje teikiama informacija, nuo ko pradėti ir kaip pasirinkti profesiją (pavyzdį galima rasti adresu http://www.nextsteps.org/career/decision.html).

Profesinis konsultavimas — tai pagalba asmenims, pasirenkantiems profesiją, suteikiama atsižvelgiant į individualias žmogaus savybes ir polinkius pagal darbo rinkos ir profesijos

mokymosi galimybes. Profesinis konsultavimas grindžiamas darbo rinkos, profesijų tyrimais, pedagoginės ir socialinės psichologijos mokslo žiniomis, psichologinio konsultavimo metodais bei psichologine diagnostika.

Profesinis orientavimas — kryptingas asmens parengimas profesijos pasirinkimo apsisprendimui.

Registrų ir informacinių sistemų sąveika – objektų registravimo duomenų, sukauptų pirminiuose ir antriniuose registruose, reguliarus perdavimas į informacinę sistemą ar informacinėje sistemoje sukauptų duomenų reguliarus perdavimas į kitą informacinę sistemą.

Renginys – trumpalaikė neformaliojo švietimo programos dalis, kurios pagrindinis tikslas yra pakelti darbuotojo kvalifikaciją.

Savišvieta – nuolatinis savarankiškas mokymasis, kuris remiasi asmens iš įvairių šaltinių gaunamomis žiniomis ir jo praktine patirtimi.

Savivaldybės mokykla – savivaldybės tarybos įsteigta mokykla bei mokykla, savivaldybės tarybos įsteigta kartu su Lietuvos Respublikos juridiniais ar fiziniais asmenimis.

Specialiųjų poreikių mokinys – mokinys, kurio galimybės mokytis ir dalyvauti visuomenės gyvenime yra ribotos dėl įgimtų ar įgytų sutrikimų.

Specialiųjų programų lėšos – programoms ir projektams fizinių ir juridinių asmenų skirtos lėšos, parama, mokestis už švietimą ir kitas paslaugas.

Studentas – asmuo, studijuojantis pagal aukštojo mokslo studijų programas.

ŠMM — Švietimo ir mokslo ministerija.

Švietimo ir mokslo institucija — aukštoji, profesinė, bendrojo lavinimo, neformaliojo švietimo mokykla, mokslo įstaiga.

Švietimo įstaiga – mokykla, pagalbą mokiniui, mokytojui ir mokyklai teikianti įstaiga, kurios pagrindinė veikla – švietimo darbas ar (ir) švietimo pagalba.

Švietimo programa – iš anksto apibrėžtas formaliojo arba neformaliojo švietimo darbas, kuriuo siekiama numatyto rezultato.

Švietimo programos modulis – iš anksto apibrėžta savarankiška švietimo programos dalis.

Švietimo teikėjas – mokykla, laisvasis mokytojas ir kitas švietimo teikėjas (įstaiga, įmonė, organizacija, kuriai švietimas nėra pagrindinė veikla), šio Įstatymo nustatyta tvarka turintis teisę vykdyti švietimą.

Ugdymas – mokymas, lavinimas, įgūdžių, gebėjimų ir vertybinių nuostatų formavimas.

Ugdymo planas – ugdymo programos vykdymo reglamentas.

Ugdymo turinys – integruota žinių, įgūdžių, gebėjimų, vertybinių nuostatų sistema.

Valstybinė mokykla – Seimo, Vyriausybės, Švietimo ir mokslo ministerijos, kitos ministerijos, Vyriausybės įstaigos, įstaigos prie ministerijos arba apskrities viršininko įsteigta mokykla bei mokykla, įsteigta valstybės institucijos kartu su Lietuvos Respublikos juridiniais ar fiziniais asmenimis.

Visuotinis švietimas – visiems Lietuvos Respublikos piliečiams ir užsieniečiams, turintiems teisę nuolat gyventi ar laikinai apsigyventi Lietuvos Respublikoje, valstybės laiduojamas švietimas.

14. PRIEDAI

14.1. NAUJIENOS REGISTRUOSE

14.1.1. Švietimo ir mokslo ministerija įregistravo naujas studijų ir mokymo programas

Valstybinis kodas	Programos pavadinimas	Programos lygmuo ir/ar tipas	Mokymosi trukmė			Įregistravimo data
			D	V	N	

14.1.2. Švietimo ir mokslo ministerija pakeitė studijų ir mokymo programų pavadinimus

Valstybinis kodas	Programos pavadinimas		Programos lygmuo ir/ar tipas	Pakeitimo data
	buvęs	esamas		

14.1.3. Švietimo ir mokslo ministerija išregistravo studijų ir mokymo programas

Valstybinis kodas	Programos pavadinimas	Programos lygmuo ir/ar tipas	Mokymosi trukmė			Išregistravimo data
			D	V	N	

14.1.4. Naujos švietimo ir mokslo institucijos

Kodas	Pavadinimas	Buveinė	Grupės pavadinimas	Steigėjas	Įregistravimo data

14.1.5. Nauji švietimo ir mokslo institucijų padaliniai

Pavadinimas	Buveinė	Grupės pavadinimas	Steigėjas	stravimo data

14.1.6. Išregistruoti švietimo ir mokslo institucijų padaliniai

Pavadinimas	Buveinė	Grupės pavadinimas	Išregistravimo data	Išregistravimo priežastis

14.1.7. Naujas švietimo ir mokslo institucijų teisinis statusas

Kodas	Pavadinimas	Buveinė	Grupės pavadinimas	Teisinio statuso		
				pavadinimas	įgijimo data	netekimo data

14.1.8. Nauji švietimo ir mokslo institucijų pavadinimai

Kodas	Pavadinimas		Grupė pavadinimas	Buveinė	JAR duomenų gavimo data
	Buvęs	Esamas			

14.1.9. Nauji švietimo ir mokslo institucijų adresai

Kodas	Pavadinimas	Grupės pavadinimas	Buveinė		JAR duomenų gavimo data
			Buvusi	Esama	

14.1.10. Išregistruotos švietimo ir mokslo institucijos

Kodas	Pavadinimas	Buveinė	Grupės pavadinimas	Steigėjas	Išregistravimo data	Išregistravimo priežastis

14.1.11. Naujos švietimo ir mokslo institucijų grupės ir tipai

Kodas	Pavadinimas	Grupės pavadinimas		Tipas	
		Buvusi	Esama	Buvęs	Esamas

14.1.12. Naujos švietimo ir mokslo institucijų padalinių grupės ir tipai

Kodas	Pavadinimas	Grupės pavadinimas		Tipas	
		Buvusi	Esama	Buvęs	Esamas

14.1.13. Švietimo ir mokslo ministerija išdavė mokymo licencijas

Licencijos turėtojas		Buveinė	Švietimo veiklos rūšis ir kodas	Licencijos Nr.	Išdavimo data
kodas	pavadinimas				

14.1.14. Švietimo ir mokslo ministerija sustabdė mokymo licencijų galiojimą

Licencijos turėtojas		Buveinė	Švietimo veiklos rūšis ir kodas	Licencijos Nr.	Galiojimo sustabdymo data
kodas	pavadinimas				

14.1.15. Švietimo ir mokslo ministerija panaikino mokymo licencijų galiojimo sustabdymą

Licencijos turėtojas		Buveinė	Švietimo veiklos rūšis ir kodas	Licencijos Nr.	Galiojimo sustabdymo panaikinimo data
kodas	pavadinimas				

14.1.16. Švietimo ir mokslo ministerija panaikino mokymo licencijas

Licencijos turėtojas		Buveinė	Švietimo veiklos rūšis ir kodas	Licencijos Nr.	Galiojimo panaikinimo data
kodas	pavadinimas				

14.1.17. Švietimo ir mokslo ministerija įregistravo/perregistravo naujus išsilavinimo pažymėjimų blankus

Blanko serija	Blanko kodas	Blanko pavadinimas	Įregistravimo data	Paskutinio perregistravimo data

14.1.18. Švietimo ir mokslo ministerija išregistravo išsilavinimo pažymėjimų blankus

Blanko serija	Blanko kodas	Blanko pavadinimas	Blankas galiojo		Išregistravimo data
			Nuo	Iki	

14.1.19. Suvestinės lentelės rodančios kaitą

14.1.19.1. Studijų ir mokymo programų kaita pagal švietimo sritis ir lygmenis (5-1-k)

Švietimo sritys		Studijų ir mokymo programos						
		Aukštasis mokslas		Aukštesniosios studijos	Pagrindinis profesinis mokymas	Darbo rinkos profesinis mokymas	Bendrasis ugdymas	Iš viso
		Universitetinės studijos	Neuniversitetinės studijos					
Visose srityse:								
2003								
2004								
2005								
…	(Pagal sritis) ……							

14.1.19.2. Aukštojo mokslo studijų programų kaita pagal studijų sritis ir programų tipus (5-2-k)

Studijų sritis		Universitetinės studijos				Neuniversitetinės studijos	Iš viso
		Pagrindinės studijos (pirmoji studijų pakopa)	Antroji studijų pakopa		Vientisosios studijos		
			Magistrantūros	Specialiosios profesinės studijos			
Visose srityse:							
2003							
2004							
2005							
…	(Pagal sritis) ……						

14.1.19.3. Aukštojo mokslo studijų programų kaita pagal studijų kryptis ir programų tipus (5-3-k)

Studijų kryptys		Universitetinės studijos				Neuniversitetinės studijos	Iš viso
		Pagrindinės studijos (pirmoji studijų pakopa)	Antroji studijų pakopa		Vientisosios studijos		
			Magistrantūros	Specialiosios profesinės studijos			
Visose kryptyse:							
2003							
2004							
2005							
…	(Pagal kryptis) ……						

14.1.19.4. Aukštojo mokslo studijų programų kaita pagal švietimo sritis ir programų tipus (5-4-k)

Švietimo sritys		Universitetinės studijos				Neuniversitetinės studijos	Iš viso
		Pagrindinės studijos (pirmoji studijų pakopa)	Antroji studijų pakopa		Vientisosios studijos		
			Magistrantūros	Specialiosios profesinės studijos			
Visose srityse:							
2003							
2004							
2005							
…	(Pagal sritis) ……						

14.1.19.5. Pagrindinio profesinio mokymo programų kaita pagal švietimo sritis ir programų tipus (5-5-k)

Švietimo sritys		1 pakopa	2 pakopa	3 pakopa	4 pakopa	Papildoma profesinė kvalifikacija	Specialiųjų poreikių asmenims	Iš viso
Visose srityse:								
2003								
2004								
2005								
…	(Pagal sritis) ……							

14.1.19.6. Darbo rinkos profesinio mokymo programų kaita pagal švietimo sritis ir programų tipus (5-6-k)

Švietimo sritys		Teisė atlikti darbą ar funkciją		Pirmo lygio profesinė kvalifikacija	Antro lygio profesinė kvalifikacija	Papildoma profesinė kvalifikacija	Iš viso
		Visos programos	Iš jų 5 lygmens				
Visose srityse:							
2003							
2004							
2005							
…	(Pagal sritis) ……						

14.1.20. Švietimo ir mokslo institucijų kaita pagal teisinę formą, grupes ir tipus (4-2-k)

Institucijos teisinė forma	Univer-sitetai	Kole-gijos	Kiti aukš-tojo moks-lo stu-dijas vyk-dan-tys sub-jek-tai	Moks-linių tyrimų įstaigos	Aukš-tesnio-sios mo-kyklos	Profesinės mokyklos		Bendrojo lavinimo mokyklos							Neformaliojo švietimo mokyklos				
						profe-sinės mo-kyk-los	kitos profe-sinio mokymo įstai-gos	gim-na-zijos	vidu-rinės	pag-rindi-nės	kon-ser-vato-rijos	jau-nimo	pra-dinės	mokyk-los - darže-liai	darže-liai	lopše-liai-darže-liai	lopšeliai	nefor-mal-iojo vaikų švie-timo mokyk-los	nefor-mal-iojo suau-gusių-jų švie-timo mokyk-los
Iš viso																			
2003.09.01																			
2004.09.01																			
2005.09.01																			
2006.09.01																			
2007.09.01																			
2008.09.01																			
(Pagal teisines formas)																			
…																			

(tęsinys)

Institucijos teisinė forma	Švietimo pagalbos įstaigos		
	Pedagoginės psichologinės tarnybos	Mokytojų švietimo centrai	Pagalbos mokiniui, mokytojui ir mokyklai centrai
Iš viso			
2003.09.01			
2004.09.01			
2005.09.01			
2006.09.01			
2007.09.01			
2008.09.01			
(Pagal teisines formas)			

14.1.21. Švietimo ir mokslo institucijų kaita pagal grupes, tipus ir teisinį statusą (4-3-k)

[data]

Institucijos teisinis statusas	Universitetai	Kolegijos	Kiti aukštojo mokslo studijas vykdantys subjektai	Mokslinių tyrimų įstaigos	Aukštesniosios mokyklos	Profesinės mokyklos		Bendrojo lavinimo mokyklos							Neformaliojo švietimo mokyklos				
						Profesinės mokyklos	Kitos profesinio mokymo įstaigos	Gimnazijos	Vidurinės	Pagrindinės	Konservatorijos	Jaunimo	Pradinės	Mokyklos - darželiai	Darželiai	Lopšeliai-darželiai	Lopšeliai	Neformaliojo vaikų švietimo mokyklos	Neformaliojo suaugusiųjų švietimo mokyklos
Iš viso, iš jų:																			
2003.09.01																			
2004.09.01																			
2005.09.01																			
2006.09.01																			
2007.09.01																			
2008.09.01																			
(Iš jų pagal metus ir teisinį statusą – veikiančios, reorganizuojamos, pertvarkomos, likviduojamos, išregistruotos)																			

14.1.22. Profesinių, bendrojo lavinimo ir neformaliojo švietimo mokyklų kaita pagal teisinę formą ir vietovės tipą (4-11-k)

Institucijos teisinė forma	Profesinės mokyklos		Bendrojo lavinimo mokyklos							Neformaliojo švietimo mokyklos				
	Profesinės mokyklos	Kitos profesinio mokymo įstaigos	Gimnazijos	Vidurinės	Pagrindinės	Konservatorijos	Jaunimo	Pradinės	Mokyklos - darželiai	Darželiai	Lopšeliai-darželiai	Lopšeliai	Neformaliojo vaikų švietimo mokyklos	Neformaliojo suaugusiųjų švietimo mokyklos
Iš viso														
2003.09.01														
2004.09.01														
2005.09.01														
2006.09.01														
2007.09.01														
2008.09.01														
(Pagal teisines formas ir teritorinį požymį)														
...														

14.1.23. Švietimo institucijų kaita pagal teritoriją ir tipus (4-6-k)

Teritorija	Profesinės mokyklos		Bendrojo lavinimo mokyklos										Neformaliojo švietimo mokyklos	
	Profesinės mokyklos	Kitos profesinio mokymo įstaigos	Gimnazijos	Vidurinės	Pagrindinės	Konservatorijos	Jaunimo	Pradinės	Mokyklos - darželiai	Darželiai	Lopšeliai-darželiai	Lopšeliai	Neformaliojo vaikų švietimo mokyklos	Neformaliojo suaugusiųjų švietimo mokyklos
Viso, iš jų:														
2003.09.01														
2004.09.01														
2005.09.01														
2006.09.01														
2007.09.01														
2008.09.01														
(Pagal teritorija)														
...														

(tęsinys)

Teritorija	Švietimo pagalbos įstaigos		
	Pedagoginės psichologinės tarnybos	Mokytojų švietimo centrai	Pagalbos mokiniui, mokytojui ir mokyklai centrai
Viso, iš jų:			
2003.09.01			
2004.09.01			
2005.09.01			
2006.09.01			
2007.09.01			
2008.09.01			
(Pagal teritoriją)			
...			

14.1.24. Švietimo institucijų kaita pagal mokymo kalbas (4-9-k)

Eil. Nr.	Institucijos	Iš viso	iš jų							
			Lietuvių	Lenkų	Rusų	Lietuvių - lenkų	Lietuvių - rusų	Lenkų - rusų	Lietuvių - lenkų - rusų	Kitos
	Bendrojo lavinimo mokyklos, iš jų:									
	2003.09.01									
	...									
	(Pagal tipus)									
	2003.09.01									
	...									
	Neformaliojo švietimo mokyklos, iš jų:									
	2003.09.01									
	...									
	(Pagal tipus)									
	2003.09.01									
	...									

14.1.25. Mokymo licencijų kaita pagal švietimo sritis, posričius ir apskritis (7-1-k)

Švietimo sritis ir posritis	Apskritis									
	Alytaus	Kauno	Klaipėdos	Marijampolės	Panevėžio	Šiaulių	Tauragės	Telšių	Utenos	Vilniaus
Visose srityse ir posričiuose:										
2003										
...										
(Pagal sritis ir posričius)										
2003										
...										

14.1.26. Mokymo licencijų kaita pagal švietimo sritis ir programų lygmenis (7-2-k)

Švietimo sritis	Aukštojo mokslo		Profesinio mokymo
	Universitetinių studijų	Neuniversitetinių studijų	
Visose srityse:			
2003			
...			
(Pagal sritis)			
2003			
...			

14.1.27. Mokymo licencijų kaita pagal programų lygmenis ir mokyklų tipus (7-3-k)

Programos lygmuo	Universitetai	Kolegijos	Profesinės mokyklos	Kitos profesinio mokymo įstaigos	Gimnazijos	Vidurinės mokyklos	Pagrindinės mokyklos
Visuose lygmenyse							
2003							
...							
(Pagal lygmenis)							
2003							
...							

14.1.28. Išsilavinimo pažymėjimų blankų kaita pagal grupes ir lygmenis (6-1-k)

Grupė	Lygmuo	2003	2004	2005

14.2. SUVESTINĖS LENTELĖS RODANČIOS ESAMĄ PADĖTĮ

14.2.1. Studijų ir mokymo programų suvestinė pagal švietimo sritis ir lygmenis (5-1)

(data)

Švietimo sritys		Studijų ir mokymo programos					
		Aukštasis mokslas		Pagrindinis profesinis mokymas	Darbo rinkos profesinis mokymas	Bendrasis ugdymas	Iš viso
		Universitetinės studijos	Neuniversitetinės studijos				
Visose srityse:							
...	(Pagal sritis)						

14.2.2. Aukštojo mokslo studijų programų suvestinė pagal studijų sritis ir programų tipus (5-2)

(data)

Studijų sritis		Universitetinės studijos				Neuniversitetinės studijos	Iš viso
		Pagrindinės studijos (pirmoji studijų pakopa)	Antroji studijų pakopa		Vientisosios studijos		
			Magistrantūros	Specialiosios profesinės studijos			
Visose srityse:							
...	(Pagal sritis)						

14.2.3. Aukštojo mokslo studijų programų suvestinė pagal studijų kryptis ir programų tipus (5-3)

(data)

Studijų kryptys		Universitetinės studijos				Neuniversitetinės studijos	Iš viso
		Pagrindinės studijos (pirmoji studijų pakopa)	Antroji studijų pakopa		Vientisosios studijos		
			Magistrantūros	Specialiosios profesinės studijos			
Visose kryptyse:							
...	(Pagal kryptis)						

14.2.4. Aukštojo mokslo studijų programų suvestinė pagal švietimo sritis ir programų tipus (5-4)

(data)

Švietimo sritys		Universitetinės studijos				Neuniversitetinės studijos	Iš viso
		Pagrindinės studijos (pirmoji studijų pakopa)	Antroji studijų pakopa		Vientisosios studijos		
			Magistrantūros	Specialiosios profesinės studijos			
Visose srityse:							
...	(Pagal sritis)						

14.2.5. Pagrindinio profesinio mokymo programų suvestinė pagal švietimo sritis ir programų tipus (5-5)

(data)

Švietimo sritys		1 pakopa	2 pakopa	3 pakopa	4 pakopa	Papildoma prof. kvalifikacija	Specialiųjų poreikių	Iš viso
Visose srityse:								
...	(Pagal sritis)							

14.2.6. Darbo rinkos profesinio mokymo programų suvestinė pagal švietimo sritis ir programų tipus (5-6)

(data)

Švietimo sritys		Teisė atlikti darbą ar funkciją		Pirmo lygio profesinė kvalifikacija	Antro lygio profesinė kvalifikacija	Papildoma profesinė kvalifikacija	Iš viso
		Visos programos	Iš jų 5 lygmens				
Visose srityse:							
...	(Pagal sritis)						

14.2.7. Švietimo ir mokslo institucijos pagal grupes, tipus ir priklausomybę (4-1)

(data)

Eil. Nr.	Institucijos	Iš viso	Valstybinės	Savivaldybių	Nevalstybinės	Iš jų			
						Privačios	Bendruomeninės	Užsienio	Kitos
	Visose grupėse, iš jų								
	(Pagal grupes ir tipus)								

14.2.8. Švietimo ir mokslo institucijos pagal teisinę formą, grupes ir tipus (4-2)

(data)

Institucijos teisinė forma	Universitetai	Kolegijos	Kiti aukštojo mokslo studijas vykdantys subjektai	Mokslinių tyrimų įstaigos	Profesinės mokyklos		Bendrojo lavinimo mokyklos							Neformaliojo švietimo mokyklos				
					Profesinės mokyklos	Kitos profesinio mokymo įstaigos	Gimnazijos	Vidurinės	Pagrindinės	Konservatorijos	Jaunimo	Pradinės	Mokyklos - darželiai	Darželiai	Lopšeliai-darželiai	Lopšeliai	Neformaliojo vaikų švietimo mokyklos	Neformaliojo suaugusiųjų švietimo mokyklos
Visose grupėse, iš jų:																		
(Pagal teisines formas)																		

(tęsinys)

Institucijos teisinė forma	Švietimo pagalbos įstaigos		
	Pedagoginės psichologinės tarnybos	Mokytojų švietimo centrai	Pagalbos mokiniui, mokytojui ir mokyklai centrai
(Pagal teisines formas)			

14.2.9. Švietimo ir mokslo institucijos pagal grupes, tipus ir teisinį statusą (4-3)

(data).

Eil. Nr.	Institucijos	Iš viso	iš jų				
			Veikiančios	Reorganizuojamos	Dalyvaujančios reorganizavime	Likviduojamos	Pertvarkomos
	Visose grupėse, iš jų:						
	(Pagal grupes ir tipus)						

14.2.10. Švietimo ir mokslo institucijos pagal tipus ir filialų (teritorinių padalinių) skaičių (4-4)

(data)

Eil.Nr.	Institucijos	Iš viso	Turinčių padalinius institucijų skaičius	Iš jų institucijos, turinčios padalinius					Padalinių skaičius
				vieną padalinį	du padalinius	tris padalinius	keturis padali-nius	penkis ir daugiau padalinių	
	Visose grupėse, iš jų:								
	(Pagal grupes ir tipus)								

14.2.11. Švietimo ir mokslo institucijos pagal teritoriją ir tipus (4-6)

(data)

Teritorija	Univer-sitetai	Kole-gijos	Kiti aukš-tojo moks-lo stu-dijas vyk-dantys sub-jektai	Moks-linių tyrimų įstai-gos	Univer-sitetų mokslo insti-tutai	Profesinės mokyklos		Bendrojo lavinimo mokyklos							Neformaliojo švietimo mokyklos				
						Profe-sinės mo-kyk-los	Kitos profe-sinio mo-kymo įstai-gos	Gim-na-zijos	Vidu-rinės	Pag-rindi-nės	Kon-ser-vato-rijos - vidu-rinės	Jau-nimo	Pra-dinės	Mokyk-los - dar-želiai	Darže-liai	Lopše-liai-darže-liai	Lopše-liai	Nefor-mal-iojo vaikų švie-timo mo-kyk-los	Nefor-mal-iojo suau-gusių-jų švie-timo mo-kyk-los
Viso, iš jų:																			
(Pagal apskritis ir savivaldybes)																			

(tęsinys)

Teritorija	Švietimo pagalbos įstaigos		
	Pedagoginės psichologinės tarnybos	Mokytojų švietimo centrai	Pagalbos mokiniui, mokytojui ir mokyklai centrai
Viso, iš jų:			
(Pagal apskritis ir savivaldybes)			

14.2.12. Bendrojo lavinimo ir neformaliojo švietimo mokyklos pagal tipus, paskirtį ir priklausomybę (4-7)

(data)

Institucijos	Viso	Valstybinės	Savivaldybių	Nevalstybinės	Iš jų			
					Privačios	Bendruomeninės	Užsienio	Kitos
Visose grupėse, iš jų:								
(Pagal grupes, tipus ir paskirtį)								

14.2.13. Švietimo ir mokslo institucijos pagal grupes, tipus ir steigėjų skaičių (4-8)

(data)

Eil. Nr.	Institucijos	Viso	Iš jų				
			Vieno steigėjo	Dviejų steigėjų	Trijų steigėjų	Keturių steigėjų	Penkių ir daugiau steigėjų
	Visose grupėse, iš jų:						
	(Pagal grupes ir tipus)						

14.2.14. Švietimo institucijos pagal mokymo kalbas (4-9)

(data)

Eil. Nr.	Institucijos	Iš viso	Iš jų							
			Lietuvių	Lenkų	Rusų	Lietuvių - lenkų	Lietuvių - rusų	Lenkų - rusų	Lietuvių - lenkų - rusų	Kitos
	Visose grupėse, iš jų:									
	(Pagal grupes ir tipus)									

14.2.15. Švietimo institucijos pagal grupes, tipus ir mokymo formas (4-10)

(data)

Eil. Nr.	Institucijos	Iš jų					
		Dieninė	Vakarinė	Neakivaizdinė	Eksternas	Dieninė ir vakarinė	Dieninė, vakarinė ir neakivaizdinė
	Visose grupėse, iš jų:						
	(Pagal tipus)						

14.2.16. Profesinės, bendrojo lavinimo ir neformaliojo švietimo mokyklos pagal teisinę formą ir vietovės tipą (4-11)

(data)

Institucijos teisinė forma	Profesinės mokyklos		Bendrojo lavinimo mokyklos							Neformaliojo švietimo mokyklos				
	Profesinės mokyklos	Kitos profesinio mokymo įstaigos	Gimnazijos	Vidurinės	Pagrindinės	Konservatorijos	Jaunimo	Pradinės	Mokyklos - darželiai	Darželiai	Lopšeliai-darželiai	Lopšeliai	Neformaliojo vaikų švietimo mokyklos	Neformaliojo suaugusiųjų švietimo mokyklos
Viso grupėse, iš jų:														
(Pagal teisines formas ir vietovės tipą)														

14.2.17. Bendrojo lavinimo mokyklų padalinių skaičius pagal steigėjo tipą (4-13)

[data]

Eil. Nr.	Steigėjo tipas	Viso padalinių skaičius	Iš jų pagal tipą						
			Gimnazijos	Vidurinės mokyklos	Konservatorijos	Jaunimo mokyklos	Pagrindinės mokyklos	Pradinės mokyklos	Mokyklos-darželiai
1	Universitetai								
2	Kolegijos								
3	Mokslinių tyrimų įstaigos								
4	Profesinio mokymo įstaigos								
5	Bendrojo lavinimo mokyklos								
6	Neformaliojo švietimo mokyklos								
7	Švietimo pagalbos įstaigos								

14.2.18. Mokymo licencijų suvestinė pagal švietimo sritis, posričius ir apskritis (7-1)

(data)

Švietimo sritis ir posritis	Apskritis									
	Alytaus	Kauno	Klaipėdos	Marijampolės	Panevėžio	Šiaulių	Tauragės	Telšių	Utenos	Vilniaus
Visose srityse ir posričiuose:										
(Pagal sritis ir posričius)										

14.2.19. Mokymo licencijų suvestinė pagal švietimo sritis ir programų lygmenis (7-2)

(data)

Švietimo sritis	**Aukštojo mokslo**		**Profesinio mokymo**
	Universitetinių studijų	**Neuniversitetinių studijų**	
Visose srityse:			
(Pagal sritis)			

14.2.20. Mokymo licencijų suvestinė pagal programų lygmenis ir mokyklų tipus (7-3)

(data)

Programos lygmuo	Universitetai	Kolegijos	Profesinės mokyklos	Kitos profesinio mokymo įstaigos	Gimnazijos	Vidurinės mokyklos	Pagrindinės mokyklos
Visuose lygmenyse							
(Pagal lygmenis)							

14.2.21. Išsilavinimo pažymėjimų blankų suvestinė pagal grupes ir lygmenis (6-1)

(data)

Grupė	Lygmuo	Iš viso
(Pagal grupes)	(Pagal lygmenis)	

14.2.22. Išsilavinimo pažymėjimų blankų suvestinė pagal pateikėjus, grupes, įregistravimo datą ir apsaugos priemones (6-2)

(data)

Įregistravimo data nuo iki

Pateikėjas	Grupė	Apsaugos priemonių lygis	Iš viso

14.3. KVALIFIKACIJOS TOBULINIMO PROGRAMŲ IR RENGINIŲ STATISTIKOS FORMOS

14.3.1. Kvalifikacijos tobulinimo programų ir renginių skaičiai

P - programų sk. / R - renginių sk.

(data nuo - data iki)

Kvalifikacijos tobulinimo institucijos pavadinimas	Programų kategorijos									Suma
	Atestaciniai	Vadybiniai	Pedagoginiai - psichologiniai	Specialiajam ugdymui	Papildomajam ugdymui	Dalykiniai	Integraciniai (tarpdalykiniai)	Profesijos mokytojams	Kiti	
	P / R	P / R	P / R	P / R	P / R	P / R	P / R	P / R	P / R	P / R

14.3.2. Kvalifikacijos tobulinimo programų, renginių ir dalyvių skaičiai (pagal pasirinktą kryptį)

(data nuo - data iki)

Kvalifikacijos tobulinimo institucijos pavadinimas	Krypties dalykas: *(pagal pasirinkimą)*.....				
	Programų skaičius	Renginių skaičius	Dalyvių skaičius	Pravestų užsiėmimų skaičius val.	Bendras dalyvių praleisto laiko renginiuose skaičius val.

14.3.3. Kvalifikacijos tobulinimo programų, renginių ir dalyvių skaičiai (visoms kryptims)

(data nuo - data iki)

Krypties dalykas	Programų skaičius	Renginių skaičius	Dalyvių skaičius	Pravestų užsiėmimų skaičius val.	Bendras dalyvių praleisto laiko renginiuose skaičius val.

14.4. DUOMENŲ MAINŲ SU IŠORINĖMIS INSTITUCIJOMIS ĮVYKIŲ ŽURNALO STRUKTŪRA

Duomenų teikėjas	Duomenų gavėjas	Lentelės, failo pavadinimas (jei pakrovimas nesėkmingas)	Mainų pradžia	Mainų pabaiga	Rezultatas	Klaidos kodas	Klaidos aprašymas	Vartotojas	Pastabos

14.5. EUROPASS PAŽYMĖJIMO PRIEDĖLIO PAVYZDYS

europass

EUROPASS PAŽYMĖJIMO PRIEDĖLIS (*)

Lietuva

1. PAŽYMĖJIMO PAVADINIMAS (1)
Kvalifikacijos pažymėjimas. Dažytojo pirminių žinių ir įgūdžių mokymo programa (valstybinis kodas 161058209)
(1) originalo kalba

2. PAŽYMĖJIMO PAVADINIMO VERTIMAS (1)
Qualification certificate. (state code 161058209)
(1) Jei tinka. Vertimas neturi juridinės galios.

3. GEBĖJIMŲ IR KOMPETENCIJŲ APRAŠAS
1. Laikytis darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimų. 2. Parinkti reikiamas medžiagas paviršių paruošiamiesiems bei dažymo darbams. 3. Parinkti reikiamus įrankius, prietaisus jais naudotis. 4. Paruošti įvairius paviršius dažymo darbams, užtepant plyšius, glaistant, gruntuojant. 5. Dažyti vandeniniais i r nevandeniniais dažais. 6. Tapetuoti vertikalius paviršius paprastais tapetais.

4. PROFESINĖ VEIKLA, KURIA GALI VERSTIS PAŽYMĖJIMO SAVININKAS (1)
Gali dirbti dažytojo padėjėju įvairaus profilio statybos įmonėse ir organizacijose.
(1) Jei tinka

1 **Paaiškinimas**

Sis dokumentas skirtas teikti papildomą informaciją apie pažymėjimą ir neturi jokios juridinės galios. Jo forma atitinka 1992 m. gruodžio 3 d. Tarybos Rezoliuciją 93/C 49/01 dėl kvalifikacijų skaidrumo, 1996 m. liepos 15 d. Tarybos Rezoliuciją 96/C 224/04 dėl profesinio mokymo pažymėjimų skaidrumo ir Europos Parlamento rekomendaciją 2001/613/EC bei 2001 m. liepos 10 d. Tarybos Rekomendaciją dėl studentų, asmenų, dalyvaujančių mokyme, savanorių, ir pedagogų mobilumo Bendrijoje.

Daugiau informacijos: http://europass.cedefop.eu.int

2 © Europos Bendrijos 2002

5. OFICIALI INFORMACIJA APIE PAŽYMĖJIMĄ	
Institucijos, kuri išduoda pažymėjimą, pavadinimas ir statusas Juridinis asmuo, turintis licenciją vykdyti formaliojo profesinio mokymo programas	**Nacionalinės/ regioninės institucijos, kuri pripažįsta pažymėjimą, pavadinimas ir statusas** Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerija
Pažymėjimo lygmuo pagal nacionalinę arba tarptautinę klasifikaciją 1 ISCED	**Vertinimo skalė/ Teigiamo įvertinimo reikalavimai** Vertinimas yra 10 balų sistemoje. Teigiamas įvertinimas – 7–10 balų įvertinimas; įrašai "įskaityta"
Galimybės tęsti mokymąsi aukštesniame lygmenyje Gali tobulinti savo kvalifikaciją I lygyje	**Tarptautiniai susitarimai**
Teisinė bazė Lietuvos Respublikos švietimo įstatymas (Žin., 1991, Nr. 23-596; 2003, Nr. 63-2853; 2004, Nr. 103-3755) Lietuvos Respublikos profesinio mokymo įstatymas (Žin., 1997, Nr. 98-2478)	

6. OFICIALIAI PRIPAŽINTI BŪDAI PAŽYMĖJIMUI GAUTI

Bendra mokymosi, reikalingo pažymėjimui gauti, trukmė savaitėmis: 8
Teorinio ir praktinio mokymo trukmės santykis procentais: 33 / 67
Baigiamosios praktikos trukmė savaitėmis: (3,4) ir vieta: Statybos objekte
Galimybė įskaityti ankstesnį mokymą: Ankstesnis mokymas įskaitomas įvertinus žinias

Mokymosi apibūdinimas	Dalis programoje, proc.	Trukmė (savaitės)
Teorinis mokymas	**33**	**2,6**
Praktinis mokymas (įskaitant ir baigiamąją praktiką)	**67**	**5,4**

Papildoma informacija

Daugiau informacijos (įskaitant nacionalinės kvalifikacijų sistemos aprašymą) galima rasti:
www.aikos.smm.lt, www.euroguidance.lt, www.europass.lt

Nacionalinis informacijos centras:
www.nrp.lt

14.6. AIKOS SVETAINĖS REGISTRUOTO VARTOTOJO ANKETA

AIKOS SVETAINĖS REGISTRUOTO VARTOTOJO ANKETA

Vardas Pavardė

Įstaigos, kurioje dirbate pavadinimas

Įstaigos kodas

Jūsų darbo telefonas

Jūsų elektroninio pašto adresas

Registracijos AIKOS sistemos platesnei informacijai gauti motyvai:

Norėdami užpildytą anketą nusiųsti, spauskite mygtuką <>.
Telefonas pasiteiravimui 8-5-2356143.
Atsakymą gausite per savaitę.

14.7. PLOTEUS II APIBŪDINIMAS BEI TECHNINĖS-TECHNOLOGINĖS CHARAKTERISTIKOS

Šiuo metu funkcionuojantis PLOTEUS interneto svetainė – tai PLOTEUS I sistema, teikianti informaciją apie mokymosi Europoje galimybes, Europos švietimo sistemas ir kt. Minėta informacija yra prieinama per nuorodas, pateikiamas, atrinkus duomenų šaltinių duomenis pagal vartotojo nurodytus kriterijus. Tai turinio valdymo sistema, kurią sudaro InStranet komponentai. PLOTEUS I funkcionavimas paremtas internetinėmis technologijomis, o duomenų klasifikacija ─ taip vadinamomis dimensijomis. Dalykų, nusakančių mokymosi galimybę, klasifikacija paremta tarptautine klasifikacijos sistema ISCED.

Iki 2008 m. vidurio Europos Komisija vykdo PLOTEUS II internetinės svetainės kūrimo projektą, kuris siūlo bendrą duomenų apie mokymosi galimybes apsikeitimo tarp PLOTEUS ir nacionalinių duomenų šaltinių informacijos teikimo protokolą. Skirtingai nuo PLOTEUS I, PLOTEUS II yra apsikeitimo apibrėžta duomenų aibe apie mokymosi galimybes sistema. Minėta duomenų aibė apibrėžta bendrąja PLOTEUS II struktūra. Duomenų modelį galima rasti "Pasiūlyme dėl bendro apsikeitimo duomenimis apie mokymosi galimybes protokolo" (angl. Common protocol for the exchange of learning opportunities data between PLOTEUS and national/regional data sources).

PLOTEUS II bendras apsikeitimo duomenimis protokolas išskiria mokymosi galimybę apibūdinančius elementus, kurie turėtų būti naudojami informacijos paieškai Europos duomenų šaltiniuose. Informacija apie minėtus šaltinius saugoma PLOTEUS II.

Pagal Europos Komisijos projektą priimtas sprendimas sulieti PLOTEUS I su PLOTEUS II: PLOTEUS II elementams turi būti nustatyti atitikmenys PLOTEUS I dimensijų sistemoje arba, jų nesant, dimensijos pakeistos naujojo protokolo bendrosios struktūros elementais. Remiantis projekto aprašymu, duomenų apsikeitimas tarp PLOTEUS II ir nacionalinio duomenų šaltinio (Lietuvoje – AIKOS internetinė svetainė) turėtų remtis (angl. web-services) ir/arba (angl. web-wrapping) technologijomis. (Paaiškinimas: Web wrapping technologija naudoja duomenų šaltinių web dokumentų hipertekstinę struktūrą ir pagal ją "išgauna" duomenis: kiekvienas web šaltinis nusakomas specifikuojančiu failu, kuris aprašo duomenis, ir tai, kaip jie gali būti "gaunami". Web services – tai pasauliniame www tinkle publikuojamos modulinės aplikacijos, įgalinančios komunikavimą tarp kliento ir serverio minėtame tinkle). Duomenų apsikeitimui tarp PLOTEUS II ir AIKOS internetinių svetainių pasirinkta web services technologija.

Nors PLOTEUS II sistema kuriama duomenų bazės pagrindu, planuojama išlaikyti ir nuorodų sistemą, šiuo metu egzistuojančią PLOTEUS I. Remiantis PLOTEUS II sistemos detalią architektūrą aprašančia dokumentacija, PLOTEUS II komponentai turėtų būti įliejami į PLOTEUS I, kurios turinys šiuo metu pateikiamas per egzistuojančią InStranet programinę įrangą. Pagal projektą planuojama modifikuoti PLOTEUS I dimensijas (PLOTEUS I remiasi ne bendru standartiniu protokolu, o taip vadinamomis dimensijomis), o apsikeitimą duomenimis vykdyti, naudojant PLOTEUS II protokolą, besiremiantį bendra struktūra.

Numatomas vienkartinis (angl. at runtime) PLOTEUS I dimensijų pakeitimas taip, kad jos turėtų atitikmenis PLOTEUS II elementams (angl. mapping). Užklausoms realizuoti siūlomas duomenų apsikeitimas (angl. web services) ir/arba (angl. web wrapping) technologijų pagalba. Paieška turėtų būti atliekama per PLOTEUS II vartotojo sąsają.

Būtų galima įvardinti tokius PLOTEUS II funkcionavimo bei informacijos pateikimo portale principus:

- apsikeitimas duomenimis tarp PLOTEUS II ir nacionalinių duomenų šaltinių remiasi bendra struktūra
- mokymosi galimybės paieškos pirminis rezultatas ─ sąrašas paieškos kriterijus atitinkančių mokymosi galimybių; sąrašas apribotas parametru nustatomu rezultatų skaičiumi (numatyta 3); jei šis skaičius viršijamas (jei rasta daugiau rezultatų), paieškos sritis siaurinama, duomenų šaltiniui pateikiant naują užklausą; tokiu principu realizuotas "kitas puslapis"─ jei būtų rodomi visi rasti rezultatai, puslapių valdymas taptų sudėtingas ir komplikuotas
- paieškos rezultatų sąraše pateikiamos nuorodos į konkrečią rezultato (mokymosi galimybės), atitinkančio paieškos kriterijus, vietą (tai galėtų būti nuoroda į mokymo programą); naviguoti į institucijos, teikiančios surastą mokymosi galimybę, interneto svetainę galima paieškos rezultate pateikiamos hipertekstinės nuorodos – vieno iš bendros struktūros elementų pagalba)
- pasirinkus konkrečią mokymosi galimybę (ji identifikuojama mokymosi galimybės identifikatoriumi "Id") rezultatų sąraše, vykdoma detalios informacijos apie ją užklausa. Detali informacija apsiriboja bendrąja duomenų struktūra
- PLOTEUS II planuojama realizuoti klaidų apdorojimo komponentą (angl. exceptions), kontroliuojantį tokias klaidas kaip "neužpildyti privalomi laukai", "per daug rastų rezultatų (duomenų šaltinių skaičius didesnis už nustatytą)", "nerastas duomenų šaltinis", "nepasiekiamas duomenų šaltinis" arba "kreipimosi laikas pasibaigė (angl. timeout)"
- PLOTEUS II planuojama realizuoti praplėtimo komponentą (angl. extentions): pateikti daugiau informacijos apie išsilavinimo lygį (parodo lygio aprašą), išplėstinę paiešką (angl. advanced search), paremtą iš anksto apibrėžta raktinių žodžių aibe, "priėjimą" prie sekančių/ankstesnių rezultatų, duomenų šaltinio www puslapio pateikimą (realizacija turėtų remtis pelytės paspaudimu, navigavus į logotipą), galimybę nusiųsti el. laišką draugui, pažiūrėti ataskaitą apie klaidą ir kt.
- sistemoje planuojama saugoti paieškos kriterijų vertimus, todėl numatoma galimybė vykdyti paiešką įvairiomis kalbomis
- numatyta papildoma paieška: bendros struktūros elemento "duomenų šaltinis" atributai paieška pagal raktinį žodį (angl. allow_keywords_search), paieška pagal pradžios datą (angl. allow start_date_search) ir kt. nurodo, ar leidžiama papildoma paieška
- jei mokymosi galimybę nusakančio konkretaus elemento reikšmė nėra migravusi iš kito bendros struktūros elemento, turinčio atitinkamą reikšmę (tai yra tarp elementų nėra ryšio), duomenų šaltinis nepalaiko paieškos pagal šį elementą (kriterijų). Duomenų šaltinį taip pat nusako jo atributas URL adresas
- nuorodas į mokymosi institucijas turi būti prieinamos per naujiems poreikiams pritaikytą/modifikuotą PLOTEUS I.

14.8. KOMPIUTERIZUOJAMO OBJEKTO ESAMOS BŪSENOS ANALIZĖ

Kompiuterizuojamo objekto esamos būsenos analizė buvo pateikta Atviros informavimo, konsultavimo ir orientavimo sistemos AIKOS programinės įrangos tarpinės versijos specifikacijoje, įregistruotoje Informacinės visuomenės plėtros komitete prie LRV 2006-07-10 Nr. IS-102S

15.PAKEITIMŲ REGISTRAVIMO ŽURNALAS

Atviros informavimo, konsultavimo, orientavimo sistemos (AIKOS) specifikacija

(valstybės informacinės sistemos pavadinimas)

SPECIFIKACIJOS
PAKEITIMŲ REGISTRAVIMO ŽURNALAS

Valstybės informacinės sistemos specifikacijos pakeitimo numeris	Pakeitimo pobūdis (*pakeistas, pašalintas, naujai įtrauktas*)	Data	Pareigos ir pavardė	Parašas